

Commentary on the New Testament by Duncan Heaster, translated into Latvian by Irma Sabele

Komentārs par Jaunās Derības Duncan Heaster pārrēķināta latviešu ko Irma Sabele

Komentārs par grāmatu Mateja

Evaņģēlija pieraksti ir apustuļu evaņģēlija sludināšanas pieraksti. Matejs sāk Evaņģēlija [„labās vēsts”] skaidrojumu, parādot, ka Jēzus bija Ābrahāma un Dāvida pēctecis. Tas ir svarīgi, jo evaņģēlijs jau bija ietverts apsolījumos, kas tika doti šiem cilvēkiem (Gal.3:8), ka viņiem būs burtisks pēctecis, kas būs Dieva Dēls, Jēzus. Tādējādi, Jēzus nepastāvēja kā fiziska persona pirms dzimšanas; viņam bija mūsu, cilvēku daba.

1:19 Jāzeps būtu varējis pastāstīt citiem par viņas situāciju un sodīt viņu par brīdinājumu citiem, vai likt tai iziet „greizsirdības likuma” pārbaudi, kā tas izklāstīts Mozus 4.grāmatā. Bet tieši tāpēc, ka Jēkabs bija patiesi „taisns”, viņš to nedarīja. Viņš izturējās atsaucīgi pret viņu, kā arī mums tas būtu jādara attiecībā pret citiem, kas ir iekļuvuši situācijās, kuras mēs pilnībā neizprotam.

1:20 *Iedzimis* – Jēzus aizsākās Marijā. Viņš nepastāvēja iepriekš. Marija ir tā, „no kuras” Jēzus piedzimis (1:16).

1:21 ‘Jēzus’ nozīmē ‘Pestītājs’; ‘Kristus’ nozīmē ‘Iesvaids’.

2:5 *Tā raksta pravieši* – Pravieši nerakstīja paši savus vārdus, viņi rakstīja Dieva vārdus. Bībele ir Dieva iedvestais vārds.

2:6 Jēzus nāca „no” Bētlemes – Viņš nenāca no debesīm kā personība.

Ievērojiet, cik bieži Matejs parāda, ka Jēzus pildīja Vecās Derības pravietojumus.

2:8 Gudrie neizpildīja ķēniņa rīkojumu, jo Dievs tiem to noliedza (:12).

Mums nav vienmēr jādara tas, ko tie, kas pie varas, mums pavēl, ja tas ir pretrunā ar Dieva vārdu (Ap.d.4:19).

2:14 *Viņš cēlās* – tiek pasvītota Jāzēpa tūlītēja pakļaušanās Dieva vārdam (kā arī 1:24; 2:20) – tas ir piemērs mums.

2:15 *No Ēģiptes* – Izraēls tika aicināts iziet no Ēģiptes. Visiem Dieva bērniem ir jāiziet no ‘Ēģiptes’ – ko nereti lieto kā šīs pasaules simbolu.

2:20-22 Jāzēpam tika teikts, ka viņš var droši atgriezties. Taču viņš šaubījās. Un Dievs, redzēdams viņa vājumu, norādīja, lai viņš atgriežas Galilejas robežās.

3:6 *Kristīti Jordānas upē* – Kristīt [grieķu *baptizo*] nozīmē ienirt, iegremdēt – nevis apslacīt. Tāpēc kristības notika upē. Ievērojiet vārdus 3:16 *izkāpa no ūdens*.

3:7 *Odžu dzimums* – Viņi bija 1.Moz.3:15 minētās čūskas pēcnācēji, kur teikts, ka vienmēr pastāvēs ienaidis starp tiem, kas ir Kristū, sievas dzimumu, un čūskas pēcnācējiem. Viņi mūs īslaicīgi ievainos, bet galu galā mēs uzvarēsim.

3:9 *Neiedomājieties* – Parāda, ka Bībele apzinās, kā mēs varētu reaģēt. Dievs ir norūpējies par mūsu apziņas stāvokli, kā mēs domājam dziļi sirdī. Jo tur jau slēpjas sākotnējais grēka izcelsmes avots.

3:12 *Neizdzēšamu uguni* – ne burtiski. Tas ir pilnīgas iznīcināšanas simbols (Jer.17:27).

3:15 Jēzu kristīja jau pieaugušu ar iegremdēšanos – kā piemēru mums. Arī mums ir jākristās.

4:1-8 ‘Velnš’ nepastāv kā kritušais Eņģelis vai ļauna kosmiska būtne.

Jēzus bija „tāpat kārdināts visās lietās” (Ebr.4:15), un „katru kārdina viņa paša kārtība, to vilinādama un valdzinādama” (Jēkaba 1:14). Mūs kārdina mūsu pašu apziņas „velnš”, tāpat kā Jēzu. Nekāda ļauna būtne mums nesaka priekšā, ka jāgrēko – grēks un kārdināšana nāk „no iekšienes, no cilvēka sirds” (Mk.7:21). Kārdinājumi nevar būt burtiski:

4:8 teikts, ka Jēzus tiek vests uz augstu kalnu, no kura redzamas visas pasaules valstis to nākotnes godībā. Nav tik augsta kalna, no kura būtu redzama visa pasaule – jo zemei ir lodes forma.

– Salīdzinot ar Lūkas 4, redzam, ka kārdinājumi doti citā secībā. Mk.1:13 teikts, ka Jēzus „bija tuksnesī četrdesmit dienas, un sātans Viņu kārdināja”, kamēr Mt.4:2-3 teikts, „kad Viņš četrdesmit dienas un četrdesmit naktis bija gavējis...kārdinātājs piestājās pie Viņa...”. Tātad tie paši kārdinājumi atkārtojās – piem., lai akmeņus pārvērstu maizē.

- Maz ticams, ka velnš veda Jēzu pa tuksnesi un Jeruzalemes ielām un tad viņi kopā uzkāpa Dieva nama jumta galā, un tas viss ziņkārīgo ebreju acu priekšā.
- Ja velnš ir fiziska persona, kurš neciena Dieva vārdu un vēlas, lai cilvēki grēkotu, tad kāpēc Jēzus citētu Dieva vārdus, lai viņu pārvarētu? Saskaņā ar vispārpieņemto uzskatu, velnu tas neaizbaidītu. Jēzus katru reizi citēja kādu Bībeles pantu. Ps.119:11: „Es turu Tavus vārdus savā sirdī, lai negrēkotu pret Tevi”.
- „Tad *Gars* Jēzu aizveda tuksnesī, ka tas taptu velna kārdināts”. Kā Dieva *Gars* varēja aizvest Jēzu pie kādas pārcilvēciskas Dievam naidīgas būtnes? Viņš bija tikko saņēmis Gara spēku (3:16). Tagad Viņam uznāca kārdinājums to pielietot, pārvēršot akmeņus maizē, nolēcot no ēku jumtiem, nesavainojoties, utt.

5:5 *Iemantos zemi* – Kad Kristus atgriezīsies, Dieva Valstība tiks nodibināta šeit pat uz zemes. ‘Mantojums’ attiecas uz apsolījumiem Ābrahāmam, ka viņa bērni iemantos zemi. Mūžība zemes virsū, ne Debesīs ir apsolīta tiem, kas „ir Kristū”, un tātad Ābrahāma bērniem.

5:15 Ja sveči noliek zem pūra, tā nodzisīs. Ja mēs publiski nepaudīsim savu ticību, mēs to zaudēsim. Mēs nevaram būt par kristiešiem slepenībā.

5:17 Mozus bauslība tika izpildīta Kristus nāvē (Kol.2:14-17). Tādēļ mums nav jāpilda šī bauslība un nav jātur sabats.

5:45 *Liek Savai saulei* – Nav tā, ka Dievs būtu radījis pasauli un vairs neliktos ne zinīs par to. Viss, kas radībā notiek, notiek ar Viņa ziņu. Tādēļ mēs nekad neesam tālu no Viņa – mēs jūtam Viņa darbību dabā.

6:3 *Tava kreisā roka lai nezina* – Dari labus darbus, neapzinoties to. Dari un aizmirsti par tiem. Tie, kas tiks uzņemti Dieva Valstībā, patiesi neatcerēsies to, ka viņi būtu paēdinājuši izsalkušos (Mt.25:37).

6:4 *Atmaksās* – kad Jēzus atgriezīsies, lai nodibinātu Dieva Valstību uz zemes. „Es nāku drīz un Mana alga līdz ar Mani” (Atkl.22:12).

6:10 *Virs zemes* – Mēs lūdzam, lai Dieva Valstība nāktu virs zemes, proti, lai Jēzus ātrāk atgrieztos.

6:24 Maz būs tādu, kas teiks, ka viņi „ienīst” Dievu. Bet, ja mēs mīlam mantu [bagātību], tad Viņa acīs mēs Viņu ienīstam.

6:18 *Nerādies* – Mums ir apzināti jācenšas noslēpt mūsu labos darbus, lai citi tos nemanītu. Kad jūs to pēdējo reizi darījāt?

6:26 *Debesu Tēvs tos baro* – Tāpat kā 5:45, Dievs ir kontaktā ar Viņa radīto pasauli un ar dzīvniekiem (Ījaba 41:1-5).

7:1 *Netiesājiet* – Grieķu vārdam „tiesāt” ir divas nozīmes, kā nosodīt, tā arī izspriest, kas ir pareizi un kas nepareizi. Mums nav citus jānosoda, bet mums ir jāatšķir, kas ir pareizi un kas ir nepareizi.

7:14 Vairums parasti kļūdās garīgajos jautājumos.

7:22 *Kungs! Kungs!* – Būs ļaudis, kas sauca Jēzu par ‘Kungu’ un domāja, ka viņi darījuši brīnumus Viņa vārdā, kuri tiks noraidīti pēdējā dienā. Faktiski viņi ir bijuši „ļauņa darītāji”. Dieva dāvanu saņemšana negarantē pestīšanu.

7:25 *Kad stiprs lietus lija un straumes nāca* – Tiesas diena nāks kā negaiss, kas satricinās mūs līdz pamatiem un atklās, kādi mēs patiesībā esam. Patiesa garīgā attīstība ir lēna – kā spēcīgi cirtieni mūsu cieto siržu klintīs. Ātra garīgā attīstība drīzāk līdzinās ēkai, kas celta uz smiltīm.

8:3 *To aizskāra* – Visi būs bijuši šokēti. Spītālīgā aizskāršana padarīja cilvēku rituāli nešķīstu un varēja kļūt par iemeslu saslimšanai. Jēzus to darīja, lai parādītu, ka Viņš netic iespējai kļūt līdzvainīgam no saskarsmes ar kādu.

8:16,17 Par ‘velna apsēstiem’, ‘ļauņa garu apsēstiem’ pirmajā gadsimtā sauca psihiski slimos. Ievērojiet paralēli starp ‘velna / ļauņa garu izdzīšanu’ un ‘izārstēšanos’ no slimības. Tādu ‘ļauņa garu’ faktiski nav – skat „Ticības pamati”.

8:22 Jēzus, visas godības Kungs, brīžiem var būt ļoti prasīgs. Viņš vēlas mūsu *tūlītēju* atsaukšanos. Līdzīgā veidā Viņš pārspīlēja 20.panta situāciju – Viņam nereti bija, kur Savu galvu nolikt, piem., Martas un Marijas mājās, bet tonakt, iespējams, Viņam tādas iespējas nebija.

8:23 *Viņa mācekļi tam sekoja* – Paliek tāds iespaids, ka viņi neatkāpās no Viņa ne soli. Viņi simbolizē mūs visus.

8:25 *Modināja Viņu* – Jēzus noteikti tikai šķita guļam mazajā laiviņā, kas grasījās noslīkt. Bet kā tas ir mūsu dzīvē, Viņš šķiet pieklusis, tikai lai mēs apjaustu, cik ļoti mums Viņa pietrūkst.

8:26 *Jūs mazzicīgie* – Atcerieties, ka evaņģēliji ir Jēzus mācekļu rakstīti. Tie ir viņu labās vēsts sludināšanas pieraksti. Viņi vērsās pie citiem ar dedzīgu lūgumu ticēt Kristum, parādot, ka arī viņiem pašiem reiz bijis tik maz ticības Kristum. Tāda pazemība savu vājību atstāstījumā citiem ir daudz iedarbīgāka par izlikšanos perfektiem. Paštaisnums atstumj cilvēkus.

8:32 Jēzus piekrita psihiski slimā cilvēka lūgumam sagādāt viņam *paliekošu atmiņu* visam mūžam. Psihiskas slimības mēdz periodiski atkārtoties un

slimniekam vajadzēja gūt pārlicību, ka šoreiz izārstēšanās ir paliekoša. Varētu būt, ka viņa slimību izraisīja cūkgaļas ēšana.

9:2 *Kad Jēzus viņu ticību redzēja* – Viņš izārstēja un piedeva cilvēkam citu cilvēku ticības dēļ. Ja mūsu ticība var iespaidot citu mūžīgo likteni un labklājību, tad mums ir jādara viss iespējamais viņu labā, kā ar lūgšanu, tā arī praktiski. Mūsu centieni un lūgšanas var būt par citu glābšanas un svētības faktoru un var arī nebūt. Bet tie ir. Tādējādi, mums ir jāveltī mūsu dzīve lūgšanām un rūpēm par citiem.

9:13 *Es neesmu nācis aicināt taisnos, bet grēciniekus* – Visi ir grēcinieki, vienkārši daži uzskata sevi par taisniem. Mēs nekad nebūsim pietiekami labi Dievam, nekad nebūsim morālajā ziņā pietiekami gatavi kristībām – bet Jēzus mērķis bija pestīt mūs, grēciniekus.

9:17 Jaunais vīns pārstāv jauno derību Kristus asinīs; vecais vīns ir vecā derība, Mozus bauslība. Ja mēs esam saņēmuši jauno Jēzus vīnu, mums ir jāmainās – citādi tas mūs iznīcinās.

9:35 Jēzus sludināja „Valstības evaņģēliju”, labo vēsti [‘evaņģēliju’], ka Dievs ir mūsu ķēniņš tagad un mums ir jāgaida uz Viņa Dēla atgriešanos, kad tiks nodibināta Dieva Valstība šeit uz zemes mūžīgi mūžos.

9:37 Šie simboli liek domāt, ka raža ir zaudēta un sabojāta, jo ir par maz plāvēju, lai to novāktu. Pļaujamais attiecas uz pievērstajiem, garīgajiem augļiem, kas dodami Dievam, visa īpašniekam. Dievs savā ziņā izvēlas, lai mēs Viņu ierobežotu. Būs daži, kas netiks novākti Dievam, jo baznīca nepielika pietiekami daudz pūliņu, lai tos savāktu, vai arī mūs nebija tik daudz, lai mēs viņus aptvertu. „Maz” grieķu valodā var nozīmēt kā vājumu, tā arī skaitlisku nepietiekamību.

10:11 *Tiekāms jūs...aiziesit* – Jēzus vēlējās koncentrēt uzmanību uz tām ģimenēm un mājām, kas vēlāk izvērtās par Jaunās Derības laiku mājas baznīcām. Viņš ir aizvien ļoti centrēts uz ģimenes šūniņu kā Savas baznīcas pamatu.

10:15 *Būs vieglāk* – Tiesas dienā, kad Jēzus atgriezīsies, balvas un soda apmēri atšķirsies. Visa mūsu dzīve šai saulē tiks ļoti uzmanīgi izsvērtā, nekas nepaliks nepamanīts, viss saņems attiecīgu novērtējumu.

10:16 *Gudri kā čūskas* – Mūs nelūdz būt naiviem, bet gan tieši otrādi.

10:23 *Izstaigājuši Izraēla pilsētas* – Tas varētu nozīmēt, ka neilgi pirms Kristus atgriešanās notiks ticīgo vajāšanas, kā arī spēcīga liecība ebrejiem Izraēlā. Mums ir jābūt tam gataviem.

10:25 Tādējādi, mums nav jābrīnās, ka mūs vajās; mums tas ir jāsauc, jo, kā pasaule apgājās ar Jēzu, tāpat tā apiesies arī ar mums.

10:26 *Nekas nav apslēpts* – tiesas diena to atklās (1.Kor.3:13). Ja tiesas diena atklās, kādi mēs patiesībā esam mūžīgi mūžos, tad nav nekādas vajadzības rādīt brāļiem un māsām nepatiesu priekšstatu par mums šai dzīvē.

10: 27 *Sludinait uz jumtiem* – Tā ir atsauce uz 1.Sam.9:15,25, kad Dievs Samuēlam atklāj „Valstības vārdu” un tas to pasludina Saulam uz jumta. Ar to Kungs saka, ka mēs visi esam Samuēla stāvoklī; mēs dzirdam vārdu par šīs pasaules glābšanu, par „Valstību” tāpat kā Sauls, un tas jau pats par sevi nozīmē, ka mums ir jāpārvar mūsu dabiskā atturība un jāziņo par to citiem, kam tā ir domāta – pat ja, kā Saula gadījumā, mēs neuzskatām tos par patiesi garīgiem klausītājiem.

10:28 *Gehenna* bija atkritumu izgāztuve ārpus Jeruzalemes. Tur visu laiku dega uguns, jo visu laiku tur virsū tika mesti atkritumi. Tā bija kļuvusi par pilnīgas iznīcības simbolu. Dažās Bībelēs to [nepareizi] tulko kā „elli”.

10:40 Cilvēku attieksme pret mums ir viņu attieksme pret Jēzu. Tas nozīmē, ka mēs, Kristus miesā kristīti, pārstāvam Viņu šai pasaulē. Attiecīgam ir jābūt arī mūsu izturēšanās veidam.

11:1 *Viņu pilsētās* – Jēzus mudināja ļaudis sludināt savu draugu un radu lokā, savu māju apkārtnē. Viņš apmeklēja tās vietas, lai atbalstītu to liecības. Liecināt draugiem un ģimenei ir visgrūtākā, taču vissvarīgākā liecība.

11:11 Kas ir mazākais Debesu valstībā nākotnē būs lielāks garīgajā ziņā par Jāni Kristītāju viņa pasaulīgajā dzīvē. No tā mēs secinām, ka Dieva valstībā balvas atšķirsies pakāpes ziņā – viena zvaigzne būs spožāka par otru (1.Kor.15:41), daži valdīs pār desmit pilsētām, citi pār piecām (Lk.19:17-19). Vai mums ir garīgās ambīcijas, griba spīdēt tolaik pēc iespējas spožāk? Ja mēs mīlam un tiecamies pēc Dieva godības, tad mēs gribēsim lai tā izplatītos pēc iespējas tālāk, atspoguļojot to, cik tālu vien iespējams.

11:12 *Tīkotāji ar varu cenšas to sagrābt* – Tas ir desantnieku tēls, kas uzbrūk pilsētai. Lai kāds būtu mūsu stāvoklis dzīvē, mums tagad ir mērķis, kuram mums ir jāpakļauj sava dzīve – ienākt un pašiem iemantot Dieva valstību.

11:27 Bībeles lasīšana vien mums neatklās Tēvu. Pastāv arī žēlsirdības elements – Jēzus atklāj Tēvu tiem, kurus Viņš izvēlas.

11:30 Smagā nasta paliek, bet Jēzus ir jūgs, kas mūs savieno ar daudziem citiem, un tādējādi nasta mums šķiet daudz vieglāka. Kristus personības un miesas mērķis ir apvienot mūs ar visiem citiem ticīgajiem – ar visām tām personīgajām problēmām un konfliktiem, kas no tā izriet. Kristietība nav domāta kā dzīve atšķirtībā no citiem.

12:1 Jēzus un Viņa mācekļu prototipi bija Dāvids ar saviem sekotājiem (12:3). Dāvida sekotāji bija visi, kas bija ‘apspiesti’ un kam bija daudz parādu (1.Sam. 22:2). Šodien Jēzum seko tie, kas ir izmisuši un salauzti.

12:11 Cilvēks, kuram bija viena avs, bija nabags; tādēļ viņš tik ļoti rūpējās par savu vienīgo avi. Taču viņš pārstāv Dievu un Jēzu viņu pastāvīgajos centienos mūs atrast. Tādēļ viņi identificējas ar visnabagākajiem sabiedrības slāņiem. Dievs meklē cilvēku; un mēs meklējam Viņu. Tādēļ mums ir tāds prieks, kad mēs satiekam Viņu kristību laikā.

12:14 *Tad* – Jēzus neviltotā žēlsirdība un mīlestība nereti izraisa skarbu reakciju un noliegumu no tiem, kas atsakās izjust aizkustinājumu. Mēs nevaram to uztvert vienaldzīgi.

12:16 Jēzus dažkārt ir lūdzis, lai cilvēki pastāsta citiem, ko Viņš viņu labā darījis. Iespējams, Viņš lūdza ekstravertiem klusēt un intravertiem pastāstīt citiem? Evaņģēlija sludināšana pareizajā garā ir kaut kas pret mūsu gribu notiekošs; tas nenākas viegli (1.Kor.9:17).

12:20 Jēzus cenšas uzkurināt garīguma liesmu, lai cik vāja tā būtu cilvēkos, negaidot pilnību sava pirmajā satikšanas brīdī ar tiem. Arī mums ir jācenšas būt tādiem attiecībās ar citiem.

12:28 Dieva valstība tiks burtiski nodibināta uz zemes, kad Jēzus atgriezīsies; taču valstības būtība ir tajā, ka Dievs ir Ķēniņš, un tas tā ir

šodien. Viņa pārvaldes un autoritātes jomu cilvēku dzīvēs var uzskatīt par Viņa Valstību.

12:32 Tas ir par tiem, kas redzēja Jēzus darītos brīnumus un zaimoja tos. Bet ja cilvēks pārstāj pretoties Svētā Gara nepārprotamajiem pierādījumiem, ka Jēzus ir Dieva Dēls, tad viņš vairs nezaimo Svēto Garu.

12:34 Tādēļ ir tik nepieciešami valdīt pār mūsu domāšanu. Vide, kuru mēs izvēlamies; mūzika, kuru mēs klausāmies, atstāj iespaidu uz mūsu domāšanas veidu.

12:36 Tiesas dienā tiks ņemti vērā visi mūsu runātie vārdi – un mums būs jāatskaitās par tiem.

13:9 Visi nav spējīgi dzirdēt un saprast evaņģēliju; jo ne visi ir ticīgi (kļūda latviešu Bībeles tulkojumā 2.Tes. 3:2). Bet tiem, kas to spēj, ir jāliek lietā mums dotā iespēja.

13:11 Līdzības nebija stāsti ar acīmredzamu, viegli uztveramu nozīmi. Jēzus tās stāstīja, lai atsijātu tos, kas negribēja saprast. Tiem līdzības šķita mulсноšas un to vēsts nesaprotama. Mūsu attiecībās ar Dievu ir vērojama kā augšupejošā, tā arī lejupejošā spirāle.

13:12 Kā var atņemt no tā, kam nav? Varbūt Jēzus gribēja, lai mēs to tā saprastu: ‘Cilvēkam, kam [pēc viņa domām] nav [kaut gan viņam tomēr ir], tiks atņemts arī tas, kas tam ir’. Tas būtu tāpat kā ar to kalpu, kas bija dabūjis vienu talantu Mt.25:24. Cilvēkiem ir vairāk, nekā viņi domā, ka viņiem ir; jo Dieva žēlastība ir daudz lielāka, nekā mēs to varam iedomāties.

13:21 Pārbaude ienāk mūsu dzīvēs drīz pēc kristībām. Tāpat kā Izraēls tika ‘kristīts’ Sarkanajā jūrā (1.Kor.10:1,2) un drīz vien saskārās ar tuksneša problēmām [ēdiena un ūdens trūkumu].

13:28 Jēzus paredzēja, ka Viņa sekotāji vēlēties spriest Dieva tiesu Viņa vietā; Viņš skaidro (:29), ka mēs nespējam spriest, kas ir kas. Tādēļ ir skaidrs, ka baznīcas ietvaros blakus patiesiem ļaudīm būs arī nepatiesi. Tie radīs augšanas iespaidu. Bet mums tie jāatstāj līdz pļaujas laikam – līdz Kristus atgriešanās laikam.

13:32 No šķietamiem sīkumiem – Bībeles lasīšanas, paziņojuma ievērošanas, kādas ‘nejaušas’ sastapšanās – mēs nonākam līdz mūžībai. Tad mēs kļūsim par patvērumu citiem. Mēs lūkosimies atpakaļ uz šo dzīvi un mums liksies tik nesamērīgi, ka tik niecīgs sākums mums novedis līdz mūžībai.

13:39 *Enģeļi* – Pirmais no kā mēs uzzināsim, ka Jēzus ir atgriezies, būs mūsu Enģelis, kas stāvēs mums blakus un aicinās mūs iet, lai satiktu Viņu.

13:46 Jēzus nereti grib, lai mēs paši izdomājam, kāds ir stāsta turpinājums vai beigas. Un ko viņš darīja pēc tam? Nekādu bagātību, nekāda īpašuma, tikai viena pērle. Viņš, bez šaubām, uzlūkoja to un mīlēja to un vērtēja to augstāk par visu. Tādai ir jābūt mūsu attieksmei pret Dieva Valstību.

13:50 Zobu trīcēšana simbolizē dusmas pašam pret sevi.

13:55 Jēzus nekad nebija grēkojis, ne tieši, nedz netieši, visus šos 30 gadus dzīvodams viņu vidū Nācaretē. Viņi nekad nebija ievērojuši, ka Viņš būtu ar kaut ko izcēlies. Tas liecina ne tikai to, ka Viņš bija tāds pats cilvēks kā visi citi. Tas ir izaicinājums mums, jo tiklīdz mēs pasaules acīs sākam izskatīties taisni, pasaule to ievēro un uzņem to ar nepatiku. Taču Jēzus pilnība kaut kādā veidā palika nepamanīta. Tātad, viņš patiesi bija perfekts.

14:4 Vai mums tādēļ būtu jāpārmet neticīgajiem, ka tie pārkāpj Dieva likumu? Dievs sajūt katru Viņa likuma pārkāpumu, lai kas to būtu izdarījis. Viņa jūtīgums, un līdz ar to arī Viņa sāpes, skumjas un prieks, redzot paklausību, ir daudz lielāki, nekā mēs to varam iedomāties.

14:16 Jēzus zināja, ka viņi to nespēj. Bet Viņš lūdz, lai viņi to darītu, lai viņi iegaumētu, ka pat to mazumiņu, kas mums ir, Viņš var likt lietā; līdz ar to Viņš izaicina kā mūsu ticību, tā arī mūsu sapratnes apvārsņus.

14:19 Mācekļi bija par starpniekiem ēdiena izdalīšanā; līdzīgi kā Viņš nodod citu pestīšanu mūsu rokās. Ievērojiet līdzību ar to, kā Jēzus ‘pārlauza maizi’ pie dievgalda. Kā Jēzus lūdza, pacēlis Savas acis uz debesīm, kas atspoguļo Viņa sirdsapziņas šķīstību Dieva priekšā. Vai mēs tā varam?

14:23 Tas, kā Jēzus atlaida cilvēkus, parāda Viņa personības spēku, gribas un prāta varenību.

14:26 Mācekļi atkal bija atgriezušies pie ticības spokiem. Pat pie Kristus nonākušie cilvēki arvien vēl patur prātā iesīkstējušos nepareizos priekšstatus.

14:28 *Ja* – Pēteris zināja, ka tikai Jēzus varētu likt darīt ko tik izaicinošu. Tas bija Viņa stilā. Mēs to redzam arī mūsu dzīvēs.

14:30 Pēteris ieraudzīja vētru tikai tāpēc, ka viņš novērsa acis no Jēzus un skatījās uz kaut ko vējā plandošu – varbūt viņš atskatījās uz laivu. Arī mēs grimsim, novērsuši skatu no Jēzus.

15:6 Tradīcijas ir bīstamas. Mūsu dzīvēm ir jāiespaidojas no Dieva baušļiem; cilvēku tradīcijas tiecas rast vieglāku ceļu, līdz ar to Viņa likumi zaudē nepieciešamo asumu mūsu dzīvēs.

15:9 Ievērojiet paralēli starp mācību un likumiem (:6). Pareiza mācības izpratne ir svarīga, jo mācība veido mūsu dzīves; tā ir likums.

15:16 Mēs jūtam Jēzus neapmierinātību ar mācekļiem. Viņš cerēja, ka tie būs sasnieguši augstāku izpratnes līmeni par to, kas viņiem bija. Viņš varētu arī mums nospraust attiecīgu sasniedzamo līmeni, kā to dara jebkurš labs skolotājs, un justies neapmierināts mūsu lēnās izaugsmes dēļ. Matejs stāstīja saviem klausītājiem, ka arī viņš, līdz ar agrīnās baznīcas dibinātājiem, ir ļoti lēni nācis pie saprašanas un ir bijis Jēzus vilšanās iemesls. Viņš sludināja evaņģēliju ar pazemību un sava paša vājuma izpratni.

15:19 Grēks nāk no iekšienes; nekas ārpus mums, nekādi dēmoni vai ļaunie gari nevar iekļūt mūsos no ārienes un pārņemt mūs, liekot mums grēkot. Grēka avots ir iekšējs, nevis ārējs. Patiesā cīņa ir par paškontroli un garīgumu mūsos. Skat piezīmes par Sātanu.

15:27 Suņi bija ne-ebreji / pagāni; druskas – brīnumi; kungi bija ebreji; maltīte vai galds bija Jēzus sadraudzība un kalpošana ebrejiem. Sakot šos vārdus, viņa izrādīja pazemību un ticību; viņa zināja, ka pat tas brīnums, kuru viņa vēlējās izlūgties, bija tikai druskas no tā, ko Jēzus piedāvāja Izraēlam. Viņi no tik daudz kā atteicās.

15:32 Jēzus redzēja, ka pūlis bija badā. Jēzus ir tas pats šodien, kāds Viņš bija tad (Ebr.13:8). Viņš tikpat labi izprot mūsu vajadzības, kā Viņš tās izprata tolaik.

15:39 Skat 14:23. Jēzus personības un vārdu spēks atstāja dziļu iespaidu uz Mateju.

16:11 Atzīmējiet sev atkal Jēzus neapmierinātību ar mācekļu sapratnes trūkumu. Mums ir tā jācenšas, lai izprastu Viņu, jo patiesi tiem, kas mūs mīl, ir patīkami, ja mēs viņus saprotam. Skat 15:16.

16:12 Mācība tiek pielīdzināta raugam; tas pārņem lielu mīklas daudzumu, nesamērīgi lielu, salīdzinot ar paša apjomu. Tajā ir mācības spēks un nozīme. Mums ir jāapgūst pareizā izpratne.

16:18 Klints bija Pētera ticības klints, ka Jēzus ir Dieva Dēls (:16), un Pētera personīgā šīs patiesības sludināšana. ‘Pēteris’ nozīmē ‘klints’; tādu iesauku Jēzus bija viņam devis.

16:19 Tas tika apsolīts visiem mācekļiem – Mt.18:18. Romas katoļi nepareizi interpretē šo pantu, apgalvojot, ka Pēterim un tātad Pāvestam ir dota šī vara. Bet nav nekāda pamata domāt, ka jebkura veida vara no Pētera, vai no citiem mācekļiem būtu pārgājusi uz kādu no nākamajām paaudzēm.

16:23 Pēteri Jēzus nosauc par ‘Sātanu’, ‘pretinieku’, ar to parādot, ka ‘sātans’ nenozīmē grēcīgu eņģeli. Vārda nozīmē ir ‘pretinieks’. Jēzus pagriezās, lai runātu ar Pēteri – Pēteris sekoja Jēzum – un liek viņam *patiesi* sekot Viņam. Un 24.pantā Viņš saka, ka sekot Viņam nozīmē ņemt savu krustu. Pēteris negribēja, lai Jēzus mirtu krusta nāvē, jo tas nozīmēja, ka arī viņa sekotājiem ir jāmirst līdzīgā veidā. Bet Jēzus viņam saka *patiesi* sekot Viņam, būt īstenam sekotājam, nevis tikai ārēji, bet arī garā nesot Viņa krustu. Šajā ziņā Pēteris stipri pievīla Jēzus cerības un vēl tik drīz pēc sava garīgā pacēluma brīža, par kuru vēsta 16:17,18. Mūsu garīgumam – arī mūsu brāļu garīgumam – piemīt kā pacēluma, tā arī dramatiska pagrimuma brīži.

16:28 Tā ir atsauce uz Jēzus apskaidrojumu, par kuru mēs lasām 17.nodaļā.

17:9 *Parādījās* – Mozus un Ēlija burtiski nebija kalnā, mācekļi tos redzēja parādībā.

17:11 Praviētis Ēlija atnāks uz Izraēlu pēdējās dienās, lai sataisītu visu pirms Kristus atgriešanās, tāpat kā Jānis Kristītājs mēģināja tos sagatavot Viņa pirmajai atnākšanai [skat Malehijas 4].

17:15 *Mēnessērdzīgs* – mēness iespaidā zaudējis prātu. Uzskats, ka mēness iespaidā cilvēki zaudē prātu bija aplams. Bet Jēzus neņēms to skaidrot. Ar saviem dziednieciskajiem brīnumiem Viņš skaidri parādīja, ka tādi uzskati, pamatoti vai nepamatoti, itin neko nenozīmēja salīdzinājumā ar Dieva spēka varenību. Tādēļ atsaucies uz ļauno garu apsēstību pamazām mazinās Evaņģēlijos un Jaunajā Derībā – kļūst skaidrs, ka tie nepastāv, vai, ja tā arī būtu, tad salīdzinājumā ar Dieva varu, tie ir nenozīmīgi.

17:17 Un atkal Jēzus parāda, ka Viņš ir neapmierināts ar mācekļu garīgās apziņas trūkumu – skat 15:16; 16:11. Būt neapmierinātam nav grēks – jo Jēzus nekad negrēkoja. Ja Viņš tā alkst mūsu sapratnes – veltīsim sevi centieniem saprast Viņu. Un Viņš mums noteikti palīdzēs, ja mēs Viņam to lūgšim.

17:20 Tikai pavisam niecīgam patiesas ticības apjomam piemīt īsta varenība. Ticībai ir tik liels spēks, ka tās nemaz nevajag daudz – tikai nedaudz patiesas ticības pilnīgi pietiek.

17:25 Jēzus maksāja nodokli pat tad, kad Viņam tas nebija jādara un kad šīs prasības pamatojums nebija pareizs. Mums ir jādara tāpat. Mēs nevaram mainīt ģeopolitiku tagad; mums ir jāgaida Viņa atgriešanās un Dieva valstības atnākšana.

17:27 Jēzus bija ļoti uzmanīgs pret cilvēkiem, lai neliktu tiem garīgi paklupt. Pat attiecībā pret tiem, kuriem, pēc mūsu domām, nav nekādas intereses par Viņa evaņģēliju.

18:3 Pievēršanās ticībai ir iespējama vairākos līmeņos. Mācekļi bija pievērsušies ticībai, bet augstāka līmeņa pievēršanās bija kļūt kā bērniem. Kristības nav pievēršanās beigas – tās ir tikai procesa sastāvdaļa.

18:5 Jēzus aicina mūs redzēt Viņu pārstāvētu kā bērnu. Pirmā gadsimta pasaule bērnus un sievietes neuzskatīja par personām. Bet Jēzus pievērsa tiem lielu uzmanību un parādīja, cik augstu Viņš tos vērtēja kā personības.

18:6 Tāda noslīcināšana jūras dziļumā ar dzirnakmeni pie kakla ir Bābeles nosodījums (Atkl.18:21). Tie, kas liek citiem grēkot vai apgrēcināties pēdējās dienās, piedzīvos Bābeles nosodījumu – tie ar pasauli „tiks pazudināti” (1.Kor.11:32). Tie, kurus Jēzus noraidīs, tiks nosūtīti atpakaļ pasaulē, kuru tie tik ļoti mīlēja, un saņems pasaules nosodījumu.

18:8 Mūžīgā uguns ir pilnīgas iznīcināšanas simbols. Ar to tika sodīta Jeruzaleme (Jer.17:27) – bet šobrīd tur nedeg mūžīgā uguns. „Mūžīgā uguns” nav jālasa burtiski.

18:17 *Turi viņu par... - vienskaitļa formā* [gr.]. Šis pants ir par personīgām nesaskaņām. Ja tu tā rīkosies, tad beigu beigās tu izturēsies pret šo otru personu kā pret pagānu vai muitnieku – abas šīs grupas Jēzus īpaši centās pievērst Sev. Te nav runas par cilvēka izslēgšanu no draudzes.

18:20 Individuāli Jēzus ir ar katru no mums visu laiku, bet Viņš it īpaši ir ar mums, kad mēs salasāmies kopā. Tādēļ ir svarīgi ticīgajiem sanākt kopā, kas ir labāk par ticību vienatnē.

18:21 *Pret mani grēko* – Pēteris atsaucas uz 15.pantu. Jēzus šķiet sakām, ka mēs varam rīkoties tā, kā ieteikts 15.-17.pantos. Taču augstāka līmeņa rīcība būtu piedot bez kādiem nosacījumiem. Ja kāds grēko pret jums 490 reizes dienā un katru reizi nožēlo to, skaidrs, ka šī nožēla nav patiesa. Jēzus saka, ka mums ir jāpiedod cilvēkiem, nemēģinot novērtēt viņu nožēlas patiesumu. Jo kā mēs piedodam citiem, tā arī mums taps piedots.

18:24 Šajā stāstā saskatāma neatbilstība patiesībai. Kā gan viena persona varēja palikt parādā tik milzīgu summu? Tikai tāpēc, ka ķēniņš turpināja viņam pastāvīgi aizdot, zinot, ka cilvēks nekad nespēs norēķināties. Te ir runa par Dieva piedošanu mums un par mūsu parādu neaprēķināmo lielumu. Kad mēs sapratīsim, cik lieli grēcinieki mēs paši esam, tas liks mums piedot arī citiem.

18:31 Kad mēs redzam mūsu brāļu neprātīgo rīcību, mums ir jāpastāsta par to Kungam. Viņš jau to zina, bet psiholoģiskajā ziņā mums ir labāk to pavēstīt Kungam lūgšanā.

19:5,6 Nereti partneri psiholoģiskajā ziņā ‘neatstāj’ savus vecākus, un tikai kad viņi to dara, viņi var pieķerties viens otram. Kad viņi cenšas to darīt, Dievs to atbalstīs, ‘savienojot’ tos. Partneri kļūst viena miesa, pateicoties Dievam – nereti dzīves apstākļu dēļ, kas ir Dieva ziņā. Tādēļ nepareizi ir pārkāpt laulību. Tā ir cīņa pret Dieva darbu laulāto pāru dzīvē.

19:8 Dievs piekāpjas cilvēku vājuma priekšā. Viņš pārzina cilvēku, kurus Viņš radījis, prātus. Viņš uzstāda ideālas prasības, bet ir gatavs pieņemt arī

zemāka līmeņa izpildi praksē. Tas nenozīmē, ka mums tas būtu ļaunprātīgi jāizmanto. Ja mēs mīlam Dievu, mēs tieksimies pēc ideāla, neapmierinoties ar zemākā līmeņa prasībām.

19:11 Pastāv dažādi līmeņi. Daži cilvēki garīgajā ziņā var dzīvot augstākā līmenī nekā citi, it īpaši tas attiecas uz laulības dzīvi un cilvēku savstarpējām attiecībām. Mums tas jāpatur prātā, kad mēs domājam par tiem mūsu draudzē, kuriem neveicas šai ziņā.

19:17 Jēzus alkst parādīt, ka Viņš nav Pats Dievs. Cilvēks gribēja zināt, kas viņam būtu *jādara*, lai sasniegtu pilnību. Jēzus bija pilnīgs; bet neskatoties uz to, Viņa vienotība ar Dievu bija tikai no Dieva žēlastības.

19:20 Jaunais cilvēks teica, ka viņš visus likumus ir turējis kopš savas jaunības. Tā bija jauneklīga augstprātība! Taču Jēzus viņu iemīlēja (Mk.10:21), nenosodīdams viņu par acīmredzamo augstprātību un iekšēju pretrunu.

19:21 Tā bija pavēle tieši šim jaunajam cilvēkam; tā nav globāla pavēle visiem kristiešiem pārdot burtiski visu, kas tiem pieder. Vēlāk Jaunajā Derībā dotie piemēri rāda, ka pievērstie to nedarīja. „Nabagi” nereti ir nabagi savu pašu slikto lēmumu dēļ. Bet Jēzus saka, ka mums ir jādalās ar tiem visā, kas mums ir, tā vietā lai vainotu viņus par to, ka viņi ir nonākuši tādā neapskaužamā stāvoklī pašu vainas dēļ. Ja cilvēks ir nonācis neapskaužamā stāvoklī, lai kāda iemesla pēc, viņam tomēr ir vajadzīga mūsu palīdzība, lai no tā izkļūtu. Tāpat kā Dievs palīdz mums.

19:24 Adatas acs vārti bija mazi vārti pilsētas mūrī, pa kuriem tikai cilvēks varēja ienākt pilsētā. Lai kamielis varētu pa tiem ienākt, tam bija jānostājas uz ceļiem un jāatbrīvojas no uzkrātās nastas – un pat tad viņš varēja tikai tik tikko iespraukties iekšā. Mums ir jāatsakās no savas bagātības un jātērpjas pazemībā, lai ieietu Dieva Valstībā.

19:25 Mācekļi pieturējās pie vispāratzīta, bet aplama priekšstata, ka bagātie ir bagāti, jo Dievs tos ir svētījis. Šeit Jēzus galīgi sagrauj šo ‘labklājības evaņģēliju’.

20:2 Denārijs ir pestīšanas simbols.

20:6 Tie, kas nekalpo Kristum, stāv bez darba – lai kādas būtu to prāta spējas un aizņemtība. Tikai vecus un nespēcīgus neviens nederēja darbam. Bet tie gribēja strādāt – un viņi stāvēja bez darba visu dienu, cerot, ka kādam tik ļoti būs vajadzīgi strādnieki, ka viņš tos pieņems. Dievam ir ļoti vajadzīgi strādnieki un mēs, kas esam aicināti Kristū šajās pēdējās dienās, esam šie bezspēcīgie strādnieki. Līdzīgi tiem izmisušajiem uz lielceļiem un sētmalēm, kas tika aicināti pēdējā brīdī Lk.14:23. Tie esam mēs.

20:8 Mūs ‘pasauks’ Eņģelis, kas parādīsies Kristus atgriešanās dienā, lai vestu mūs uz tiesu.

20:14 Tas varētu nozīmēt, ka šis cilvēks ir ‘atlaists’ no darba – viņš var iet savu ceļu, prom no Jēzus, jo viņš domāja sevi labāku esam par vājiem, slimiem, veciem vai slinkiem strādniekiem, kas arī bija derēti darbam. Tāda garīga augstprātība ir Jēzum pretīga.

20:28 Radikāla cilvēcisko vērtību pārvērtēšana. Mēs esam šeit, lai kalpotu, lai dotu; nevis lai mūs apkalpotu, lai mēs kļūtu bagāti vai saņemtu kādu labumu sev. Tieši pretēji ‘labklājības evaņģēlijam’.

20:32 Kāpēc tas jājautā, ja atbilde ir acīmredzama? Lai šie cilvēki paši apjaustu savu vajadzību. To pašu Jēzus dara arī ar mums; caur Savu vārdu un roku mūsu dzīvēs Viņš liek mums apjaust, cik ļoti mēs gribam to, ko mēs sakām, ka gribam.

21:5 Lēnprātīgs ķēniņš ir pretrunīga vārdkopa. Ķēniņam būtu jājāj uz cīņas zirga, nevis ēzeļa muguras. To varētu pielīdzināt Prezidenta atbraukšanai kādā vecā satrunējušā mazā automašīnā Mercedesu kavalkādes vietā.

21:9 Ļaudis ir tik nepastāvīgi. Pēc dažām dienām tie brēks „Sit Viņu krustā!” un vēl pēc sešām nedēļām tie apgalvos, ka pieņēmuši Pētera sludināšanu. Svārstīgums ir mūsu dabas sastāvdaļa; bet tas, ko Dievs un Jēzus sagaida no mums, kā arī mēs paši mūsu savstarpējās attiecībās, ir pastāvība, godīgums, uzticība līdz galam.

21:14 Tizli un akli netika laisti templī, pamatojoties uz jūdu nepareizo 2.Sam 5:8 izpratni. Bet Jēzus aicināja Dieva templī tos, kuriem cilvēki bija lieguši tur ienākt.

21:18 Viņš alka redzēt Izraēla, vīģes koka, garīgos augļus. Viņš bija gatavs baudīt pat negatīvus augļus, redzot lapas kokā. Viņš nolādēja to, jo neskatoties uz lapu klātbūtni, tajā nebija pat garīgo augļu aizmetņu. Viņu apmierina pat mūsu nenobriedušais garīgums – ja mēs vismaz kaut ko darām (Mt.25:27).

21:22 Mums ir jāstādās priekšā atbilde uz mūsu lūgšanu un jārikojas un jājūtas tā, it kā mūsu lūgšana tikusi uzklausīta. Taču šis pants ir tikai daļa no vispārējās Bībeles mācības par lūgšanu – mēs varam lūgt ar tādu pārliecību, ja mēs zinām, ka šī lūgšana ir Dievam tīkama (1.Jņ.5:14)

21:30 Līdzībās nereti atainoti divu tipu cilvēki – tie, kas šķiet taisni esam, bet nav; un tie, kas ir klaji nepaklausīgi, taču nožēlo to. Baznīcas šķiet pārpilnas ar pirmās kategorijas ļaudīm, bet tie nav tie, kurus Dievs pieņem. Mums ir jāatzīst, ka mēs esam nopietni grēkojuši un mums ir jānožēlo mūsu grēki.

21:35 Šie kalpi pārstāv Dieva praviešus, kurus Viņš sūtīja Izraēlā Vecās Derības laikos.

21:37 Šeit mēs redzam Dieva cerības izpausmi. No vienas puses, Viņš jau no sākta gala zināja, ka Izraēls noliegs un nokaus Viņa Dēlu. Bet Viņš cerēja, ka varbūt tā nenotiks. Visuvarenais Dievs dažkārt kaut kādā veidā ierobežo pats Savu varu; un to pašu Viņš dara ar Savām zināšanām, Savu viszinību. Viņš ir iestājies attiecībās ar mums un šī iemesla dēļ Viņš savā ziņā ierobežojis Sevi, lai mūsu attiecības ritētu likumsakarīgā, nozīmīgā līmenī. Tādēļ mēs lasām, ka Dievu šokē, sāpina un pārsteidz cilvēku rīcība.

21:44 Tas attiecas uz to, kā Daniēla grāmatas 2.nodaļā aprakstītais tēls sašķīdīs ar Kristus atgriešanos. Viņš tiesās tos, kas Viņu noliedz, līdz ar pasauli, kura tiem bija tik mīļa (1.Kor.11:32). Mēs vai nu nokrītam uz Kristu un lūztam, apzinoties savu grēku nastu (1.Pēt.2:8); vai arī Viņš kritīs uz mums un satrieks mūs pēdējā dienā. Tādējādi, viss ir loģiski – mums ir jābūt salauztiem tagad, vai arī mēs tiksīm salauzti tad. Patiesa ticīgo draudze ir salauzta vīru un sievu draudze.

22:4 Viss bija ‘sagatavots’ Dieva valstībai pirmajā gadsimtā, bet ebreji atteicās no tās.

22:5 Tāpat kā cilvēki šodien pieļauj, ka viņu pasaulīgās darīšanas novērs viņus no atsaukšanās evaņģēlija vēstij.

22:7 Romiešu armija nodedzināja Jeruzalemi AD70. gadā. Tā patiesībā savā ziņā bija Dieva armija, jo Viņš to vadīja un izmantoja. Arī tie, kas mūs vajā, savā ziņā ir pakļauti Dieva kontrolei.

22:10 Uz Dieva aicinājumu atsauksies kā labi, tā arī slikti cilvēki; tāpat kā nezāles aug vienā tīrumā ar kviešiem, tā tas ir arī baznīcā (Mt.13:29). Mums nav par to jābrīnās, bet tas nevar būt par iemeslu baznīcas atstāšanai. Mēs neatradīsim nevienu šķīstu baznīcu.

22:11 Kāzu drēbes reprezentē Dieva taisnību, kas mums tiek piedēvēta, kad mēs kristāmies Kristus vārdā. Tais dienās viesiem tika dotas baltas drānas, kad viņi ienāca kāzu svinību telpā. Atteikšanās no tām bija augstprātības izpausme – iespējams, cilvēks domāja, ka viņa drēbes bija labākas par mājastēva piedāvātajām.

22:21 Uz monētas bija ķeizara attēls un tādēļ tā bija jādod viņam. Mūsu ķermenis ir radīts pēc Dieva tēla un mums tas jādod Dievam.

22:30 Mēs tapsim kā eņģeļi debesīs; mēs dzīvosim mūžīgi un nevarēsim grēkot; būsim tādi, kādi šodien ir eņģeļi. Debesīs nav grēcīgu eņģeļu.

22:32 Šie cilvēki ir miruši un sevi neapzinās, bet viņi ir dzīvi Dieva atmiņā tik lielā mērā, ka Viņš saka „Es esmu [arvien vēl, arī šodien]...Jēkaba Dievs”, Viņš redz Jēkabu kā faktiski dzīvu. Jēkabs tiks augšāmcelts un saņems mūžīgo dzīvību, kad Kristus atgriezīsies; bet Dievs runā par lietām, kuru vēl nav, it kā tās jau būtu, jo Viņa redzējumā šī perspektīva nav apšaubāma (Rom.4:17).

22:39 Ebreji mēdza strīdēties par to, kurš bauslis ir vissvarīgākais. Jēzus atbild, ka ir divi bausļi, kas faktiski ir viens – mīlēt Dievu un mīlēt savu tuvāku. Ar to Viņš saka, ka šie bausļi nav atdalāmi viens no otra. Mēs nevaram būt kristieši izolācijā no citiem cilvēkiem; mēs nevaram mīlēt Dievu un vienaldzīgi izturēties pret savu tuvāko.

22:45 Ebreji domāja, ka Dāvids bija lielāks par Mesiju; Jēzus saka, ka ir tieši otrādi.

23:9 Tādēļ ir pilnīgi aplami mācītāju saukt par ‘Tēvu’.

23:13 Mēs varam kā sekmēt, tā arī traucēt citiem ieiet Dieva valstībā. Vislielākais grēks ir caur mūsu vārdiem, rīcību un piemēru neļaut citiem ieiet Dieva valstībā. Farizeji bija ļoti maza cilvēku grupa, taču evaņģēlija pieraksti daudz laika atvēl aprakstiem par Kristus sazināšanos ar tiem – jo burta kalpība un citu atturēšana no ieiešanas Dieva valstībā ir ļoti nopietns grēks, un tik viegli izdarāms.

23:22 Dievs ir personiska būtne, kas ir Debesīs – Dievs nav ‘gars’, nedz kāda abstrakcija.

23:33 Atsauce uz Ēdenes apsolījumiem 1.Moz.3:15. Visi, kas ir pret Jēzu, ir čūskas dzimums un tie, kas ir Kristū, ir sievas dzimums, kas pārvarēs pirmos beigu beigās, īslaicīgi izciešot mokas viņu dēļ.

23:37 Vai Jēzum neienāca šī doma prātā, vērojot vistas mātes sētā Nācuretē?

23:39 Tas varētu nozīmēt, ka, kad Jēzus atgriezīsies, tie, kas Viņu noliedza, tiks augšāmcelti un tad tie atzīs Viņu. Bet būs jau par vēlu. Tiesas dienā vienaldzīgo nebūs. Tagad cilvēki var paraustīt plecus un pat noliegt Jēzu, bet tai dienā viņi izmisīgi vēlēšies tikai vienu – būt kopā ar Viņu. Taču tas būs par vēlu tiem, kas Viņu noliedza šai dzīvē. Tad noraidītiem atliks tikai zobu trīcēšana kā naida izpausme pašiem pret sevi.

24:2 Tas piepildījās, tempļa zeltam kūstot un plūstot pa akmeņiem, tā ka romieši meta zemē katru akmeni, lai izdabūtu zeltu.

24:14 Tas norāda uz to, ka Kristus atgriešanās savā ziņā ir atkarīga no tā, kā mēs nesam evaņģēlija vārdu visai pasaulei. Tas ir jāsludina visām tautām pasaulē – ne visi atsauksies, bet visas tautas dzirdēs. Tas ir kļuvis iespējams ar interneta atnākšanu.

24:22 Kaut gan pastāv noteikti nosacījumi Kristus atgriešanās laikam (skat :14), Dievs saīsinās dienas. 2.Pēt.3 teikts, ka Dievs pacietīgi nogaida, lai visi nāktu pie ticības. Tātad ir vairāki acīmredzami konfliktējoši faktori, kas noteic Kristus faktisko atgriešanās laiku. Dienu saīsināšana notiks, pateicoties uzticīgo lūgšanām par Kristus ātrāku atgriešanos; vai lai izglābtu ticīgos no atkrišanas, tik spēcīgi būs pēdējo dienu kārdinājumi un spiedienu.

24:31 Eņģeļi sapulcēs mūs kopā no visas pasaules – jo visā pasaulē būs patiesi ticīgie 14.pantā minētās sludināšanas liecības rezultātā.

24:32 Vīģes koks simbolizē Izraēlu; vīģes koka augļi liecina par garīgajiem atgriešanās augļiem. Kad vismaz daži ebreji nožēlos grēkus un pieņems Kristu – kas jau notiek – tā būs zīme, ka mēs esam pēdējā paaudze.

24:40,41 Kā Jēzus mācībā nereti lasām, Viņš līdzsvaro piemērus, runājot kā par vīriem, tā arī par sievietēm. Tā Viņš vērtēja visus cilvēkus.

24:48 Kungs patiesi *kavējas* nākt – tas pats grieķu vārds lietots arī 25:5 aprakstā, kur līgavainis [Jēzus] kavējas nākt. Skat 24:14.

25:4 Un atkal līdzībā ir divas grupas – vājās, kas apzinājās savu vājumu un paņēma līdzīgi papildus eļļas krājumu, zinādamas, ka nez vai paliks nomodā; un pašpārliecinātās, kas nešaubījās par sevi, ka tām varētu kas neizdoties.

25:5 Kristus atgriešanās kavējas – skat 24:14. Viņas visas aizmiga – bet mums ir jābūt nomodā un jāgaida Kristus atgriešanās (1.Tes.5:6-8). Pēdējā paaudze pirms Kristus atgriešanās būs garīgi vāja un miegaina, izņemot tos, kas atzīs savu vājumu un eļļas trūkumu [garīguma simbols?].

25:6 Nakts vidū – nereālais elements līdzībā. Līgavainis nāk visneiedomājamākajā brīdī – tāpat kā nāks Kristus.

25:11 Daži no tiem, kas sauks Jēzu „Kungs”, tiks atraidīti. Tai dienā nebūs pasīvo – visi vēlēšies, lai Jēzus tos pieņemtu.

25:15 Katram no mums ir dotas dažādas spējas, lai mēs kalpotu Viņam. Mums visiem tās ir. Lūdziet Dievu, lai Viņš jums parādītu, kādas spējas Viņš jums ir devis un ko Viņš cer no jums sagaidīt.

25:22 Grieķu vārds, kas šeit tulkots „nopelnīju”, ir citviet lietots cilvēku pievēršanas Kristum nozīmē.

25:27 Pēc Mozus bauslības ebreji nedrīkstēja aizdot naudu par procentiem. Bet Jēzus saka, ka šim cilvēkam bija vismaz kaut kas jādara, pat ja tā nebija tā labākā izvēle. Viņš paskaidros atraidītajiem, kā viņi būtu varējuši ieiet Viņa valstībā – bet tad jau būs par vēlu. No tā arī izriet zobu trīcēšana.

25:31 Jēzus godības krēsls ir tronis, kuru Dievs apsolīja Dāvida lielajam pēctecim, proti, Jēzum. Šim tronim jeb valdīšanas vietai bija jābūt Jeruzalemē, uz šīs zemes (Lk.1:32).

25:37 Taisnie ir savus labos darbus darījuši, nepiefiksējot tos, un ir tos galīgi aizmirsuši, tā ka tie pat runā pretim Jēzum par šīm lietām – pilnā pārlicībā, ka tie tos nav darījuši!

25:40 Kristus vismazākie brāļi varētu attiekties uz garīgi vājākajiem. Mūsu attieksme pret tiem ir mūsu attieksme pret Kristu – skat arī 1.Kor.12:23.

26:5 Ļaužu pūļi bija tik ļoti labvēlīgi noskaņoti pret Jēzu, taču drīz tie sauca „Sīt Viņš krustā!” Mums ir jācenšas atbrīvoties no šīs svārstīšanās, kaut gan pēc dabas mēs tiecamies tādi būt.

26:8 *Mācekļi* – citos pierakstos teikts, ka šos vārdus saka Jūda. Viens cilvēks var bez grūtībām negatīvi noskaņot veselu ticīgo grupu.

26:13 Šis gadījums pieminēts visos evaņģēliju pierakstos, kas apstiprina mūsu tēzi, ka evaņģēliji ir šo autoru sludināšanas pieraksti.

26:15 Tas norāda uz to, ka Jūdas motivācija bija galvenokārt finansiāla. Līdz ar to mēs varam secināt, ka viņš vēlāk nomet zemē šos sudraba grašus riebumā pašam pret sevi. Tik daudzi ir nodevuši Kristu laicīgās pasaules mantas dēļ.

26:26 Sākotnēji maizes laušana bija maltītes sastāvdaļa.

26:29 Tā ir atsauce uz to, ka mācītājs savas kalpošanas laikā nedrīkst dzert alkoholu. Jēzus gribēja, lai mēs saprastu, ka Viņš burtiski atkal dzers vīnu ar mums, kad Viņš atgriezīsies, Jēra kāzu mielastā.

26:38 Jēzus gandrīz nomira no bēdām; bēdām, ka Izraēls atteicās pieņemt Dieva pestīšanu. Viņa sirds asiņoja, tik stipri Viņš vēlējās, lai cilvēki atsauktos uz evaņģēlija vēsti. Tādai ir jābūt arī mūsu attieksmei.

26:39 Cik daudz laika bija nepieciešams, lai Jēzus izteiktu šos vārdus lūgšanā? Cik minūšu pagāja starp katru vārdu vai teikumu? Mūsu pestīšana

karājās matu galā, Viņam tā cīnoties. Dieva griba, bez šaubām, nebija tāda pati kā Jēzus griba visās lietās – skaidrs, ka Jēzus nebija pats Dievs.

26:45 Jēzus teica šos vārdus saviem guļošajiem mācekļiem, it kā runādams ar paša guļošajiem bērniem.

26:52 Pārliecinošs arguments, lai kristieši nelietotu ieročus.

26:60 Ebrejiem bija dīvaina vēlme tomēr pildīt bauslību un ievērot likumību – tajā pat laikā iznīcinot nevainīgo Dieva Dēlu. Šis paradokss un milzīga iekšēja pretruna ir nereti tik raksturīga reliģisko uzskatu cilvēkiem.

26:73 Jēzus un Viņa sekotāji atšķīrās valodas ziņā, jo tie runāja galiliešu izloksnē. Un tas arī norāda uz Jēzus cilvēcību.

26:74 Ar lādēšanos nav domāti lamu vārdi. Viņš piesauca visa veida Dieva nosodījumus, ja viņš jebkad ir pazinis Jēzu. Pētera gaužā raudāšana 75.pantā, kā Jēzus pravietoja, līdzināsies to raudāšanai, kurus Jēzus atraidīs pēdējā dienā. Pēteris nosodīja sevi šajā dzīvē – bet viņš nožēloja grēkus un tika izglābts. Mums ir vai nu jāizdzīvo šī grēku nožēla tagad – vai arī tiesas dienā, kad jau būs pārāk vēlu ko mainīt.

27:3 Jūda saprata, ka Dievs viņu nosoda un nožēloja padarīto; tāpat kā Pēteris (skat 26:74). Starpība bija tajā, ka Pēteris ticēja Dieva žēlastībai, bet Jūda nē.

27:5 Tas, kā Jūda nometa sudraba gabalus Templī, parāda, ka nu viņam riebās šie daži graši, par kuriem viņš bija nodevis Jēzu un zaudējis mūžīgo pestīšanu.

27:14 Jēzus klusēšana bija brīnumaina. Lai mums būtu tik spēcīga paškontroles spēja provocēšanas gadījumos!

27:17 Pilāts šķiet patiesi gribēja izglābt Jēzu, taču, var teikt, kļuva par manipulāciju upuri. Kaut gan vēstures liecības attēlo viņu kā cilvēku bez sirdsapziņas, kas pēc savas vēlēšanās nogalināja cilvēkus, kurš necienīja nedz taisnu tiesu, nedz dzīvības vērtību. Šo ‘pretrunu’ var izskaidrot tikai ar to dīvaino iespaidu, kuru Jēzus taisnība, mīlestība un pilnība varēja atstāt pat uz viscietākā rakstura cilvēku ar vissamaitātāko sirdsapziņu. Jo Pilāta piemērs rāda, ka sirdsapziņa piemīt ikvienam.

27:23 Tas bija tas pats pūlis, kas tikai nesen sauca „Ozianna Dāvida dēlam!” un kura nosodījuma jūdi bijās. Mēs tiecamies būt tik svārstīgi mūsu uzticībā Jēzum.

27:25 Tas, ka ebreji tā teica, nenozīmē, ka tā arī notika; jo Dievs nesoda bērnus par tēvu grēkiem (Ecēh.18:1-10).

27:29 Tieši zem skalpa atrodas nervu mezgli, kurus ērkšķi durstīja, kad tie sita Viņam pa galvu (:30). Tā rezultātā Jēzus asinis būs straumēm tecējušas pa muguru.

27:34 Jo Viņš gribēja pilnībā izjust to, ko mēs izjūtam; neviens nevar teikt, ka Jēzus nezina, kā viņš jūtas. Iespējams, neviens cits virs zemes to nezina; bet Viņš zina.

27:44 Viena noziedznieka grēku nožēla nāca burtiski pēdējā minūtē pirms viņa nāves.

27:46 Vecā Derība nepārprotami apgalvo, ka Dievs nepametīs tos, kas ir Viņam uzticīgi, bet pametīs tos, kas grēko. Jēzus jutās Dieva atstāts. Viņš jutās tā, it kā Viņš būtu grēkojis, kaut gan Viņš nebija grēkojis. Tas bija tāpēc, ka Viņš tik cieši bija asociējies ar mums, kas esam grēkojuši, tieši tāpat kā Daniēls un Nehemija runāja un jutās Dieva priekšā tā, it kā viņi būtu vainīgi Izraēla apgrēcībā. Tādējādi, kad mēs apgrēkojamies, Jēzus zina, kā mēs jūtamies Dieva atstāti mūsu grēku dēļ. Viņš nekad nebija grēkojis, bet Savas beidzamās stundas šausmu pilnajā vientulībā Viņš jutās tā, it kā Viņš būtu grēkojis.

27:48 Niedres šajā apvidū nav pārāk garas. Tādējādi, Jēzus krusts nebija tik augsts. Katoļu priekšstati par krusta lielo augstumu ir aplami. Viņa kājām vajadzēja būt tikai kādu metru virs zemes; atcerieties, ka Viņš sarunājās ar Mariju un Jāni.

27:55 *No Galilejas* – Doma ir tāda, ka viņas ir sekojušas Jēzum ne tikai tad, kad Viņam nekas nedraudēja citu Galilejas zemes rūķu pūlī; bet ir sekojušas Viņam arī krusta ceļā. Mums arī ir jāseko Jēram, lai kurp Viņš vestu.

27:56 *Marija Jēkaba māte* – Atsauce uz Mariju, Jēzus māti; jo Viņam bija divi pusbrāļi vārdā Jēkabs un Jozefs (Mt.13:55).

27:58 Tikai tuvinieki varēja izlūgties krustā sistā miesas. Bet Jāzeps tā arī jutās. Viņš gribēja saistīt savas mirstīgās miesas ar Jēzus miesām, apglabājot Viņu tur, kur bija viņam domātais kaps. Tā ir kristību būtība, kad mēs iegremdējamies Kristus nāvē (Rom.6:3-5).

28:1 ‘Otra Marija’ noteikti attiecas uz Mariju, Jēzus māti – skat 27:56.

28:7 Kunga sākotnējais nodoms satikt savus sekotājus Galilejā (kā minēts 28:10), šķiet, bija mainījies. Jādomā, ka pat Savā dievišķajā dabā Viņš bija tik saviļņots un tā gribēja atkal satikt visus Savus brāļus.

28:8 Pirmā gadsimta tiesvedībā sievietes neskaitījās par vērā ņemamām lieciniecēm. Taču Jēzus izvēlējās, lai tieši sievietes pirmās liecinātu par Viņa augšāmcelšanos.

28:17 Mācekļu šaubas un neticība caurvij visus augšāmcelšanās pierakstus. Taču tie ir apustuļu sludināšanas pieraksti. Viņi pasvītro, cik *viņiem* bija grūti noticēt šīm lietām, cik viņi bijuši neticami kūtri un stulbi, lai aptvertu notikušo. Un tas piešķīra viņu aicinājumam ticēt augšāmcelšanās faktam nesalīdzināmi lielāku uzticamību.

28:19 Kad labā ziņa par Kunga augšāmcelšanos tapa zināma apustuļiem no sieviešu mutes, tad apustuļiem tā bija jāizplata tālāk visām tautām. Matejs noslēdz evaņģēlija sludināšanu ar aicinājumu kristīties. Apustuļu darbos aprakstīts, kā ļaudis kristījās Jēzus Vārdā – jo Viņam tika piešķirts Tēva Vārds.

28:20 Pēc kristībām seko kristītā apmācība.

Commentary on Mark / Komentārs par evaņģēlija Marka

1:3 Jānis nāca, kristīdams cilvēkus, lai sataisītu Jēzus ceļu tuksnesī (:4).

1:5 Jānis kristīja upē – ar iegremdēšanos, nevis tikai ar apslacīšanu.

1:7 Patiesa Kristus sludināšana ietver stāstu par mūsu pašu atbilstības trūkumu.

1:10 *No ūdens izkāpdams* – Kristības ir ar iegremdēšanos, nevis apslacīšanos. Jēzu kristīja jau kā pieaugušu cilvēku, lai arī mēs sekotu Viņa piemēram.

1:12 *Tūdaļ* - Marka evaņģēlija pirmajās nodaļās ir daudz šādu vārdu (1:10, 18,20,21,28,29,42). Rodas ļoti vētrainas, noslogotas dzīves iespaids, kad viss notiek drudzainā ātrumā. Kad mēs nonākam tādās situācijās, atcerieties, ka Jēzus zina, kā mēs jūtamies.

1:16 Jēzus aicināja viņus visneērtākajā laikā, kad viņi meta tīklus jūra. Bet viņi pameta savus tīklus jūrā, 18.p., un sekoja Viņam. Jēzus arī mūs aicina aizstāvēt viņa principus un kalpot Viņam nereti cilvēkiem vis nepiemērotākajās situācijās.

1:27 Jēzus darbi piešķīra Viņa mācībai autoritāti un ticamību. Un tā tas ir arī ar mums. Dieva mācības sludināšanai pietrūks spēka un pārliecības, ja cilvēki neredzēs mūs īstenojam šo mācību savā dzīvē.

1:35 Regulārā klusā sazināšanās ar Dievu darbiem aizpildītās dienas rītā bija Kunga garīgās veiksmes atslēga, tā tas var būt arī ar mums.

1:41 Aizskart spitālīgo bija kaut kas ārkārtīgs. Šim cilvēkam, iespējams, jau gadiem ilgi neviens nebija pieskāries. Arī mums nav jābaidās saskarsmes ar tiem, no kuriem citi baidās, vai kuri ir citu atstumti.

1:44 Neviens nav bijis šķīstīts no spitālības un priesteri būtu izbrīnīti, ka kāds tiem nestu šķīstījuma upuri, kas paredzēts Likumā par spitālīgā šķīstīšanu. Jēzus šķiet cerēja uz ko neticamu, domādams, ka priesteri varētu atsaukties; jo priesteri bija Viņa vislielākie pretinieki, kas Viņu vēlāk nokāva. Bet Viņa cerības attaisnojās – daudzi no priesteriem vēlāk nožēloja grēkus un pieņēma Viņu (Ap.d.6:7).

2:5 Cilvēks tika izārstēts, pateicoties viņa draugu ticībai. Kaut kādā mērā mēs varam glābt citus, saņemot piedošanu viņiem vai uzlabot viņu dzīvi. Un tā kā tas ir iespējams, mums ir jānododas lūgšanām un praktiski jāpalīdz citiem; jo mēs patiesi varam līdzēt citu glābšanai.

2:8 Vai šī Jēzus spēja lasīt citu domas nāca no Svētā Gara, jebšu tas bija uztveres process, kura gaitā Jēzus ārkārtīgais jūtīgums pret citiem, pat ienaidniekiem, ļāva Viņam nolasīt, ko tie domā savās sirdīs?

2:14 Muitniekus uzskatīja par romiešu līdzstrādniekiem un ienīda tos. Jēzus aicināja arī Zelotu, radikālas nostājas nacionālo teroristu, pievienoties Savai sekotāju grupai (Lk.6:15). Kristus miesa sastāv no stipri atšķirīgiem cilvēkiem. Mēs tiecamies apmeklēt baznīcu vai grupu, kas sastāv no mūsu pašu vidus cilvēkiem, ar līdzīgu izcelsmi un personības tipu. Taču Kristus miesa ir tik krasi atšķirīga.

2:16 Pirmā gadsimta Palestīnā ēst pie viena galda nozīmēja būt sadraudzībā ar šiem cilvēkiem. Jēzus ēda / draudzējās ar grēciniekiem, lai pievērstu tos Sev; Viņam nebija domas par to, ka kāds nebūtu cienīgs sēdēt pie viena galda ar Viņu. Viņa 'galda manieres' bija ļoti pretrunīgas un tradicionālajiem jūdu uzskatiem tik nepieņemamas, ka izraisīja viņos kvēlu naidu pret Jēzu.

2:25 Tas, ko Dāvids darīja, kad viņu spieda trūkums un viņš bija izsalcis, attaisnoja to, ko Jēzus darīja; šeit mums dots ieskats viņa nabadzībā.

2:28 Jēzus ir lielāks par sabatu; mums nav jātur sabats šodien (Kol.2:14-17), jo Jēzus ir izpildījis visus jūdu bauslības noteikumus.

3:2 Šķiet, ka Jēzus ar nodomu centās izraisīt strīdus par sabata problēmu. Dažās lietās (piem., izplatītajā ticībā ļaunajiem gariem / dēmoniem) Viņš neizaicināja Savus klausītājus; bet burta kalpības ziņā gan Viņš to darīja.

3:10 Vēlme pieskarties Jēzum un Viņa vēlme pieskarties cilvēkiem ir daudzkārt attēlota evaņģēlijos. Cilvēki ticēja, ka, pieskaroties svētam cilvēkam, viņi saņems svētību; tāpat kā katoļi un pareizticīgie dodas garos ceļojumos, lai pieskartos kādām relikvijām. Jēzus to atbalstīja, bet vienmēr uzsvēra, ka nevis pieskaršanās, bet ticība Viņam un Viņa Tēva spēkam bija tā, kas darīja brīnumu iespējamu.

3:13 Viņš viens pats uzkāpa kalnā un tad sūtīja ziņu, lai citi Viņam sekotu. Viņiem bija jāpieliek pūles, lai nonāktu pie Viņa. Tādā veidā Viņš atsijāja tos, kas patiesi vēlējās Viņam sekot, no tiem, kas bija vienkārši ziņkārīgi. Tāpat Viņš rīkojas arī tagad.

3:26 *Ja Sātans...* Tādas būtnes kā Sātans vispār nav [skat beigu piezīmes], bet Jēzus runāja ar viņiem, balstoties uz viņu priekšstatiem, pat ja šie priekšstati nebija pareizi. Viņš runāja ar cilvēkiem tādiem, kādi viņi bija, tāpat Viņš rīkojas arī tagad.

3:33 Marijai droši vien bija sāpīgi to dzirdēt. Tas ir viens no konflikta punktiem starp Jēzu un Mariju Viņa kalpošanas laikā. Šķiet, ka viņai bija uznākusi pustumža ticības krīze, bet pēc Viņa augšāmcelšanās ticība pilnībā atgriezās. Marija nebija bezgrēcīga pārcilvēciska būtne, kā daži uzskata.

4:10 Jēzus atklājās tiem, kas nāca pie Viņa, lai uzzinātu ko vairāk (kā 34.p.) – skat 3:13. Tie, kam ir tikai virspusēja interese, Viņu neatradīs.

4:14 Dieva vārds ir sēkla – tas mūs dzemdē no jauna, tajā ir dzīvības spēks (1.Pēt.1:23). Vienā līmenī varētu teikt, ka Bībele ir melni burti uz baltas papīra lapas; bet tur ir daudz kas vairāk, tā ir tik unikāla literatūra, ka to pat nevar saukt par ‘literatūru’ laicīgajā nozīmē. Dieva vārds dod cilvēkiem dzīvību. Tam ir jābūt mūsu pārdomu tēmai ik dienas, tāpat kā tas bija Dāvidam (Ps.119:97).

4:19 Bagātība ir mērķīga tai ziņā, ka mēs domājam, ka par to visu var nopirkt; bet nevar vis.

4:22 Ja mūžībā mēs atklāsimies tādi, kādi mēs īstenībā esam, nav nekādas jēgas būt divkosīgiem tagad.

4:24 Mērs, ar kādu mēs mērojam Dieva vārdu, atmaksāsies. Ja mēs tam nepievēršam pienācīgu uzmanību, mēs neko daudz arī nesaņemsim; bet ja mēs tam veltam visu savu dzīvi, tad mēs saņemsim attiecīgi lielu atlīdzību.

4:29 Kad augļi ir ienākušies, raža jānovāc. Tas varētu nozīmēt, ka tiklīdz Kristus miesa ir nobriedusi līdz Dieva sagaidāmajam līmenim, Jēzus atgriezīsies un tiesas pļaujamais laiks sāksies.

4:33 Jēzus runāja uz cilvēkiem tā, lai viņi varētu to uztvert, nevis tā, kā Viņš to būtu varējis izklāstīt. Tas, ka mums ir zināms kas vairāk, nekā citiem, nenozīmē, ka mums tiem būtu jāstāsta viss, ko mēs zinām. Mums ir jāizturas ar sapratni pret tiem un brīžiem ir jāpatur pie sevis savas pārākās zināšanas, jo mūsu galvenais mērķis ir viņu garīgā izaugsme Dieva godībai.

5:4 Cilvēka slimības laikā bija baismi posmi, kas mēdza atkārtoties. Viņš daudzkārt bija domājis, ka ir jau izārstējies, ka ir apturams – bet tad tas atkal atkārtojās. Tādējādi, cūku baram nogāžoties ūdenī, viņam tika dota atmiņa uz mūžu, kuru viņš neaizmirsīs, kā pierādījums tam, ka izārstēšanās ir pilnīga un neatgriezeniska.

5:6 Slimais pielūdza Jēzu, atzīstot Viņā Dieva Dēlu (7.p.). Taču savas slimības iespaidā viņš bija agresīvs, runājot ar Jēzu. Taču Jēzus to saprata kā viņa psihisko kaiti un uztvēra pozitīvi viņa sapratni kā ‘pielūgsmi’. Arī citi cilvēki, ne tikai Jēzus, ir tikuši ‘pielūgti’; tas, ka Jēzu pielūdza, nenozīmē, ka Viņš bija Pats Dievs.

5:9 *Vārds man...jo mūsu ir daudz* – Kā šizofrēniķis, šis cilvēks domāja, ka viņā ir daudzas personības. Ļauno garu apsēstība tika lietota psihiskas slimības apzīmēšanai; ļauno garu kā tādu nemaz nav.

5:20 Cilvēkam bija teikts, lai tas iet un pastāsta savējiem, kas ar viņu noticis, bet tā vietā viņš sāka sludināt visā desmit pilsētu apgabalā. Nereti Dieva ļaudis pilnībā nepakļaujas pavēlei iet un sludināt. Sākotnēji apustuļi negāja sludināt pagāniem – viņi gāja tikai pie ebrejiem. Tie, kuriem tika pieteikts nestāstīt citiem par izārstēšanos, to nereti darīja. Un vai mēs pakļaujamies saņemtajam aicinājumam dalīties ar prieka vēsti ar citiem, jo tāda ir Dieva griba?

5:28 Sieviete bija pārliecināta, jo tā visi domāja, ka vien svēta cilvēka drēbēm pieskaroties, viņa taps izdziedināta. Jēzus neatraidīja viņu tāpēc ka viņa nepareizi to saprata; bet Viņš paskaidroja, ka viņas ticība, nevis pieskāriens, ir tai palīdzējusi (34.p.). Skat 7:33.

5:31 Mācekļi gandrīz vai smejas par Jēzu. Taču Marka evaņģēlija stāsts ietver šos vārdus, it kā lai parādītu klausītājiem: „Redziet, kā mēs izturējamies pret Jēzu, kā mēs Viņu nesapratām, cik zems bija mūsu izpratnes līmenis, salīdzinot ar Viņējo!” Un šis godīgums, pazemība un neviltotība padarīja viņu vēsti klausītājiem tik pievilcīgu un pārliecinošu.

5:40 Jēzu „izsmēja” – kas ir netiešs norādījums uz to, ka arī Jēzum, tāpat kā parastajiem cilvēkiem, piemita mulsuma un neveiklības sajūtas. Viņam patiesi bija mūsu daba.

5:43 Ievērojiet, cik uzmanīgs Viņš ir, piekodinot, lai tie dotu viņai ēst. Viņa bija mirusi, tātad kādu laiku nebija ēdusi. Šis vērīgais taktiskais Jēzus ir tāds pats šodien un mūžīgi (Ebr.13:8).

6:1 *Savā pilsētā* ir vēl viena norāde uz Jēzus cilvēcību (arī 4.p.). Viņš „nāca pie savējiem” (Jņ.1:11). Viņam bija sava dzimtā pilsēta un viņš runāja galiliešu izloksnē.

6:3 Tulkojums „namdaris” ir neveiksmīgs. Grieķu *tekton* var nozīmēt jebkuru fiziska darba strādnieku. Viņš varēja būt mūrnieks vai arī gadījuma darbu strādnieks.

6:10 Jēzus mīlēja ģimenes un mājas un gribēja, lai tās kļūtu par Viņa veidotās jaunās sadraudzības kodolu.

6:12 Atgriešanās no grēkiem nozīmē attieksmes maiņu. Šī vārdkopa pati par sevi nenozīmē pārstāt grēkot; bet mēs varam atgriezties no grēkiem tai ziņā, ka mēs pārdomājam, mēs stingri nosodām savus grēkus, mēs cenšamies tos vairs nepieļaut, mūsu sirds dziļumos mēs esam ar Kungu, nevis ar miesu.

6:38 Jēzus uzdod šo jautājumu, sagaidot no mācekļiem ticības un garīguma izpausmi. Taču tie nespēja redzēt tālāk par šībrīža problēmām. Iespējamība, ka Jēzus varētu darīt brīnumu un vairot to maizes mazumiņu, kas viņiem bija... tiem vienkārši prātā neienāca. Viņi vien iedomājās, cik daudz naudas izteiksmē maize varētu maksāt.

6:41 Svētīt un lauzt maizi un tad sniegt to mācekļiem, cik ļoti tas atgādina pēdējo vakarēdienu. Laužot maizi, mēs parādām mūsu ticību tam, ka Jēzus rūpējas par mūsu vajadzībām.

6:48 Jēzus gribēja tiem iet garām, lai tie grieztos pie Viņa pēc palīdzības. Jo līdz šim viņi nebija iedomājušies lūgt Jēzus palīdzību, jo Viņa ar tiem nebija. Tāpat Viņš strādā ar mums arī šodien, radot bezizejas situācijas un šķietami ignorējot mūs – tikai tādēļ, lai mēs pielūgtu Viņu un jo dedzīgāk sauktu Viņu palīgā. Tas ir viens šķietamās Dieva klusēšanas iemesls, kuru mums ir tik grūti pieņemt.

6:52 Viņi nebija aptvēruši brīnuma ar maizēm jēgu un viņiem trūka ticības cita pārbaudījuma, kas nāca priekšā viņu dzīvēs, izturēšanai. Dievs izkārtu mūsu dzīves notikumus noteiktā secībā. Mums ir ne tikai jāgūst labums no Dieva darītā brīnuma un tad jādzīvo tālāk, vairs neatceroties un nedomājot par to, bet gan jāpārdomā tās lielās lietas, kuras Viņš mūsu pieredzē ir darījis. Cilvēkiem ir raksturīga nepateicība un pārdomu trūkums par dzīves notikumiem, un mums ir jācenšas rīkoties labāk.

6:56 Viņi domāja, ka pieskāriens svētajam cilvēkam darīs tos veselus. Tā ir maldīga doma, bet Jēzus to atbalstīja. Skat 5:28.

7:6 Jesaja runāja uz savas paaudzes cilvēkiem, bet Jēzus attiecina šos vārdus uz pirmā gadsimta ļaudīm. Dieva vārds ir dzīvs un situācijai atbilstošs, un tas uzrunā mūs visus. Ar to ir teikts, ka Vecā Derība nav tikai vēsture – tā uzrunā mūs arī šodien.

7:7 Tas, ka cilvēki pielūdz Dievu, vēl nenozīmē, ka tie ir ar Dievu – jo pielūgsmē var būt veltīga, ja mums trūkst pareizās izpratnes par Viņu.

7:9 Jūdi būtu šokā, dzirdot, ka viņi noraida Dieva likumus. Jēzus paaudze bija tā, kas viscītīgāk visas Izraēla vēstures laikā, ir pildījusi Toru. Taču vienlaikus sekot cilvēku likumiem un Dieva baušļiem nozīmē tos faktiski noraidīt. Bībele ataino cilvēku neveiksmes ļoti asos vārdos.

7:11 Mums nav jācenšas apiet Dieva nodomus, tulkojot tos burtiski.

7:18 Nebūtu slikti pacensties iedomāties, kādā tonī Jēzus izteica šos rakstos fiksētos vārdus. Vai tā bija neapmierinātība, dusmas, skumjas vai vilšanās?

7:19-21 Grēks nāk no iekšienes. Cilvēka prāts ir pastāvīgs kārdināšanas avots. Tas ir īstenais ‘Sātans’ vai pretinieks, kas ir vienmēr ar mums.

7:29 Jēzus ir sajūsmā, kad cilvēkiem ir pareiza izpratni.

7:33 Jēzus siekalas pārstāv Viņa vārdus. Cilvēki domāja, ka pieskaršanās svētajam cilvēkam būs dziedinoša (32.p.). Un Jēzus parāda, ka faktiski daudz intīmāks kontakts ar Viņu ir nepieciešams. Viņš lika pirkstus Viņa ausīs, spļāva un aizskāra viņa mēli. Skat 5:28.

7:34 Jēzus varēja lūgt Dievu ar atvērtām acīm, skatīdamies uz debesīm. Vai mēs to varam? Jēzus ir dziļi saviļņots, ‘sirdī aizgrābts’, lūdzot par Lācaru (Jņ.11:38). Tas norāda uz Viņa lūgšanas intensitāti – un arī tagad Viņš lūdz par mums debesīs ‘ar bezvārdu nopūtām’ (Rom.8:26). Šajā ziņā Jēzus vakar un šodien ir tas pats mūžīgi (Ebr.13:8). Viņš tik dziļi izjuta citu situācijas un tik kvēli vēlējās cilvēces ciešanu galu, ka tas izpaudās Viņa bezvārdu nopūtās.

7:37 *Viņš visas lietas ir labi darījis* – Tas sasaucas ar komentāru par radības darbu, ka tas bija „ļoti labs”. Jēzus strādāja un strādā pie jaunas radības cilvēkiem.

8:3 Šī situācija atgādina situāciju, kas attēlota 6:37. Jēzus cerēja, ka mācekļi būs izdarījuši secinājumus no toreizējās pieredzes ar maizi. Tādēļ dzīves situācijas mēdz būtībā atkārtoties; jo Dievs tās plāno, lai mēs gūtu garīgo pieredzi. Mums ir jāmacās no iepriekšējās pieredzes, lai mēs spētu garīgi veiksmīgi tikt galā ar nākošo situāciju mūsu pieredzē. Skumji, bet mācekļi nebija izdarījuši secinājumus, tāpat kā arī mums tas bieži vien neizdodas.

8:12 *Nekāda zīme* – Četri evaņģēliji ir to pašu notikumu paralēls izklāsts. Mateja pierakstos mēs lasām Jēzus vārdus, kas teica, ka nekāda cita zīme tiem netiks dota *kā vien* pravieša Jonas zīme (Mt.12:39; 16:4). Tas nozīmē, ka mums ir jālasa visa Bībele, lai mēs pilnībā uztvertu evaņģēlija vēsti. Mums ir jāpieliek pūles, lai saprastu. Dievs grib, lai mēs uzmanīgi lasītu Viņa vārdu, tāpat kā mēs atzinīgi novērtējam, kad kāds uzmanīgi klausās mūsu vārdos, nevis izliekas, ka viņš saprot sacīto, kad faktiski sapratnes nemaz nav.

8:17 Jēzus jau divas reizes bija sniedzis tiem mācību pūļu barošanas reizēs, ka fiziskā maize Viņam nesagādā problēmas. Viņš bija vīlies, ka tie nebija pacentušies to aptvert – jo viņi aizvien vēl domāja par maizi burtiskajā, fiziskajā plāksnē.

8:23,25 Divpakāpju dziedināšanas process bija šim cilvēkam nepieciešams; tas nenozīmēja, ka Jēzus spēki būtu bijuši ierobežoti. Cilvēkam bija dāvāta redze, bet tā kā viņš nekad dzīvē pirms tam nebija redzējis ne cilvēkus, ne kokus – viņš jauca tos. Viņam bija nepieciešama arī sapratnes / interpretācijas dāvana. Tas lika cilvēkam saprast, ka pat ja mēs saņemam to, ko mēs tā vēlamies saņemt, ar to nepietiek. Mums ir nepieciešama arī Jēzus dotā sapratne.

8:31 Šis ir viens no nepārprotamākajiem pareģojumiem par Kristus ciešanām. Kāpēc tad Ģetzemanē Viņš lūdza Dievu, lai šis ciešanu biķeris viņam nebūtu jāņem? No Vecās Derības piemēriem Viņš saprata, ka Dieva iecerētais plāns lūgšanu iespaidā var tikt mainīts un liekas, ka šajā gadījumā Viņš centās to panākt. Bet tas parāda arī to, ka, pat ja mēs zinām kaut ko teorētiski, situācijas degpunktā mūsu sapratne aptumšojas. Jēzus bija cilvēks, bet nekad nebija grēkojis. Tādēļ tāda intelektuāla neveiksme, pat panika, ne vienmēr ir apgrēcība. Tā ir cilvēka dabas sastāvdaļa.

8:35 Evaņģēlija dēļ – proti, evaņģēlija sludināšanas dēļ?

8:38 Jēzus pat pēc augšāmcelšanās spēj izjust kauna jūtas. Mēs esam radīti pēc Dieva tēla un līdzības, tātad kauna jūtas par citiem ir arī Viņa sajūtas.

9:7 *Klausait Viņu* – Jūdaisms tā godā Mozu [bauslības simbolu] un Ēliju [praviešu simbolu]. Pēteris gribēja uzcelt teltis, lai Mozus un Ēlija paliktu; bet Dievs saka viņam, ka jāklausa Viņa Dēlu. Mākonis un balss no mākoņa atgādina to, kas notika ar Mozu 2.Moz.34. Dievišķā balss mākonī nosauca Tā Kunga Vārdu un raksturojumu; tagad Dievs nosauc Savu Dēlu. Tā kā Jēzus bija pilnīgs, Viņš pilnībā izpauca Dieva Vārdu.

9:22 *Ja Tu ko spēj* – Cilvēkam nebija pārlicības par Jēzus spējām. Ar šiem vārdiem Viņš gribēja lūgt, lai Jēzus darītu visu, kas Viņa spēkos. Jēzus atbild, ka Dieva iekļaušanās mūsu dzīvēs nav atkarīga no Viņa, tā ir atkarīga no mums. Ja mēs spējam ticēt, tad viss ir iespējams. Mūsu un nevis Dieva pirksts, varētu teikt, ir uz skaļuma kontroles pulsts.

9:24 Mēs kā ticam, tā arī neticam vienlaicīgi. Mums nav pilnīgas ticības. Šī cilvēka pazemība un godīgums ir iespaidīgi. Kosmosā nav tādas Sātana figūras; Dievam ir 100% kontrole pār visu. Taču cilvēka prātā ir vēlme darīt kā labu, tā ļaunu. Pāvils par to runā Romiešiem 7. Šis cilvēks to izprata, atzīstot, ka viņā ir kā ticība, tā arī neticība. Arī mums ir jāizprot tas mūsos; un mums nav jāapmulst, redzot to arī citos.

9:34 Viņi strīdējās par to, kuram no viņiem jābūt lielākajam uzreiz pēc tam, kad Jēzus bija tiem paziņojis par Savu gaidāmo nāvi (31.p.). Vienmēr, kad Jēzus teica mācekļiem par Savu nāvi, viņi uzsāka strīdēties savā starpā. Viņi izjuta psiholoģisku barjeru pret vēsti par krustu. Tāpat tas ir arī ar mums; mēs labprātāk ielūkotos sevī, salīdzinātu sevi ar sevi, nevis ar Jēzus krusta nāves paraugu.

9:38 *Tavā vārdā* – Jāņa Kristītāja mācekļi, kas kāda iemesla dēļ nevēlējās turēties pie Jēzus mācekļiem.

9:40 Šeit Jēzus skaidri pasaka, ka mēs nedrīkstam izturēties noraidoši pret tiem, kas patiesi nes Viņa Vārdu (39.p.). Ja viņi mūs noraida, tā ir viņu darīšana. Bet mums nav viņi jānoraida.

9:43 Viss, kas liek mums paklupt mūsu ceļā uz Dieva valstību, mums ir jāizslēdz no mūsu dzīves, lai arī tas būtu sāpīgi un prasītu ārkārtīgu paškontroli un lielu gribas spēku.

9:45 Gehenna (kas šeit tulkota kā ‘elle’) bija atkritumu izgāztuve ārpus Jeruzalemes, kur vienmēr dega uguns, jo tur visu laiku tika mesti virsū jauni atkritumi. Bet atsevišķas lietas, kas tur tika uzņemtas, tika iznīcinātas un pārvērtās pelnos. Līdzīgā veidā Dieva mūžīgās dusmas draudēja Jeruzalemei Izraēla grēku dēļ. „Es iedezināšu uguni pilsētas vārtos, tā aprīs Jeruzalemes skaistos namus un neizdzīs” (Jer.17:27). Tā kā Jeruzaleme, saskaņā ar pareģojumu, būs nākamās valstības galvaspilsēta (Jes.2:2-4; Ps.48:2), Dievs negribēja, lai mēs to uztvertu burtiski. Jeruzalemes bagāto ļaužu nami tika nodedzināti (2.Ķēn.25:9), bet šī uguns nebija mūžīga. Uguns simbolizē Dieva dusmas / Dieva sodu par grēku, taču Viņa dusmas nav mūžīgas (Jer.3:12). Uguns pārvērš visu, kas deg, pelnos; un mēs zinām, ka grēka alga ir nāve, atgriešanās pišļos. Iespējams, tāpēc uguns tiek lietota kā simbols nosodījumam par grēku.

9:47 Kas mēs būsim mūžīgi Dieva valstībā ir atkarīgs no tiem pūliņiem, kurus mēs esam uzņēmušies šai dzīvē, lai izskaustu kārdinājuma un klupšanas avotus.

10:9 Vīri un sievas var izšķirt tos, kurus Dievs savienojis laulībā, ar pastāvīgiem strīdiem, pastāvēšanu uz sava, kritizēšanu, pieķeršanos citām lietām un partneriem. Bet arī citi cilvēki var tos izšķirt, nostādot vienu partneri pret otru, iedvešot vienam nepatiku pret otru un tml.

10:14 Tie, kas ieies Dieva valstībā, būs kā bērni – uzticīgi, cerību pilni, zinātkāri.

10:19 Visi baušļi, kurus Jēzus izvēlējās nosaukt, ir tādi, kuri ir viegli atzīmējami kā izpildīti vai neizpildīti. Cilvēks bija pārliecināts, ka, balstoties

uz bauslību, viņš ir taisnprātīgs. Bet Jēzus māca, ka pilnība nav atkarīga no burta kalpības. Tā pastāv cilvēka vēlmē ņemt savu krustu un sekot Viņam.

10:21 Atdodot savu bagātību nabagiem, mēs it kā pārnesam šo bagātību no zemes uz debesīm. Aicinājums ņemt krustu pirmā gadsimta cilvēkus šokēja – jo krusta nāve bija noziedznieku nāve un krustu nicināja kā kauna simbolu. Jēzus aicina mūs pievienoties Viņam nosodīta cilvēka pēdējā ceļā uz nāves vietu. Sekot Viņam nozīmē sekot Viņam nāvē.

10:24 Paļauties uz bagātību ir tas pats, kas būt bagātam (23.p.). Būt bagātam ir tas pats, kas paļauties uz bagātību, jo tāda jau arī ir bagātības daba. Ja jūs uz to nepaļaujaties, tās jums nebūs. Taču neskatoties uz šiem nopietnajiem brīdinājumiem attiecībā uz bagātības garīgajām briesmām, daudzi kristieši alkst pēc tās.

10:30 Mēs saņemam šo svētību baznīcā tagad, mūsu sadraudzībā ar brāļiem un māsām. Ja mēs neizvēlamies būt sadraudzībā ar citiem, vai arī ja baznīca nedarbojas kā nākas, tad šie svētības apsolījumi izpaliks.

10:31 Mūsu sabiedrība ir kā lifts; kad tu esi tajā iekšā, virzība ir vienmēr uz augšu. Cilvēki grib uzlabot savu sociālo stāvokli, virzoties uz augšu, būt censoņu pirmajās rindās. Bet jo augstāk mēs tiekam tagad, jo zemāk mēs būsīm mūžībā.

10:35 Un atkal, uzreiz pēc Kristus nāves pareģojuma, mācekļi sāk strīdēties. Krusta vēsts tolaik palika viņu nesadzirdēta. Un Marks atstāta šo stāstu klausītājiem, parādot, ka paši sludinātāji sākotnēji to ‘neuztvēra’ un, pamatojoties uz to, aicinot klausītājus būt atsaucīgākiem par to mācītājiem un ‘uztvert to’ daudz ātrāk.

10:40 *Man nepieder dot* – Šeit mēs atkal redzam Jēzus pakļaušanos Tēvam.

10:43 Tādējādi, mums ir jāmeklē iespējas kalpot citiem ik dienas. „Brāli, māsa, ļauj man tev palīdzēt!” ir jābūt mūsu ikdienas sirdspukstu balsij.

10:47 *Dāvida dēls* – Viņš saprata, ka Dieva apsolījumi Dāvidam, ka Viņš uzcels viņa dzimumu pēc viņa, kas būs Dievam par Dēlu, ir piepildījušies Jēzū (2.Sam.7:12-16).

10:50 Viņa apmetnis droši vien bija viņa vienīgais īpašums.

11:15 Doma, ka no reliģijas taisa naudu, Jēzum ir pretīga.

11:16 *Neļāva* – Jēzus to darīja un neviens Viņu neapstādināja; un Viņš to darīja viens pats. No tā mēs varam secināt, cik spēcīgs Viņš bija kā personība; un, ar tikpat lielu autoritāti apveltīts, Viņš varēja pavēlēt pūļiem iet mājās, pēc tam kad Viņš tos bija paēdinājis. Daļēji tā bija Dieva dāvana, bet daļēji arī Viņa prāta koncentrēšanās spējas un gribas spēka rezultāts.

11:17 Šis pravietojums ir par nākamo Dieva valstību. Bet Jēzus sapratnē mums jādzīvo valstības dzīve tagad. Mums ir jādara tieši tas pats; nebūs tik lielas starpības starp dzīvi, ko mēs tagad dzīvojam un mūžīgo dzīvi. Šajā nozīmē „mūžīgā dzīve” ir tā pati dzīve, ko mēs dzīvojam šodien.

11:22 *Ticiet uz Dievu* – Viņus pārsteidza *Viņa* ticība, bet Jēzus tiem saka, lai tie neapbrīno Viņa ticību, kā ļaudis mēdz apbrīnot Jēzus tēlu vai raksturu, bet pacenšas, lai Viņa ticība un dzīve kļūtu mums par paraugu. Ja Viņam bija tāda ticība, tad arī Viņa sekotājiem tai ir tādai jābūt.

11:26 Tādējādi, piedošana citiem ir būtiski svarīga mūsu pašu pestīšanai. Mēs lūdzam Dievu piedot mums mūsu ‘apslēptos grēkus’, tos, kurus mēs pat neapzināmies, ka esam izdarījuši; un tādēļ ir gudrāk piedot citiem, neprasot no tiem grēku nožēlu.

12:1 Dievs ir vīnadārza īpašnieks, vīnadārzs ir Izraēls. Dievs darīja visu, lai tie nestu garīgos augļus; tāpat kā Viņš to dara arī ar mums. Kalpi, kurus Viņš sūtīja, bija pravieši.

12:2 *Kad bija laiks* – vairākkārt bija pienācis laiks augļiem būt gataviem; Dieva valstību būtu iespējams nodibināt ātrāk, bet Dievs ir devis mums patiesi brīvu izvēli un Viņš gaida, kad cilvēki piedāvās Viņam augļus. Tas varētu nozīmēt, ka Jēzus atgriezīsies tikai tad, kad Izraēls būs nožēlojis grēkus un nesīs garīgus augļus Dievam.

12:7 *Šis ir tas mantinieks!* – norāda uz to, ka jūdi saprata, kas Jēzus patiesībā ir (11:28-33 netieši norāda uz to pašu). Arī šodien mēs redzam, ka jūdi sirds dziļumos to apjauš.

12:9 *Citiem* – Pagāniem.

12:12 Marks pasvītro „pūļa” atbalstu Jēzum (11:18,32; 12:37; 14:2). Bet tas pats pūlis drīz vien sauca „Sit Viņu krustā!” Mums ir jācīnās ar šo cilvēkiem raksturīgo svārstīšanos – mīlēt un apbrīnot Jēzu un pēc brīža noraidīt Viņu.

12:17 Mēs esam radīti pēc Dieva tēla un līdzības, tātad mums ir jāatdod mūsu miesa un dzīve Dievam.

12:24 *Jūs rakstus neprotat* – Bet tie prata rakstus, daudzi no viņiem varēja no galvas noskaitīt visu Veco Derību. Mēs varam prast Bībeli un tomēr nemaz to neprast, ja mēs sirids dziļumos neticam Dieva spēkam, ko māca Bībele.

12:31 Mīlēt savu tuvāku kā sevi pašu nozīmē, ka mums ir jāmīl sevi; tajā nozīmē, ka mums ir jāapzinās sava cena un nozīme Dieva acīs. Mēs visi tiecamies pārāk zemu sevi novērtēt.

12:33 Visi dedzināmie upuri ietvēra katras dzīvnieka daļas sadedzināšanu Dievam. Mīlēt Dievu un savu tuvāko nozīmē atdot visu savu dzīvi Dievam; ticības dzīve nav hobijs vai grāmata, kuru mēs intereses pēc dažreiz atveram; draudzes sapulce, kuru mēs šad un tad apmeklējam; sociālā vide, kurā mēs apgrozāmies.

12:40 *Jo grūtu sodu* – Kā cilvēku apbalvojumu, tā arī sodu līmenis būs atšķirīgs, kad Jēzus atgriezīsies, lai mūs tiesātu.

12:43 Atzīmējiet, cik vērīgam Jēzum bija jābūt, lai redzētu atraitni iemetam divi artavas ziedojumu šķirstā. Tāds pats Viņš ir arī šodien – Viņš ievēro kluso uzticību un ziedojumus, kurus neviens cits neievēro. Tādēļ Viņš māca darīt labos darbus, lai citi tos neredzētu, un nosodīja rakstu mācītāju uzvedību (12:39).

13:2 Šī nodaļa, kura zināma kā Eļļas kalna pareģojums, dod zīmes, kuras piepildījās tieši pirms m.ē.70.gada, kad romieši izpostīja Templi. Tomēr skaidrs, ka Jēzus domāja arī par zīmēm, kas būs redzamas Izraēlā un pasaulē pirms Viņa atgriešanās. Tādēļ mēs varam teikt, ka tas, kas notika m.ē. 70.gadā, ir mūsu pēdējo dienu pirmtēls.

13:8 *Bēdu iesākums* (angļu NIV tulkojumā: dzemdību sāpju sākums) – Jēzus atgriešanās būs atdzimšanas no augšienes sākums, kad mēs, atdzimuši ūdenī un Garā, ieiesim Dieva valstībā jau nemirstīgi (Jņ.3:3-5). Tādēļ

pēdējās dzīves dienas īsi pirms Jēzus atgriešanās būs ticīgajiem sāpīgas un baisas.

13:10 Jo ātrāk mēs pasludināsim evaņģēliju visām tautām, jo ātrāk nāks gals.

13:13 Šķiet, ka pēdējās dienās notiks ticīgo vajāšanas.

13:18 Notikumu gaitu, kā pirms m.ē.70.gada, tā arī pēdējās dienās var ietekmēt mūsu lūgšanas.

13:19 Tā ir atsauce uz Dan.12:1, kur teikts par „bēdu laikiem, kādi vēl nav bijuši” Izraēlam. Tas nozīmē, ka Izraēlam vēl stāv priekšā laiki, kas šausmīgāki par Holokausta laikiem. Tādēļ mēs varam sagaidīt, ka pasaule atkal naidīgi vērsīsies pret ebrejiem.

13:24,25 Saule, mēness un zvaigznes Bībelē tiek lietoti kā nācijās valdnieku simboli, it īpaši, arī Izraēla (1.Moz.37:9).

13:32 Ja Dievs zina ko tādu, ko Jēzus nezina, tad Jēzus nevar būt Pats Dievs.

13:33 Mēs nevaram zināt, tieši kad Jēzus atgriezīsies; tādēļ mums ir jābūt modriem un jālūdz Dievs. Nepievērsiet uzmanību dažādiem apgalvojumiem, ka no Bībeles pravietojumiem mēs varam izrēķināt Jēzus atgriešanās gadu.

13:34 *Katram savu darbu* – Katrs no mums ir Kristus miesas noteikta sastāvdaļa. Ja jūs nezināt, kāda sastāvdaļa jūs esat un ko Dievs sagaida no jums, lūdziet Dievu, lai Viņš dara jums to zināmu.

13:37 *Esiet nomodā* – Bet, kā mēs lasām Mt.25:5 līdzībā, pat ticīgās iesnaudās pēdējās dienās. Mūs izglābs Dieva žēlastība.

14:5 Šī panta mācība ir, ka mūsu pieeja dzīvei nedrīkst būt utilitāra. Ja mūsu Jēzus mīlestība ir spēcīga, mēs gribēsim darīt lietas, kas citiem liksies nejēdzīgas un muļķīgas. Bet dariet tās.

14:8 Šī sieviete saprata, ka Jēzum ir jāmirst; viņa bija dzirdējusi un ticēja Jēzus pareģojumiem par to. Taču mācekļi bija izslēguši šos pareģojumus no savas apziņas. Marks parāda savā evaņģēlija sludināšanā, cik daudz laika

sludinātājiem pašiem bija vajadzīgs, lai beidzot ‘to aptvertu’. Un tas padarīja sludināšanu ticamāku un pievilcīgāku.

14:13 Ūdeni parasti nesa sievietes. Šis cilvēks bija viens no Jēzus sekotājiem; sieviešu atbrīvošana Jēzus mācībā un praksē bija viens no faktoriem, kas noveda pie kristietības straujās izplatības pirmā gadsimta sieviešu vidū.

14:19 Maizes laušanas laikā mums ir sevi jāpārbauda (1.Kor.11:28). Mācekļu jautājumi „Taču ne es [Tevi nodošu]?” bija pirmtēls šai pašpārbaudei; un kā ebrejiem bija jāiztīra mājas no rauga [grēka simbola] pirms Pashā jēra ēšanas.

14:29 Saskaņā ar tradicionālo uzskatu, kā arī dažiem saturiskiem pierādījumiem, Marks pierakstīja Pētera evaņģēlija atstāstu. Kaut gan Marka evaņģēlijs ir visīsākais, tajā vissīkāk ir aprakstīts, kā Pēteris noliedza Kristu. Tas parāda, ka Pēteris koncentrējās uz savām paša vajībām, atstāstot evaņģēliju; kā arī mums tas būtu jā dara.

14:36 „Aba” tiek interpretēts kā „Tēti!” Tik cieši Jēzus juta Savu saikni ar Dievu; mūsu jūtām būtu jābūt līdzīgām.

14:37 *Nevienu stundu* – Viņa īsā 36.panta lūgšana ilga veselu stundu. Mēs lasām šos vārdus pārāk ātri.

14:51 Vai šis jauneklis bija Pēteris (skat 54.p.)? Jēzus runā par viņu kā par „jaunu” Jņ.21:18.

14:68 *Gailis dziedāja* – (grieķu oriģinālā šie vārdi seko vārdiem „Un tas izgāja priekšnamā”, un to nav latv. tulkojumā). Pēterim vajadzēja atpazīt brīdinošo zīmi. Vai viņš to ignorēja psiholoģisku iemeslu dēļ; vai varbūt viņš nolēma, ka nākošo reizi vairs tā nealoesies? Viņam būtu bijis jāizvairās no kārdinājuma; bet tāpat kā arī mēs nereti, viņš to nedarīja. Viņš domāja, tāpat kā mēs, ka ir stiprāks, nekā viņš patiesībā bija.

14:68 Viņš „izgāja” no Kunga. „Izgāja” tāpat kā Jūda izgāja (Jņ.13:30 – faktiski, Pēteris un Jūda izdarīja to pašu tai paša dienā). Citi atraidīto prototipi līdzīgi izgāja no Dieva acīm, kā Kains (1.Moz.4:16), kā Cedekija izgāja klajumā Jeruzalemes nosodījuma laikā (Jer.39:4; 52:7). Ēsavs atstāja Kānaāna zemi un aizgāja uz Edomu prom no sava brāļa Jēkaba, apjaušot

viņa taisnprātību un savas dvēseles garīgo interešu trūkumu (1.Moz.36:2-8). Taču Pēteris šajā dzīvē „izgāja” no Kunga un tad pēc dažām minūtēm „ārā izgājis... sāka gauži raudāt” (Lk.22:62) nosodītā asaras – bet viņš spēja nožēlot savu nodarījumu un atgriezties. Šinī dzīvē mēs varam būt nosodīti un raudāt...bet tomēr nožēlot padarīto un mainīt mūsu mūžīgo likteni. Tiesas dienā: būs par vēlu. Tas ‘spriedums’ būs detalizēts mūsu izvērtēšanas, kura notiek jau arī šo pašu brīdi, rezultāts.

14:72 *Trīs reizes* – Marka pieraksti par Kunga tiesāšanu nav tikai vēsturiska hronika. Tie ir rakstīti, lai mēs apzinātos, ka mums ir jāliecina par mūsu ticību. Kunga piemērs Viņa ciešanu stundā bija un ir domāts kā paraugs mums un iedvesma, lai mēs praktiski izjustu Viņa ciešanas. Marka pieraksts sniedz Kunga pareģojumu, ka Viņa tautai būs jāliecina kā jūdu, tā romiešu valdītāju priekšā (Mk. 13:9-13) – un tad nākamajā nodaļā Marks apraksta, kā Jēzus to dara. Kungs lūdza Savus sekotājus ciešanās negatavot sevis aizstāvēšanās runas – iespējams, kā piemēru rādot Savu klusēšanu tiesnešu priekšā. Pierakstos Pēteris trīs reizes noliedz Kristu – tāpat kā romieši, pratinot kristiešus, pieprasīja, lai tie trīs reizes noliegtu Kristu. No kristiešiem pieprasīja arī Kristus zākāšanu, nolādēšanu. Un, kad mēs lasām, ka Pēteris sāka lādēties, ir lietots tas pats vārds. Mums paliek tāds iespaids, ka Pēteris faktiski nolādēja Kristu. Tātad, Marks, kas droši vien rakstīja Pētera uzdevumā, parāda Pēteri, baznīcas līderi, kas nožēlojami nespēja tolaik sekot Kristum. Taču Marka evaņģēlijs tika izplatīts kristiešu starpā, kas tika vazāti jūdu un romiešu tiesu priekšā. Doma, bez šaubām, bija, lai Pētera neveiksme dotu tiem drosmi, kas iedarbojās daudz pozitīvāk par tāda cilvēka atainošanu, kas būtu pārvarējis kārdinājumu nolādēt un noliegt Kristu. Bet tieši tā Kungs arī vēlējās izmantot Pēteri – kā neveiksmes piemēru mums visiem.

15:10 Skaudība un greizsirdība bija patiesie Jēzus nogalināšanas iemesli. Katru reizi, kad mums nākas to dēļ ciest, mēs esam sadraudzībā ar Kristus ciešanām. Ja mēs ar Viņu ciešam, mēs arī valdīsim ar Viņu. Tieši tajā ir arī kristību simbolisms – mēs iegremdējamies ūdenī, bet augšāmceļamies no tā ar Kristu.

15:15 Šis moments, kad Kungs tiek Pilāta nodots ir tik uzsvērts. Ir ļoti maz fakti evaņģēliju pierakstos, kurus visi rakstītāji atstāsta vārds vārdā (Mt.27:26; Mk.15:15; Lk.23:25; Jņ.19:16). Kungs bija pareģojis šo nodošanas momentu kā tādu, kas Viņam iedvesa šausmas (Mk.9:31; 10:33); momentu, kad Viņš vairs nav tiesas zālē un ir iznīcības priekšā. Eņģeļi

atgādināja mācekļiem: „Pieminiet, *ko* Viņš jums runājis, vēl Galilejā būdams, sacīdams: Cilvēka Dēlam būs tapt nodotam grēcinieku rokās” (Lk.24:6,7). Uzsvars tiek likts uz to, kādā veidā tas bija teikts, kādu izjūtu līmenī. Rom.4:25 pielīdzina šo Viņa nodošanas momentu faktiskajai nāvei: „Viņu, kas nodots nāvē mūsu pārkāpumu dēļ un uzmodināts, lai mēs tiktu taisnoti”. Tik ļoti tiek uzsvērts šis krustā sišanai nodošanas moments. Evaņģēlija pieraksti uzsver, ka Pilāts Viņu nodod, bet faktiski Dievs Viņu nodod (Rom.8:32); patiesībā, Kungs Pats Sevi nodod (Gal.2:20; Ef.5:2,25). Visur ir lietots tas pats vārds. Šie panti arī uzsver, ka Viņš Pats ir nodevies un *nodevies mūsu labā. Mūsu taisnošana* bija tā, kas motivēja Viņu nodošanas brīdī. Iespējams, ka tas bija moments, kad Viņam radās visstiprākais kārdinājums iziet cauri viņiem visiem atpakaļ uz Galileju. Kad pūlis izgavilēja, redzot savu uzvaru cīņā ar Pilātu... „Sit Viņu krustā” atbalsojās Viņa prātā... tā tas bija. Tās bija beigas.

15:22 Jānis saka, ka Kungs gāja, Savu krustu nesdams. Lūkas evaņģēlijā Sīmanis nes krustu Jēzum pakaļ. Matejs un Marks saka, ka krustu nesa Sīmanis. Mk.15:22 (gr.) teikts, ka kareivji noveda Jēzu Golgatā. J.B. Phillips raksta: „Viņi noveda viņu uz vietu Golgatā”. Iespējams, ka Kungs sabruka, zaudējot samaņu. Iedomājieties Viņu guļam uz ielas ar seju, kas vairs gandrīz neatgādina cilvēka seju, karstajās Jeruzalemes ielas smiltīs. Un kāds cilvēku kārtas stulbenis saka kaut ko līdzīgu „Nu, taču celies (pavadot to, protams, ar stipriem izteicieniem). Ja Viņš tiešām bija zaudējis samaņu, tad Viņš varētu attapties ar domu „Kur es esmu?”, apziņai atgriežoties. „Vai es nomiru un esmu jau augšāmcelts?” Nē, kad kāds nezināms kareivis iespēra Viņam, pavēlot celties.

15:23 Zīmīgi, ka evaņģēliju rakstnieki sniedz maz faktisko ziņu par Jēzus šausmīšanu un krustā sišanu. Varētu būt, ka viņi vienkārši nespēja sīkāk par to runāt; vai arī tāpēc ka kā viņi, tā arī viņu klausītāji bija lietas kursā par to, kas tādās reizēs notiek un mums ir jāpaļaujas uz mūsu iztēles spējām. Mums patiesi ir jārekonstruē iztēlē, kas tur varēja notikt... mums ir svēts pienākums Viņa priekšā to darīt.

15:34 Mt.27:46 teikts, ka „*ap* devīto stundu Jēzus sauca” tos vārdus, ka Dievs Viņu atstājis. Marks saka *ap* devīto stundu un tad arī Kristus izteica Savus pēdējos uzvaras vārdus. Acīmredzot tikai kādu minūti pirms deviņiem Kristus saminstinājās; tādēļ Matejs saka „*ap* devīto stundu”. Kas ir dažas minūtes? Dažas simts sekundes, daži momenti. Tikai brīdi pirms galīgās uzvaras prieka: „Viss piepildīts!” Dieva Dēls svārstījās. Secinājums ir, ka

pašā pēdējā brīdī mūsu Kungs saminstinājās. Pacientieties, lūdzu, izjust šo jūtu skaudrumu. Šī ir vienīgā reize, kad Viņš lūdz Dievu „Mans Dievs” nevis „Tēvs” / Aba. Tas jau pats par sevi atspoguļo to tāluma sajūtu, kas Viņu bija pārņēmusi. Jo Viņš bija jūsu Kungs un jūsu Pestītājs, kas tur karājās, jūsu pestīšana karājās mata galā. Jo vairāk mēs novērtēsim šo pēdējā brīža minstināšanos, jo pilnīgāk mēs novērtēsim galīgās uzvaras brīnumu.

16:3 Sievietes, kas nāca pie kapa, nemeklēja augšāmcelto Kungu; viņas bija atnākušas iesvaidīt ķermeni. Taču viņu mīlestība pret Kungu tika viņām piedēvēta kā Kunga meklēšana (Mt.28:5). Bībele daudzviet piedēvē cilvēkiem taisnprātību, kaut arī tās nav. Tā ir mīlestības būtība. Tā kā Dievs piedēvē mums taisnprātību, tad mums ir jāatzīst arī, ka Viņš piedēvē taisnprātību mūsu vājākajiem brāļiem.

16:7 Jēzus bija tā norūpējies par Pētera, kas Viņu bija noliedzis, garīgo labklājību. Augšāmceltais Kungs it īpaši vēlējas, lai sievietes pateiktu *Pēterim*, ka Viņš ‘jums pa priekšu noies’ uz Galileju (Mk.16:7) – ar domu, ka pat vājumā un nomāktībā Viņš gribēja, lai Pēteris mēģina tomēr Viņam sekot un izdzīvot krustu savā dzīvē. Mēs, kas arī noliedzam Jēzu, varam smelties mierinājumu, redzot šīs mīlestības pilnās rūpes pat par mums. Un mēs varam mācīties tāpat izturēties pret citiem, kas cieš līdzīgu neveiksmi.

16:16 Ja mēs vēlamies tikt izglābti, ļoti svarīgi ir tapt kristītam.

16:17 Svētā Gara brīnumainās dāvanas tika dotas pirmajā gadsimtā, bet tās tika vēlāk atņemtas (1.Kor.13:8).

Komentārs par evaņģēlija Lūkas

1:6 Caharija staigāja nevainojams Dieva priekšā, pat ja šajā dzīves posmā viņš maz ticēja, ka viņa lūgšanas tiks uzklausītas. Viņš bija „taisns” Dieva priekšā.

1:13 Viņš tik ilgi bija lūdzis Dievu par bērnu, ka galu galā tas bija kļuvis par ieradumu un viņš nevarēja noticēt, ka nu lūgšana ir uzklausīta. Mūsu lūgšanas tiek sadzirdētas un uzklausītas, bet var paiet gadi, līdz mēs saņemam atbildi. Un visu šo laiku mēs domājam, ka Dievs nav devis atbildi. Līdzīga pieredze ir bijusi arī Daniēlam, Dan.10.

1:19 Dievs sūta eņģeļus uz zemi, lai tie dotu atbildi uz mūsu lūgšanām. Puisis autobusa pieturā, lūdzot Dievu, var izsaukt eņģeli no debesīm, lai tas atbildētu uz viņa lūgšanām.

1:30 *Tu žēlastību esi atradusi* – Lūgšanās viņa ir paudusi garīgo vēlmi kļūt par Mesijas māti. Tādēļ viņa uzņēma eņģeļa vēsti drīzāk ar prieku, nekā „Ak, nē! Mātes gaidībās bez vīra!” Un viņa droši vien nebija skolota, vienkārša baskāje jaunava. Viņa nenāca no augstākajiem sabiedrības slāņiem (:48,53).

1:32 *Būs* – Pievērsiet uzmanību lietotajiem nākotnes laikiem. Jēzus nav iepriekš pastāvējis pirms Savas dzimšanas. Jēzus nāca no Marijas miesām (31.p.). Viņš nenonāca no debesīm kā persona. Marijai bija viņš jādzemdē. Dāvids bija viņa tēvs vai sencis, jo arī Marija bija vienkārša sieviete no Dāvida dzimtas. Jēzus kļuva par Dieva Dēlu tikai pēc dzimšanas (35.p.). Tādējādi, Dieva Dēls nepastāvēja no radības sākuma, kā apgalvo maldīgā Trīsvienības mācība.

1:35 Svētais Gars pielīdzināts „Visuaugstākā” spēkam. Svētais Gars attiecināms uz Dieva spēku; tas nav persona. Dievs ir „Visuaugstākais” un tādēļ ne Jēzus, ne Svētais Gars nav Viņam pielīdzināmi; tie ir zemāki par Viņu, jo Viņš ir visu augstākais.

1:36 Dievs nereti gādā par to, lai kādam citam, piem., ģimenes loceklim būtu tāda pat pieredze kā mums – lai sadraudzībā mēs varētu rast mierinājumu un drošību.

1:46 Marijas dziesma sasauca ar Annas dziesmu, kad viņai tika dota iespēja tapt grūtai ar Samuēlu (1.Sam.2). Kaut gan viņa nebija skolota, viņa ļoti labi zināja Bībeli. Viņa to zināja no galvas un bija iejutusies tajā. Viņa saredzēja līdzību starp sevi un Annu. Arī mums ir jāpārdomā Bībeles panti un jāparedz līdzības starp mums un tiem, par kuriem mēs tur lasām, lai tie kļūtu par mūsu varoņiem un iedvesmotājiem.

1:53 Bagātās ebreju sievietes, bez šaubām, būtu vēlējušās kļūt par Mesijas māti. Taču Dievs ar sajūsmu izvēlas zemos, nabagos un pazemīgos, kas mīl Dieva vārdu.

1:74 Caharija, kā tas bija vispārpieņemts ebreju vidē, maldīgi uzskatīja, ka Mesija nesīs pestīšanu no romiešiem. Bet viņa vārdus var saprast arī garīgajā ziņā kā pestīšanu no grēka. Taisnam cilvēkam var būt maldīgi uzskati un Dievs viņu nenoraida šī iemesla dēļ.

1:77 Ja mēs patiesi izjūtam Dieva piedošanu, tad mēs zinām, kas ir pestīšana; bet šī brīnišķīgā pieredze nāk no mūsu grēku nopietnības apzināšanās. Lepnie un paštaisnie neizjūt Dieva piedošanas brīnumu.

2: 7 No pašas dzimšanas Jēzum bija jāstopas ar noraidījumu no cilvēku puses; jo vai tad tiešām nevarētu atrast labāku vietu sievietei, kurai pienācis dzemdību laiks? Kad mēs izjūtam noraidījumu, Viņš zina, kā mēs jūtamies.

2:8 Gani piederēja pie nicināmākajiem Palestīnas sabiedrības slāņiem. Bet tieši viņus Dievs izvēlējās par Sava Dēla piedzimšanas lieciniekiem.

2:15 *Kas noticis* – Ticība ir pārliecība par to, ko mēs nevaram redzēt, bet kas mums ir atklājies Dieva vārdā. Gani ir klasisks ticības piemērs. Tādēļ gani priecājās, ka viņu ticība atmaksājās – viņi atrada visu tieši tā, kā tas tiem bija sludināts un kā viņi tam bija noticējuši (20.p.). Tas bija un ir prieks par ticības atmaksāšanos.

2:32 *Gaismu apgaismot* – Pagāni tikai tad redzēs šo gaismu, ja mēs viņiem to atklāsim mūsu liecībās.

2:35 Kad zobens iedūrās Jēzus sānos, arī Marijas sirds asiņoja, to redzot. Mūsu reakcija uz krustu ir, ka mūsu sirds domas tiek atklātas. Maizes laušanas rituāls, kad mēs atceramies Jēzus nāvi un augšāmcelšanos, ir laiks

pašpārbaudei, jo gluži dabiski mūsu sirds domas tiek atklātas, kad mēs stāvam krusta priekšā (1.Kor.11:28).

2:47 Jēzum bija jābūt dabiski dotai spējai uztvert Tēva vārdus. Viņš acīmredzot meklēja Tēvu tāpat kā to dara jebkurš bērns, kas nekad nav redzējis savu tēvu. Kā Dieva Dēlam, Viņa intelektam bija jābūt pārākam. Viņa rakstu skaidrojuma 12 gadu vecumā bija jābūt ļoti rūpīgi pārdomātam. Bet ievērojiet Viņa pazemību, uzdodot jautājumus – tiem cilvēkiem, kuri vēlāk Viņu ienīdīs un nonāvēs.

2:48 *Tavs tēvs...* - Jēzus viņai pārmet, sakot, ka viņai bija jāzina, ka Viņš meklējams Dieva, Sava īstenā Tēva mājā (49.p.). Marija bija tik ļoti pieradusi pie domas, ka Jāzeps ir Jēzus tēvs, ka viņa, iespējams, bija zaudējusi to pārliecību, kas viņai bija pirms 13 gadiem, kad eņģelis viņu apciemoja un paziņoja, ka Jēzus tēvs ir Dievs. Laiks un citu maldīgie uzskati par Jēzu un Dievu var likt arī mums raudzīties uz tiem tāpat kā to dara apkārtējā pasaule.

2:52 Jēzus pieņemšanās gudrībā pie Dieva padara nejēdzīgus Trīsvienības piekritēju apgalvojumus. Un, ja mēs Viņu pieņemam kā Dieva Dēlu, šī pieņemšanās gudrībā ir pilnīgi dabiska. „Dievs Dēls” un „Trīsvienība” Bībelē nav sastopami.

3:5 Tuksnešainu vietu nolīdzināšana ir simboliska. Tie, kas bija lepni kā kalni, tika pazemoti, un tie, kuru uzskati par sevi bija pārāk negatīvi, kā ieleju zemienes, tika pacelti augstākā līmenī. Un tā visa atslēga ir grēku nožēlošanā un Dieva piedošanas realitātes pieņemšanā.

3:8 Nožēlošana nav tik daudz vārdos, kā darbībā vai „augļos”. Kristības ir mūsu grēku nožēlošanas un piedošanas sastāvdaļa; bet mums ir jācenšas mainīties arī praktiskajā darbībā.

3:8 *Pie sevis sacīt* – Bībele koncentrē uzmanību un pievēršas mūsu iekšējam, ļoti privātajam domāšanas procesam. 15.pants arī runā par to, ko ļaudis savās sirdīs domāja. Tā ir kristietības būtība – mainīt mūsu garu, to, kā mēs dziļi sirdīs domājam. Īstenais „Sātans” vai pretinieks ir mūsu pašu iekšējais prāts, nevis kāda ārēja kosmiska būtne.

3:14 Jānis neteica kareivjiem atstāt savu darbu, bet gan rīkoties pēc morāles principiem. Dievs satiek mūs tur, kur mēs esam, aicina dažādus cilvēkus

dažādās valstīs un aicina tos savā kontekstā attiecīgi rīkoties. Taču kristietim nepiedienētu izvēlēties militāro jomu.

3:17 Doma par kviešu novākšanu un pelavu sadedzināšanu ir pēdējās tiesas dienas valoda Kristus atgriešanās laikā. Bet Jēzus bija tam gatavs jau Savā pirmajā atnākšanas reizē. Visi ticīgie laikmetu gaitā ir dzīvojuši Viņa drīzās tiesas atnākšanas gaidās; mums ir pastāvīgi jādzīvo ar domu, ka Jēzus var atnākt šodien.

3:20 *Pievienoja* – Nav tā, ka Dievs atslēgtos no grēcinieku vērošanas, kad tie grēko. Viņš uztver katru grēka darbu kā personīgu apvainojumu Sev, pat ja tas nāk no neticīgo pagānu puses. Viņam ir sensacionāls jūtīgums pret grēku un mums ir jādzīvo dzīve Viņa priekšā, apzinoties to.

3:21 *Arī Jēzus* – Jēzus bija kristīts tāpat kā visi citi ar pilnu iegremdēšanos apzinīgā vecumā. Ja Viņš bija kristīts, arī mums tas ir jādara.

4:1-8 Skat komentāru par Mateja 4 un piezīmes par Sātānu beigās.

4:3 Jēzus atbild uz trim kārdinājumiem ar trim citātiem no 5.Mozus grāmatas. Šie citāti nav tālu cits no cita – divi ir no 5.Moz.6 un viens no 5.Moz.8. Šie panti ir Izraēla 40 gadu tuksneša klejojumu kontekstā, kad Dievs tos pārbaudīja un kārdināja ar nepaklausību Viņam. Jēzus saredzēja līdzības ar Sevi – 40 dienas tuksnesī, Dieva pārbaudīts un kārdināts, „Gara” vadīts (1.p.) tieši tāpat kā Eņģelis vadīja Izraēlu. Arī mums ir jāmeklē mūsu situāciju līdzība ar to personu situācijām, par kurām mēs lasām Bībelē. Jo vairāk mēs orientējamies Bībeles tekstā, jo vieglāk mums ir pārbaudījumu laikā atrast spēku, kā arī tieši mūsu situācijai piemērotu brīdinājumu un iedrošinājumu. Tādēļ mums ir nemitīgi jālasa Bībele, pat ja brīžiem mēs to nesaprotam vai nejūtam tajā nekāda tūlītēja labuma. Dieva vārds pamazām kļūst par dzīvības vārdu, kas vērsts tieši uz mums.

4:15 Jēzus popularitāte bija milzīga. Taču Viņš pazina cilvēku dabu (Jņ.2:25) un tādēļ spēja izbēgt veiksmes un popularitātes piedauzības akmeņus. Jebkāda popularitāte vai veiksmē ir jāuztver tā, kā Viņš to darīja. Viņa mērķis bija Dieva godināšana; šī darba veikšanai, lai kāda būtu ļaužu attieksme pret mums personīgi, ir jābūt mūsu uzmanības centrā.

4:23 *Dziedini pats Sevi!*- Vai Jēzum bija kāda fiziska vājība, slimība vai kroplība? Viņam nebija nekāda „skaistuma, lai mēs to ar labpatiku uzlūkotu” (Jesaja 53:2).

4:27 Elīsas laikā neviens spītālīgais netika izārstēts Izraēlā. Jaunā izraēliešu kalpone, kas teica savai sīriešu pavēlniecei, ka Elīsa spēj atbrīvot no spītālības runāja ticībā; ticībā, kas ir pārlicība par lietām, kuras vēl nav pieredzētas (2.Ķēn.5:3).

4:30 Tādējādi, Jēzus spēja izvairīties no vajāšanām un nodarījumiem Viņa personībai. Viņš būtu varējis izglābties arī no krusta nāves. Tā bija cīņa, kuru Viņš izcīnīja ar Sevi Ģetzemanes dārzā. Bet Viņš pārvarēja šo kārdinājumu un Pats atdeva Savu dzīvību par mums.

4:35 Jēzus apdraudēja nešķīsto garu un pēc tam apsauca drudzi (39.p.). „Nešķīstie gari” bija to laiku psihiskās slimības apzīmējums.

5:5 Zvejnieki nemīl uzklausīt namdaru padomus; tie zina savu darbu. Pēterim bija ar pazemību jāuztver Kristus vārdi, kā tas jādara arī mums; tas ir pretrunā ar mūsu dabiskajiem instinktiem.

5:10 Veiksme sludināšanā, tāpat kā (šajā gadījumā) Pētera veiksme zvejā, nāk no pakļaušanās Kristus vārdam, rīkojoties pēc Viņa, nevis mūsu dabisko instinktu norādes. To darot, cilvēku acīs mēs varam izskatīties muļķīgi.

5:16 Ja Jēzum bija vajadzīgs laiks, lai pabūtu vienatnē ar Dievu, tad tas ir vajadzīgs arī mums. Tas varētu prasīt, lai mēs uzvilktu modinātājpulksteni kādas desmit minūtes ātrāk ik rītu.

5:20 Jēzus zināja, ka viņi vēlējās izārstēties. Bet pirmām kārtām Viņš piedeva cilvēkam grēkus – lai parādītu, ka fiziskais labums no saskarsmes ar Viņu ir pakārtots grēku piedošanai. Tā ir mūsu primārā un lielākā vajadzība.

5:31 Mēs esam slimie, kam nepieciešama dziedināšana. Tādēļ mēs nekad nebūsim gatavi vai pietiekami labi Dievam. Mums nav jāvilcinās ar kristībām vai kalpošanu Dievam tāpēc, ka mēs jūtam, ka esam garīgi slimi. Viņš miris mūsu dēļ.

5:35 Vai mēs gavējam, tāpēc ka mēs gribam, lai Jēzus, līgavainis, atgrieztos? Gavēšana nenozīmē tikai atteikšanos no ēšanas; gavēšana nozīmē piedošanu cilvēkiem un cenšanos atvieglot to nesto jūgu (Jes.58:6).

5:39 Šeit Jēzus norāda uz cilvēka dabas konservatīvismu; patiesas izmaiņas mūsos nāk ar lielām grūtībām.

6:4 Jēzus pielīdzināja Savus sekotājus priesteriem. Mēs visi esam priesteri jaunajā Jēzus nodibinātajā sadraudzībā (1.Pēt.2:9). Mēs visi esam atbildīgi par otra labklājību; mēs nedrīkstam tos atstāt speciālistu aprūpē.

6:7 Vai jūs jūtat, ka dažos kontekstos, lai ko jūs darītu, kāds jūs vienmēr vēro ar kritisku aci? Jēzus zina, kā jūs jūtaties.

6:9 Jēzus runā par laba nedarīšanu (šinī gadījumā: cilvēka izārstēšanu) kā ļauna darīšanu un dzīvības maitāšanu. Grēka darīšana nav vienīgie grēka darbi; laba nedarīšana ir tikpat liels grēks kā rezultātā cilvēks tiek traumēts un nomaitāts.

6:11 *Saskaitās līdz ārprātam* – Labie darbi nereti izsauc citos dusmas; tie lūkojas uz mums ar baltu aci, tādēļ ka mēs esam darījuši labu. Tā tas nereti gadījās Jēzum (Mt.20:15). Šāda garīgā greizsirdība noveda pie Viņa nāves un arī mums ar to būs jāstājas.

6:19 Cilvēku dziedināšana prasīja daudz spēka; Viņš juta spēku izejam no Viņa (kā minēts 8:46). Ja mēs jūtamies spēkus zaudējuši, palīdzot citiem – arī Jēzum šī sajūta nav bijusi sveša.

6:20-22 Paradoksāli, ka kristieši grib būt laimīgi, bagāti un labi paēduši. Mēs varam uzņemties otru darbu, jebšu kādu ārkārtīgi daudz laika prasošu, kas neatstāj ne laika, ne enerģijas dievišķajām lietām – tikai tāpēc ka mēs vēlamies ‘nopirkt’ tās pašas lietas, kuru trūkums dara mūs svētītus. Tā ir milzīga vērtību pārstatīšana.

6:23 *Ir liela* – Dievs uzmanīgi vēro mūsu dzīves un, kad mēs atsakāmies no kaut kā Viņa dēļ, mēs nekavējoši gūstam kādu labumu no Viņa. Pestīšana ir dāvana, žēlastības dāvana. Bet tas, kādi mēs būsīm mūžībā, ir atkarīgs no mūsu uzupurēšanās un kalpošanas šai dzīvē.

6:29 Kad Jēzum iesita vaigā, Viņš jautāja: „Ko tu Mani sit?” (Jņ.18:23). Viņš nepiedāvāja otru vaigu sitienam. Tātad, tas nav jāuztver burtiski, bet principā.

6:32 Padomāsim, kādus mīlestības darbus mēs varētu darīt tiem, kas mūs *nemīl* un neatmaksās mums ar to pašu.

6:38 *Taps dots* – No eņģeļu rokas tiesas dienā. Jo tas neīstenosies šīs dzīves laikā.

6:40 Mēs tapsim „pilnīgi”, kad Jēzus atgriezīsies un mums tiks piešķirta Dieva daba (Ebr.11:40). Tad „mēs būsim Viņam līdzīgi” (1.Jņ.3:2). Valstības brīnums būs ne tikai mūsu nemirstībā – bet ka mēs būsim līdzīgi Viņam, mīlestībā, jūtīgumā, autoritātē, spējā runāt ar Dievu bez kādām barjerām... Ak, cik liels ir šis apsolījums!

6:41 Ja Jēzus bija namdaris, Viņam šī doma būtu varējusi ienākt prātā, kādu dienu strādājot, jo Viņa domas allaž tika vērstas uz Dieva lietām.

6:45 Mēs varam iedomāties sevi pietiekami gudrus esam, lai domātu ļaunu par kādu cilvēku, bet sarunā ar viņu izteiktu glaimojošas lietas. Šī patīkamo lietu runāšanas paraža nav nekas cits kā liekulība un Dievs to nosodīs. Mūsu domas galu galā *izpaužīsies* vārdos. Mums ir jāmaina mūsu sirds attieksme, nevis ārējais izteiksmes veids.

7:6 *Es neesmu cienīgs* – Bet ļaudis atklāti teica, ka viņš ir „cienīgs” (4.p.). Pat ja citi domā un runā par mums labu, neiedomāsimies, ka mēs esam Jēzus cienīgi; vienmēr paturēsim prātā mūsu grēcīgumu un būsim pazemīgi Viņa priekšā.

7:14 Saskaņā ar jūdu bauslību, zārka vai miroņa aizskāršana padarīja cilvēku nešķīstu; taču Jēzus aizskāra spitālīgos un tagad aizskāra zārku, lai parādītu, ka Viņš identificējas ar nešķīstajiem. Tiem, kas apzinās, ka viņi nav tīri, tas sniegs mierinājumu.

7:19 Tas varētu nozīmēt Jāņa ticības sabrukumu. Viņš šaubījās, vai viņa brālēns Jēzus patiesi ir Mesija, kā viņš agrāk bija domājis; jo Jēzus nerīkojās tā, kā, viņaprāt, Mesijam būtu jārīkojas. Mēs nevaram definēt Dievu un Jēzu pēc tā, ko mēs no Viņiem sagaidām; mums viņi ir jāpieņem tādi, kādi tie parādās realitātē. Un Jēzus sūta Jānim vēsti, brīdinot viņu, ka svētīgs ir, kas

pie Jēzus neapgrēcinājas (23.p.). Bībeles pierakstos ir attēloti arī lielo ticības vīru trūkumi. Nav tādu bālgīmju svētuļu. Kaut gan Jānis šajā gadījumā parādīja savu vājumu, Jēzus turpina par viņu runāt ļoti pozitīvi 28.pantā. Mums arī jābūt ļoti pozitīviem saskarsmē citam ar citu, neskatoties uz to, ka mēs apzināmies kā savus, tā arī citu vājumus.

7:30 To darām arī mēs, ja mēs atsakāmies kristīties.

7:32 Bērni aicināja citus bērnus spēlēt bērnu dziesmas, un tie atteicās; tad tie aicināja viņus spēlēt laimīgas kāzas, un tie atkal atteicās. Dievs aicināja visādus cilvēkus atsaukties Jēzus un Jāņa atšķirīgajiem aicinājumiem, taču reālas ebreju atsaucības tā arī nesagaidīja.

7:35 *Visi viņas bērni* – Kā Jēzus, tā Jāņa pievērstie.

7:43 Būtība ir tajā, ka visi mēs esam grēcinieki un mūsu parāda lielums ir tai pakāpē, līdz kurai mēs apzināmies savu grēcīgumu. Jo vairāk mēs apzināmies sevi kā grēciniekus, jo vairāk mēs mīlēsim Jēzu par to, ka Viņš mums ir piedēvis.

7:44 Tādēļ Jēzus uzrunāja Sīmani, pagriezis viņam muguru. Viņš apzināti bija nepieklājīgs attiecībā pret mājastēvu, lai pasvītrotu, cik lielā mērā Viņam bija pieņemama un cienījama šī grēkus nožēlojošā sieviete.

7:48 Viņa to jau zināja arī bez Jēzus vārdiem, tik ļoti viņa Viņu mīlēja. Un Viņš ievēroja, ka viņas mīlestība bija tik stipra, jo viņai bija tik daudz jāpiedod. Kad mums tiek piedots, Jēzus to ne vienmēr pasaka vārdos, taču mēs to jūtam, tāpat kā viņa to juta.

8:3 Jēzus pievērsa sev nabagu grupu un bagātas sievas. Viņš aicina ļoti dažādus cilvēkus pievērsties Viņam un tādēļ arī cits citam, veidojot patieso Jēzus baznīcu par ārkārtējas vienotības piemēru; tā nesastāv no tikai viena psiholoģiska tipa ļaudīm, vienas sabiedriskās šķiras, vienas rases vai dzimuma pārstāvjiem. Tā ir brīnišķīgs sajaukums. Tā ir pretpols sabiedriskiem klubiem, kuros ietilpst līdzīga tipa ļaudis.

8:8 *Viņš sauca* – Jēzus tik izmisīgi centās – cenšas – lai cilvēki saprastu Viņa mācību.

8:16 Ja mēs apslēpjam savu garīgo gaismu, tā izdzisīs. Mūsu ticības sludināšana nes labumu arī mums, ne tikai tiem, kuri saņem mūsu liecību.

8:21 Vai mēs uztveram mūsu garīgo ģimeni kā svarīgāku par mūsu dabisko ģimeni? Tas ir ļoti grūti izdarāms, tikpat grūti, cik grūti bija Jēzum izteikt šos vārdus.

8:28 Ja Jēzus ir Visuaugstākā Dieva Dēls, tad Viņš nevar būt vienāds ar Dievu Trīsvienības mācības nozīmē; jo Dievs ir *visuaugstākais*.

8:32 Cūku turēšana bija nelikumīga nodarbe ebreju sabiedrībā, jo cūkas bija nešķīsti dzīvnieki.

8:42 Nereti mēs steidzamies nokārtot kādu ļoti svarīgu lietu un tad kaut kas cits vai kāds cilvēks novērš no tā mūsu uzmanību. Iezvanās telefons, kad mēs jau steidzamies ārā pa durvīm; bērns pieprasa mūsu uzmanību, kad mēs esam aizņemti nopietnā sarunā. Šādos brīžos atcerēsimies Jēzu. Cik mierīgs Viņš bija, neuzbudināms; cik uzmanīgs pret cilvēkiem, nekad neignorējot neviena patiesu vajadzību.

8:45 Jēzus zināja, kas Viņu ir aizskāris. Bet Viņš gribēja, lai sieviete iznāktu visu priekšā un atklāti atzītos ticībā. Jēzus strādā mūsu dzīvēs, lai nodrošinātu mūsu atklātu apliecinājumu ticībai visas pasaules priekšā, pat tad, kad mēs cenšamies to neizrādīt.

8:50 Bailes ir pretstats ticībai.

8:54 *Satvēra tās roku* – Jēzus zināja, ka meitene izbīsies, augšāmceļoties no nāves, ja neviena nebūs blakus. Mēs redzam Viņa totālo pārliecību, ka brīnums notiks; kā arī Viņa ārkārtīgo jūtīgumu, paredzam to, kā viņi jutīsies pēc tam. Līdzīgi arī jāuztver Viņa padoms pabarot meiteni. Lai arī mūs pārņemtu Viņa jūtīgums, vienmēr domājot par to, kā citi jutīsies notikumu iespaidā.

9:2 Saistība starp Dieva valstības sludināšanu un dziedināšanu bija tajā, ka dziedināšana deva iespēju stādīties priekšā, kā viss notiks, kad zemes virsū tiks nodibināta Dieva valstība.

9:5 Ebrejiem bija jānokrata pagānu apdzīvoto vietu pīšļi no savām kājām. Jēzus saka, ka ebreji, kas Viņu nepieņem, nav labāki par pagāniem. Ja mēs noliegsim Kristu, tad mēs līdz ar pasauli tapsim pazudināti (1.Kor.11:32).

9:12 Jēzus sludināja tuksnešainās vietās, tā kā cilvēkiem bija jāpieliek pūles, lai nokļūtu pie Viņa. Mums tomēr ir jāpieliek pūles, lai sadzirdētu Dieva vārdu, pat ja pestīšana ir no žēlastības.

9:18 *Viens pats lūdza Dievu* – Mums ir jāatrod laiks, lai lūgtu vienatnē, lai neteiktu vien „Āmen” citu izteiktajām lūgšanām.

9:23 *Ik dienas* – Ik dienas mums ir jāpieceļas un jāatgādina sev, ka mums ir jāpaceļ Kristus krusts, pavadot Viņu pēdējā gaitā. Katras dienas iesākums ir svarīgs.

9:24 Kā mēs šodien varam zaudēt dzīvību Viņa dēļ?

9:35 *To klausait* – Atsauce uz 5.Moz.18:15, ka ticīgie dzirdēs Mesijas balsi. Šo Vecās Derības pravietojumu Jēzus citē Ap.d.3:22. Jēzus piepildīja Vecās Derības pravietojumus par Sevi; Viņš bija „vārds, kas tapa miesa” (Jņ.1:14).

9:37 Mēs arī dažkārt ‘noejam no garīga pacēluma kalna’, lai sastaptos ar pasaules pūļiem, ticības trūkumu, cilvēku vajadzībām un strīdiem. Mums varētu būt bijusi brīnišķīga svētdienas kalpošana, bet mums jāatgriežas pasaulē pirmdien vai svētdienas vakarā. Tādos brīžos atcerieties, ka Jēzum bija jāpiedzīvo tas pats. Viņš saprot.

9:39 *Krata* – Bērns pats kratās, tāpat kā 42.p.: ‘rausta un krata’. Ļaunie gari apzīmē psihisku slimību, kā, piem., epilepsiju, kas varēja novest arī pie sevis paša savainojumiem.

9:41 *Cik ilgi vēl?* – Šie vārdi nereti nāk no Dieva tautas lūpām Bībeles pierakstos. Mēs alkstam tās dienas, kad cilvēcīgo vājību vairs nebūs, kad Jēzus atgriezīsies un nodibinās Dieva valstību virs zemes.

9:51 Lūkas evaņģēlijā Jēzus vienmēr tiek aprakstīts esam ‘ceļā uz Jeruzalemi’, pat ja ģeogrāfiski Viņš dodas pretējā virzienā. Arī mēs varam brīžiem paspert divus soļus atpakaļ, taču mūsu mērķis un virzība ir uz Dieva valstību.

9:60 Brīžiem Jēzus ir ļoti prasīgs. Apglabāt savu tēvu bija ebreja svētākais ģimenes pienākums. Bet Jēzus un Viņa darbs ir pirmajā vietā.

10:2 Cilvēku skaits Dieva valstībai netiks savākts, ja nebūs pietiekami daudz strādnieku, vai ja mēs slikti strādāsim. Tādēļ citu cilvēku pestīšana kaut kādā mērā ir nodota mūsu rokās. Iesim un ievāksim ražu un lūgšim, lai citi mums palīdzētu šai darbā.

10:3 Jēzus bija „Dieva jērs”; sludinot Viņu, mēs pārstāvam Viņu pasaules priekšā. Un tā, viņu sludināšanas darba pasaulei kontekstā Jēzus nosauc savus sekotājus par „jēriem”. Šis princips ir definēts 16.pantā – Kas uzklausa mūs, tas uzklausa Jēzu.

10:4 *Nesveicinieta nevienu* – Sasveicināšanās austrumzemēs bija ļoti ilgstoša ceremonija. Jēzus ar to nedomāja, ka viņiem ir jābūt nepieklājīgiem, bet gan jāpasteidzas ar savas misijas pildīšanu, atsakoties no laipnības ceremonijām. Vai mums ir līdzīga izjūta par mūsu evaņģēlija sludināšanas darba nepieciešamību un steidzamību?

10:13 *Tie sen jau būtu no grēkiem atgriezušies* – Dievam ir zināmas visas iespējamās nākotnes un iespējamās pagātnes, un arī Viņa Dēlam kaut kādā ziņā piemita šīs spējas. Šī zināšana par to, ‘kas būtu varējis notikt’, droši vien liek Dievam sāpīgi izjust notiekošo; jo mēs raudām, iedomājoties to, ‘kas būtu varējis notikt’. Droši vien tas nav viegli būt Dievam.

10:18 Jēzus pirms brīža 15.pantā lietoja no debesīm krišanas tēlu. Tas nozīmēja varas zaudēšanu un tas nav jāuztver burtiski. Pretinieka [‘Sātans’ ir ebreju valodā ‘pretinieks’] vara ir tam atņemta.

10:20 Mūsu vārdi ir ierakstīti Dieva dzīvības grāmatā debesīs, bet tie var tikt izdzēsti, ja mēs atkrītam (Atkl.3:5).

10:35 *Divus denārijus* – Maksa par vienas dienas darbu bija viens denārijs (Mt.20:2). Tas varētu nozīmēt, ka samarietis ‘nāks atpakaļ’ pēc divām dienām. Ja diena Dievam ir tas pats, kas 1 000 gadu, iespējams, ka Jēzus atgriezīsies 2 000 gadus pēc tam, kad Viņš pirmo reizi apsaitēja ievainoto cilvēci un novietoja mūs savas baznīcas „iebraucamajā vietā”.

10:37 *Dari tu tāpat* – Samarietis simbolizēja Jēzu un Viņa grēcinieku pestīšanas darbu, ko jūdu bauslības pārstāvji nedarīja. Bet Viņš mums iesaka

ne tikai gūt labumu no Viņa darba, bet iet pasaulē un darīt tāpat, riskējot un uzupurējoties. Ebreji apgalvoja, ka Jēzus bija samarietis – jauktu ļaužu kārtai piederīgs, ‘īsto’ ebreju nicināts (Jņ.8:48).

10:42 Šeit mēs rodam ierosmi tam, ka svarīgāk ir dzirdēt Dieva vārdu, nevis nodoties mājas darbu pildīšanai.

11:2 Kad Dievs nosauca Mozum Tā Kunga Vārdu 2.Moz.34:4-8, Viņš deva Mozum Savu raksturojumu sarakstu – apžēlošanas un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlastībā un uzticībā, utt. Mūsu pirmajai lūgšanai Dievam ir jābūt, lai šīs rakstura īpašības –Viņa Vārds, par ko Viņš iestājas – atklātos un tiktu godinātas mūsu dzīvēs, lai kādās situācijās mēs arī nonāktu, un kā mēs reaģētu uz tām. Ja tā ir mūsu pirmā vēlme, tad viss pārējais attiecīgi nokārtosies. Nākamā lūgšana ir par Dieva valstības atnākšanu – lai Jēzus atgrieztos un nodibinātu šeit Dieva valstību. Mēs tiecamies sastādīt specifiska rakstura lūgšanu, bet Jēzus māca no sākuma nebūt tik specifiskiem, bet pievērst uzmanību būtiskajiem principiem, lai tie būtu mūsu galvenās vēlmes.

11:4 Ir labi teikt Dievam lūgšanā, ka mēs piedodam mūsu ienaidniekiem. Bet šīs vienkāršās lūgšanas patiesīgums nav viegli sasniedzams. Jo mums ir jāpiedod citiem, ja mēs paši ceram uz piedošanu.

11:9 „Lūdziet” to iemeslu dēļ, kas doti līdzībā – cilvēks lūdz, lai dotu citam, kam tāda vajadzība (6.p.). Ja mēs lūdzam kaut ko, lai palīdzētu citam, tad Dieva apsolījums izpildīsies. Bet tas nenozīmē, ka, lai ko mēs prasītu, tas mums tiks dots.

11:10 Mēs klauvējam pie Dieva durvīm, bet Viņš caur Jēzu klausina pie mūsu durvīm (Atkl.3:20). Mums ir abpusējas attiecības. Mēs klauszinām pie Viņa durvīm un Viņš pie mūsējām.

11:13 *Dos Svēto Garu* – Paralēlais teksts Mt.7:11 saka, ka Dievs dos „daudz vairāk laba” tiem, kas Viņu lūdz. Dieva īpašā spēka („Svētā Gara”) dāvanas došana nenozīmē, ka mēs runāsim mēlēs /citās valodās, darīsim brīnumus, utt. – šīs dāvanas ir izbeigušās (1.Kor.13:8-10). Bet tas nenozīmē, ka Viņš nedod brīnišķas atbildes uz lūgšanām, un šīs atbildes ir sava veida Svētā Gara dāvanas.

11:23 *Izkaisa* – Nedarīšanas grēkus Jēzus uzskata par aktīvu pretošanos Viņam. Tas, kā mēs dzīvojam, ir būtiski svarīgi; mūsu inertums ir pretdarbība Kunga darbam.

11:28 Marija, Jēzus māte, dzirdēja Dieva vārdu un turēja to dziļi sirdī (Lk.2:19). Tā bija Marijas pozitīvā puse, kuru Jēzus uzskatīja par cilvēku uzmanības cienīgu, ne tik daudz to, ka viņa bija Viņa māte.

11:32 Tiesas dienā mēs tiksim atklāti tiesāti visu priekšā. Ninivieši vēros pirmā gadsimta ebreju tiesāšanas procesu. Tādēļ mums nav jāizliekas citu priekšā tagad, jo galu galā visi mūs redzēs tādus, kādi mēs patiesībā esam.

11:34 Ārkārtīgi svarīga ir mūsu uztvere, mūsu spriestspēja, kuru mēs pielietojam mūsu dzīves situācijās.

11:52 Mēs varam kavēt cilvēku ienākšanu Valstībā. Iespējams, ka tas ir lielākais grēks. Tādēļ mums ir jābūt ļoti uzmanīgiem attiecībās ar cilvēkiem, lai mēs nedarītu neko, kas varētu likt tiem aizgriezties no cerības uz Valstību, vai tā būtu mūsu uzvedība, to atstumšana vai liekulība.

12:1 Liekulība ir kā raugs. Kad kāds liekuļo, tad arī citiem rodas uz to nosliece; tas ātri izplatās un aug augumā tieši tāpat kā rauga mīkla. Jēzus mācīja ‘pirmām kārtām’ visnotaļ uzmanīties no liekulības. Mums ir ik dienas jāvaicā sev, vai tik mēs neliekuļojam; jo ir *tik* svarīgi to nedarīt. Viss tik un tā nāks klajā (:2,3) – tiesas dienā.

12:7 Dievs redz un zina absolūti visu – pat dzīvnieku pasaulē. Dzīvosim ar šo apziņu, ka Viņš tik spraiģi vēro visu. Šīm zināšanām nebūtu jāiedveš mums bailes, bet gan drošinājumu – „Nebīstieties!”

12:19 „Dvēsele” šeit attiecas uz patību; Jēzus asi analizē materiālistiski noskaņotu cilvēku prāta izpausmi. Mums ir jāpievērš uzmanība mūsu sarunām pašiem ar sevi, kad mēs pastaigājamies, ceļojam, gatavojam ēst.... Vārdi „es”, „mans” un „dvēsele” ļoti bieži sastopami šai stāstā – apvelciet tos ar aplīti savā Bībelē. Šis cilvēks bija totāli vērsts tikai uz sevi.

12:30 Dievs zina mūsu pamata vajadzības pēc ēdiena un apģērba un Viņš tās nodrošinās, kā Viņš to darīja ar Izraēlu pēc Izraēla ‘kristībām’ Sarkanajā jūrā un sekojošos tuksneša klejojumos. Viņu apavi nenonēsājās un Viņš deva

tiem maizi un ūdeni katru dienu. Dāvids saka, ka viņš nav redzējis taisnā bērņus lūdzam maizi (Ps.37:25). Mums ir patiesi jātic šim apsolījumam.

12:33 Jēzus to teica nabagajiem. Nabagie var viegli iedomāties, ka Kristus mācība par bagātību un dāsnumu attiecas tikai uz bagātajiem kristiešiem. Bet tā tas nav. Arī nabagus Viņš lūdz būt radikāli devīgiem.

12:35 Tā ir atsauce uz Pashā nakti, kad Izraēls izgāja no Ēģiptes. Mums ir jāzaglabā tāda pat modrība un jāapzinās, ka Jēzus var atgriezties jebkuru mīļu brīdi.

12:36 Tas, cik nekavējoši mēs atsauksimies vēstij par Kristus atgriešanos, atstās iespaidu uz mūsu mūžīgo nākotni, kā mēs lasām Mt.25:10. Ja mēs ar nepacietību gaidām Viņa atgriešanos un neturamies pie pasaulīgās mantas, mēs būsīm gatavi nekavējoši doties ar prieku un bez nožēlas. Jo lielāka mūsu mantība, jo grūtāk mums tas būs izdarāms.

12:37 Vēl viens nereāls elements līdzībās – Kungs nekad neatnāks un nesāks apkalpot savus kalpus. Bet Jēzus to darīs, jo Viņš būs tik priecīgs, ka tie bijuši tik modri un nepacietīgi gaidījuši Viņu atgriežamies. Jēra kāzu mielastā, kad Jēzus atkal ēdīs un dzers ar mums (Mt.26:29), Viņš nāks un apkalpos mūs. Viņa mīlestības pilnā kalpošana raksturo Viņu arī šobrīd; tas nebija tikai tad, kad Viņš bija ar mums uz zemes. Jēzus Kristus vakar un šodien tas pats un mūžīgi (Ebr.13:8).

12:49 Dieva tiesa ir pielīdzināta ugunim; bet šo uguni iededzina, tam sērkokciņu pienes cilvēki. Dieva tiesa tikai apstiprina grēcīgo cilvēku pašu izdarīto izvēli.

12:51 Jēzus ‘nācis’ spriest tiesu (49.p.); un nest šķelšanos ģimeņu starpā. Šī šķelšanās ir spriedums pār tiem; bet tie būs paši iededzinājuši šo uguni, noraidot Viņa nesto miera vēsti.

13:3 Grēks un ciešanas nebūt nav neizbēgami saistīti šai dzīvē. Par to ir Ījaba grāmata. Patiesi, ļaunie dzīvo zaļi. Taču grēks tiks atmaksāts – kas prasa tiesas dienas nākšanu, kad Jēzus atgriezīsies.

13:7 „Cilvēks”, kuram piederēja vīnadārzs [Izraēls], ir Dievs; „dārznieks” ir Jēzus. Trīs gadi ir trīs Jēzus kalpošanas gadi. Jēzus tik labi pazina Dievu, ka Viņš lūdza, lai Viņš atliek Izraēla iznīcināšanas plānu, lai Viņš vēl dotu tiem

iespēju nest garīgos augļus (8.p.). Mozus, kā arī citi Bībeles personāži, parādīja, ka mēs varam izteikt savus argumentus Dievam un dažkārt Viņš ir gatavs mainīt savus jau izteiktos spriedumus. Lūgšanām ir liels spēks! Agrāk Izraēls bija vīnadārzs un Kungs Jēzus bija dārznieks. Bet tagad *mēs* esam vīnadārzs un Dievs Pats ir dārza kopējs (Jņ.15:1). Mēs esam labās rokās; un Tēvs un Dēls, kas Bībeles vēstures gaitā ir parādījuši Savu jūtīgumu pret garīgajiem augļiem, būs tie, kas mūs satiks pēdējā dienā.

13:21 Evaņģēlijs ir kā raugs. Tas var atstāt iespaidu uz ļoti lielu mīklas daudzumu. Mūsu sludinātajam evaņģēlijam ir daudz lielāks spēks un potenciāls radikāli izmainīt ļaudis nekā mēs to varam iedomāties.

13:23 Mēs visi tiecamies apspriest dievišķā 'taisnīguma' jautājumus. Jēzus nedod uz to atbildi, bet iesaka mums centrēties uz mūsu pašu pestīšanu (24.p.), nevis nopūlēties ar jautājumiem, kas ir Dieva ziņā un pārsniedz mūsu saprašanas robežas.

13:25 Doma par stāvēšanu pie durvīm un klauvēšanu atrodama Atkl.3:20, kur Jēzus saka, ka Viņš klauvē pie mūsu durvīm. Ja mēs neesam atdarījuši durvis, neesam atsaukušies uz Viņa aicinājumu šai dzīvē, tad Viņš neatdarīs mums durvis uz mūžību, kad Viņš nāks otrreiz.

13:26 *Mēs ar Tevi esam ēduši un dzēruši* – Atsauce uz to, ka tie ir piedalījušies maizes laušanas ceremonijā? Būs arī tādi, kas ir bijuši pie dievgalda, bet galu galā netiks glābti. Mums ir jāuzdod jautājums: „Kungs, vai es?”

13:28 *Jūs redzēsiet sevi...izmestus ārā* – Tiesas procesa mērķis būs mūsu zināšanai, lai palīdzētu cilvēkiem redzēt sevi no malas, tādus, kādi viņi patiesībā ir. Tas nav domāts tam, lai Dievs savāktu informāciju un izteiktu spriedumu; Viņš visu to zina. Šajā ziņā „spriedums” ir tēlainis izteiciens, kas nesakrīt ar cilvēku praksē pieņemto vārda jēdzienu.

14:10 Mums ir jāieņem pēdējā vieta eklēzijā /baznīcā. Jēzus mūs ir sasaucis (9.p.) un Viņš „nāks” un pārbaudīs mūs, kad Viņš atgriezīsies. Un Viņš pārkārtos kārtību, kurā mēs esam sasēdušies pie galda. Mūsu maizes laušanas pulcēšanās ir prototips mūsu ēšanai ar Jēzu, kad Viņš atgriezīsies. Mums ir jāieņem pēdējās vietas šajās sapulcēs, vismaz sirdī, apzinoties mūsu trūkumus un uzlūkojot mūsu brāļus un māsas ar labvēlību un žēlastību.

14:13 Nabagi, kropli, tizli un akli ir tie, kurus Dievs aicina uz Savu mielastu (21.p.). Saistība ir skaidrāka par skaidru – mums ir jāizturas pret cilvēkiem tā, kā Dievs pret tiem izturas; un Viņš ir radis aicināt Sava pulkā tos, kas ir izmisuši. Kristiešu dzīvē nav vietas snobismam. *Mēs* esam garīgi nabagi un garīgi nepilnvērtīgie ielas ļaudis, kurus Dievs ir aicinājis Savā valstībā šajās pēdējās dienās. Tāda ir 21.panta mācība. Un tā, mums ir jāaicina tādi cilvēki mājās – ar visām no tā izrietošajām problēmām. Patiesajā baznīcā nav vietas sociālam pārākumam. Dievam tas ir vairāk kā nepieņemami.

14:18 Cilvēks sāk ‘aizbildināties’ Jēzus priekšā. Jaunā Derība ir sarakstīta grieķu valodā, un mēs lasām tulkojuma plīvurā. Tas pats grieķu vārds, kas šeit ir tulkots ‘aizbildināties’, citviet ir tulkots ‘noraidīt’. Tie, kas tiks noraidīti pēdējā dienā būs lūguši Jēzu tos noraidīt ar savu uzvedību šai dzīvē. Viņš tikai apstiprinās viņu pašu izvēli. Ja mēs vairāk par visu vēlamies būt Dieva valstībā, tad mēs tur būsim.

14:23 Šeit varētu būt netieša norāde uz to, ka pēdējo dienu gaitā, neilgi pirms Kristus atgriešanās, Dieva pieņemto līmenis būs nedaudz zemāks; tikai absolūti izmisušie [jebkāda iemesla dēļ – ne tikai materiālā ziņā] atsauksies evaņģēlija vēstij. Mēs, kas esam atsaukušies pēdējās, kā mums liekas dienās, esam patiesi izmisuši ļaudis.

14:31 Ķēniņš, kas nāk mums pretim ar daudz lielāku pārspēku, ir Dievs; nāk, lai tiesātu mūsu grēkus. Grēks ir ļoti nopietna lieta un Dievs to neignorē vienkārši ar smīnu. Viņš to izjūt kā personīgu aizvainojumu, tas izraisa Viņa dusmas. Mēs tiekam salīdzināti ar Viņu, Viņš samierinās ar mums caur Jēzus darbu un upuri.

15:4 Atbilde ir: neviens gans to nedarīs, kā arī neviens gans nerasaus viesības par godu šai avij (6.p.). Pirmā gadsimta klausītāji uzreiz saskatītu šīs līdzības neatbilstību realitātei. Šī neatbilstība ir mācība – šajā gadījumā par to, ka Dievam ir īpašas rūpes par zaudētajiem. Tādām ir jābūt arī mūsu rūpēm.

15:8 Viņas pūrs bija viss, kas viņai piederēja; pat viņas ķermenis nepiederēja viņai. Pazaudēt pūra grasi viņai nozīmēja zaudēt daļu sevis; tik stipri Dievs pārdzīvo, kad Viņš zaudē kādu no Savas tautas. Viņa meklē, „līdz kamēr tā to atrod” – Dievs meklē, līdz kamēr Viņš atrod zaudēto; un tādai ir jābūt arī mūsu attieksmei pret zaudētajiem. Mums nekādā ziņā nav

jāizslēdz neviens no Dieva tautas no Viņa mājas; mums ir dedzīgi jācīnās par katru, kurš grasās aiziet.

15:12 Šis lūgums bija līdzvērtīgs vārdiem: „Kaut tu būtu miris!”

15:20 Veca vīra skriešana ir nepiedienīga pasaules acīs. Un šī neatbilstība realitātei parāda to milzīgo prieku, ko sagādāja viņam dēla atgriešanās; tas rāda, cik priecīgs ir Dievs, kad mēs atgriežamies pie Viņa. Kad pazudušais dēls atgrieztos savā ciematā, visi, kas to pazina, to sagaidītu ar izsmieklu. Tādēļ tēvs skrēja pie dēla, lai pasargātu to no apsūkšanas, lai bērni neapmētātu to ar akmeņiem. Arī mums ir jāpasargā no apkaunojuma tie, kas ‘atgriežas’.

15:32 Jēzus līdzību svarīgākā daļa ir parasti pašās beigās. Šis stāsts nav tik daudz par pazudušā dēla atgriešanos mājās, cik par paštaisniem cilvēkiem Dieva namā, kas saka: „Ja *viņš* ir atpakaļ, tad es eju projām”.

16:10 Viss, ko mēs esam saņēmuši no Dieva, garīgi un materiāli, ir „vismazākā lieta”. Mums ir darīta zināma tikai maza daļiņa no Dieva (Ījaba 26:14). Tādēļ pareizi saprotot Bībeli dažos aspektos, neiedomāsimies, ka mēs 100% pārzinām Dieva taisnību, zinām visu.

16:11 Kā mēs apejamies ar mantu (vai mums ir jāpārvalda pār lielu vai mazu tās daudzumu) sabalsosies ar to, kādi mēs būsīm mūžībā Dieva Valstībā.

16:19 Tā ir līdzība, kas nav jāuztver burtiski.

16:23 Tā ir parodija uz ebreju ticību. Šī ticība pati par sevi ir maldīga; ticīgie nedodas uz dzīvi Ābrahāma klēpī; nāve ir nemaņa; sods par grēku ir nāve, kad Jēzus atgriezīsies, nevis mokas uguns liesmās. Šeit Jēzus izmantoja pret ebrejiem viņu pašu maldīgos uzskatus. Viņš runāja ar cilvēkiem tiem saprotamā valodā.

16:31 Jēzus līdzībās galvenā doma parasti tiek dota noslēgumā; tāpat arī šeit. Stāsta jēga ir parādīt, ka pat tad, kad Jēzus cēlās no miroņiem, vairums ebreju tam neticēja. Un, ka Vecajā Derībā rakstītā vārda liecība, bija un ir tikpat spēcīga, cik miroņa augšāmcelšanās brīnuma pieredzēšana.

17:2 Cita apgrēcināšana ir vislielākais no grēkiem. Tādēļ mums ir rūpīgi jāapdomā, kā mūsu vārdi un rīcība atsauksies citu prātā; lai mēs tiem rādītu pareizo piemēru. Dzirnākmens aplikšana ap kaklu un iemešana jūrā ir Bābeles pēdējo dienu nosodījums (Atkl.18:21). Tie baznīcā, kas apgrēcina citus, piem., uzstādot tiem nepamatotas prasības vai izslēdzot tos no draudzes, nav labāki par Bābeli, Dieva lielo ienaidnieku. Mūsu attieksme pret citiem ir ļoti, ļoti svarīga.

17:4 Ja kāds tik daudzreiz dienā grēko un apgalvo, ka viņam žēl, tad skaidrs, ka viņa nožēla nav patiesa. Jēzus mācība ir tajā, ka mums ir jāpiedod cilvēkiem, necenšoties spriest par to, vai viņi patiesi nožēlo padarīto, un pat tad, kad ir skaidrs, ka nožēla nav patiesa. Dieva radikālā žēlastība ir tajā, ka mums ir vienkārši jāpiedod citiem, nepieprasot no tiem nožēlas apliecinājumu.

17:10 *Necienīgi kalpi* – Šī vārdkopa lietota arī Mt.25:30 par tiem, kas tiks atraidīti pēdējā tiesas dienā Jēzus atgriešanās laikā. Pēc tam, kad mēs esam, mūsaprāt, izdarījuši visu, kas mums bija jā dara, mums tomēr ir jāatzīst, ka mēs esam grēcinieki; mēs esam grēkojuši, mēs arvien vēl grēkojam un, iespējams, grēkosim arī tad, kad Jēzus atgriezīsies. Tas nozīmēs, ka mēs darām savu darbu ar pazemību; ja mūsu attieksmē ir saskatāma augstprātība, tā atgrūž cilvēkus un sagrauj mūsu liecību.

17:21 „Jūsu vidū” varētu tulkot arī „jūsos”. Jēzu kā Dieva valstības ķēniņu varētu saukt arī par „Dieva valstību”. Viņā ir atrodami visi Dieva valstības principi. Ebreji gaidīja Mesijas atnākšanu un Jēzus saka, ka viņiem nav Viņš jāmeklē, jo Viņš, Mesija, jau ir viņu vidū. Dieva valstības nebija farizeju sirdīs.

17:27 *Līdz kamēr* – Bībele liek uzsvaru uz to, ka plūdi sākas tai dienā, kad Noa iegāja šķirstā. Bet 1.Moz.7:1,4 lasām, ka Dievs Noam teica iet šķirstā septiņas dienas pirms plūdiem. Faktiski viņš tā nedarīja – viņš iegāja šķirstā tieši tai dienā, kad sāka līt. Kādēļ? Tāpēc ka Noa kā sludinātājs aicināja cilvēkus šķirstā (2.Pēt.2:5). Vai mūsu sirdis asiņo to cilvēku dēļ, kuru vidū mēs dzīvojam Jēzus atgriešanās gaidās?

17:32 Lata sieva atskatījās atpakaļ, kaut gan viņai bija pieteikts, lai tā to nedara. Viņai bija žēl zaudēt māju un mantību. Tādēļ Latam dotajai pavēlei ir jāatgādina mums, ka tādu pat pavēli mēs saņemsim situācijā, kad mūs aicinās sekot Kristum uz Jeruzalemi, kad Viņš atgriezīsies. Ja mēs ar nožēlu

atskatīsimies uz šo pasauli, mēs tiksim pazudināti līdz ar to. Lata sieva pārvērtās sāls stabā, tāds bija arī Sodomas apkārtnes nosodījums (1.Moz.19:23; 5.Moz.29:23).

17:37 Neuztraucieties par to, kur būs tiesas tronis, vai kā mēs tur nokļūsim. Mēs tur nokļūsim tikpat dabiski, kā ērgļi salasās tur, kur maita.

18:3 Neatbilstība realitātei šajā līdzībā ir atraitnes došanās *tieši* pie tiesneša bez vīriešu kārtas pavadoņa. Tas runā par garīgu aktivitāti, uzdrīkstēšanos pastāvīgi griezties pie Dieva; kā arī varbūt norāda uz Dieva pieejamību, pat ja Dieva piesaukšana varētu likties pārāk brīnišķīga doma, lai to īstenotu.

18:7 Šķietamā Dieva klusēšana, kaut arī mēs Viņu pastāvīgi lūdzam, norāda uz Viņa pacietību, nevis kurlumu jeb vienaldzību.

18:8 *Vai Cilvēka Dēls...atradīs ticību uz zemes?* – Šis jautājums ir atklāts. Kontekstā runāts par to, kā Dievs atsaucas uz lūgšanām. Tam, ka Viņš to dara, jāiedveš mums cerību. Bet vai Kristus atgriešanās priekšvakarā uz zemes [Izraēla „zemes”?] būs tāda ticība?

18:13 *Sita pa savām krūtīm* – Šī vārdkopa ir sastopama vēl tikai Jēzus krustā sišanas kontekstā, kur visi ļaudis, kas tur bija, sita pa krūtīm (Lk.23:48). Šeit, 18:13, sišana pa krūtīm nozīmē sirdsapziņas pārmetumus un nožēlu. Iespējams, tas pats ir domāts arī Lk.23:48. Jēzus nāve viesā viņos nožēlu. Tādēļ arī, kad mēs laužam maizi Jēzum par piemiņu, mēs dabiski sākam sevi analizēt un pārbaudīt (1.Kor.11:28).

18:14 *Taisnots* – Mēs neesam taisni paši no sevis; Dievs piedēvē mums taisnību caur to, ka pēc kristībām mēs esam „Kristū” un ticībā Viņam.

18:30 *Šinī laikā* – mēs atdabūjam šīs lietas Dieva baznīcā, pateicoties mūsu attiecībām ar citiem Kristū. Kristietība nav domāta kā dzīve izolācijā no citiem ticīgajiem.

18:34 Ievērojiet, ka tas ir to fakti atkārtojums, kurus viņi nespēja saprast. Viņi izjuta psiholoģisku barjeru pret domu par krustu, tāpat kā arī mēs savā ziņā – dalīties ar Jēzu krusta pieredzē ir tik grūti.

19:7 Ebreju uzskatos apmesties un ēst kopā ar grēciniekiem bija ļoti nepareizi; ticīgais ebrejs draudzējās tikai ar tiem, kas bija „šķīsti” un

redzami nebija saistāmi ar grēku. Jēzus atklātās galda manieres bija krasi atšķirīgas. Nav tādas vainas, kas nāk no biedrošanās ar grēcīgajiem. Viņš brīvi kontaktējās ar cilvēkiem, lai vestu tos pie Sevis, nevis tikai ar tiem kas jau bija sasnieguši kādu noteiktu prasību līmeni.

19:9 Viņš bija ebrejs („Ābrahāma dēls”), bet strādāja pie romiešiem, vācot nodokļus no ebrejiem. Viņš droši vien piederēja pie ļoti vientuļiem, nicināmiem un atstumtiem ļaudīm. Tieši šie ļaudis atsaucās Jēzus aicinājumam.

19:17 *Desmit pilsētām* – Naudas došanas līdzībā arī redzam neatbilstību realitātei: gudras rīcības ar naudu rezultātā tiek dota vara pār desmit pilsētām. Mums atliek tikai iedomāties, ko tie cilvēki domāja par tiem piešķirto apbalvojumu. Viņi sagaidīja labākajā gadījumā kādu mazumiņu naudas. ????

19:20 Par attaisnojumu sev viņš saka, ka ir „noglabājis” naudu, lietojot to pašu vārdu, kas lietots citviet par nepieciešamību turēt /glabāt Vienas ticības mācību (1.Tim.1:19; 3:9; 2.Tim.1:13; Atkl.6:9). Viņš to bija darījis, turējis /glabājis, nebija atstājis ticību. Un viņš domāja, ka tas ir pietiekami, lai ieietu Valstībā. Taču mums ir radoši jāizmanto mums dotā evaņģēlija balva.

19:23 Jēzus atraidītajiem paskaidros, kā viņi būtu varējuši ieiet mūžībā. Tas jau būs pats par sevi mokošs nosodījums. Mozus bauslība aizliedza ebrejiem aizdod naudu citiem ebrejiem, lai uz tā pamata iegūtu peļņu. Jēzus stāstīja savas līdzības ebreju kontekstā. Viņš saka: ‘Pat, ja tu būtu darījis to, kas nav labākā izvēle, ne vispaklausīgākā; bet ja tu *vismaz kaut ko* būtu darījis, es tevi pieņemtu’. Bet šis cilvēks domāja, ka Jēzus ir bargs un nežēlīgs cilvēks. Jēzus doma varētu būt bijusi: ‘Tu vismaz būtu varējis dot evaņģēlija vēsti pagāniem’.

19:25 Pat tie, kas ieies Dieva valstībā, uzreiz visu nesapratīs. Mums būs vajadzīga mūžība, lai mūžīgi pieaugtu Dieva un Jēzus pazīšanā.

19:27 *Nokaujiet tos* – Sods atraidītajiem būs nāve, „otrā nāve” (Atkl.2:11); nevis mūžīgas mocības apziņas stāvoklī.

19:37 *Kad Viņš tuvojās* – Darbības vārdu laiki un pieraksta veids mudina mūs iztēloties, ka Viņš „tuvojas”. Evaņģēliji nereti mudina mūs spēlēt ‘Bībeles televīziju’ – iztēlojoties, kā tas notika, it kā tas notiktu mūsu acu priekšā.

19:41 Šī pilsēta ir tā pilsēta, kura Viņu nonāvēs – Viņš pareģoja, ka „Jeruzaleme” Viņu nokaus (Lk.13:34). Taču Jēzum bija sirds, kas asiņoja pat par Viņa ienaidnieku un slepkavu pestīšanu. Viņš tā vēlējās tos glābt (Lk.13:34). Vai mūsu sirds asiņo par šo pasauli?

20:9 Zemes īpašnieki, kas nedzīvoja savā īpašumā Galilejā, bija visu nicināmi; taču Kungs izvēlējās vienu no tiem, kā Sevis pārstāvi. Kad vien mēs jūtam citu nicinājumu, mēs dalāmies ciešanās ar Jēzu.

20:13 Dievs sūtīja Savu Dēlu uz Izraēlu cerībā, ka tie godās Viņu. Bet Jesajas 53 pareģo, kad Izraēls Viņu redzēs, tie neredzēs Viņā nekāda skaistuma un sitīs Viņu krustā. Taču Dievs apspieda Sevī šīs zināšanas, mīlot un cerot uz Savas tautas labāku izvēli. Dievs savā ziņā nolaižas līdz mūsu līmenim, līdzīgi kā mēs noliecamies, lai runātu ar bērnu viņa līmenī, cenšoties aptvert tā uztveres ierobežojumus, valodu un uzskatus. Patiesi, cilvēks nav viens. Dievs ir ar mums.

20:15 Šai līdzībai ir iespaidīgs gala pavērsiens. Zemes īpašnieki, kas gadiem ilgi nav apmeklējuši savus īpašumus, uzzinājuši, ka viņu sūtītie ļaudis bijuši piekauti, parasti mēdza vienkārši aizmirst par tiem un vairs nelikties ne zinis. Līdzībā, kas, šķiet, virzās tieši uz tādu iznākumu, Kungs prasa, ko zemes īpašnieks darīs. Sagaidāmā atbilde būtu: ‘Neko daudz. Viņš saņēma ko varēja un gadiem ilgi nav devies uz turieni’. Taču *šīs* zemes īpašnieks ir dīvains. Viņš turpina sūtīt vēstnešus, kad jebkurš cits jau sen būtu rimies vai daudz agrāk sadusmojies. Taču Dieva pacietība caur praviešiem arī bija neparasta. Un tad, kad dārznieki domāja, ka viņiem nekas par to nebūs, jo īpašnieks likās tik tālu prom un vairs nesūtīja nekādu ziņu... Viņš pēkšņi ierodas pats personīgi un nomaitā tos. Viņš neuzpērk cilvēkus, kas to izdarītu. Viņš ierodas pats, tāpat kā Kungs ieradīsies tiesas dienā. Un tā vietā, lai nolemtu, ka viņš jau saņēmis mācību un atteiktos no vīnadārza kā no sliktas domas, viņš to izdod citiem – Viņš mēģina atkal. Un tā dara arī Kungs, griežoties pie pagāniem.

20:18 Mums ir izvēle – sašķīst šai dzīvē, krītot uz Kristus akmeni, vai tikt sadragātiem, kad Viņš atgriezīsies uz zemes tiesas dienā. Šā vai tā mēs esam sadragāti vīri un sievas, vai nu tagad, vai tad. Tik loģiski būtu izvēlēties būt sadragātiem tagad. Taču garīgajās lietās mēs nevadāmies pēc loģikas.

Jaunās Derības tekstā ir liecība par to, ka, saskaņā ar baznīcas tradīciju, rakstu mācīšanās no galvas bija parasta parādība agrīno ticīgo vidū. Šeit Lk.20:18 atsaucas uz 118.psalma pantu; uz to atsaucas arī panti Ap.d.4:11; Ef.2:20; 1.Pēt.2:6-8. Interesanti, vai tas bija teksts, kas agrīnajiem ticīgajiem bija jāzina no galvas.

20:36 Eņģeļi nevar mirt. Ja eņģeļi varētu grēkot, tad tie, kurus uzskatītu par cienīgiem saņemt balvu Kristus atgriešanās laikā, tomēr arī varētu vēl grēkot. Un tā kā grēka alga ir nāve (Rom.6:23), tad tie nemantotu mūžīgo dzīvi; jo ja mēs varam grēkot, tad mēs varam arī mirt. Tātad, apgalvojums, ka eņģeļi var grēkot, laupa Dieva apsolvējuma nozīmi, jo mūsu balva ir eņģeļu dabas iegūšana. Atsauce uz „eņģeļiem” parāda, ka nepastāv eņģeļu iedalījuma labos un grēcīgos; ir tikai vienas dabas eņģeļi. Dan.12:3 teikts, ka taisnie mirdzēs kā debesjuma spožums; un zvaigznes asociējas ar eņģeļiem (Ījaba 38:7). Mēs kļūsim kā eņģeļi un saņemsim nemirstīgu dvēseli, brīvu no grēka. Mūsu cerība ir iegūt Dieva bērnu apskaidrību un svabadību no iznīcības verdzības, kas piemīt eņģeļiem (Rom.8:19).

20:37,38 Dievs ir Ābrahāma Dievs šeit un tagad, pat ja Ābrahāms ir miris un bez samaņas. Tā kā mirušie ir bez samaņas un mūsu atmiņas par tiem gaist un sagrozās, mēs tiecamies zemapziņā domāt, ka arī Dievs uztver mirušos tāpat kā mēs. Taču Viņam visi ir dzīvi, dvēseles zem altāra piesauc Viņa atriebību; citiem vārdiem sakot, Viņa pastāvīgā un detalizētā to raksturu paturēšana prātā liek Viņam darboties pasaules lietās pat tagad (Atkl.6:9; 20:4). Debesu Jeruzaleme, ar kuru mēs esam saistīti Kristū, sastāv no „pilnību sasniegušiem taisno gariem (raksturiem)” (Ebr.12:23). Cenšamies attīstīt mūsu garīgo raksturu tagad, mūsu gars sāk asociēties ar tiem pirmdzimto raksturiem („gariem”), kas sasnieguši garīgo pilnību.

21:8 *Ka jūs nepieviļ* – Grieķu valodā šis izteiciens ir plaši citēts vēlāk Jaunajā Derībā, runājot par nepieciešamību nepievilties Dieva *draudzē* iefiltrējušos viltus mācītāju ietekmē (1.Kor.6:9;15:33; Gal.6:7; 2.Tim.3:13).

21:13 Dievs izmanto sliktās situācijas, lai dotu mums iespēju liecināt citiem. Kad mēs jautājam „Kāpēc?” – iespējams, viens no iemesliem ir, lai mēs dotu liecību caur to.

21:17 Šis vispārējs ienaidis varētu norādīt uz vajāšanām visā pasaulē.

21:24 „Viņu laiki” šķiet attiecas uz pasaules tautu laikiem apgūt evaņģēliju, kā uz to atsaucas Pāvils Rom.11:25. Tātad šodien ir iespēju laiks atsaukties uz un sludināt evaņģēliju. Šī iespēja nepastāvēs vienmēr.

21:34 Kāpēc izskan šis brīdinājums, ja pēdējo dienu ticīgie tiks pakļauti aktīvām vajāšanām? Šis pants netieši norāda uz to, ka pasaulē pēdējās dienās valdīs labklājība; un arī mēs, nododamies pasaulīgajām rūpēm, varam zaudēt modrību, negatavojoties bēdu laikiem, kas tad atnāks kā negaidīts pārsteigums. Ja „šī diena” ir Jēzus atgriešanās diena, tad varētu būt, ka, izbēguši no vajāšanām, mēs turpinātu priecāties par pasaulīgo labklājību un otrā atnākšana mūs pārsteigtu nesagatavotus. Tātad, kamēr svētos vajā, pasaule ēd un dzer un priecājas, tāpat kā tas notika Lata un Noas dienās.

21:36 *Palieciēt nomodā* – grieķu valodā šie vārdi attiecināmi uz karavīru stāvēšanu ‘sardzē’. Doma par palikšanu nomodā ir noteikti drīzāk saistīta ar aizsardzību, nevis agresivitāti. Lk.21:36 palikšanu nomodā saista ar pastāvīgu Dieva lūgšanu ar ticību, ka mēs būsīm pieņemami, stāvot Kunga Jēzus priekšā tiesas dienā un ar Viņa žēlastību tiksīm izglābti no nosodījuma, kas neizbēgami nāks pār šo pasauli. Doma par palikšanu nomodā vienmēr saistās ar Dieva lūgšanu (Mk.14:38; Mt.26:41; Ef.6:18; 1.Pēt.4:7). Mūsu modrība šais pēdējās dienās ir jāsaista ar lūgšanām par piedošanu, par iespēju būt pieņemamiem mūsu Kungam.

22:10 Ūdens nešana pirmajā gadsimtā bija sieviešu darbs. Jēzus, šķiet, uzsvērti izaicinām pirmā gadsimta vīriešu un sieviešu darbu sadalījumu.

22:16 Maizi laužot, mēs atceramies, ka no Dieva žēlastības mēs to atkal darīsim ar Jēzu, kad Viņš atgriezīsies.

22:19 *Tā ir* – Maize nav faktiski Jēzus miesa; tā „ir” Viņa miesa tai ziņā, ka maize ir Viņa miesas simbols.

22:20 Jaunā Derība ir Dieva svinīgie apsolījumi mūs glābt un dāvāt mums mūžīgu dzīvību Viņa valstībā uz zemes, kā Viņš to solījis Ābrahāmam. Šos apsolījumus apstiprināja Jēzus nāve; kad vien mēs paceļam biķeri, mēs atgādinām sev, ka arī mēs dzīvojam ar šo cerību sirdī.

22:23 Pirmajā maizes laušanā piemiņai par Jēzu notika sava veida pašpārbaude. Katru reizi, kad mēs ēdam no šīs maizes un dzeram no šī biķera mums ir sevi jāpārbauda (1.Kor.11:28).

22:28 Taču Jēzus zināja, ka mācekļi aizbēgs un Pēteris Viņu noliegs. Bet Jēzus uzskatīja viņus par taisniem; un tikpat pozitīvi Viņš raugās uz mums šodien, neskatoties uz visiem mūsu trūkumiem. Gluži vienkārši tāpēc, ka Viņš mūs mīl.

22:36 *Lai pārķ zobenu* – Bet Kunga komentārs 38.pantā liek domāt, ka Viņš ironizēja, komentējot viņu ticības trūkumu un paļaušanos uz cilvēka spēku. Zobena pirkšanu Viņš nedomāja burtiski – jebkurā gadījumā Viņš droši zināja, ka viņiem jau ir divi zobeni (38.p.). Un, kad mācekļi tos lietoja, Jēzus viņus stingri aprāja (:50,51 „Diezgan!”). Patiesi kristieši seko savam Mācītājam nevardarbīgā pretestībā ļaunumam un netic spēka pielietošanai pat taisnīgas lietas labā.

22:40 Lūgšanā ir mūsu spēks pret kārdinājumiem.

22:42 Tēva griba un Dēla griba nebija identiskas; tādēļ Jēzus nebija Pats Dievs, kā to traktē Trīsvienības mācība.

22:44 Tas parāda, ka Jēzus nervi bija sasprindzināti līdz pēdējai robežai. Viņš lūdza Dievu „ar stipru balsi un asarām” (Ebr.5:7). Bet arī tagad Jēzus aizlūdz par mums Debesīs ar bezvārdu nopūtām (Rom.8:26). Ja Viņš tik intensīvi aizlūdz par mums un ar mums, tad arī mūsu lūgšanām ir jābūt tikpat intensīvām un mērķtiecīgām. Centieties neatkārtot mehāniski vienus un tos pašus vārdus jūsu lūgšanās; piedomājiet par jūsu izteikto vārdu nozīmi; neļaujiet jūsu domām aizklīst lūgšanas laikā; ja jūtat tādu nepieciešamību, izrunājiet lūgšanas vārdus skaļā balsī; un necentieties lūgt Dievu tikai naktī, siltā gultā uz aizmigšanas robežas.

22:54 *Augstā priestera namā* – Pēc kādām septiņām nedēļām Pēteris stāvēja varbūt 100 metru attālumā no šīs vietas un gara spēkā iedvesa cilvēkiem pārlicību, ka jātīc Kristum. Vienā dienā viņš pievērsa Kristum tik daudz cilvēku, cik nevienam, saskaņā ar pierakstiem, nekad nav izdevies. Dievs izmantoja grēkus nožēlojošo grēcinieku – un tik drīz pēc viņa grēku nožēlas. Dievs mīl izmantot pazemīgu cilvēku licību.

22:57 *Aizliedza* – Daudzus gadus vēlāk Pēteris raksta, ka Kunga Jēzus noliegšana ir vissmagākais iespējamais grēks (2.Pēt.2:1). Pēteris sludināja citiem un mācīja tos, kurus bija pievērsis ticībai, tieši uz tā pamata, ka viņš bija aizliedzis Kungu – un nožēloja to. Savos sprediķos viņš nereti atsaucas

uz saviem personīgajiem trūkumiem. Tieši šāda attieksme arī ir nepieciešama sludinātājam, nevis šķietami bezgrēcīga dzīve, kas faktiski ir vienīgi liekulība.

23:4 Vai mums nav tāda sajūta, ka mūsu sirdsapziņa ir tik slima un sirds tik nocietināta, ka nekas to nevar vairs tā aizkustināt un rosināt kā agrāk? Krusts var aizkustināt un pārveidot viscietāko un sabojātāko sirdi. Neskatoties uz daudziem citiem reāliem piemēriem, pievērsīsimies Bībeles stāstam par Pilātu. Ebreju un romiešu vēsturnieku apraksti zīmē pavisam citādu Pilātu nekā mēs viņu redzam Bībeles aprakstā. Filons viņu apraksta kā „cietsirdīgu, stūrgalvīgu un nežēlīga rakstura” cilvēku, kura laikā nāves sodi bez kāda tiesas lēmuma bija parasta parādība. Kāpēc gan evaņģēlijos viņš izskatās pēc cilvēka, kurš izmisīgi cīnās ar savu sirdsapziņu, kuru tikai ebreju pūļa manipulācijas piespiež pavēlēt sist krustā cilvēku, kuru viņš patiesi uzskata par nevainīgu? Tas, bez šaubām, notika tāpēc, ka Kunga Jēzus personība un Dieva Dēla nodošana krusta nāvei aizkustināja sirdsapziņu, kas līdz šim šķita vispār neesoša. Ja Jēzus nāves drāma varēja aizkustināt pat Pilāta sirdsapziņu un personību, tad tā var aizkustināt katru no mums.

23:12 Ļaunie spēki nereti apvienojas pret taisnajiem.

23:26 Sīmanis ir grieķu īpašvārds, un viņa dēlu vārdi ir grieķu-romiešu izcelsmes. Aprakstā viņš „nāca no lauka”, kas varētu likt domāt, ka viņš strādāja, kas bija nepiedienīgi svētku dienā; tātad viņš bija pagāns. Iespējams, viņš dzīvoja un strādāja Jeruzalemes apkaimē, nebija ticīgs un tāpat kā Sauls, kad tas meklēja noklīdušos lopus, arī viņš gāja kaut kur citur, tāpat kā mēs...kamēr Kungs viņu it kā notvēra ar krusta vēsti.

23:34 Jēzus Savu ciešanu beigu posmā bieži piemin Dievu kā Tēvu (Lk.22:42; 23:34,46; Mt.26:39,42,44). Tas, ka Dievs ir „mūsu Tēvs”, ir mierinājums pārbaudījumu laikos.

Sāpes un grūtības, kas jācieš krustā sistajam runājot, bija tik lielas, ka ir skaidrs, ka Kungs gribēja, lai mēs dzirdētu un pārdomātu Viņa no krusta teiktos vārdus. Viņam būtu bijis daudz vieglāk tos izteikt lūgšanā domās, bet tā vietā Viņš pūlējās tos izteikt tā, lai tiktu sadzirdēts. Tam ir jābūt par iedvesmu mums, kad mēs labprāt gribētu ieslēgties sevī, lai pārvarētu sevi un runātu ar citiem, mierinātu viņus ar piedošanas iespēju, lūgtu par mūsu ienaidniekiem.

Viņa drēbes dalīdami – Tāds sīkumains materiālisms Jēzus krusta klātbūtnē bija un ir nožēlojams.

23:42 Pavēle kristīties Kristus nāvē un augšāmcelšanās tika dota *pēc* Kristus augšāmcelšanās (Mk.16:15,16). Ļaundaris nevarēja tikt kristīts Kristus nāvē un augšāmcelšanās, pirms šīs lietas bija notikušas. Viņš lūdza Jēzu pieminēt viņu ar labu, kad Viņš būs atgriezies Savā „Valstībā”. Tātad ļaundaris zināja par evaņģēliju un Dieva valstību, par ko Jēzus bija sludinājis (Mt.4:23). Viņš zināja, ka būs tiesas diena Valstības nodibināšanas laikā un tādēļ viņš lūdza Jēzu, kurš, kā viņam bija zināms, augšāmcelsies no mirušiem, lai būtu soģis tai dienā, lai Jēzus viņu atcerētos ar labu. Ļaundaris zināja, ka pestīšana tiesas dienā izskanēs no Kristus lūpām. Jēzus atteica, ka ļaundaris *būs* ar Viņu „paradīzē”. Šis vārds grieķu valodā nozīmē ideālu situāciju virs *zemes*. To lieto, attiecinot uz atjaunoto Ēdenes dārzu, kas būs nākamajā Dieva valstībā uz zemes (Atkl.2:7). Kristus un ļaundaris nedevas uz Valstību todien. Jēzus nonāca zemes klēpī (Ap.d.2:32; Mt.12:40). Ļaundaris lūdza Jēzu atcerēties viņu ar labu tiesas dienā; viņš apzinājās, ka viņš ir atbildīgs un būs tur. Taču Jēzus deva viņam brīnišķu atbildi – ‘Es tev varu jau *šodien* pateikt! Tev nav jāgaida līdz tiesas dienai – tu *Būsi* ar Mani paradīzē!’

24:11,12 Evaņģēliji uzsver mācekļu neticību un to, cik daudz laika viņiem vajadzēja, lai saprastu Jēzus nepārprotamos pareģojumus par savu nāvi un augšāmcelšanos. Bet evaņģēliji ir mācekļu sludināšanas pieraksti un to kulminācijas punkts ir aicinājums ticēt evaņģēlija vēstij. Šis neatvairāmais aicinājums izskan no to cilvēku lūpām, kas tikko atzinušies, cik gausi viņi paši ir nākuši pie saprašanas. Bet taisni šis godīgums un pazemība piešķīra viņu aicinājumam milzīgu pārlicēbas spēku.

24:31 Dievs ir tas, kas atver un aizver mūsu acis uz patiesību. Būsim pacietīgi ar tiem, kuru acis vēl aizvien ir aizvērtas. Bija laiks, kad arī mēs to ‘nesapratām’.

24:35 *Maizi laužot* – tas varētu nozīmēt, ka Jēzus ķermeņa valoda, maizi laužot pēc augšāmcelšanās bija tieši tāda pat kā Viņa laicīgajā dzīvē pirms tam. Augšāmcelšanās un dievišķās dabas dāvanas saņemšana neizmainīs mūs līdz nepazīšanai; mēs pazīsim cits citu. Augšāmcelšanās būs mūsu personības pestīšana; kas miris, atgūs dzīvību mūžībā.

24:39 Gari un nemirstīgas dvēseles kā tādi nepastāv. Bet Jēzus runāja ar viņiem, balstoties uz viņu maldīgajiem priekšstatiem, lai vestu viņus pie izšķirošās pārliecības, ka Viņš ir dzīvs.

Komentārs par Jāņa evaņģēlijā

„Vārds” nevar attiekties uz personu, jo persona nevar būt „pie Dieva” un *būt* Dievs tajā pat laikā. Grieķu ‘logos’, kas šeit tulkots kā „vārds”, pats par sevi nenozīmē ‘Jēzus’. Šo vārdu parasti tulko arī kā: -

- Ziņojums
- Lieta
- Sazināšanās
- Mācība
- Nodoms
- Sludināšana
- Iemesls
- Iespējamība
- Vēsts

‘Logos’ var nozīmēt iekšēju domu, kas ir ārēji izpausta vārdos. Iesākumā Dievam bija šis ‘logos’. Šis izcilais mērķis centrējās Kristū. Kristus kā persona nebija „vārds”, tas bija Dieva pestīšanas plāns caur Kristu, kas bija „vārds”. ‘Logos’ („Vārds”) tiek bieži lietots attiecībā uz evaņģēliju par Kristu – piem., „Kristus *vārds*” (Kol.3:16; salīdz. ar Mt.13:19; Jņ.5:24; Ap.d.19:10; 1.Tes.1:8). Ievērojiet, ka ‘logos’ ir *par* Kristu, nevis Viņš pats. Kad Kristus piedzima, šis „vārds” tapa miesa un asinis – „Un vārds tapa miesa” (Jņ.1:14). Jēzus kā persona bija ‘vārds, kas tapa miesa’, nevis „vārds”; Viņš personīgi tapa „vārds”, kad Viņš piedzima no Marijas, nevis kaut kad agrāk.

Plāns vai vēsts par Kristu bija pie Dieva iesākumā, bet atklājās Kristus personībā un evaņģēlija sludināšanā par Viņu pirmajā gadsimtā. Tādējādi, Dievs ir runājis ar mums caur Dēlu (Ebr.1:1,2); tā Viņš ir piepildījis pareģojumu „Es atdarīšu savu muti līdzībās, es runāšu lietas, kas apslēptas no pasaules iesākuma” (Mt.13:35). Šajā nozīmē „Iesākumā... Vārds bija pie Dieva” un tas „tapa miesa”, kad piedzima Kristus.

„Vārds bija Dievs”

Mūsu plāni un domas arī ir mūsu būtība. „Jo kā viņš domā savā sirdī, tas viņš ir (Sal.pam.23:7, tulkots no angļu val., latviešu Bībelē nav tulkots) un kā Dievs domā, tas Viņš ir. Tādējādi, Dieva vārds vai domāšana *ir* Dievs: „Dieva vārds”. Šī iemesla dēļ tādas paralēles kā Ps.29:8 nav nekas neparasts:

„Tā Kunga balss liek tuksnesim drebēt, Tas Kungs liek drebēt Kadešas tuksnesim”. Tādēļ par Dieva vārdu runā kā par Pašu Dievu. Tā, mums ir teikts Vārda sakarā, „Caur Viņu viss ir radies” (Jņ.1:3). Taču „*Dievs radīja*” visas lietas, dodot vārdisku pavēli („sacīja” - 1.Moz.1:3). No 1.Mozus grāmatas top skaidrs, ka Dievs bija Radītājs caur Savu vārdu, nevis pats Kristus. Tas bija *vārds*, kas radīja visas lietas, kā saka raksti, nevis Kristus kā personība (Jņ.1:1-3). „Ar Tā Kunga vārdu ir radītas debesis, un viss debesu spēks ir radīts ar Viņa mutes elpu... Viņš pavēlēja un viss radās” (Ps.33:6,9).

Tā kā Dieva vārdam ir radošs spēks, Viņš to izmantoja Jēzus dzemdināšanai Marijas miesās. Vārds, Dieva plāns Viņa Svētā Gara spēkā (Lk.1:35) īstenoja Kristus ieņemšanu. Marija to saprata, kā mēs redzam no viņas reakcijas uz vēsti par nākamo Kristus ieņemšanu: „Lai notiek ar mani pēc tava *vārda*” (Lk.1:38). Kad Kristus piedzima, viss Dieva Vārds/Gars izpaudās Jēzus Kristus personībā.

Piezīme: „Iesākumā bija Vārds”, iespējams, komentē ebreju uzskatu, ka Tora (piecas Mozus grāmatas) eksistēja pirms radīšanas. Jņ.1:1-3 teikts, ka svarīgi ir saprast, ka šie Dieva vārdi bija pareģojums par Jēzu; Dieva plāns par viņu eksistēja pirms radīšanas (salīdz. ar Lk.1:70).

2:25 Jēzus zināja, cik svārstīga ir cilvēka daba, cik ātri viņi mainās. Viņa cilvēka dabas sapratne balstījās Viņa paša cilvēciskumā.

3:5 Šeit mēs redzam, cik svarīgas ir ūdens kristības. Bet pats par sevi tas vēl ir par maz – mums ir garīgi jāatdzimst no dzīvā Dieva vārda mūsos (1.Pēt.1:23), lai ieietu Dieva valstībā, kad Kristus atgriezīsies. *Tādējādi, kristības ir ļoti svarīgas. Ja Jūs vēlaties kristīties, dariet to zināmu grāmatas izdevējiem.*

3:13 „Uzkāpis” un „no debesīm nācis” nav jāuztver burtiski. Jāņa evaņģēlijs rakstīts ļoti simboliskā valodā. Jēzus dzimis no Marijas. Viņš bija „ieņemts” Marijas miesās, kas tapa grūta. Vai Viņš būtu burtiski nolaidies no debesīm uz zemes – vai ‘nākšana no debesīm’ ir jāsaprot kā dzimis uz zemes, bet Dieva sūtīts.

3:14 Čūska bija grēka simbols. Taču tā reprezentē arī Jēzu. Krustā Jēzus tika identificēts ar grēcīgiem ļaudīm, kaut gan Viņš nekad nebija grēkojis.

Viņš ir ‘viens’ ar mums, kas ir grēcinieki, grēcinieka draugs, kas neaizgriežas no grēka, bet skar un identificējas ar to, lai to šķīstītu.

3:15 *Viņā* – grieķu ‘iekš Viņa’. Mēs pierādām savu ticību Jēzum, kristoties Viņa vārdā.

3:21 Ja mēs jūtamies kā grēcinieki, mums nav jākrīt depresijā. Tas nozīmē, ka mēs esam nākuši pie gaismas.

3:23 Kristības ir iegremdējoties ūdenī, nevis apslakoties – tādēļ vajadzēja, lai būtu „daudz ūdens”.

4:6 Jēzus slāpes un nogurums, nepieciešamība atpūsties – tas viss norāda uz Viņa cilvēciskumu. Viņš nebija Pats Dievs.

4:14 Ja mēs patiesi ticam, mēs kļūsim par ūdens avotu citiem cilvēkiem. Mēs varam kļūt par mūžīgas dzīves avotu cilvēkiem – jo mēs esam avots, kas saista viņus ar Kristu. Tas nozīmē, ka mums ir cilvēkiem jāliecina steidzami un tieši, apzinoties, ka mēs varam sniegt cilvēkiem mūžīgu dzīvību, ko pretējā gadījumā tie nesaņemtu.

4:22 Ļaudis psiholoģiski var justies tā it kā viņi pielūgtu – bet tā nav patiesa pielūgsme.

4:24 Dievs ir Gars tajā nozīmē, ka Viņš tiek identificēts ar Savu Garu. Dievs ir personiska būtne, nevis abstrakta ‘gara’ vēsma, kas jūtama visapkārt. Dievs „ir” rijēja uguns; Viņš atklājas Savu dusmu ugunī, bet tas nenozīmē, ka Dievs ir tas pats, kas uguns un uguns ir Dievs. Tas pats attiecināms arī uz Viņu un Viņa Garu.

4:27 Ebreju reliģiskie līderi nerunāja ne ar sievietēm, ne ar samariešiem; tie nekad nemācīja sievietēm Dieva vārdu; nepalika vienatnē sieviešu kompānijā. Taču Jēzus nebaidījās no tenkām un nebažījās par sava „tēla” šķīstību – Viņa mērķis bija aizsniegt nenožīmīgos un nicināmos.

4:29 Ir pilnīgi dabiski stāstīt citiem par jūsu pieredzi Kristū. Evaņģēliji ir pilni ar ļaudīm, kas to dara.

4:32 Negaidīta stimulējoša saruna ar kādu par Kungu liek aizmirst par nogurumu un materiālām problēmām. Sludināšana nes labumu un svētību arī mums pašiem.

4:39 *Visu* – Visus viņas grēkus. Tāpēc ka viņa atzina savu grēcīgumu, viņas liecība cilvēkiem nebija draudīga. Daži cilvēki tic Kristum sludinātāja vārdu dēļ; citi tic Viņam paši no sevis (42.p.). Tādējādi, dažos gadījumos mums ir iespēja vest cilvēku pie Kristus; ja mēs to nedarām, viņi negūs pestīšanu. Tieši šādā nozīmē Pāvils varēja rakstīt cilvēkiem un apgalvot, ka viņu pestīšana nāk caur Pāvilu.

4:53 *Kļuva ticīgs* – Bet jau 50.pants viņu apraksta kā ticīgo. Pastāv dažādi ticības un pievēršanās līmeņi.

5:2 *Ir dīķis* – Jeruzaleme tika nopostīta m.ē. 70.gadā. Tagadnes laika lietošana norāda uz to, ka Jāņa evaņģēlijs rakstīts pirms 70.gada – nevis vairākas paaudzes pēc notikumiem, kā nepareizi apgalvo daži Bībeles kritiķi.

5:8 Jēzus nekritizēja cilvēku par to, ka viņš ticēja mītam par eņģeļa nolaišanos dīķī un tā ūdens sakustināšanu. Tā vietā Jēzus novirzīja viņa uzmanību uz vienkāršo realitāti – ka tikai Dievs var ārstēt caur Savu Dēlu. Mums ir ar pacietību jāizturas pret tiem, kuriem ir maldīgi priekšstatī, kas tic nepamatotiem mītiem, un lēnprātīgi jāpievērš to uzmanība vienkāršajām evaņģēlija patiesībām.

5:13 Dažiem no tiem, kurus Jēzus izārstēja, nebija nekādas ticības Jēzum – šis cilvēks pat Jēzus Vārda nezināja. Tas parāda, ko nozīmē darīt brīnumus Svētā Gara spēkā – varēja izārstēt pat neko nezinošos neticīgos. Tas kontrastē ar daudzu kristiešu baznīcu ‘ticības dziednieku’ nepatiesajiem apgalvojumiem šodien, kuriem it kā piemīt Svētā Gara dāvanas, bet tie varot izārstēt tikai tos, kuri ir ticīgi.

5:18,19 Uz jūdu maldīgajiem apgalvojumiem, ka Jēzus pielīdzinot Sevi Dievam, Jēzus izsaka dažus teikumus, kuriem ir jāpieliek punkts visiem izdomājumiem par Viņa pretenzijām uz vienlīdzību ar Dievu. Viņš skaidri un gaiši pasaka, ka Viņš pats no Sevis nespēj darīt nekā, Viņa spēks nāk tikai no Dieva, un Viņš nemeklē Savu gribu, bet Sava Tēva gribu (30.p.).

5:24 Mums ir mūžīga dzīvība tai ziņā, ka mēs varam tagad dzīvot tādu dzīvi, kādu mēs dzīvosim mūžībā Dieva valstībā. Mēs nomirsim, būsīm

nemaņā, bet mūs augšāmcels, lai mēs stāvētu Jēzus priekšā, kad Viņš atgriezīsies un ar Viņa žēlastību dzīvosim Dieva valstībā uz zemes.

5:27 Tāpēc, ka kungam Jēzum bija mūsu cilvēku daba, Viņam ir dota vara turēt tiesu pār mums.

5:29 Mēs saņemam mūžīgo dzīvību augšāmcelšanās laikā, kad atgriezīsies Jēzus. Mūsu daba nav nemirstīga, mums nav 'nemirstīgas dvēseles'. Šī ideja nenāk no Bībeles. Pestīšanas procesā augšāmcelšanai ir ļoti svarīga loma. Tādēļ arī ir ļoti svarīgi identificēties ar Jēzus nāvi un augšāmcelšanos caur kristībām, lai mēs patiesi burtiski tiktu augšāmcelti un līdz ar Viņa atgriešanos dzīvotu mūžīgi uz zemes.

5:37 Tēvs ir sūtījis Jēzu. Tas, kurš sūta, ir pārāks un atšķiras no tā, kas tiek sūtīts (Jņ.13:16). Jēzus nav Dievs.

5:39,40 Var pastāvīgi lasīt Bībeli, bet nekad patiesi nenonākt pie Jēzus. Var pētīt rakstus un tomēr nedzirdēt dzīvo vārdu / Dieva balsi sevī (38.p.). Mums ir jābūt vairāk Kristus, nevis Bībeles centrētiem.

5:43 Jēzus kā Dieva Dēls nāk Sava Tēva Vārdā. Dieva Vārds ir Viņa rakstura īpašību pamatā, un to Jēzus pilnībā parāda. Taču tas nav jāsaprot tā, ka Jēzus personīgi ir Pats Dievs vienīgi tāpēc, ka Viņš nāk Sava Tēva Vārdā.

6:14 Jēzus darītā zīme vai brīnums neatstāja nekādu šaubu par to, kas Viņš ir. Apgalvojumi par piecdesmitnieku kustības darītājiem brīnumiem šodien ir stipri apšaubāmi un tādēļ tie vairs neatstāj tādu iespaidu. Lai kādu parādību viņu 'dziedniecība' atspoguļotu, tā nevar būt par pierādījumu tam, ka viņiem piemīt Svētā Gara dāvanas.

6:26 Daži cilvēki izrāda interesi par mūsu vēsti vienīgi tāpēc, ka viņi cer iegūt no tā kādu materiālu labumu. Jēzus neatteicās palīdzēt šādiem cilvēkiem, bet Viņš skaidri parādīja, ka Viņš ļoti labi saprot, kas notiek.

6:30 Jēzus bija tikko darījis brīnumu, paēdinot šos ļaudis, bet tie vēl netic un pieprasa vēl kādas zīmes no Viņa. Tātad ticība, kas radās pēc 14.pantā aprakstītā brīnuma, nebija ilgstoša. Mēs varam iegūt dziļu un paliekošu ticību, tikai dzirdot un atsaucoties uz Jēzus vārdu, kura iedarbība ir daudz paliekošāka par 'brīnumu' iedarbību.

6:33 Jēzus sevi pielīdzina mannai. Manna nāca no debesīm tai ziņā, ka tā bija Dieva sūtīta. Tā nenolaidās burtiski no debesīm pa gaisu, tā tika radīta uz zemes. Un tā tas ir arī ar Jēzu. Viņš nepastāvēja kā persona pirms Savas dzimšanas.

6:42 Kaut gan Jēzus bija pati pilnība, kurš nekad neizvairījās no taisnas rīcības un nekad negrēkoja, ļaudis, starp kuriem Viņš bija nodzīvojis 30 gadus, neuzskatīja Viņu par kādu īpašu cilvēku. Tas parāda Jēzus pazemību un to, cik veiksmīgi Viņš apslēpa Savu taisnību, nemaz necenšoties izrādīties. Tas ir vēl viens ieskats Viņa pilnības izpausmē.

6:51 Pēc ‘kristībām’ Sarkanajā jūrā Dieva tauta klejoja pa tuksnesi, ēzdami tikai mannu (1.Kor.10:1,2). Arī mēs pēc kristībām klejojam pa tuksnesi, ēzdami mannu ik dienas – proti, smeldamies spēkus no Jēzus, Viņa vārda un Viņa pašuzpurēšanās mūsu dēļ.

6:53 Tā varētu būt atsauce uz to, cik svarīga ir maizes laušana Kristus piemiņai – maize simbolizē Viņa miesu un vīns – Viņa asinis.

6:60 Asins dzeršana bija nesavienojama ar jūdu ticējumiem. Jēzus izvēlējās šo pretrunīgo runas veidu, lai liktu cilvēkiem izdarīt izvēli starp Viņu un apkārtējo reliģisko kultūru. Mēs nevaram vienlaicīgi sekot Viņa vārdam un apkārtējās pasaules domāšanas tīmekļiem.

6:62 „Iepriekš” attiecas uz laiku ‘pirms’ Viņa nākšanas atklātībā kā Dieva Dēlam (:41,42). Viņš saka: ‘Vai jūs vēlētos, lai Es atgrieztos un būtu tāds, kāds Es biju, dzīvodams jūsu vidū Nācāretē, inkognito Dieva Dēls, nekādu mācību, nekādu zīmju?’

6:63 Dieva un Jēzus vārdi ir „Gars” jo tie ir iedvesti, ienesti mūsu garīguma apziņā Dieva Gara spēkā. Visi raksti ir Dieva iedvesti (2.Tim.3:16; 2.Pēt.1:21). Mēs esam atdzimuši Garā (Jņ.3:5), bet arī no Dieva vārda (1.Pēt.1:23). Dieva Gars darbojas mūsos visdažādākajos veidos, viens no tiem ir caur Viņa vārdu.

6:64 Jēzus no paša sākuma zināja par Jūdu, tomēr Viņu sāpināja Jūdas nodevība, jo Viņš pat „uzticējās” viņam (Ps.41:10; Jņ.13:18). Kungam Jēzum bija cilvēka daba; un mūsu dabā ir zināt kaut ko vienā līmenī un tomēr dēļ mīlestības ignorēt to.

6:69 *Mēs esam ticējuši* – Jēzus atbildēja, sakot, ka viens no viņiem Viņu nodos (70.p.). Viņš zināja, ka tiem, kas Viņam ticēja, bija pārāk pozitīvs uzskats par sevi kā par sadraudzību. Šodienas baznīcai tas būtu jāņem vērā.

7:3 Jēzus ģimene atteicās no Viņa; Viņš zina, kā mēs jūtamies, kad tas notiek Viņa dēļ.

7:7 Jēzus liecība pret šo pasauli nebija pārāk redzama; tā neizpaudās Viņa vārdos, vismaz ne tajos, kas pierakstīti evaņģēlijos. Viņa liecība bija drīzāk Viņa perfektajā dzīvē, ka Viņš rūpējās un pestīja tos, kurus šī pasaule bija atstūmusi, nicinājusi un iznīcinājusi. Arī mūsu liecībai drīzāk ir jāizpaužas mūsu rīcībā un personībā nekā vārdos.

7:20 *Ļauns gars tevi apsēdis* – To dienu valodā tas nozīmēja ‘Tu esi jucis!’ un tas nav jāuztver burtiski.

7:23 Dažkārt mums nākas pārkāpt kādu bausli vai principu, lai pieturētos pie cita. Dievs ir tā iekārtojis lietas, lai mēs rūpīgi apdomātu mūsu rīcību un nepieciešamību pakļauties Viņam.

7:34 Tā ir skarbā loģika – mēs vai nu meklējam Viņu tagad, kad mēs Viņu varam atrast vai arī mēs Viņu meklēsim kā tās ģeķīgās jaunavas no Mt.25:11 – kad būs jau par vēlu.

7:35,36 Tas droši vien bija tik apbēdinoši Jēzum būt pastāvīgi nesaprastam; Viņa vārdi un domas tika pastāvīgi savietotas ar pavisam citādiem pasaules uzskatiem un domāšanu. Kad mēs esam līdzīgā situācijā, mēs zinām, ka Viņš arī to ir izjutis.

7:38 *Dzīva ūdens straumes* – Jūdiem uzaustu asociācijas ar Vecās Derības mācību, ka „tekošais ūdens” jālieto spītālīgo šķīstīšanai; un ka ‘dzīvais ūdens’ plūdīs no Tempļa, lai dziedinātu pasauli (3.Moz.14:6; Ecēh.47:1-9). Mums ir jābūt par šķīstīšanas avotu citiem – kas nozīmē, ka mums ir jānes mūsu ticība citiem. Un mums ir jābūt jaunas dzīves un šķīstīšanās avotam citiem drīzāk nekā kādai reliģiska rakstura celtnei.

7:48 Tas, ka pasaules varenie un izglītotie nav ticējuši Kristum, nevar būt par iemeslu tam, lai mēs neticētu. Tieši mazākumam ir taisnība. Atbilde uz jautājumu: „Kā tik daudz cilvēku var maldīties?” uzprasās pati no sevis: „Ļoti vienkārši, par to liecina Bībele un arī cilvēku pieredze”.

7:50 Nikodēms rāda mums piemēru, kā aizstāvēt Jēzu laicīgās pasaules cilvēku priekšā, kuriem neatliek Viņam laika; pat ja tas izsauc izsmieklus un nievas.

8:3 Ja viņa tika pienākta laulības pārkāpšanā, tad kur palika vīrietis?

8:6 Ko Viņš rakstīja smiltīs? Viņu grēkus? Vai Viņš vienkārši automātiski kaut ko zīmēja mulsumā kailas sievietes klātbūtnē, kas acīmredzami cienīja un mīlēja Viņu?

8:12 *Gaisma* – Grieķu vārds var nozīmēt lāpu, degošu liesmu, ko tur kārts galā. Šeit saskatāma līdzība ar krustā sišanu; Jēzus tika pacelts staba galā un kļuva par mūsu pasaules gaismu, mēs visu saprotam Viņa krusta nāves gaismā; ko tas nozīmē priekš mums un ko tas no mums prasa.

8:19 Farizeji visu laiku studēja Bībeli un varēja plaši citēt Veco Derību. Bet Jēzus teica, ka viņi nepazīst Dieva. Dieva pazīšana ir pieredze, nevis zināšana no galvas.

8:23 *No augšienes...Es nepiederu šai pasaulei* – nenozīmē, ka Jēzus pastāvēja debesīs pirms dzimšanas. Viņš ‘nepiederēja šai pasaulei’ tāpat kā mēs ‘neesam no pasaules’ (Jņ.17:16). Bet Viņš tāpat kā mēs dzimis šai pasaulē; mēs esam pasaulē, bet ne „no” tās (Jņ.17:15).

8:37 Vienā ziņā fiziski viņi bija Ābrahāma bērni; citā ziņā viņi nebija (39.p.). Visi, kas tic Kristum un ir kristīti Viņa Vārdā, ir patiesie Ābrahāma bērni un līdz ar to Dieva tauta (Gal.3:27-29).

8:44 „Velns” ir slepkava. Bet „Neviens slepkava nepatur sevī mūžīgo dzīvību” (1.Jņ.3:15). Tātad velnam ir jāmirst – bet eņģeļi mirt nevar (Lk.20:35,36), tādēļ viņi ir mūžīgi, tajos mīt mūžīgā dzīvība. Tādēļ „velns” nav eņģelis. Par velna bērniem 1.Jāņa3:10 nosaukti tie, kas piepilda savas ļaunās iekāres – tās ir īstenais velns. Kains bija pirmais slepkava (1.Moz.4:8,9). Kains nebija pārcilvēks, kuru sauktu par Velnu, bet parasts cilvēks, kuram bija čūskas rakstura īpašības, kas izpaudās miesā. Ļaunas domas, meli nāk „no iekšienes, no cilvēka sirds” (Mk.7:21,22).

8:56 Vienīgā reize, kad Ābrahāms kļuva līkums, kā lasāms Bībelē, bija tad, kad Dievs viņam apsolīja pēcnācēju. Viņš saprata, ka no viņa dzimuma nāks Dieva Dēls, Mesija.

8:58 Kā Dieva Dēls Jēzus nesa Sava Tēva Vārdu. „Esmu Es” varētu attiekties uz to – kaut gan šie paši vārdi grieķu valodā izskan no izārstētā aklā mutes Jņ.9:9. Pēc ebreju ieskatiem, Ābrahāms bija lielākais cilvēks, kas jebkad dzīvojis. Jēzus saka: ‘Es tagad, tāds kāds es esmu, esmu svarīgāks par Ābrahāmu’. Viņiem, tur stāvot, bija jāizrāda daudz lielāka cieņa Jēzum, nevis Ābrahāmam. Jēzus saka, ‘Es tagad esmu daudz svarīgāks par to, kas Ābrahāms ir bijis’. Viņš nesaka, ka ir pastāvējis pirms Ābrahāma.

9:3 Slimības un ciešanas nav obligāti uzskatāmas kā sods par grēkiem. Mūsu gadījumā tie nāk, lai Dieva darbi parādītos viņos.

9:6 Kristus vārds [Viņa siekalas] sajaukts ar zemi [cilvēka miesa] nes redzes gaismu.

9:7 Tas varētu būt kā vēstījums par nākamajām kristībām – mazgāšanās, kas ir vienreiz jāizdara, lai ‘redzētu’.

9:11 *Cilvēks* – Jēzū nebija nekā tāda, kas liktu kādam domāt, ka Viņš ir Dievs. Tā ir vēlāko laiku teologu nepareizā interpretācija, kas nebalstās evaņģēliju pierakstos.

9:16 *Šis cilvēks nav no Dieva, jo Viņš nesvētī sabatu*” – Sabata turētāji to pašu saka arī šodien, bet Jēzus atbilde paliek tāda pati arī viņiem.

9:21 Viņu bailes tikt izslēgtiem no draudzes kontrastē ar dēla bezbailīgo attieksmi. Izslēgšana no draudzes tiek praktizēta daudzās reliģiskās grupās.

9:31 Cilvēks sprieda, ka Jēzus droši vien ir lūdzis Dievu, lai Dievs darītu šo brīnumu, un Viņa lūgšana bija Dievam tīkama, jo Dievs Viņu brīnumaini atbalstīja. Viņš bija nonācis pie ļoti precīzas Jēzus dabas un Viņa attiecību ar Dievu sapratnes.

9:34 Viņi izdzina to no sinagogas par ticību Jēzum un par to, ka Jēzus viņu izdziedinājis. Tipiski ļaunprātīga reliģiskās varas izmantošana.

9:38 Cilvēks sāka ticēt *pēc* izdziedināšanas; patiesas Svētā Gara dāvanas deva iespēju darīt brīnumus arī ar cilvēkiem, kas nebija ticīgi, līdzīgi kā tas bija ar šo cilvēku, kurš pat neko nezināja par Jēzu (25.p.).

9:41 Zināšana / 'redzēšana' padara cilvēkus atbildīgus Dieva tiesas priekšā.

10:5 Jēzus vārdos mums ir kaut kas, kas mūs instinktīvi pievelk. Lasot neiedvestos 'evaņģēlijus', kristieši gandrīz instinktīvi jūt, ka tie nav Jēzus teiktie vārdi.

10:9 'Durvis' uz avju kūti [baznīcu] atveras caur kristībām Jēzū Kristū. cita veida 'ieejas' nav.

10:11 Šis ir neparasts avju gans, kas atdod dzīvību par savām avīm. Vilki tik izmisīgi necīnās. Bet šis gan. Grēks ir briesmas, bet cilvēks tās var pārvarēt – ja tas nenāk tik viegli, tad tā ir cīņa uz dzīvību un nāvi.

10:15 *Tēvs pazīst Mani, Es pazīstu Tēvu* – Grieķu valodā šie vārdi ir ilgstošajā laikā. Dievs ir Jēzus iepazīšanas procesā un Jēzū pastāvīgi aug Dieva sapratne. Tās ir dinamiskas attiecības; mūžība mums nebūs 'viena un tā pati bilde', arī mēs pieaugsim Dieva sapratnē – un pat otrādi.

10:16 *Citas avis* – Pagāni?

10:30 Tēva un Dēla vienotība, kas šeit uzsvērta, ir tāda vienotība, kas iespējama starp Tēvu un visiem Viņa bērniem (Jn.17:21). Nekatrās dzimtes lietošana grieķu valodā (*hen esmen*) šajā pantā norāda uz to, ka Tēvs un Dēls nav identiski – tie ir viens, proti, vienoti, bet nav viens un tas pats.

10:33-36 Jēzus neteica, ka Viņš ir Dievs. Viņš citē piemēru, ka cilvēkus var saukt par „dieviem”, *elohim*; un Viņš parāda cilvēkiem, ka nav loģiski apgalvot, ka Viņš Sevi darot par Dievu, kad Viņš ir tikai teicis, ka ir Dieva Dēls.

10:41 Jānis nedarīja nekādas zīmes un sludināja grēku nožēlas kristību un gatavošanos Jēzus atnākšanai. Cilvēki bariem nāca, lai dzirdētu viņu, pieņēma visu, ko viņš teica, nožēloja grēkus un tika kristīti. Viņa godīgums bija tik acīmredzams; tas arī bija viņa autoritātes un popularitātes pamatā. Mūsu sludināšanai jābalstās uz šiem pašiem pamatiem.

11:6 Ja mēs nesaņemam tūlītēju atbildi uz mūsu lūgšanām, tas nenozīmē, ka Dievs vai Jēzus tās nav dzirdējuši. Viņi ir ‘atbildējuši’, bet dažādu iemeslu dēļ, lai vēl vairāk pagodinātu Viņa Vārdu, atbildes ‘atnākšana’ var tikt aizkavēta.

11:24 Šeit nekas nav teikts par nemirstīgu dvēseli, kas pēc nāves dotos debesīs. Tā vietā uzsvars ir likts uz ticīgo miesisku augšāmcelšanos no miroņiem, kad Kristus atgriezīsies. Kristībā mēs topam līdzīgi Kristum nāvē un augšāmcelšanā un varam dzīvot ar šo lielo cerību (Rom.6:3-5).

11:38 *Sirdī aizgrābts* - Ar nopūtām lūdzot Dievu. Līdzīgi arī 35.pantā Jēzus ‘raudāja’ lūgšanā – Rom.8:26 teikts, ka Jēzus tagad aizlūdz par mums ar bezvārdu nopūtām. Tādēļ mums ir nopietni jāuztver mūsu lūgšanu dzīve, zinot, ka debesīs Jēzus tik intensīvi iestājas par mums Dieva troņa priekšā.

11:41 Jēzus pateicās Dievam, par to, ka Viņš uzklaudz Viņa lūgšanu, pat pirms atbildes saņemšanas, proti, pirms Lācara iznākšanas. Jēzus nekad neliekuļoja – Viņš rīkojās tā, kā Viņš mācīja rīkoties citiem Mk.11:24: „Visu, ko jūs lūgdami lūgsit, ticiet, ka jūs dabūsit, tad tas jums notiks”.

11:44 Brīnums nepastāvēja tikai augšāmcelšanā, bet arī tajā, ka cilvēks ar sasieta kājām un rokām varēja izkļūt no kapa drēbēm, nonākt pie alas ieejas un iziet ārā svaigā gaisā. Brīnumi, kurus Dievs dara mūsu dzīvēs, satur tik daudz ‘mazāku’ brīnumu, ja mēs tos rūpīgi pārdomājam.

11:52 Krustam ir jābūt par vienotības veicinātāju Dieva bērnu starpā. Tam ir īpaši jāizpaužas maizes laušanas sapulcēs, kad mēs sanākam vienkopus, lai pieminētu Kristus nāvi. Tā nav šķelšanās vieta, tā nav vieta Dieva bērnu izslēgšanai no draudzes, bet gan vieta mūsu vienotības svinēšanai.

12:6 Jēzus, bez šaubām, uztvēra Jūdas patiesos motīvus, bet Viņš neizaicināja Jūdu cerībā, ka viņš nožēlos savus grēkus. Kad mēs saredzam citu trūkumus, nebūtu gudri uzreiz tos izaicināt.

12:7 Neskatoties uz to, ka Jēzus nepārprotami pareģoja Savu nāvi, šķiet, ka tikai Marija to patiesi bija sapratusi. Sludinot evaņģēliju, Jānis teica, ka vīriešu kārtas Jēzus sekotāji – publiskie evaņģēlija sludinātāji – nebija sapratuši visbūtiskāko tā daļu, proti, Kristus nāvi, bet to bija sapratusi viena *sieviete*. Tādējādi, Jānis izceļ *sievieti* kā piemēru saviem klausītājiem un lasītājiem.

12:24 Jēzus saredzēja lielo potenciālo labumu, Viņam priekšā stāvošās briesmīgās pieredzes augļus. Mums ir līdzīgā veidā jāuztver mūsu ciešanas.

12:25 Lai dzīvotu mūžīgi, mums vispirms ir jāmirst. Tas ietverts kristību simbolismā – iegremdēšanās ūdenī ir kā nāve līdz ar Jēzu un iznākšana no ūdens kā augšāmcelšanās līdz ar Viņu (Rom.6:3-5). Bet mums ir jāizdzīvo šis princips ikdienas dzīvē, upurējot to, ko mēs varam upurēt šai dzīvē, lai iegūtu mūžīgo dzīvību.

12:27 Tas ir brīnumains ieskats Jēzus domāšanas procesā, cīnoties ar kārdinājumu. Pateicoties tam, ka Viņš spēja pretoties kārdinājumam, Viņš spēj atbalstīt mūs, kad mēs tiekam kārdināti (Ebr.4:15,16).

12:32 Mums ir savā prātā jāatveido krustā sistā Jēzus tēls. Ja mēs esam Dieva tauta, tas vilks mūs pie Sevis. „Visi” šeit neattiecas uz katru cilvēku, bet tikai uz tiem, kurus Jēzus krusts pievelk. Šie cilvēki Dievam ir „visi”.

12:34 *Cilvēka Dēls* – Tas bija Jēzus mīļākais Sevis apzīmējums. Ar to Viņš pasvītvoja Savu cilvēcību, ka Viņš ir viens no mums, kuram ir mūsu daba.

12:40 Dievs aptumšo to acis, kas negrib redzēt. Mums ir jāuzmanās, lai mēs nesāktu slīdēt pa lejupejošo spirāli, lai mēs noturētos uz ticības augšupejošās spirāles.

12:42 Šodien daudzi cilvēki ‘tic’, taču baidās to atklāti atzīt, bažīdamies par to, ko cilvēki par tiem nodomās. Dievs izkārtoja notikumus tā, ka tādi valdības vīri kā Nikodēms un Jāzeps nāca klajā ar savu ticību; taču citi to nedarīja un, tāpēc ka viņi paslēpa savu sveci zem pūra, viņu ticība izdzisa līdz ar sveci.

12:43 Ja mēs ticam un atklāti par to paziņojam caur kristībām un Dievam veltītu dzīvi, tad Dievs godina mūs Savā grāmatā, Savā veidā, pat ja pasaule to neredz.

12:48 Tas izskatās tā it kā Bībeles panti, Jēzus vārdi, mums tiktu citēti tiesas dienā un mums būtu jāatbild, kā mēs uz tiem atsaucāmieš. Tā būs tiesas prāva, nevis tikai Tiesneša jā vai nē spriedums.

13:1 Atdot savu dzīvību par Dieva tautu nozīmē parādīt savu mīlestību ‘līdz galam’. Jēzus to parādīja Savā krusta nāvē.

13:3,4 Šajos pantos mēs sajūtam Jēzum piemītošo mērķtiecību. Mums, kas nes Viņa krustu, arī ir jābūt tikpat stingrai mērķa apziņai. Neskaitāmos ikdienas dzīves sīkākos lēmumus mums arī ir jāpieņem mūsu dzīves Kristū mērķtiecīgajā kontekstā.

13:5 Viesu kāju mazgāšana bija viszemākā kalpa pienākums. Ar to Jēzus parāda, ka patiesss cēlums izpaužas pazemīgā kalpošanā, kalpošanā visiem. Pat Pēterim bija grūti samierināties ar šī principa prasībām (8.p.), arī mums ir grūti to aptvert.

13:8 *Nebūs daļas* – Tā varētu būt atsauce uz to, cik svarīgi ir kristīties Kristus Vārdā. „Kas tic *un* top kristīts, tas tiks izglābts (Mk.16:16). „Ja kāds neatdzimst ūdenī un Garā, netikt tam Dieva valstībā” (Jņ.3:3-5).

13:16 Jēzus atkārtoti apraksta Sevi kā Dieva „sūtītu”; tādējādi, Viņš atzīst, ka Dievs ir lielāks par Viņu, kā Viņš to skaidri pasaka Jņ.14:28. Tātad Viņš nevarēja būt Dievs, kā to traktē Trīsvienības doktrīna.

13:19 Bībeles pravietojumi nav doti kā nākamo notikumu ceļvedis, to mērķis ir palīdzēt cilvēkiem saprast šo notikumu, kad tie piepildās, dievišķo kontekstu.

13:20 Mēs esam Jēzus pārstāvji šai pasaulē un attiecīgai ir jābūt arī mūsu rīcībai šai dzīvē.

13:23 Šis māceklis droši vien bija Jānis. Sludinot evaņģēliju, Jānis notuše savu lomu. Viņš apraksta sevi vienkārši kā mācekli, kuru Jēzus mīlēja. Sludinot Kristu, arī mums nav jāizceļ sava personība, bet gan pilnībā jāpievēršas Kristus tēlam.

13:26 Tā bija zīme, ka šis ir īpaši cienījams viesis. Kad mēs saprotam Kristus lielo mīlestību uz mums, tas liek mums vai nu nožēlot grēkus, vai aiziet āra tumsā.

13:34 „Jauns” šajā bauslī ir mīlēt *kā Jēzus mūs mīlējis*. Un Viņš mira par mums, taisnais par netaisniem, lai Viņš varētu mūs vest pie Dieva.

13:35 Mūsu neparastajai mīlestībai pret citiem ir jābūt par pārsteidzošu liecību, kas pievelk visus tos, kas ir mums apkārt.

14:2 Tēva nams attiecas uz Viņa Templi, Viņa ģimeni – nevis uz debesīm kā dzīves vietu. Ģimenē katram ir sava vieta un nolūks. „Es noeimu” ir atbilde uz Pētera 13:36.pantā uzdoto jautājumu: „Kurp Tu ej?” Jēzus gāja uz krustu un ‘atgriezīsies’ Savā augšāmcelšanās. Šie panti nerunā par mūsu došanos debesīs.

14:6 Reliģijas, kas nav kristiešu reliģijas, neved pie Dieva.

14:9 „Redzēt” Jāņa evaņģēlijā nereti nozīmē saprast. Nevienam nav dots burtiski redzēt Dievu, bet Jēzus ir tas, kas Viņu mums atklāj (Jņ.1:18); mēs varam Viņu ‘redzēt’, ciktāl mēs ‘redzam’ vai saprotam Jēzu.

14:10 Šeit Jēzus vārdi ir pielīdzināti Viņa darbiem. Arī mūsu vārdiem ir jāskan ar mūsu darbiem.

14:13 Tas nenozīmē, ka it viss, ko kāds lūgs, tiks piepildīts; Dievs izpildīs to lūgumu, kas darīs godu Viņam.

14:19 Jēzus augšāmcelšanās garantē mūsu augšāmcelšanos – ja mēs esam kristīti viņa Vārdā un dzīvojam atjaunotā dzīvē (Rom.6:3-5).

14:21 *Ir... un tur* – Ir svarīgi pareizi saprast Kristus vārdus. Mēs nevaram tos turēt, ja tie mums nav saprotami.

14:26 Aizstāvim, Svētajam Garam bija īpaša saistība ar tiem mācekļiem, kas bija dzirdējuši Jēzu; tas atsvaidzināja viņu atmiņā visas tās lietas, ko Jēzus uz tiem bija runājis, lai viņi varētu veikt iedvestos evaņģēlija pierakstus.

14:27 *Miers* – ebreju valodā „*Šalom!*” „*Šalom!*” ir ebreju sasveicināšanās veids, taču Jēzus „*Šalom!*” nebija tikai vārdi, bet reāls miers, kuru varēja izjust, pazīt un pieredzēt.

14:28 *Tēvs ir lielāks nekā Es* – Tā ir nepārprotama liecība, kas noliedz domu, ka Jēzus ir tas pats, kas Dievs. Dievs bija un ir lielāks par Jēzu.

15:1,2 Jēzus ir vīna koks, mēs esam zari (:5). Viņš ir mēs un mēs esam Viņš. Tik cieša ir mūsu saistība ar Viņu un tādēļ arī neviens zars nevar apgalvot, ka tam nebūtu saistības ar citiem zariem.

15:4,5 Tie, kas nav Kristū, nevar dot patiesus garīgos augļus.

15:6 Ja mēs atstājam vīnakoku, mēs novīstam. Kristietībā nevar dzīvot izolēti no citiem ticīgajiem.

15:7 Jānis raksta arī, ka, ja mēs ko lūgsim saskaņā ar *Dieva* gribu, tad tas mums notiks (1.Jņ.5:14). Bet ja Dieva vārds mīt mūsos, tad mēs lūgsim saskaņā ar *mūsu* gribu un tiksīm uzklausīti – jo mūsu griba sakrīt ar Dieva gribu, ja Viņa vārds mīt mūsos. Mēs nelūgsim, ko *mēs* gribam, bet ko *Dievs* grib – Viņa griba kļūs par *mūsu* gribu.

15:15 Islāms un daudzas citas reliģiskas sistēmas uzsver ‘paklausību’. Bet mēs esam Kristus draugi, nevis Viņa kalpi. Mūsu darbs Viņa labā tiek darīts mīlestības vārdā un mēs to darām aktīvi sadarbojoties ar Viņu, jo mēs darbojamies tā paša mērķa labad – lai pagodinātu Dievu.

15:16 Iniciatīva nāca no Dieva un Jēzus – jo mēs esam pestīti no tīras žēlastības. Mums ir jāuzņemas iniciatīva, parādot mīlestību un žēlastību citiem, kā Dievs to ir parādījis mums.

15:18-20 Tādēļ mums ir jāsapņo pretestība no pasaules, kā tas pareģots 1.Moz.3:15.

15:22 Dieva vārda zināšana nes sev līdzīgu atbildību.

16:2 Jēzus nelika Saviem mācekļiem atstāt sinagogas, kaut gan tajās bija daudz maldīgu mācību un rīcību. Viņš pareģoja, ka Viņa sekotāji tiks izslēgti no sinagogas, tāpēc ka viņi māca patiesību par Viņu. Agrīnā baznīca sākotnēji radās no liecības, kas tika sniegta par Jēzu sinagogās. Mums nevajag baidīties asociēties ar tiem, kuru ticība un rīcība ir maldīgas; mums ir jācenšas mācīt tos un liecināt viņiem par īsteno Kristu un ar laiku viņi mūs izslēgs no sava vidus, ja nebūs nonākuši Taisnībā.

16:5 *Neviens jūsu starpā Man nejautā* – Vai Jēzus balsī skanēja skumjas vai vilšanās, jebšu uzbudināts pārmetums? Salīdziniet arī ar Jēzus teikto 31.pantā.

16:12 Ielūkojieties 1.Kor.3:2 un Ebr.5:11. Šie vēlākie evaņģēlija panti atsaucas uz šo pantu Jāņa evaņģēlijā. Jaunās Derības rakstītāji, tāpat kā Pāvils, bija tik stipri Jēzus vārdu pārņēmti, ka tie apzināti un neapzināti visu laiku uz tiem atsaucās. Jēzus vārdiem jābūt arī mūsos, lai mēs darītu tāpat.

16:17 Tas ir paradoksāli – ticīgie redzēs Jēzu tad, kad tie Viņu vairs nevarēs redzēt. Aizstāvja darbs ir tajā, lai darītu Jēzu tikpat reāli redzamu kā Viņu redzēja Viņa mācekļi Viņa dzīves laikā uz zemes. Bet tas notiek *ja* mēs ļaujam Aizstāvim pilnu vaļu.

16:33 *Es esmu uzvarējis* – Bet Viņš vēl nebija miris un tādējādi pasauli uzvarējis. Taču Viņa ticība bija tik stipra, ka Viņš par to runāja kā par jau notikušu.

17:3 „Atzīst” grieķu valodā ir ilgstošajā laika formā. Mēs pavadīsim mūžību, iepazīstot Dievu. Tā ir mūžīgās dzīves būtība. Ja mums tagad nav vēlšanās iepazīt Dievu, tad nav nekādas jēgas dāvēt mums mūžību, lai mēs to darītu Dieva valstībā.

17:5 Mums ir jāatceras, ka Kungs runāja un Jānis rakstīja uz jūdu pasaules fona. ‘Iepriekš pastāvēšana’ sakņojās jūdu domāšanas un rakstīšanas tradīcijās. Būt ‘pie Dieva’, jūdu izteikumos, nenozīmēja burtiski atrasties debesīs pie Dieva. Marija bija žēlastību atradusi *para* Dieva (Lk.1:30) tāpat kā Jēzum bija skaidrība *para* Dieva, bet tas nenozīmē, ka viņa bija iepriekš pastāvējusi un žēlastību atradusi pie Dieva debesīs. Pastāvēja uzskats, ka Tora iepriekš pastāvējusi, viss uz zemes ir iepriekš pastāvējis Dieva plānos un nodomos debesīs. Jāņa 17:5 ir atsauce uz šīm lietām: „Un tagad apskaidro Tu Mani, Tēvs, ar to skaidrību, kas Man bija pie Tevis, pirms pasaule bija”. Talmudā un 1.Mozus grāmatā runāts par „Godības troni”, kas pastāvējis pirms pasaule bija. Un Kungs Jēzus šķiet atsaucamies uz to. Jūdu domāšanā, tas nenozīmētu, ka Jēzus stāsta par Savu fizisku iepriekš pastāvēšanu pirms dzimšanas. Pēteris atspoguļo jūdu domāšanu, rakstot (kaut arī iedvesmā), ka Jēzus „iepriekš izredzēts pirms pasaules radīšanas” (1.Pēt.1:20). Apsveriet arī to, ka „iepriekš izredzēts” grieķu valodā ir tas pats vārds, kas ir starptautiskā vārda ‘prognoze’ pamatā. Ja Dievs ‘iepriekš izredzēja’ Savu Dēlu, Dēls nevarēja burtiski būt pie Viņa izredzēšanas laikā, vai arī šis vārds zaudē jēgu.

17:14-18 Mums ir jābūt pasaulē, bet ne „no” pasaules gara.

17:23 Ticīgo vienotība bija galvenā doma Kunga prātā, kad Viņš stāvēja nāves priekšā. Tai ir jābūt arī mūsu galvenajai rūpei.

17:26 Dieva Vārds attiecas uz Viņa rakstura īpašībām. Tāpat kā Eņģelis nosauca tās Mozum, kad tas bija paslēpies alā, Dieva godībai ejot garām (2.Moz.34:4-6), tā arī Jēzus pilnībā apskaidroja šo Vārdu Savā nāvē. To Viņš darīja arī Savas dzīves laikā („Es viņiem esmu darījis zināmu Tavu Vārdu”), bet jo īpašā veidā krustā sišanas laikā („un darīšu To zināmu”). Ja mēs esam to uztvēruši krustā, tad mēs mīlēsim cits citu ar Kristus mīlestību.

18:4 *Zinādams visu... izgāja tiem pretī* – Viņa drošsirdība un misijas apziņa šķiet jo lielāka esam, kad mēs saprotam, ka Viņš ‘zināja visu’, kam jānāk. Mums ir jānes Viņa krusts ar Viņam piemītošo gara spēku.

18:6 „Es tas esmu”, iespējams bija atsauce uz Tēva Vārdu, ko Jēzus nesa. Tas, ka Viņš nāca sava Tēva Vārdā (Jņ.5:43), bija pilnīgi normāli un sagaidāmi, bet tas nekādā veidā neliek domāt, ka Viņš ir Tas pats, kas Tēvs.

18:10,11 Šis incidents bija pretrunā ar Jēzus mācīto principu, ka Viņa kalpi *necīnās*, jo Viņa valstība vēl nav no šejienes (18:36). Mēs varam mulsināt un sāpināt Jēzu, ja mūsu dzīve ir pretrunā Viņa dzīvei pasaules acīs, kurai mēs esam Viņa pārstāvji.

18:15 *Vēl viens māceklis* – Jānis, evaņģēlija autors, neizceļ sevi vai savu vārdu, sludinot evaņģēliju. Tāpat jārīkojas arī mums.

18:22 Jēzus nepagrieza otru vaigu sitienam; tā vietā Viņš izaicināja savus pāridarītājus.

18:28 Burta kalpības cienītāji ļoti rūpīgi cenšas nepārkāpt likuma burtu, tajā pat laikā darot šausmīgo Dieva Dēla krustā sišanas grēku.

18:36 Kristus valstība nāks ar Viņa atgriešanos, ar Viņa otro atnākšanu. Viena netieša norāde uz to ir, ka patiesi kristieši necentīsies uzspiest Viņa principus un Valstību pasaulei tagad vardarbīgā veidā. Tāda lieta kā ‘taisnīgs karš’ vienkārši nepastāv.

18:40 Baraba simbolizē mūs visus. Saskaņā ar to laiku jūdu tradīciju (*Pesach* 8.6) „Viņi var nokaut Pashā jēru ... par vienu, kuru [valdība]

apsolījusi izlaist no cietuma”. Pashā amnestija atbrīvoja cilvēku, kam bija likumīgi piespriests nāves sods – sakarā ar jēra nāvi. Mēs varam tikai iedomāties Barabas atvieglojuma un prieka sajūtu, kad viņš vēroja vai domāja par Jēzus krustā sišanu – ka viņš, kuram pēc likuma bija jābūt krustā sistam, tika atbrīvots no šādas nāves Kristus krustā sišanas dēļ. Notiesātā cietumnieka atbrīvošanas, pateicoties Mesijas nāvei, tēls ir vecās Derības tēls mūsu pestīšanai no verdzības.

19:11 Atcerēsimies, ka visi mūsu pāridarītāji ir galu galā Dieva rokās. Ļauno cilvēku vara beigu galā nāk no Dieva, jo tāda ‘Sātana’ jau nav.

19:15 *Nav neviena ķēniņa* – Vecā Derība skaidri māca, ka Dievs ir Izraēla ķēniņš un tādējādi tie bija Viņa valstība. Tā sakot, jūdi atteicās saukties par Dieva valstību.

19:20 *Rakstīts bija ebreju, romiešu un grieķu valodā* – Ar to izskaidrojamas atšķirības, kas atrodamas evaņģēliju pierakstos, uzraksta teksta ziņā.

19:26 Jēzus droši vien ar acīm norādīja uz Jāņa pusi – Marijai bija jāuzskata Jānis par savu dēlu. Taču traģiski un sāpīgi, kad Marija izdzirda šos vārdus, viņai varētu būt licies, ka tie nozīmē ‘Redzi, kur Es esmu’. Kad mēs uzskatām savu dzīvi par traģēdiju, tad padomāsim par Jēzu krustā, kura pakājē karavīri met meslus par Viņa vienīgo bagātību, mātes šūtajiem svārkiem – un māti, kas to visu vēro.

19:29 Īzaps nav ļoti garš augs, tādējādi Jēzus nevarēja būt ļoti lielā augstumā no zemes, pretēji katoļu krustā un arhitektūrā atveidotajiem tēliem.

19:36 Mēs esam Kristus miesa, Viņa kauli (Ef.5:30).

19:38 Tikai tuviem radniekiem bija tiesības lūgt krustā sistā miesas. Jēzus krustā sišana lika Jāzepam klaji atzīt Jēzu, justies kā Viņa ģimenes loceklim.

19:39 Tas ir milzīgs daudzums, vairāk nekā būtu vajadzējis ķēniņa apglabāšanai. Krusts motivēja Nikodēmu iztērēt savu mantību, lai godinātu Kristu.

20:7 Pirmais, ko Jēzus darīja pēc augšāmcelšanās, šķiet, bija Savu kapa autu salocīšana. Viņā jūtams liels miers – miers, ko sajūt visi, kas identificējušies ar Viņa nāvi un augšāmcelšanos kristībās, un kas dzīvo Viņā.

20:13 Dažkārt mēs varam būt tik uztraukti radušās situācijas iespaidā, bēdu vai sarūgtinājuma pārņemti, ka neredzam Dieva brīnumaino atbildi un risinājumu, kas ir mūsu acu priekšā.

20:17 *Neizskar Mani* – Grieķu valodā teiktais nozīmē ‘Necenties Mani turēt ciet’; viņa domāja, ka Viņš jebkurā brīdī var pacelties debesīs un mēģināja Viņu aizturēt; bet Viņš to mierināja, lai viņa neuztrauktos, ka Viņš šobrīd vēl netaisās pacelties debesīs.

20:17 *Sava Tēva...jūsu Tēva...Sava Dieva...jūsu Dieva* – Jēzus nevēlējās, lai Viņa paaugstinātais stāvoklis kļūtu par barjeru starp Viņu un Viņa sekotājiem. Viņš sauc Dievu par „Savu Dievu” pat *pēc* augšāmcelšanās. Tas sagrauj Trīsvienības argumentus, ka Jēzus bija mazāks par Dievu tikai Savas laicīgās dzīves laikā. Nē. Pat *pēc* augšāmcelšanās Viņš uzsver, ka Dievs ir „Mans Dievs” un ka Viņa attiecības ar Dievu kā Dievu un Tēvu ir tādas pašas, kādas tās var būt arī mums. Viņš priekš mums ir piemērs sekošanai, nevis ikona vērošanai.

20:20 *Kļuva līksmi* – Bībeles pierakstos netiek lietotas vispārākās pakāpes vārdi, lai aprakstītu tādus notikumus kā Kunga augšāmcelšanās un krustā sišana. Tā ir dievišķās iedvesmas pazīme.

20:27 *Pirksts* iederējās naglu zīmju paliekās Viņa rokās; *roka* iederējās zobena cirstajā brūcē Viņa sēnā.

21:5 *Bērni* – Grieķu vārds ir sava veida slengs, kas līdzīgs dinamiskam „Čaļi!” vai „Džeki!” Jēzus tik ļoti gribēja parādīt mācekļiem, ka, neskatoties uz Savu pagodināšanu, Viņš ir ar viņiem, runā viņu valodā un tas Viņu it nemaz nemulsina. Tā nav tikai vēl viena nagla Trīsvienības zārkā; tas ir liels mierinājums mums, ka mūsu Kungs ir vienots ar mums un saprot mūs.

21:11 Tīkls nesaplīsa – parādot, ka „cilvēku zvejniekiem” vienmēr pietiks iztikas. 153 ir kārtas numurs teicienam „Dieva Dēli”.

21:15 *Vai tu Mani mīli vairāk nekā šie* – Grieķu tekstā nav skaidrības, vai tas attiecas uz citiem mācekļiem, kā tas dots latviešu tulkojumā, jebšu uz izzvejoto lielo zivju kaudzi. Ja tas attiecas uz zivīm, tad jautājuma būtība ir: Vai mēs mīlam mūsu nodarbošanos, profesiju vairāk nekā Kungu?

21:17 Trīs reizes pie ugunsкура uzdotā jautājuma mērķis bija darīt par nebijušu trīs reizes Pētera izteikto Kristus noliegumu. Mūsu mīlestība personīgi pret Kristu atklājas mūsu mīlestībā pret Viņa avīm.

21:22 Mūs var tik viegli novērst no sekošanas Kristum pievēršanās citu kalpošanas Kristum izvērtēšanai. Vai viņi Tam kalpo, vai viņi tiks pestīti, kā viņi Viņam kalpo... tas tik viegli novērs mūs pašus no kalpošanas Viņam un no pilnīgas nodošanās šai kalpošanai.

Komentārs par Apustuļu darbos

1:1 *Pirmā grāmata* – Lūkas evaņģēlijs. Tas bija pieraksts par to, ko Jēzus darījis „no paša sākuma”. Jēzus nepārstāja darboties pēc pacelšanās debesīs – Apustuļu darbi ir stāsts par to, kā Viņš *turpina* strādāt ar Savu tautu uz zemes, un šis darbs turpinās līdz pat šai dienai.

1:7 Pat pēc augšāmcelšanās Jēzus nezināja Savas atgriešanās laiku; to zina tikai Dievs (Mk.13:32). Tas parāda, ka Jēzus bija ‘mazāks par Dievu’ ne tikai Savā laicīgajā dzīvē; pat pēc augšāmcelšanās Dievs Tēvs ir lielāks un nav tas pats, kas Jēzus. Trīsvienības mācība ir pilnīgi aplama.

1:10 *Divi vīri* – Eņģeļi.

1:11 *Tāpat* – Jēzus patiesi atgriezīsies uz zemes, iespējams, uz Eļļas kalnu, no kurienes Viņš tapa uzņemts debesīs (12.p.).

1:20 *Lai cits dabū* – Pēteris rāda piemēru, kā jārikojas, kad ir jāpieņem lēmums. Viņš ielūkojās Vecās Derības pravietojumos un principos un tad konkrēti rīkojās. Psalmos rakstīts, ka citam ir jāieņem nodevēja vieta – un Pēteris ķērās pie lietas. Bībeles pravietojumi pieprasa, lai mēs darītu savu artavu to izpildē.

2:4 *Mēlēs* – Daži tulkojumi saka „valodās”. Ap.d.2 parādīts, ka „runāt citās mēlēs” ir „runāt citās valodās” – cilvēku valodās, kuras saprot tie, kas klausās. Tas nenozīmē runāt kādā nevienam nesaprotamā veidā. Tādēļ klausītāji bija izbrīnīti, ka viņi „ikviens dzird savu dzimto valodu” (8.p.), „mūsu pašu valodās” (11.p.).

2:17 *Pēdējās dienās* – Šī vārdkopa var attiekties kā uz jūdu valsts „pēdējām dienām” pirms m.ē.70.gada tempļa sagraušanas un tā var attiekties arī uz „pēdējām dienām” pirms Jēzus atgriešanās uz zemes. Brīnumainās Svētā Gara dāvanas tiks liktas lietā, lai atkal nodibinātu Dieva valstību uz zemes – tās ir „nākamā laika spēki” (Ebr.6:5); šodien to nav. Tās tiks mums dotas, kad Jēzus atgriezīsies.

2:22 *Vīru* – Pat pēc Viņa pacelšanās debesīs Pēteris un Pāvils vēl aizvien viņu sauc par „cilvēku” (1.Tim.2:5).

2:23 *Noziedznieki* – Romieši, kas nebija pakļauti Mozus bauslībai. Mēs nevaram piedabūt citus, lai tie dara mūsu ‘netīros darbus’ mūsu vietā un paši palikt nevainīgi. Par mums spriež drīzāk pēc mūsu motīviem nekā pēc faktiskās rīcības.

2:27 *Pazemē* – Dažas Bībeles to tulko kā „ellē”. Elle vai *hades* ir vienkārši kaps. Jēzus bija kapā trīs dienas un Dievs Viņu augšāmcēla no kapa. Tādējādi, pazeme / elle / kaps nav nekāda ļauno cilvēku mūžīgā nosodījuma vieta.

2:34 Dāvids pēc nāves neuzkāpa debesīs; viņa cerība bija Mesijas, viņa lielā pēcnācēja, Jēzus atnākšanā – kas uzcelš Dāvidu no miroņiem. Bībeles cerība ir augšāmcelšanās no miroņiem, kad Jēzus atgriezīsies, un mūžīga dzīve Dieva apsoltajā valstībā uz zemes. Domai par to, ka dvēsele pēc nāves nonāk debesīs, nav pamatojuma Bībelē.

2:36 Dievs darījis Jēzu par Kungu – ar to parādot kā atšķirību, tā arī pārākumu pār Jēzu.

2:41 Kristības ir dabiska zīme, ka mēs esam pieņēmuši evaņģēlija vārdu.

2:42 Grieķu tekstā lasāma „saudraudzība maizes laušanā”. Ticība apustuļu mācībai, kopīgas lūgšanas un maizes laušana ir mūsu saudraudzības pazīmes. Saudraudzība nenozīmē vienīgi kopīgu maizes laušanu.

3:10 Svētā Gara dāvanas bija dotas pirmā gadsimta baznīcai, lai atbalstītu mutisko evaņģēlija sludināšanu. Dziedināšana notika publiskās vietās un nebija apstrīdama; pretstatā daudziem ‘izārstēšanas’ apgalvojumiem, kas tiek izteikti šodien. Brīnumainās veltes tika atņemtas un tās tiks dotas Kristus atgriešanās laikā.

3:16 *Ticība* – Pētera un Jāņa ticība. Izārstētajam nez vai bija kāda ticība vai saprašana. Mūslaiku ‘dziedināšanas’ pieprasa ticību no tā, ko dziedina; bet Svētā Gara dāvanas deva iespēju ārstēt ļaudis, kuriem nebija ticības vai sapratnes. Tāda veida dāvanu mūslaikos nav.

3:19 Tas varētu nozīmēt, kad ebreju tauta nožēlos savus grēkus, tad Dievs atsūtīs Jēzu atpakaļ uz zemi.

3:21 Dieva valstība uz zemes būs „atjaunošana”. Pagātnē Izraēls bija Dieva valstība – Dievs bija viņu Ķēniņš (2.Moz.19:6); taču to Valstību Dievs sagrāva līdz Dēla atgriešanās laikam (Ecēh.21:25-27). Par Izraēla valstības atjaunošanu tiek runāts Ap.d.1:6-11 kā vienlaicīgu ar Kristus atgriešanās laiku.

3:22 *No jūsu brāļiem* – Tiek uzsvērtā Kunga Jēzus cilvēcība. Viņš bija viens no mums.

3:26 Svētība, kas tika apsolīta Ābrahāmam, bija grēku piedošanas svētība. Kad mēs tiekam kristīti Jēzus Vārdā, mēs iemantojam šo svētību. Tādējādi, evaņģēlijs tika sludināts Ābrahāmam (Gal.3:8,27-29).

4:12 Tādēļ ne-kristiešu reliģijas neved uz pestīšanu. Mēs varam tikt glābti tikai „Kristū”, nevienā citā. Mums ir jābūt kristītiem Viņa Vārdā, kurā mums lemta pestīšana.

4:13 *Nemācīti* – grieķu ‘a-grammatos’, ‘bez gramatikas’, neizglītoti – grieķu ‘*idiotes*’. Agrīnie sludinātāji un baznīcas līderi izskatījās kā idioti, kā cilvēki pat bez pamatizglītības. Bet Dievs izmantoja viņu liecību, lai satriektu šīs pasaules varenos. Erudīcija un izglītība nav evaņģēlija sludināšanai nepieciešamā kvalifikācija; mums nekad nav jājūtas tā, it kā mēs nebūtu pietiekami labi, bet jādara, ko mēs varam darīt, un jāļauj Dievam mūs izmantot.

4:16 Pat kristietības pretinieki nevarēja noliegt, ka Svētā Gara darītie brīnumi, bija patiesi reāli. Mūslaiku apgalvojumi, ka kādam piemīt Svētā Gara dāvanas ir apstrīdami; kaut arī Dievs uzklausā lūgšanas, brīnumainās Gara dāvanas nav šodien pieejamas. Tas, ko darījuši piecdesmitnieki, kā viņi apgalvo, vienkārši nav salīdzināms ar pirmā gadsimta brīnumaino Svētā Gara dāvanu pielietošanu.

4:19 Mums ir jāpakļaujas valsts likumiem, kamēr tie nav pretstatā ar Dieva un Jēzus baušļiem. Tas ir it īpaši attiecināms uz karaklausību.

4:30 *Tava svētā kalpa* – Jēzus pēc augšāmcelšanās un pacelšanās debesīs arvien vēl ir Dieva kalps un tāpat zemāks par Dievu (Jņ.13:16).

4:31 Svētais Gars attiecas uz Dieva spēku, kas tiek atdalīts kāda īpaša iemesla dēļ. Dievs deva to cilvēkiem, lai tie veiktu noteiktas lietas – viņi bija

Svētā Gara „pilni” – bet pēc tam tiem bija atkal jātiek piepildītiem ar Svēto Garu, lai darītu citas lietas un izpildītu citus uzdevumus.

4:37 Saskaņā ar Mozus bauslību, levītiem nedrīkstēja piederēt privātīpašumi. Bet tie ‘apgāja’ šo bausli, iegūstot īpašumus ārpus Izraēlas, piem., Kiprā. Bet kad Barnabas pievērsās Kristum, viņš saprata, ka tāda Dieva bauslības ‘apiešana’ ir nepareiza; Dievam tīk vienkārša, mīloša, no sirds nākoša pakļāvība Dieva gribai.

5:3 Ananija varēja savaldīt ‘Sātanu’, kas bija pildījis viņa sirdi, un par to viņš tika sodīts. Ja, pēc mūsu domām, kāda būtne vārdā Sātans neatvairāmi vedina mūs uz grēku, pildot mūs ar vēlmi grēkot pret pašu gribu, tad mēs pieļaujam Ananijas pieļauto liktenīgo kļūdu.

5:4 Grēks tika ieņemts Ananijas sirdī – grēks iziet no iekšienes (Mk.7:19-23). Taču 3.punktā teikts „Sātans”, pretinieks piepildījis Ananijas sirdi. Īstenais ienaidnieks vai pretinieks ir mūsu pašu prāts, kurā iemājo grēks.

5:7 Izlikdamies dedzīgi, garīgi un dāsni, kad mēs sirdī tādi nemaz neesam, mēs darām lielu grēku un Dievs mūs bargi sodīs par to.

5:14 Evaņģēlija piekritēju skaits strauji pieauga uzreiz pēc tam, kad Dievs bija nosodījis ar nāvi Ananiju un Sapfiru par liekulības grēku (11.p.). ‘Skarbākā Dieva seja’, tas, ka Viņa prasības ir nopietni ņemamas, faktiski pievelk cilvēkus, nevis atgrūž.

5:26 *Bijās no ļaudīm* – Pūlis bija tik svārstīgs. Pašā sākumā tie ticēja Jēzum, sumināja Viņu, kad Viņš ienāca Jeruzalemē; tad tie vērsās pret Viņu un sauca „Sit Viņu krustā!” Un tagad tie atkal atbalstīja Viņa lietu. Dievam tīk stabilas, uzticīgas sirdis, nevis acumirkliņa pieķeršanās, kura ātri izplēn, jo tā nesakņojas Dieva vārdā.

5:30 *Jūs esat nonāvējuši* – Jūdi piedabūja romiešus to izdarīt, jo romieši nebija zem Mozus bauslības (2:23). Bet Dievs, bez šaubām, redz cauri tādai rīcībai; mēs atbildam par mūsu nodomiem, pat ja mēs piedabūjam citus kaut ko izdarīt mūsu vietā.

5:41 Ir ļoti grūti patiesi izjust prieku par katru mūsu saistību ar Jēzus ciešanām. Bet tā ir mūsu dzīves Kristū būtība.

5:42 Agrīnā evaņģēlija sludināšana notika pa mājām (skat 2:46); tāpat kā arī Jēzus kalpošana. Dievs izvēlas strādāt māju baznīcās un ģimenes grupās.

6:2 *Dieva vārdu* – Dieva vārda [mācību] (skat 4.p.). Dažreiz mums ir jāsaskata elipse Bībeles tekstā. Valodas lietošana pirms 2 000 gadiem atšķīrās no mūsdienu valodas stila.

6:4 Agrīnajā baznīcā Dieva lūgšanai tika piešķirta ārkārtīgi liela nozīme, un tā tam ir jābūt arī šodien.

6:7 Ebreju un ne-ebreju starpā sasniegtā vienotība agrīnajā baznīcā pievilka arvien lielāku sekotāju skaitu. Jēzus pareģoja, ka mūsu vienotība pievērsīs mums pasauli. Mūsu vienotības trūkums atturēs cilvēkus no pievienošanās Kristum; jo sākotnēji viss, ko cilvēki redz no Jēzus, ir Jēzus baznīca.

7:2 *Brāļi* – Stefans tā uzrunāja arī neticīgos. Nedz viņš, nedz arī agrīnā baznīca nebija pārņemti ar ārēju ‘atdalīšanās’ tieksmi no neticīgās pasaules.

7:2 Stefans uzsvēra, ka Dievam bija attiecības ar Ābrahāmu, kad Ābrahāms vēl nemaz nedzīvoja Izraēla zemē; kad nebija nekāda tempļa. Šīs attiecības pamatojās uz Dieva dotajiem apsolījumiem viņam, apsolījumiem par mūžīgu zemes mantojumu Dieva valstībā, pateicoties viņa „dzimuma” vai pēcnācēja darbam, proti, Jēzum.

7:9 Ebreju ciltstēvi noraidīja Pestītāju – Stefans cerēja, ka klausītāji saredzēs līdzību ar to, ko viņi bija nodarījuši Jēzum.

7:20,21 Vārdu „auga” un „audzināja” atkārtojums parāda, ka Mozus uzauga divu krasi atšķirīgu audzināšanu iespaidā – Dieva un pasaules; Izraēla un Ēģiptes. Tas pats ir ar mums un mūsu bērniem; Mozum vajadzēja diezgan daudz laika, lai atbrīvotos no Ēģiptes ietekmes un atklāti pievērstos Dievam.

7:25 Un atkal Stefans cerēja, ka klausītāji sapratīs, ka Mozus, kā Izraēla Pestītājs, sākotnēji palika viņu nesaprasts un tika noraidīts – un tieši tāpat viņi izturējās pret Jēzu.

7:29 Mozus bēga daļēji no bailēm un daļēji ticībā, jo viņš nebijās faraona dusmu (Ebr. 11:27). Mūsu motīvi nereti ir tik sarežģīti, kā tas, šķiet, bija arī ar Mozu tolaik.

7:43 Izraēls nesa divas teltis tuksneša ceļojuma laikā – Dieva un elku. Ja Sarkanās jūras šķērsošana simbolizē mūsu kristības (1.Kor.10:1,2), tad tuksneša klejojumi ir mūsu ceļš pēc kristībām uz Dieva valstību. Mums ir jānes tikai viena telts līdzī, viena pielūgsmes sistēma – mūsu Dieva telts.

7:48 Lai pielūgtu Dievu mums nav jāiet uz baznīcu vai kādu reliģiska rakstura celtni. Dieva vēlme ir dzīvot mūsu sirdīs [prātā], un tur, kur divi vai trīs ir sapulcējušies Viņa vārdā (Mt.18:20).

7:56 Jaunās Derības aprakstos lasām, ka Jēzus *nosēdies* pie Dieva labās rokas (Ebr.1:3; 10:12). Bet Viņš aizvien kaisli iestājas par mums un, kad Viņš redzēja Stefanu ejam nāvē, Viņš *stāvēja* – lai iestātos Dieva troņa priekšā par Stefanu.

7:59,60 Stefana pēdējie vārdi ir ļoti līdzīgi Jēzus pirmsnāves vārdiem. Jēzus krustā sišana mums nav jāuzlūko no tālienes kā ikona vai attēls; tai ir jāuzrunā mūs tieši un personīgi. Tai ir jāizmaina mūsu dzīve; Viņam tur ir jāklūst par paraugu man šeit un tagad, šodien.

7:60 *Aizmiga* – Ticīgajam nāve ir vien bezsamaņas miegs. Nākošais brīdis mūsu samana būs augšāmcelšanās, kad Jēzus būs atgriezies.

8:2 Viņi bija „dievbijīgi”, jo viņi nebaidījās iespējamo kauninājumu un apvainojumu tāpēc, ka viņi identificējušies ar kristiešu brāli. Arī mums dažkārt ir jāspēj rādīt līdzīga drosme.

8:3 Pāvila pievēršanās Kristum ir priekšzīme mums visiem (1.Tim.1:16); mūsu stāvoklis pirms pievēršanās Kristum būtībā bija tikpat slikts kā Pāvila stāvoklis. Jo grēks ir ļoti nopietna lieta.

8:12 Kristības ir pirmais dabiskais solis, tiklīdz mēs sākam ticēt evaņģēlijam vēstij. Mazbērni nav kristāmi, jo tie vēl nespēj ticēt evaņģēlijam.

8:13 Sīmaņa motivācija, iespējams, jau no sākta gala bija apšaubāma (18.p.). Taču mēs nevaram spriest par citu motīviem, mums ir jākristī visi tie, kas apliecina ticību evaņģēlijam.

8:24 *Lūdziet par mani* – Bet Pēteris bija teicis viņam, lai viņš lūdz Dievu pats (22.p.). Mēs nereti izvairāmies no tiešām attiecībām ar Dievu, kuras Viņš prasa no mums. Mēs labprātāk gribam, lai kāds cits to izdarītu mūsu

vietā; tieši tāpat kā Izraēls nevēlējās, lai Dievs runātu tieši uz tiem, viņi lūdza Mozu klausīties Dieva teiktajā un tad atstāstīt to viņiem.

8:31 Ļaudis nevar dzirdēt evaņģēlija vēsti, ja nav kas sludina (Rom.10:14). Ārā pasaulē ir cilvēki, kas gaida, lai mēs tiem izskaidrotu Bībeli. Dosimies pie tiem!

8:33 *Cilts* – Viņa bērni. Einuham nevarēja būt bērnu un tāpēc viņš ar interesi lasīja pravietojumu par Jēzu Jesajas 53.nodaļā, kas pravietoja, ka Viņš mirs bez bērniem. Mēs visi redzam Jēzū kādu tiešu līdzību vai saskares punktu ar mūsu dzīves pieredzi un tas pievelk mūs Viņā.

8:36 Kristību vēlme nāk no tā, kas vēlas kristīties. Mazbērnu apslacīšana ir aplama.

8:37 Pirms kristībām cilvēks vienkārši izsaka savas ticības apliecinājumu; viņš bija pietiekami nobriedis, lai to saprastu un tika kristīts kā pieaudzis cilvēks, nevis kā bērns.

8:38,39 *Nokāpa ūdenī... no ūdens izkāpuši* – Neviens nedodas tuksnesī bez ūdens krājumiem. Viņiem, bez šaubām, bija pāris ūdens lāses, lai apslacītos, ja to uzskata par kristībām. Bet tās nav kristības. Kristības ir pilnīga iegremdēšanās ūdenī, ko mēs redzam tos šeit darām.

9:3 Pāvils lūdz, lai mēs uzskatītu viņa pievēršanos Kristum kā tipisku mums visiem (1.Tim.1:16). Kristus gaisma ir uzspīdējusi arī mūsu *sirds* tumsībā (2.Kor.4:6).

9:5 *Jēzus, ko tu vajā* – Jēzus ir Viņa baznīca; mēs esam kristīti Kristus Vārdā, mēs esam Viņa miesa. Kas tiek nodarīts mums, tiek nodarīts Viņam.

9:15 Dievs aicina pie Sevis visneiedomājamākos cilvēkus; nav mūsu ziņā spriest, ko Viņš varētu aicināt.

9:18 Kristības ir pirmais solis, kas sperams, ja cilvēks tic Kristum un ir nožēlojis grēkus.

9:20 Cilvēki parasti uzskata, ka piedošanu saņēmušajam kādu laiku jāuzvedas klusi, pirms viņš atklāti sāk kalpot Dievam. Taču Dieva piedošana

ir acumirklīga; Viņš labprāt un nekavējoši piedod un strādā ar cilvēkiem, un arī mums ir jārikojas tāpat.

9:27 Mums ir jābūt brīviem no aizspriedumiem attiecībā uz to, kā Dievs strādā ar cilvēkiem. Mums ir jādod cilvēkiem iespēja nožēlot grēkus, jāpieņem, ka tie patiesi ir mainījušies, un ka Dievs grib tos izmantot. Iespējams, ka mums nākas par to pārliecināt arī citus ticīgos, tā kā Barnaba to darīja. Arī Ananijam bija jāapgūst šī mācība.

9:40,41 Šis gadījums ar sievietes, vārdā Tabita, uzcelšanu ļoti līdzinās gadījumam ar meitenes Talitas izdziedināšanu (Mk.5:41,42). Pēteris atcerējās Jēzus rīcību, Viņa ķermeņa valodu, attieksmes un vārdus, kuriem viņš bija liecinieks Viņa kalpošanas laikā – un viņš atdarināja tos *savā* dzīvē. Tas arī mums ir jādara – jālasa evaņģēliji un jāuzsūc Kristus gars, jāpielieto to mūsu dzīvēs, lai mēs rīkotos līdzīgi Viņam.

9:43 Ebreji nicināja ādmiņus, jo tie nodarbojās ar asinīm un nešķīstu dzīvnieku ādām un viņiem bija jādzīvo pilsētu un ciematu nomalēs, atsevišķi no sabiedrības. Tieši tādiem cilvēkiem kristietība bija pieņemama un pievilcīga. Būtībā tā tas ir arī šodien.

10:1 Būt par karavīru nav labākā izvēle kristietim, taču nav nekādu liecību par to, ka Kornēlijs būtu atstājis savu darbu pēc pievēršanās (skat arī Lk.3:14).

10:5 Pēteris bija Jopā, tieši tur, kur Jona nebija sapratis, ka viņš tiek aicināts sludināt pagāniem. Dievs izkārtu situācijas tā, lai mums būtu iespēja mācīties no citu kļūdām; Viņš mums atgādina par tām, kā atrašanās Jopā droši vien bija atgādinājums Pēterim par Jonu.

10:6 Ādmiņi bija zemākas klases amats, kuri bija tik nicināmi, ka drīkstēja dzīvot tikai ārpus pilsētas, piem., jūrmalā. Kornēlijs bija pietiekami pazemīgs, lai pieņemtu mācību un kristības no cilvēka, kam bija saistība ar zemākas sociālās klases pārstāvi.

10:13 Nešķīstie dzīvnieki, kurus Pēterim bija teikts „Kauj un ēd!” [iespējams, atsauce uz to upurēšanu] pārstāvēja pagānus. Pāvils runā par pagānu pievēršanu Kristum kā patīkamam upuri Dievam (Rom.15:16). Taču Jēzus bija jau agrāk teicis Pēterim iet pasaulē un kristīt visu tautu cilvēkus Kristus Vārdā (Mk.16:15,16). Pēteris to ļoti ilgi nevarēja aptvert; tieši tāpat

kā mēs nevaram aptvert, cik svarīgi ir iet un sludināt evaņģēliju visiem cilvēkiem.

10:15 Tātad, doma par to, ka kristieši var ēst tikai 'šķīstu' barību, nav pareiza. Mēs vairs neesam zem Mozus bauslības likuma.

10:31 Labie darbi paši par sevi netaisnos mūs Dieva priekšā; mums ir jābūt evaņģēlija zināšanām un kristībām Kristū. Lielākais, ko mēs varam kādam piedāvāt, ir Dieva un Jēzus zināšana – tas ir daudz vairāk par jebkuru materiālu dāvanu.

10:36 *Kungs pār visiem* – Tagad Pēteris novērtēja šī vārda „visiem” nozīmi – tas ietvēra ne tikai visus ebrejus, bet visas tautas. Arī mums Dievs bieži māca izprast sen pazīstamo terminu un vārdu vēl neapjausto lielo nozīmi.

10:40,41 Dievs nelika augšāmceltajam Jēzum parādīties visiem, bet tikai dažiem cilvēkiem, kuriem pēc tam bija jāiet un jāliecina par to visai pārējai pasaulei. Dievam vienmēr patīk darboties caur cilvēkiem – tāpat kā Jēzus pavairoja maizi un zivis, bet uzstāja, lai mācekļu rokas sadalītu tās cilvēku masām. Dievs arī šodien vēlas izmantot *jūs* kā lieciniekus šai pasaulei.

11:3 Ņemot vērā to, ka Jēzus bija nepārprotami pavēlējis iet un sludināt pagāniem (Mk.16:15,16), agrīnie ticīgie [kas visi bija ebreji] ļoti lēni nāca pie atskārsmes, ka Kristū nav nekādas starpības starp ebrejiem un ne-ebrejiem. Mēs arī nereti ļoti lēni nākam pie Kristus mācības pamatu sapratnes, jo mūsu kultūra un izcelsme tik ļoti pretojas šai mācībai.

11:14 *Ar ko* – Ticība un pestīšana savā ziņā ir atkarīgi no vārda sludināšanas cilvēkiem (1.Kor.15:2,11). Tādēļ ir tik svarīgi dalīties Dieva vārda zināšanā ar citiem un mums ir jāciens tie, kas mums sludinājuši evaņģēlija vēsti.

11:19,20 Sliktās pieredzes rezultātā nereti izrādās, ka evaņģēlijs gūst plašāku izplatību (Fil.1:12). Iespējams, šinī gadījumā, ja ebreju ticīgie būtu gājuši sludināt evaņģēliju pagānu pasaulei, būtu izpalikušas vajāšanas.

11:23 *Ar visu sirdi palikt* – Ticība un kristības ir tikai sākums, mums ir jācenšas ar visu sirdi [prātu] palikt pie Tā Kunga – „palikt” ir tas pats vārds, kas lietots par partneriem laulībā, kam jāatstāj tēvu un māti un jāpieķeras

laulātajam. Mēs esam kristībās salaulāti ar Jēzu, Viņš ir kļuvis par mūsu dzīves centru.

12:3,4 Ir vairākas sakritības ar situāciju iepriekšējos Pashā svētkos, kad tika nogalināts Jēzus. Mums ir vienmēr jācenšas atrast saskarsmes punktus starp Viņa ciešanām un mūsu pašu pieredzi.

12:10 Eņģelis ir faktiski gājis ar Pēteri pa visām viņa nostaigātajām ielām; vienkārši tad, kad viņš gāja pa šo vienu ielu, viņš varēja saredzēt eņģeli. Mums katram ir savs sargeņģelis, kas ir ar mums vienmēr. Ja mēs varētu redzēt mūsu sargeņģeli, mēs pavisam savādāk justos dažādās mūsu dzīves situācijās.

12:12 Dieva lūgšana visu nakti norāda uz agrīno ticīgo lielo koncentrēšanos uz Dievu. Bet kad lūgšanu pārtrauca ziņa, ka viņu lūgšana tikusi uzklausīta, tie tam vienkārši nevarēja noticēt un pat apsmēja šo domu. Arī mēs varam lūgt, patiesībā negaidot, ka lūgšana tiks uzklausīta, un atbilde nāks ātrāk un daudz spēcīgākā veidā, nekā mēs to varam iedomāties.

12:15 Kristieši ticēja, ka mums katram ir savs sargeņģelis, kas par mums gādā.

12:23 Dievs ir tik jūtīgs pret augstprātību – Viņš to neieredz.

13:1 *Nigrs* – iespējams, melns brālis, kas bija viens no baznīcas vecajiem, Pāvila līmeņa cilvēks.

13:2 *Kad tie kalpoja* – tieši ikdienas kalpošanas Dievam laikā Viņš mūs aicina uz tālāku kalpošanu Viņam. Aicinājums kalpot nenāk dramatiski no zila gaisa, tas ir kontekstā ar to, ko mēs jau darām, kalpojot Dievam.

13:9 Pāvils nozīmē „mazais”. Pierakstos nav specifiskas vietas, kas būtu veltīta vārda maiņai, bet, šķiet, ka uzsākot savu kalpošanas misiju, Pāvils pieņēma vārdu „mazais”. Pazemība ir ļoti svarīga evaņģēlija sludināšanas darbā. Augstprātīgi, lepni evaņģēlisti izraisa Dievā riebumu. Sauls, Izraēla pirmais ķēniņš, bija pieņemams Dievam tikai, kamēr viņš pats jutās „niecīgs” (1.Sam.15:17). Pāvils, šķiet, bija tam veltījis daudz pārdomu un ņēmis pie sirds visas šīs netiešās norādes.

13:11 Tieši tā tas notika ar Pāvilu ceļā uz Damasku. Viņš gribēja, lai arī citi piedzīvotu viņa pievēršanas ceļu.

13:18 *Bērnu kopējs tēvs* – Šeit mēs redzam Dieva pacietību, ar kādu Viņš veda Savu tautu pa tuksnesi. Pēc kristībām mēs ceļojam pa šīs pasaules tuksnesi uz dzīvi Dieva valstībā... un Dievs ir tik pacietīgs, vedot mūs.

13:21 Dievs bija Izraēla ķēniņš, tie bija Viņa valstība. Tādēļ Dievu sāpināja viņu vēlme pēc cilvēka – ķēniņa, lai līdzinātos apkārtējām tautām. Bet Viņš piekāpās to vājības priekšā un deva tiem ķēniņu. Arī mums ir jābūt elastīgiem un gribošiem piekāpties citu vājību priekšā, tāpat kā Dievs to dara ar mums.

13:25 Cilvēka kurpju siksnas atraisīt bija izteiciens, kas nozīmēja ‘būt par vēstnesi vai ziņnesi’. Jānis šajā ziņā patiesi atraisīja Jēzus kurpju siksnas, sludinot Viņa atnākšanu; bet viņš teica, ka nav cienīgs to darīt. Pazemība ir būtiski svarīga sludinātāja īpašība.

13:39 *Tiek taisnots* – Ja mēs esam Kristū un ticam Dieva žēlastībai, tad Viņš *piedēvē* mums taisnību, kaut arī mēs tādi neesam. Mēs tiekam tērpti Viņa baltajās drēbēs, kristoties Viņa Vārdā. Mozus bauslības turēšana [ieskaitot sabatu, barības likumus un svētkus] nepadara mūs taisnus; mūs taisno ticība Kristum.

13:45 Greizsirdība ir vārds un doma, kas atkal un atkal atkārtojas evaņģēliju un apustuļu darbu pierakstos. Pretestība nereti rodas cilvēkos radušās greizsirdības dēļ, ka mums pieder kaut kas, kā viņiem nav – pat ja viņi apgalvo, ka tas viņiem nemaz nav vajadzīgs.

13:46 *Spriediet paši* - Vienīgie cilvēki, kas tiks nosodīti pēdējā dienā, būs tie, kas paši sevi nosodījuši. Dieva tiesa tikai apstiprinās pašu cilvēku spriedumu par sevi.

13:47 Šeit Pāvils citē pravietojumu par Jēzu kā pasaules gaismu un attiecina to uz sevi. Viss, kas attiecas uz Jēzu, attiecas arī uz mums. Ja mēs domājam, ko Viņš darītu mūsu situācijā, tad mēs pildām savas dzīves misiju. Viņš mācīja, ka Viņš pats ir „pasaules gaisma”, un tomēr Viņš teica, ka arī mēs esam „pasaules gaisma”.

13:52 Pēc tādām vajāšanām viņi bija prieka pilni! Tā ir unikāla kristiešu īpašība saredzēt uzvaru sagrāvē [krusts ir tam lielākais piemērs], vērst sliktu par labu.

14:1 *Tā runāja* – Viņu runāšanas veids pievērta klausītājus Kristum. Dievs ir nodevis citu pestīšanu mūsu rokās; tas, cik veiksmīgi mēs būsim, ir atkarīgs no mūsu centības un runāšanas veida.

14:7 Un atkal vajāšanas, pretestība un apmelošanas kampaņas pret Dieva tautu noved tikai pie vēl lielākas evaņģēlija izplatības.

14:17 Daba, piem., lietus un gada laiku maiņa, faktiski ir Dieva liecība, ko domājoši ļaudis prot uztvert.

14:22 *Bēdas* – Mēs nevaram iztēloties kristietību kā izpriecas braucienu. Mūsu pestīšana nāk caur neskaitāmām traumām šai dzīvē un Dievs mūs vienmēr nepasargās no tām, bet gan darbosies caur tām, lai mēs nonāktu Viņa valstībā līdz ar Jēzus atgriešanos.

14:27 Dievs atver durvis tiem, kas klauvē (Lk.11:9). Iespējams, ka bija pagāni, kas lūdza, lai Dievs tos pieņemtu Savā Dēlā / Mesijā, un tā Dievs caur ebreju kristiešu vajāšanām un Pāvila dzīvi parūpējās, lai tā arī notiktu.

15:1 Daži kristieši vienmēr vēlas meklēt taisnošanu kādos darbos, nereti saistītos ar pakļaušanos Mozus bauslībai; Jaunās Derības vēstules parāda, cik stingri Pāvils pretojās šai nostājai.

15:4 Viņi jūta, ka Dievs tos izmanto un necentās radīt iespaidu, ka strādā paši pēc savas iniciatīvas. Tāpat arī 7.pantā Pēteris saka, ka Dievs ir tas, kas padarījis viņu par evaņģēlija sludinātāju.

15:10 Mūsu jūgs ir Jēzus jūgs (Mt.11:29,30). Mēs nevaram nest divus jūgus. Mēs vai nu pieņemam pestīšanu ticībā Kristum, vai arī cenšamies iegūt pestīšanu saviem spēkiem, pakļaujoties Mozus bauslībai. Taču mēs nevaram tikt taisnoti, uzņemoties sabata turēšanas un burtu kalpības jūgu.

15:13 *Brāļi* – Pievērsiet uzmanību tam, cik bieži šis vārds ir lietots šai nodaļā. Nesaskaņu likvidēšanā baznīcēnu starpā ir svarīgi sev nemītīgi atgādināt, ka mēs esam brāļi un māsa Kristū, vienas nedalāmas ģimenes locekļi; ģimenes, kas radās mūsu Kunga un Valdnieka nāves rezultātā. Kad

kāds ir saņēmis kristības Kristus Vārdā un ir kļuvis par brāli vai māsu, tas ir uz mūžu. Mēs nevaram teikt, ka viņi ir atstājuši Kristu un Dieva ģimeni.

15:14 Kristoties „Viņa Vārdā”, mēs kļūstam par Viņa Vārda tautu.

15:20 Tā bija piekāpšanās ebreju kristiešu vājības priekšā; dažkārt, lai saglabātu mieru baznīcā, mums ir jāprot piekāpties.

15:28 *Svētajam Garam un mums* – Dievs, Savā spēkā darbojoties, apstiprina secinājumus, pie kuriem brāļi bija nonākuši.

15:36 Ja mēs kādu pievedam pie Kristus, viņi ir mūsu mūža atbildība – mūsu garīgie bērni Kristū.

15:39 Tas neattaisno dalīšanos baznīcas locekļu starpā, tas nenozīmē arī to, ka nesaskaņas ir neizbēgamas. Šis gadījums norāda vien uz to, ka Pāvils nebija pati pilnība; un tas dod mums mierinājumu tai ziņā, ka mēs visi esam tikai cilvēki, un nekur nav atrodamā pilnīgi ideāla baznīca.

16:3 Pāvils bieži raksta vēstulēs, ka apgraizīšanai nav nozīmes (piem., 1.Kor.7:19). Taču viņš ar cieņu izturējās pret jūdu sajūtām. Dažkārt mums ir jācenšas nojaukt barjeras starp mums un mūsu klausītājiem. Un tas nozīmē, ka dažreiz mums jāpiekāpjas tādās lietās, kurām nav būtiskas nozīmes.

16:5 15.nodaļā būtībā minēta virkne piekāpšanos, kuru mērķis bija radīt vienotību starp ebreju un ne-ebreju kristiešiem. Sasniegtā vienotība nozīmēja, ka lielāks ļaužu skaits tika pievērstis ticībai – jo mūsu vienotība ir mūsu lielākais liecinieks (Jņ.17:21-23). Draudzes locekļu skaits „jo dienas” auga, jo jādama, ka kristības notika katru dienu – viņi saredzēja, cik tas ir svarīgi, un neatstāja to uz nedēļas nogali, vai kādu citu piemērotu laiku.

16:15 Atkal jādama, ka cilvēki, kas ticēja, tika nekavējoši kristīti. Ja mūsu ticība ir nopietna, tad mums ir jātop kristītiem, kā Jēzus to pieprasa (Mk.16:16).

16:17 Psihiski slimiem cilvēkiem piemīt pastiprināta psiholoģiska uztvere – tādēļ Jēzus īpaši pūlējās tos izārstēt [‘ļauno garu’ un ‘dēmonu’ terminoloģija attiecas uz psihiski slimiem cilvēkiem].

16:25 Līksme vajāšanu un ciešanu priekšā ir Apustuļu darbos ietvertā tēma.

16:33 Apustuļu darbu pierakstos uzsvērts, ka cilvēki tika kristīti uzreiz tai pašā dienā, kad viņi izdzirdēja evaņģēlija vēsti un noticēja tai. Tādēļ evaņģēlija saturs nevarēja būt sarežģīti un ilgstoši vēstīts. Kristību būtisko nozīmi pasvīturo arī tas, ka visa ģimene tika kristīta nakts vidū pēc zemestrīces, kad ieslodzītie varēja izglābties. Bet tie pirmām kārtām domāja par Dievu; un viss pārējais izkārtojās pats par sevi.

16:37 Kāpēc Pāvils nepaziņoja, ka viņš ir romietis agrāk, lai izvairītos no šautīšanas? Lai kāds šis iemesls arī būtu, tas bija saistīts ar evaņģēlija veicināšanu. Dažreiz mēs varam izvēlēties vieglāko ceļu un tas nav nekāds grēks; bet evaņģēlija lietas veicināšanā ir labāk izvēlēties grūtāko ceļu.

16:40 Pāvils un Sīla mierināja citus! Neskatoties uz to, ka pašiem bija tik daudz jāizcieš.

17:7 Šajā apvidū nebija citas reliģijas, kas tik cieši vienotu ebrejus un neebrejus, vīrus un sievas, bagātos un nabagos. Arī šodien Dievs aicina ļoti dažādus ļaudis ticēt Viņam, tāpat kā arī mācekļi bija ļoti nevienbārīga grupa. Tas nozīmē, ka kā vienotības, tā arī šķelšanās potenciāls baznīcā ir ļoti liels.

17:11 Berojieši ir piemērs mums – nepieņemt to, ko mums māca uz vārdu, bet „meklēt ik dienas rakstos”. Mums ir katru dienu jābūt kontaktā ar Biblii.

17:12 Daudzi kļūva ticīgi, jo viņi ik dienas meklēja atbildes rakstos (11.p.). Ticība nāk no Dieva vārda sludināšanas (Rom.10:17).

17:16 Mūsu sirdīm arī jāasiņo par šīs pasaules izgaišanu un neziņu.

17:23 Mums arī jāstaigā pa šo pasauli vērīgi un jūtīgi un jāizlieto viss, ko mēs redzam, kā sava veida atspere punktu, lai dalītos evaņģēlija zināšanā ar citiem cilvēkiem. Līdzīgi kā Pāvils citē vienu no viņu dzejniekiem, tā arī mēs varētu citēt populāru dziesmu vārdus, lai nodotu tālāk evaņģēlija būtību.

17:31 Mācībai ir nozīme praktiskajā dzīvē. Ja mēs ticam, ka Jēzus atgriezīsies un būs tiesas diena – tad mums ir jānožēlo grēki šodien, nevis tad!

17:34 Apustuļu darbu 16. un 17.nodaļās uzsvērti runāts par sieviešu pievēršanos ticībai; reliģija bija galvenokārt vīru darīšana, bet kristietība lielā mērā bija sieviešu reliģija, jo tā ar neparastu atzinību vērtēja visus cilvēkus, ieskaitot sievietes.

18:6 Kā skaidrots Ecēhiēla 33:2-7, ja mēs nesludinām cilvēkiem un tie mirst nezināšanās, tad mums ir jābūt atbildīgiem par to, ka pestīšana tiem iet secen.

18:8 Ticībai vienmēr seko kristības. Nav pareizi kristīt bērnus, jo bērns vēl nevar saprast un ticēt evaņģēlijam.

18:10 Kaut kādā veidā viss izvēršīsies mūsu labā, ja mūsu mērķis būs darīt lielāku Dieva tautas pulku.

18:12 Kad tas notika, Pāvils droši vien turēja prātā 10.panta apsolījumu, drošinot sevi ar domu, ka Dievs tur Savus solījumus.

18:26 *Vēl skaidrāk* – Ir neticīgie un ir maldus ticīgie. Mums nav jādomā, ka visi, kas nedomā tāpat kā mēs, ir ienaidnieki, nav no Dieva utt. Ir arī maldus ticīgie, kuriem ir nepieciešamas skaidrākas mācības zināšanas, bet mēs nevaram spriest par viņu attiecībām ar Dievu.

18:27 Mēs esam ticīgi „ar Dieva žēlastību”. Pestīšana ir no žēlastības; mēs ticam ne tikai tāpēc, ka mēs lasām Bībeli un gribam ticēt, bet tāpēc ka Dievs ir atvēris mūsu sirdis ticībai (Ap.d.16:14; Ps.119:18). Ja tas tā nebūtu, tad pestīšana būtu no mūsu pašu gribas spēka un saprašanas. Šie faktori ir svarīgi, bet nedrīkst izlaist no redzes loka šo „žēlastības” elementu. Tieši tas turēs mūs pazemībā.

19:5 To varētu uzskatīt par otrreizējas kristības piemēru. Jāņa kristītie cilvēki tika kristīti pirms Jēzus nāves un augšāmcelšanās – kristiešu kristības ir Jēzus nāvē un augšāmcelšanās un Jēzus deva pavēli par kristīšanos tikai pēc Savas augšāmcelšanās. Otrreizēja kristīšanās ir no brīvas izvēles. Ja mēs esam kristīti vēl bērni būdami ar aplacīšanos, tad tās nav īstas kristības. Otrreizējas kristības pēc tam, kad mēs skaidrāk izprotam Jēzus mācību, ir ļoti personīgs lēmums.

19:18 *Kas bija kļuvuši ticīgi* –Redzot, kas notika ar Skevas dēliem, tie, kas liekas jau bija ticīgi, stiprinājās savā ticībā, sasniedzot augstāku ticības pakāpi. Tas, šķiet, netieši norādām uz to, ka, neskatoties uz viņu diezgan

virspusējo 'ticību' Jēzum mācībai, tāpat kā dažiem, kas 'ticēja' Jēzum Viņa kalpošanas laikā, šai ticībai trūka dziļāka pamata. Viņu ticība bija augusi līdz tādai pakāpei, ka rezultātā tie „nāca atzīdamies un izstāstīdami savus darbus” un saraudami saites ar burvju mākslām. Ticības un saistību pakāpes līmeņi ir atšķirīgi. Šis apraksts šķiet apzināti sasaucamies ar kristību aprakstu Mt.3:6, kad pievērstie tika kristīti, izsūdzēdami savus grēkus. Tas, ka efezieši atzina savus grēkus „visu acu priekšā” atkal atgādina par kristībām kā publisku deklarāciju. Taču efezieši to visu darīja *pēc tam*, kad bija kļuvuši ticīgi. Šķiet, ka tas mums būtu jāuzskata kā atkārtots pievēršanās ticībai process; un mēs visi varam nonākt pie tā.

19:21 Pāvilam bija lielas garīgas ambīcijas; viņš bija apņēmis sludināt evaņģēliju, cik tālu vien iespējams, nonākot līdz pat Romai. Mūsu dzīves un situācijas ietvaros mums būtu vajadzīga tikpat liela apņēmība garā.

19:23 Mācība tika saukta par „ceļu” oriģinālā, jo ceļš ir dzīves prakse; bet šeit ir arī atsauce uz ķerubiem, kas sargāja ceļu uz dzīvības koku (1.Moz.3:24). Mūsu dzīve Kristū ir „ceļš” uz mūžīgo dzīvību, kas ir eņģeļu apsardzībā.

20:7 Tas varētu nozīmēt, ka agrīnie ticīgie veica 'maizes laušanas' rituālu reizi nedēļā. Taču Bībelē nav skaidras norādes uz to, kad un cik bieži tas būtu jādara.

20:20 *Pa mājām* – Šeit atkal likts uzsvars uz mājām kā ticīgo organizāciju un evaņģēlija sludināšanas pamatu.

20:23 Svētais Gars Pāvilam liecināja, ka viņu gaida ciešanas, ja viņš ies uz Jeruzalemi; bet viņš jutās garā saistīts iet uz Jeruzalemi (skat 22.p. un 19:21; 21:4,11). Dažreiz šķiet, ka Dieva norādījumi ir pretrunīgi; tas ir tāpēc, lai mēs pārdomātu izvēles iespējas un nāktu pie secinājuma, vadoties pēc pareizajiem motīviem, pat ja dažkārt nemaz nav tik svarīgi, kādu lēmumu mēs pieņemsim. Dažkārt svarīgs ir process, nevis tā iznākums; ceļš, nevis ceļa mērķis.

20:26 Pāvils jutās tik nelokāmi pārliecināts, ka viņš ir saņēmis patiesu un totālu piedošanu, ka viņš varēja teikt, ka nav „vainīgs nevienas dvēseles pazušanā”. Taču kad viņš to teica, vai viņa prātā neatausa Stefana asins lāses uz Palestīnas akmeņiem, kad viņš stāvēja sargādams drēbes tiem, kas viņu nonāvēja; vai tas neliecināja par viņa vainu? Bet viņš zināja, ka ir saņēmis

piedošanu. Viņš varēja ar pārliecību teikt, ka ir tīrs no asins grēka. Viņam bija piedēvēta taisnība, grēks tika pārklāts – jo viņš bija Kristū.

20:31 *Trīs gadus nakti un dienu ...ar asarām* – Tas ir nopietns apgalvojums. Tas parāda, cik ārkārtīgi lielas bija un ir baznīcai draudošās maldus mācības un apmelošanas briesmas. Tādēļ mums nav jābrīnās par secinājumiem, ka ‘kristietība’ kā cilvēku reliģija ir korumpēta; bet Dievs ir saglabājis Savu vārdu, Bībeli; tā kā tie, kas Viņu patiesi meklē, var Viņu atrast.

20:32 Tā Kunga žēlastības vārdam ir spēks mūs uzcelt un ievest Valstībā. Ar to nav teikts, ka tikai Bībeles lasīšana garantēs pestīšanu, bet, ja mēs Bībelē uztveram žēlastības vārdu, *tas* mūs neizbēgami un pārliecinoši pārveidos Valstības ļaudīs.

21:5 Sievietes un bērni pirmā gadsimta Vidusjūras sabiedrības acīs netika uzskatīti par personībām. Bet Jēzus tiem piešķīra īpašu vērtību un kristietības kritiķi apsmēja to kā galvenokārt sieviešu un bērnu piekoptu reliģiju.

21:9 „Pravietot” nozīmēja runāt Dieva vārdu, ne tikai pareģot nākotni. Agrīnajā baznīcā pravietoja ne tikai vīri (10.p.), bet arī sievas.

21:12,13 Šis incidents atgādina to, kā Pēteris un mācekļi centās atrunāt Jēzu no došanās uz Jeruzalemi, lai mirtu krustā (Mt.16:21-24). Arī mēs varam atrast saskarsmes punktus starp Bībelē aprakstītajiem notikumiem un Jēzus sajūtām ar mūsu dzīves situācijām. Šajā ziņā Viņš ir ‘ar mums’ ar Sava vārda starpniecību.

21:20 Ap.d.8:1 teikts, ka visa Jeruzalemes draudze izklīda; tas, ka šeit mēs lasām par tūkstošiem, kas kļuvuši ticīgi, liek domāt, ka, lai izvairītos no vajāšanām, tie, kas bija palikuši samierinājās ar templi, kļūstot par jūdaisma sektu, maksājot desmito tiesu un tempļa nodevu templim, nevis draudzei. Šie 21.nodaļas tūkstoši droši vien attiecas uz tiem, kas pievērsās ticībai, kopš vajāšanām, kas sākās pēc Stefana nāves. Sākotnējā Jeruzalemes draudze bija devušies sludināt pagāniem (Ap.d.11:19,20), ko atkal neatbalstīja vēlāk nodibinātā Jeruzalemes draudze. Agrīnā kristietība nonāca divās galējībās – ebreju kristieši atkal saplūda ar jūdaismu, vairoties no vajāšanām no ebreju puses un kristieši no ne-ebrejiem tiecās saplūst ar pagānismu, lai izvairītos no Romas impērijas vajāšanām.

21:21 Pāvils tiešām rakstīja savās vēstulēs, ka apgraizīšanai nav nekādas nozīmes ticīgā, kas ir Kristū, dzīvē, vai tas būtu ebrejs vai ne-ebrejs (piem., 1.Kor.7:19). Taču dažreiz kristieša gudrība izpaužas tajā, ka viņš neuzstāj uz principa izpildi, bet piekāpjas citu vājības vai ierobežotas saprašanas priekšā.

22:2 Ja mēs sarunājamies ar cilvēkiem viņu valodā, burtiski vai pārnestā nozīmē, proti, lietojot tiem saprotamus terminus, viņi mūs uzklausīs ar daudz lielāku uzmanību.

22:13 Pāvilu uzrunāja kā brāli pat pirms kristībām un pēc kristībām viņš uzrunā ebrejus, saucot tos par „brāļiem” (5.p.). Viņš, bez šaubām, zināja par brālības augstāko statusu un nozīmi Kristus sadraudzībā, bet viņš nebija tik pedantisks, lai izvairītos saukt ebrejus par ‘brāļiem’. Viņam nebija bailes tikt vainotam tā apstākļa dēļ, ka viņš saietas ar laicīgajiem, kas daudziem kristiešiem ir likušas tik stipri attālināties no pasaules, ka viņi pat nespēj pārlicinoši liecināt par Kristu.

22:16 Kristības ir jāpieņem bez vilcināšanās – tās ir mūsu grēku piedošanai. Tādēļ kristības arī pieprasa pilnīgu iegremdēšanos ūdenī – simbolizējot grēku nomazgāšanu. „Piesaucot Viņa vārdu” sev – to darot kristību laikā, mēs kļūstam par Viņa miesas locekļiem.

22:26 Pāvilam bija romiešu pavalstniecība. Bet viņš aicina mūs visus redzēt sevi kā Debesu valstībai piederošus (Fil.3:20); viņš nepiešķīra pārāk lielu nozīmi romiešu pavalstniecībai, jo viņš sevi apzinājās kā Dieva valstībai piederošu. Arī mums ir jāļauj, lai mūsu Kristus pavalstniecības brīnums liktu mums nicinoši uztvert iespējamās laicīgās privilēģijas.

23:1 Vai mēs varam tā pateikt? Pats Jēzus mums saka (Ap.d.9:5), ka Pāvils darbojās pretēji savas sirdsapziņas balsij pirms savas pievēršanās (šis teikums ir izlaists latv. tulkojumā). Iespējams, ka Pāvils uzskatīja, ka viņa „dzīve” sākās viņa pievēršanās laikā? Mūsu sirdsapziņa Dieva acīs ir tīra no grēka, jo tas ir pārvarēts reizi par visām reizēm kristību rezultātā. Mūsu sirdis ir šķīstītas ar ticību (Ap.d.15:9); mūsu sirdsapziņa ir šķīstīta no nedzīviem darbiem (Ebr.9:14); visas lietas mums ir šķīstas (Titam 1:15; Rom.14:20). Tā Bībele nosaka šķīstu sirdsapziņu. Kad Pāvils teica, ka viņa sirdsapziņa ir tīra Dieva priekšā, augstais priesteris lika sist viņam pa muti, jo ir saikne starp tīru sirdsapziņu un pilnību (Ebr.9:9; 10:14). Tādēļ tīra sirdsapziņa ir apziņa, ka Dieva acīs mūsos nav grēka. Kaut arī mēs aizvien vēl varētu just sirdsapziņas pārmetumus un apzināties grēkus, kuros atzīties,

no Dieva redzes viedokļa mūsu sirdsapziņa ir tīra, un tāda tā ir kopš kristībām. Nav iespējams tam ticēt, neatsaucoties uz to – mūsu sirdsapziņa ir šķīstīta kalpošanai dzīvajam Dievam (Ebr.9:14).

23:5 To var saprast kā Pāvila apgalvojumu, ka viņš neatzīst šo augsto priesteri, jo viņa augstais priesteris ir Kristus, tā kā viņa nolamāšana nav bez pamata.

23:6 Evaņģēlija cerība saistās ar Kristus atgriešanos, kad mēs, kas esam Kristū caur ticību un kristībām, tiksīm augšāmcelti no mirušajiem dzīvei mūžībā. Bībelē nav tādas mācības, ka pēc nāves dvēsele nonāk debesīs; cerība ir uz Kristus atgriešanos un burtisku mirušo augšāmcelšanos mūžīgai dzīvei Dieva valstībā uz zemes.

23:6 Pāvils saka „Es *esmu* farizejs”, nevis „Es biju farizejs un tagad atsakos no viņu maldīgās mācības un Jēzus krustā sišanas”. Viņš neapzinājās sevi kā līdzvainīgu tā iemesla dēļ, ka viņš asociējas ar viņiem. Drīzāk viņš centās būt „visiem par kalpu”, jūdiem būt kā jūds, lai varētu pievērst vairāk cilvēku Kristum (1.Kor.9:20,21).

24:5 Patiesā Dieva baznīca tika saukta par „sektu”, viņus [nepatiesi] apsūdzēja šķeltnieciskumā vienīgi tāpēc, ka viņi sekoja Kristum, nevis cilvēku tradīcijām (28:22). Tas pats notiek arī šodien.

24:15 Netaisnie tiks augšāmcelti, tiesāti un tad atkal nomirs uz mūžu - „otrajā nāvē” (Atkl.2:11; 20:6,14). Grēcinieku nosodīšana būs pēc augšāmcelšanās – nevis uzreiz pēc nāves. Jo nāve ir nemaņa; un nav tāda jēdziena kā ‘nemirstīga dvēsele’, kurai kaut kur jāiet, vai tā būtu laba vai slikta, uzreiz pēc nāves.

24:16 Mums ir skaidri jāpieturas pie pašdisciplīnas un atturēšanās, ko sekošana Jēzum no mums pieprasa. Pāvils vienmēr ‘centies’ paturēt tīru sirdsapziņu garīgajā dzīvē, jo vārds askētisks cēlies no grieķu vārda *asco*.

24:25 Jau pats nākošās tiesas fakts pieprasa taisnprātību un atturību. Fēlikss to saprata un pārbijās, paredzot noraidījumu tiesas dienā. Kā Kungs skaidro Jņ.5, kad cilvēks dzird evaņģēlija vārdu, viņš dzird aicinājumu uz tiesu. Un, ja viņš to noraida, tad no tā brīža viņš noraida Kunga klātbūtni. Līdzīgi, Ap.d.17:31 teikts, ka jau pats nākamās tiesas un Kunga kā Dieva iecelta tiesneša pār dzīviem un mirušiem fakts ir pavēle atgriezties no grēkiem.

25:11 Kāpēc Pāvils piesauca ķeizaru? Iespējams, tas bija tāpēc, ka viņš tik ļoti vēlējās doties uz Romu, lai izplatītu kristietību pašā Romas impērijas sirdī. Varbūt viņš cerēja, ka spēs ietekmēt pašu ķeizaru, liecinot tam par evaņģēliju – un pat pievērst to Kristum? Galu galā Pāvils taču lūdza, lai ķēniņš Agripa pievērstos Kristum (26:29).

25:26,27 Sūtīt kādu uz visaugstāko tiesu Romā, neminot viņa vainu – bija dīvaini. Pāvils atsaucas uz to, rakstot romiešu baznīcai (kuri noteikti zināja par Pāvila lietu), ka Kristū tagad nav neviena, kas varētu mūs apsūdzēt (Rom.8:34). Viņa vēstulē no Romas kolosiešiem līdzīgi teikts (Kol.1:22): „...lai jūs svēti, bez kļūdām un nevainojami varētu stāties Viņa priekšā”. Šis apsūdzību trūkums arī izskaidro, kāpēc neviens no mūsu sliktajiem darbiem tad netiks mums pieminēts. Varbūt Pāvila tiesāšana Ap.d.25 tā aprakstīta, lai palīdzētu mums iedomāties, kā tas notiks; viņam nav apsūdzētāju un tādēļ viņu var attaisnot. Arī mēs esam tādā situācijā. Mēs esam saņēmuši piedošanu; pret mums nav nekādu apsūdzību Jēzus tiesas troņa priekšā.

26:4 Ja Pāvils uzauga Jeruzalemē, Viņš droši vien bija sastapis Jēzu un redzējis viņa Jeruzalemē svētku laikā darītos brīnumus. Iespējams, ka viņš redzējis arī krustā sišanu.

26:6-8 Cerība uz augšāmcelšanos no mirušiem bija arī ebreju ciltstēvu cerība. Lai apsoliņums Ābrahāmam, ka viņš personīgi iemantos Kānaāna zemi un dzīvos tur mūžīgi, piepildītos ir nepieciešama viņa augšāmcelšana no mirušiem. Ebreju ciltstēviem mācītā kristiešu cerība pamatojas Ābrahāmam un Dāvidam dotajos solījumos (Gal.3:8). Jaunās Derības Dieva valstības evaņģēlijs pilnībā saskan ar Vecās Derības vēsti – skat 22.,23.pp.

26:8,9 Ievērojiet saistību starp šiem pantiem. Pāvils saka, ka lielākais pierādījums tam, ka Kristus ir augšāmcēlies no miroņiem, ir viņā notikusī pārmaiņa. Tas bija Viņa „augšāmcelšanās spēks” (Fil.3:10); un tas strādā arī mūsos. Jēzus no Nācaretes nāve un augšāmcelšanās nav tikai mums zināmie fakti; ja mūsos ir patiesa ticība tiem, tad tajos ir pilnīgas pārveides spēks.

26:11 Pāvila arvien pieaugošā viņa paša grēcīguma apziņa atspoguļojas tajā, kā viņš apraksta to, ko viņš darījis, arvien baisākos vārdos, jo vecāks viņš kļūst. Viņš apraksta savus upurus kā „vīrus un sievas”, kurus viņš ‘saistījis’ un nodevis cietumā (Ap.d.8:3), tad viņš atzīst, ka ir tiem draudējis un galējis tos (Ap.d.22:4), ka ir vajājis ticību (Ap.d.22:4). Tad viņš runā par to, ka

vajājis tos, „kas tic” (Ap.d.22:19) un visbeidzot, kauna jūtu par savu rīcību pārņemts, viņš runā par to, cik „daudz svēto” viņa darbība nomaitājusi ne tikai Palestīnā, bet „pat svešās (pagānu) pilsētās” (Ap.d.26:10,11). Viņš kļuva arvien vairāk pārliecināts par savu pestīšanu, jo skaidrāk viņš apzinājās savu grēcīgumu. Un tas, bez šaubām, ir paraugs mums visiem.

27:2 „Adramitija” nozīmē ‘nāves māja’. Visu ceļojumu var uzskatīt par līdzību ar mūsu ceļojumu Kristū līdz rītausmai Dieva valstībā.

27:24 Nereti gadās, ka tie, kas ir ar mums saistīti, arī tiek svētīti caur mums, pat ja viņi nav ticīgi. Tas it īpaši attiecas uz mūsu bērniem un partneriem (1.Kor.7:14).

27:31 Burta kalpi agrīnajā baznīcā mācīja, ja jūs neapgraiza pēc Mozus bauslības, „jūs nevarat tikt pestīti” (Ap.d.15:1). To pašu grieķu teicienu lieto Pāvils, kad viņš iesaucas kritiskajā situācijā vētras laikā: „Ja šie nepaliek kuģī, jūs nevarat tikt izglābti”. Arī Lūkas pierakstos ir redzama šī saikne; burta kalpi mācīja, ka ir pienācis laiks atdalīties no pārējās sabiedrības, lai tie neuztieptu savu dzīves veidu, mūžīgās dzīvības vārdā; un Pāvils uz to atbild ar mācību, ka mūsu pestīšana ir atkarīga no mūsu *vienotības* grūtās situācijas priekšā. Mēs nedrīkstam atstāt savus brāļus un Kristus miesu. Bez Viņa mēs „nenieka” nespējam darīt (Jņ.15:5); un Viņš ir Viņa miesa, baznīca.

27:34 Pāvils citē Kristus iedrošinājuma vārdus mācekļiem, ka pēdējo dienu bēdu laikā viņi izdzīvos (Lk.21:18). Tādēļ vētru varētu uzskatīt kā līdzību ar mūsu dzīvi pēdējās bēdu dienās.

27:35 Tas, kā Pāvils ņēma maizi un pārlauza to 35.p., sabalsojas ar to, kā Kristus to darīja. Mums rodas iespaids, ka Pāvils lēni un apzināti imitēja Jēzus maizes laušanu pēdējā vakarēdiena laikā. It kā Pāvils redzētu sevi kā Kristu un tos, kas kuģī ar viņu, kā Kristus mācekļus. Pāvils divas reizes iedrošināja tos „nezaudēt drosmi” (22.,25.pp.), kad tie baudīja maizi, saspiedušies kopā – arī citējot Kunga Jēzus vārdus tai pašā kontekstā (Jņ.16:33); un atcerieties, ka Jēzus teica šos vārdus mācekļiem, kad viņi cīnījās vēl vienas lielas vētras laikā (Mk.6:50). Tas, kā eņģelis parādījās Pāvilam naktī, lai drošinātu viņu (23.p.), arī atgādina Kristus pieredzi Ģetzemanes dārzā. Ja Jēzus mums ir dzīva realitāte, ja mēs pastāvīgi atceramies Viņa vārdus, darbus un pieredzi, kā tie attēloti evaņģēlijos, tad arī

mēs sāksim rīkoties līdzīgā veidā. Viņa Gars kļūs par mūsējo; Viņš dzīvos mūsos un mēs dzīvosim Viņā.

28:3 Pāvils, salīdzinoši vecs cilvēks ar „dzeloni miesā” bija tas, kurš lasīja kurināmo ugunskuram – brīnišķīgs kalpošanas piemērs.

28:20 Patiesā kristiešu cerība ir „Izraēla cerība”, kas pamatojas Ābrahāmam dotajos apsolījumos, kas ietver Valstības evaņģēlija būtību (Gal.3:8).

28:21 Jūdu sinagogas sistēma izslēdza cilvēkus no sadraudzības un tad rīkojās tā, it kā to nemaz nebūtu; tas varētu izskaidrot to, kāpēc viņi nebija saņēmuši nekādas ziņas par Pāvilu. Dažas ekstremālas protestantu grupas rīkojas tieši tāpat, taču tāda rīcība parāda pilnīgu necieņu pret cilvēka personību – pat to cilvēku, kuru uzskatiem mēs nepiekrītam.

28:25 *Svētais Gars pareizi runājis... caur Jesaju* – Bībeles rakstītāji smēlās iedvesmu Dievā caur Svēto Garu (2.Tim.3:16).

28:31 Pāvils sludināja ar „lielu drosmi”, bet viņš bija lūdzis citus lūgt par to, lai viņš runātu droši (Ef.6:19). Mums visiem nav viegli būt drošiem lieciniekiem; Pāvils pat lūdza, lai citi aizlūgtu par viņu, lai viņa mute droši atvērtos; un iedvestie raksti rāda, ka šīs lūgšanas tika uzklausītas un Pāvils sludināja ar „lielu drosmi”. Droši vien arī mums ir jālūdz, lai Dievs dotu mums šo drosmi.

Komentārs par vēstuli romiešiem

ROMANS ROMIEŠIEM

1:3 Jēzus bija Dāvida pēcnācējs; tādēļ Viņš nevarēja pastāvēt kā persona pirms Savas dzimšanas. Pretējā gadījumā apsolījumi Dāvidam par Jēzu būtu tukši un nenozīmīgi – tajos bija runa par nākamo pēcnācēju, kas būs kā Dieva, tā arī Dāvida Dēls.

1:10 Pāvils pastāvīgi raidīja lūgšanas, ka viņš varētu apmeklēt Romu; taču viņš arī darīja visu, kas bija cilvēka spēkos, lai tas tā varētu notikt. Tieši tāpēc viņš arī piesauca ķeizaru, kaut gan tas nebija nepieciešams, jo arī vietējas nozīmes tiesa būtu varējusi viņu atbrīvot (Ap.d.26:32).

1:16 Bez evaņģēlija mēs nevaram tikt glābti. Tādēļ ne-kristiešu reliģijās nav pestīšanas; un tādēļ mums ir jāsludina evaņģēlijs, cik tālu vien iespējams.

1:24 *Nodevis izvirtībai* – Kā tas aprakstīts 26. un 28. pantos, Dievs apstiprināja viņu vēlmi virzīties pa lejupejošo spirāli. Viņš apstiprina cilvēku pašu izvēlētas attieksmes, viņu pieņemto domāšanas veidu.

1:26 *Apmainījušas dabisko* – Tādēļ lesbiānisms / homoseksuālisms ir pretdabiski. Tā ir perversitāte, ko Dievs 27. pantā nosauc par „maldīšanos”, par kuru Viņš sodīs.

1:32 Mums ne tikai ir jācenšas negrēkot, mums arī nav „jāpriecājas” par tiem, kas tā dzīvo. Šis princips attiecas uz to, ko mēs skatāmies pa televizoru, kino un ko mēs lasām. To grēku saraksts, kas doti 29.-31.pantos, ir pārsvarā modernā ‘izklaides’ biznesa pamatā.

2:1 Ja mēs uz kādu norādām ar pirkstu, tad trīs pirksti savukārt norāda uz mums pašiem.

2:8 Dusmas valda pār daudziem cilvēkiem. Cilvēki domā, ka dusmodamies viņi pauž savu brīvību; taču faktiski tās ir dusmas, kas valda pār viņiem un viņi ir savu dusmu vergi.

2:11 Tieši tāpat kā Dievs „neuzlūko cilvēka vaigu”, vai tas būtu ebrejs vai grieķis, arī mums nav jāuzlūko cilvēka vaigu. Mēs visi esam Dieva žēlastībā

un mums nav jāšķiro cilvēki pēc to sociālā statusa, ādas krāsas, etniskās piederības un tā joprojām.

2:12 Likuma zināšana uzliek cilvēkam atbildību. Tie, kas nekad nav pazinuši bauslību, ies bojā tāpat kā dzīvnieki (Ps.49:20). Tie, kas pazinuši bauslību, tiks augšāmcelti un tiesāti saskaņā ar to, kā viņi ir uz to atsaukušies.

2:13 Starpība starp klausītājiem un darītājiem attēlota līdzībā par diviem cēlējiem; tas, kurš ēku uztaisīja uz zemes bez pamata, ir vārda klausītājs; tas, kurš dziļi raka un pamatu taisīja uz klints, ir klausītājs *un* arī darītājs. Kad mēs lasām Bībeli, pastāv liels kārdinājums vienkārši lasīt un klausīties, nedodot vārdam pārvērsties darbībā.

2:14 Vēstule romiešiem rakstīta ticīgajiem Romā, starp kuriem bija kā ebreji, tā arī ne-ebreji. „Pagāni” šai pantā šķiet attiecamies uz ne-ebreju kristiešiem. Līdzīgi arī 26.panta ‘neapgraizītie’ attiecas uz neapgraizītiem kristiešiem Romas baznīcā.

2:29 Tā ir pārsteidzoša doma, ka taisnais Dievs slavē grēcīgas cilvēku būtnes, tādas kā mēs. Viņš to dara, pamatojoties uz to, ka mēs esam tērpti Kristus taisnībā un tādēļ varam stāties nevainojami Viņa priekšā (Kol.1:22; Jūdas 24).

3:3 Nav attaisnojama aizgriešanās no Dieva, aizbildinoties ar Viņa tautas neticību un netiklību, vai tie būtu ebreji, vai kristieši.

3:9 Mēs neesam „labāki” par atraidītajiem grēciniekiem. Mēs atšķiramies no viņiem ar to, ka mēs noticējam Dieva žēlastībai un pestīšanai. Taču mums nav jādomā, ka esam „labāki” par neticīgajiem; tāda garīga augstprātība ir briesmīgs grēks Dieva acīs.

3:19 *Visa pasaule* – Ebreju pasaule, kas bija zem Mozus bauslības.

3:20 *Bauslība dod...* - Tādēļ tie, kas nav pazinuši Dieva bauslību, netiks augšāmcelti tiesas dienā; tie nav atbildīgi Viņa priekšā (2:12).

3:27 Tas fakts, ka mēs esam glābti ticībā, nevis pēc darbiem un, ka neviens no mums pilnībā nav pieturējies pie Dieva bauslības, ir tāpēc, lai mēs būtu

pazemīgi; dodami godu vienīgi Dieva žēlastībai. Dievam ir ļoti svarīgi, lai mēs būtu pazemīgi un neleptos ar mūsu pašu sasniegumiem.

3:28 Tā kā pestīšana nebalstās Mozus bauslības turēšanā, ir nepareizi uzstāt, lai kristieši turētu sabatu vai ebreju svētkus, lai tie taptu glābti.

3:31 *Nostiprinām* – Bauslības principi nebija nepareizi; tās būtība un gars tiek apstiprināti Kristū.

4:7 *Svētīgi tie* – Šeit citētais psalms atspoguļo Dāvida pārdomas par viņa grēku ar Barsebu un savās pārdomās viņš teic sevi svētīgu esam, jo viņa grēki ir pārklāti no Dieva žēlastības – jo bauslība nenoteica, kādi upuri būtu jānes par laulības pārkāpuma grēku un slepkavību, kuros viņš bija vainojams. Daudzskaitļa formas „tie” lietošana vienskaitļa formas vietā, kas attiecās personīgi uz Dāvidu, parāda, ka Dāvida situācija ir tipiska un attiecināma uz mums visiem. Viņš ir viens no mums grēciniekiem; viņa pārkāpumi piedoti un grēki pielīdzināti no Dieva žēlastības un viņa pazemīgā atsaucība un slavas dziesma Dievam, vēršoties pie cilvēkiem, ir piemērs mums visiem.

4:12 Ābrahāma ticība ir paraugs mums; viņš ticēja viņam dotajiem apsolījumiem. Šie apsolījumi ir faktiski tā pati prieka vēsts par Valstību, kurai jātic arī mums – mūžīgā dzīvība, zemes mantošana, piedošanas svētība un Dievs kā viņa personīgais Dievs. Šajā ziņā kristīgais evaņģēlijs tika pasludināts jau Ābrahāmam (Gal.3:8).

4:13 Ābrahāmam dotie apsolījumi attiecās uz Kānaāna zemes mantošanu; taču šeit tie attiecas jau uz visu pasauli.

4:17 Tādēļ Bībele bieži runā par lietām, kuras vēl nepastāv, it kā tās jau pastāvētu; Dievs šajā ziņā ir ārpus mums zināmā lineārā laika. Tādēļ mēs lasām par ticīgajiem un arī Jēzu, it kā tie būtu pastāvējuši pasaules iesākumā, kaut arī burtiski tas tā nav bijis.

4:19 Ābrahāms bija impotents, taču viņš tomēr ticēja, ka kaut kādā veidā viņš varēs radīt bērnu.

5:1 Mums ir piedēvēta taisnība, kaut mēs tādi nemaz neesam – jo mēs ticam Dieva žēlsirdīgajam piedāvājumam uzskatīt par taisnotiem visus, kas tic Kristum un ir kristīti Viņa Vārdā. Tā nav tikai teoloģija – tā dod kristītajam

ticīgajam patiesu un izjustu mieru ar Dievu, kas ir visvērtīgākā lieta, kuru mēs varam iegūt šai dzīvē. Ja Dievs mūs pieņem, visam pārējam nav būtiskas nozīmes.

5:10 Spēcīga loģika! Ja tik daudz tika sasniegts, pateicoties Kristus nāvei, cik daudz vairāk, pateicoties Viņa augšāmcelšanai? Ja mums tika parādīta tik liela žēlastība pirms mūsu dzimšanas un kamēr mēs vēl dzīvojām grēkā – cik daudz lielāka tā būs tagad, kad mēs esam grēkus nožēlojušie ticīgie? Ja Dievs atdeva mums Savu Dēlu, lai Viņš mirtu kaunā un negodā mūsu dēļ – Viņam nav grūti dod mums daudz ko citu, ieskaitot mūžīgo dzīvību.

5:17 *Dzīvības valdnieki* – Mēs būsim par ķēniņiem un priesteriem nākamajā Dieva Valstībā, kuru Jēzus nodibinās zemes virsū, kad Viņš atgriezīsies (Atkl.5:10).

5:19 *Viena cilvēka* - Ādama.

6:3 Pāvila mērķis šeit nav vienkārši aprakstīt kristības; šeit dotais klasiskais kristību apraksts iekļaujas noteiktā kontekstā. Un tas arī nav aicinājums cilvēkiem kristīties – tas ir rakstīts jau kristītu cilvēku auditorijai, aicinot tos praksē izdzīvot „Kristū” būšanas statusu, kuru tie ir saņēmuši kristību rezultātā. Ja mēs patiesi izjūtam kristību rezultātu, mēs neturpināsim dzīvot grēkā. Mārtiņš Luters mēdza pārvarēt kārdinājumu, paņēmis krītu un rakstot *baptizatus sum*- ‘Es esmu kristīts’. Mēs vienkārši vairs nevaram turpināt kalpot grēkam.

6:5 Iegremdēšanās ūdenī ir kā nāve vai apbedīšana; nāve vecajai dzīvei. Iznākšana no ūdens ir kā augšāmcelšanās ar Kristu, kas sniedz pārliecību par augšāmcelšanos mūžīgajai dzīvei, kad Viņš atgriezīsies uz zemi.

6:11 *Spriediet ...par Sevi* – Mēs neesam pilnībā „miruši grēkam”, bet Dieva acīs mēs it kā esam miruši ar Kristu un augšāmcēlušies ar Viņu, un Viņš tagad ir „miris grēkam”. Tas nav viegli, bet mums ir jācenšas saredzēt sevi tikpat pozitīvā gaismā, kādā mēs stāvam Dieva acu priekšā.

6:18 Kristību rezultātā mēs esam mainījuši saimniekus, no kalpošanas grēkam mēs pievēršamies kalpošanai taisnībai. Šajā ziņā mēs nekad nevaram būt pilnīgi „brīvi”. Dzīve grēkā, pakļaušanās iegribām, nav brīvība – tā ir kalpošana grēkam. Tādējādi, mēs esam vai nu grēka vai Dieva kalpi. Taču kalpojot Viņam, mēs rodam brīvību – tajā ir šis brīnumainais paradokss.

7:3,4 Bauslība ir mirusi; mēs esam brīvi no tās un tādēļ mums nav jātur sabats, svētki un ēšanas likumi.

7:4 Mēs esam salaulāti ar Kristu un nesam „augļus”, proti – taisnības darbus un attieksmi.

7:11 Grēks ir personificēts – runājot it kā par personu, kaut gan runa ir par abstraktu jēdzienu. Dažkārt šo „personu” sauc par „Sātanu”, pretinieku. Taču vēstulē romiešiem Pāvils apraksta grēku, neminot nekādu personu, vai kosmisku būtni vārdā ‘Sātans’. Tas ir jēdziens, kas pārmantots no pagāniem.

7:17 Mūsu reālā problēma ir mūsos mītošais grēks, nevis kāda ārēja sātaniska būtne. Pāvils uzsver, ka viņš grēko viņā mītošā principa dēļ (18.,20. un 21.panti). Mēs grēkojam, jo mūsos mīt iekšējs kārdinājums grēkot. Tā kā grēks nāk no iekšienes (Marka 7:15-23), mums ir jāiemācās valdīt pār savu domāšanu, attīstot tās garīgumu. Tieši tajā ir praktiskās kristietības būtība.

7:24 Pāvils jutās „nožēlojams”, taču citviet viņš izsaka pārliecību, ka viņš tiks glābts un saņems mūžīgo dzīvību, kad Jēzus atgriezīsies. Mēs varam smelties mierinājumu šais vārdos, kad mēs jūtam, ka mūsu panākumi garīgajā cīņā ar grēku ir gaužām niecīgi.

8:1 Mums ir jāuztver šo brīnišķo vārdu patiesā nozīme, tiem nevar vienkārši pārbraukt pāri ar acīm. Ja mēs esam „Kristū” pēc ticības un kristīti Viņa Vārdā, tad mēs nesaņemsim nosodījumu tiesas dienā. Šī ziņa ir tik laba, ka daudziem ir pat grūti tai noticēt.

8:3 Šeit ir skaidra un nepārprotama mācība par to, ka Jēzum bija cilvēka daba, ka Viņš identificējās ar grēciniekiem. Viņš personīgi nebija Dievs, jo Dievs ir garīgs, nevis miesīgs. Jēzus nosodīja grēku, miesā – jo Viņam bija mūsu daba, taču Viņš negrēkoja, Viņš pārvarēja grēku.

8:11 Ja mēs esam garīgi noskaņoti tagad, ja Kristus domāšanas veids mīt mūsos, tad uz šī pamata mēs arī tiksīm augšāmcelti mūžīgai dzīvei, kad Kristus atgriezīsies.

8:15 Dievs mūs ir adoptējis, taču mēs vēl sagaidām pilnīgu dievbērības garu, pilnīgu atpestīšanu, kad Jēzus atgriezīsies (23.p.). Tā ir paradoksa „tagad, bet vēl ne” ilustrācija – vienā ziņā mēs esam glābti, bet no otras

puses mums ir jāgaida šīs glābšanas fiziskā atklāsme, proti, Kristus atgriešanās.

8:17 Kristību simbolisms, nāve un augšāmcelšanās līdz ar Kristu (6:3-5), tiek izdzīvota mūsu dzīvēs; par cik mēs dalāmies ar Viņu ciešanās, mēs dalīsimies ar Viņu arī Viņa jaunās dzīves priekā un spēkā, kā tagad, tā arī pēc augšāmcelšanās.

8:23 *Miesas* – Pievērsiet uzmanību uzsvaram, kas likts uz miesas atpestīšanu šai nodaļā. Doma par nemirstīgu dvēseli, kas dodas Debesīs nav ņemta no Bībeles. Tā vietā mēs ceram uz miesas augšāmcelšanos, tāpat kā Jēzus burtiski piecēlās no miroņiem.

8:27 Jēzus iestājas par mums Debesīs (34.p.). Tas mums jāatceras, kad mēs lūdzam Dievu Jēzus Kristus Vārdā.

8:34 Kā tiesnesis, tā arī advokāts ir mūsu pusē; un Kristū pret mums nevar izvirzīt nekādu apsūdzību. Tātad Dievišķās tiesas zālē mēs esam attaisnoti. Šī realitāte ir tik brīnišķīga, ka visām laicīgajām problēmām (35.-39.panti) jāklūst mazsvarīgām.

9:3 Pāvils atsauca uz to, kā Mozus piedāvāja, lai Dievs izdzēstu viņa vārdu no Savas grāmatas – proti, viņa mūžīgās dzīvības iespēju – lai tikai izglābtu Izraēlu. Tā ir neizsakāmi liela mīlestības pakāpe – būt gatavam atdot savu mūžīgās dzīvības iespēju citu glābšanas labā. Pāvils saka, ka viņš to „vēlētos” – jo viņš zināja, ka Dievs noraidīja šo Mozus piedāvājumu. Dievs nestrādā pēc *aizvietošanas* principa; Viņš glābj cilvēkus, ja viņi no brīvas gribas ir identificējušies ar Mesiju, proti, Jēzu kā Dieva *pārstāvi* cilvēku priekšā un cilvēka pārstāvi Dieva priekšā.

9:5 Tas, ka Kristus etniski bija ebrejs, rāda, ka Viņš bija Ābrahāma un Dāvida burtisks pēctecis, īpaši tiem apsolutais pēctecis. Tādēļ Viņš nepastāvēja pirms dzimšanas un nebija Pats Dievs; neskatoties uz to, ka Viņa statuss un gods ir ļoti liels.

9:18 2.Mozus grāmatā vairākkārt ir rakstīts, ka faraons nocietināja savu sirdi; un arī, ka *Dievs* nocietināja viņa sirdi. Tātad Dievs apstiprina cilvēku attieksmes un pozīcijas, kuras tie paši izvēlas no brīvas gribas.

9:20 Mums neklājas uzdot jautājumus par Dieva taisnīgumu. Mēs tikai tad aizdomāsimies par to, ja mēs nebūsim pieņēmuši Bībeles mācību par mūsu zemo statusu – jo mēs esam vien pīšļi vai māls Dieva rokās. Ja mēs pieņemam, ka tieši tas mēs arī esam, tad jautājumi par Viņa taisnīgumu, nerunājot jau par Viņa netiešu kritiku, mums vienkārši nepiedien. Bībeles personāži ir strīdējušies ar Dievu un ir bijuši dusmīgi uz Viņu, taču ‘atbilde’ ir vienkārši, ka mums nav jāzina šīs atbildes, jo mēs esam tikai pīšļi. To varētu salīdzināt ar zīdaiņa jautājumiem par automašīnas uzbūvi. Pat ja atbilde būtu dota, tam to nesaprast, tie ir jēdzieni, kas tā prātam nav aptverami.

9:27 Dievs vienmēr strādā tikai ar „atlikumu”, ar mazākumu. Vairākums parasti iet maldu ceļus, kad runa ir par garīgajām lietām.

10:2 Dedzības par Dievu, mūsu personiskās reliģiskās noskaņas, ir par maz; mums ir nepieciešamas patiesas zināšanas par Viņu, lai iestātos attiecībās ar Viņu.

10:14 Dievs ir nodevis liecības un sludināšanas darbu mūsu rokās. Ja mēs nesludināsim cilvēkiem, viņi nedzirdēs evaņģēlija vēsti. Šajā ziņā viņu mūžība ir mūsu rokās. Katru dienu mums ir jāmēģina kaut kādā veidā darīt evaņģēlija vēsti zināmu vismaz kādam.

10:17 Ticība nav tikai sajūta; tai ir noteikts pamats, šis pamats ir Kristus un Dieva vārdā. Tādēļ ir svarīgi lasīt Bībeli.

11:2 *Apsūdz Izraēlu* – Elija nelūdza Dievu iznīcināt Izraēlu. Viņš vienkārši izteica Dievam, ko viņš juta, ka Izraēls bija viņam nodarījis. Taču Dievs saredzēja viņa patieso vēlmi un viņa izteikto vārdu motivāciju. Līdzīgā veidā Dievs uztver arī mūsu lūgšanas – Kungs Jēzus lasa mūsu sirds domas un nodod mūsu noskaņojumu Dievam, kad Viņš iestājas par mums lūgšanā (8:26,27). Tas ir par mierinājumu tiem, kas jūt, ka nav spējīgi atrast īstos vārdus lūgšanā; un brīdinājums, ka Dievu nav iespējams iespaidot ar vārdu palīdzību, jo Viņš saredz jūtas, kas izraisa vārdus un uztver tās kā mūsu lūgšanu.

11:3 Mēs arī varam justies pavisam vientuļi; kad faktiski mums apkārt ir daudz vairāk patiesu ticīgo, nekā mēs varam iedomāties. Elija jutās vientuļš, jo viņš uzskatīja, ka ir labāks par tiem citiem septiņiem tūkstošiem – viņš tos neuzskatīja par īsti ticīgajiem, kad faktiski tie tādi bija. Mēs varam pieļaut to

pašu kļūdu; garīgais elitārisms noved mūs pie izmisuma un izolācijas, jo mēs izvairāmies no biedrošanās ar citiem.

11:5 Dievs ir izvēlējis vai atlasījis dažus un ne citus cilvēkus; un ar to Viņš parāda, ka pestīšana ir no Dieva žēlastības, nevis pateicoties mūsu darbiem.

11:22 Bībele nemāca, ka pestīšana ir neatgriezeniska; mums ir jāpastāv ticībā līdz galam (Mt.10:22).

11:25 *Visā pilnībā* – Visi. Šķiet, ka pastāv noteikts skaits citu tautību cilvēku, kas ir jāpievērš; un tad ebreji atsauksies evaņģēlija vēstij, Kristus atgriešanās laikā (26.p.). Kad Valstības evaņģēlijs tiks sludināts visā pasaulē, tad nāks gals (Mt.24:14). Tādā veidā mēs varam paātrināt Kristus atgriešanos, sludinot evaņģēliju visā pasaulē un mudinot Izraēlu nožēlot grēkus.

11:32 *It visus* – Kā ebreju, tā arī ne-ebreju ticīgos.

12:1 Vecās Derības upuri bija jāšacērt gabalos, un pat iekšējie orgāni bija jāupurē Dievam. Tas runā par to, ka visa mūsu dzīve, it īpaši mūsu iekšējā būtība ir jāveltī Dievam.

12:3 Ticība vienā ziņā ir Dieva dāvana (Ef.2:8). Kad mēs to sapratīsim, tas atturēs mūs no lielīšanās neticīgo priekšā un pārākuma sajūtas salīdzinājumā ar tiem.

12:4 Kristīdamies Kristus Vārdā, mēs kļūstam par Kristus miesas locekļiem (1.Kor.12:13). Katram no mums ir kāda noteikta funkcija Kristus miesas ietvaros; nenovērtēsim par zemu vai neignorēsim to uzdevumu, kas mums ir paredzēts.

12:18 *No savas puses* – Mēs nevaram vienmēr būt vienisprātis ar citiem; Jēzus un Pāvils nebija. Taču nesaskaņas un šķelšanās izvēle lai nekad nenāk no mūsu puses!

12:19 *Neatriebieties* – Tādēļ tiesāšanās ar citiem ir tik nepareiza. Ja pret mums slikti izturas, mums ir jātic nākamajai Dieva tiesai – un jāatstāj atriebība Dieva ziņā.

13:2 Mums ir jāsalīdzina šo pantu mācība ar Pētera piemēru Ap.d.4:19; mēs varam paklausīt varai līdz tai robežai, aiz kuras šī paklausība izvērtīsies par nepaklausību Dievam. Šķiet, ka Pāvils to uztver kā pašsaprotamu, tādēļ viņš speciāli uz to nenorāda.

13:7 Kristiešiem nav jāizvairās no nodokļu maksāšanas.

13:10 Jēzus piepildīja Mozus bauslību, mirdams krusta nāvē (Mt.5:17; Lk.24:44); bet šeit Pāvils saka, ka mīlestība ir bauslības piepildījums. Tādēļ Jēzus nāve krustā bija ‘mīlestība līdz galam’ (Jņ.13:1), galīgais mīlestības formulējums publiskā, neaizmirstamā un grafiskā veidā.

13:13 „Diena” attiecas uz nākamo Dieva valstību 12.pantā. Mums jau tagad ir jādzīvo *it kā* mēs būtu Valstībā. Mums ‘ir mūžīgā dzīvība’ tai ziņā, ka mēs jau tagad dzīvojam to dzīvi, kādu dzīvosim mūžībā.

14:1 Garīgi vājie sapratnes un darbības ziņā (piem., attiecībā uz ebreju ēšanas likumiem un sabata turēšanu, par ko ir runa šai nodaļā) ir jāpieņem, nevis jāatgrūž.

14:6 Tā kā sabata turēšana ir personīgās sirdsapziņas lieta, ir nepareizi uzstāt, ka ticīgajam ‘ir’ jātur sabats.

14:10 *Visi stāvēsim* – Grieķu oriģināls varētu nozīmēt arī ‘mēs tiksim piecelti kājās’. 11.pantā mēs lasām, ka tiesas dienā mēs stāvēsim uz ceļiem, lūdzot Dieva žēlastību, apzinoties savu niecību. Bet mums tiks piecelties (4.p.), lai saņemtu Dieva žēlastības apliecinājumu. Tātad, ja tas ar mums notiks, tad mums nav jānosoda mūsu brālis tagad.

14:19 Mums ir jāizvērtē mūsu attieksmes un nostājas, uzmanīgi jāizvēlas vārdi, lai mūsu starpā valdītu miers, nevis šķelšanās.

15:1 Jēzus ‘nesa mūsu vājības’ krustā (Jes.53:4; Mt.8:17). Mūs lūdz darīt citu labā to, ko Viņš darīja mūsu dēļ krustā. Tas padara krustā sišanu par daudz ko vairāk, kā tikai to, uz ko jāskatās no tālienes. Viņš krustā kļūst par mūsu ikdienas iedvesmas avotu, šeit un tagad, mūsu dzīvēs. Tam garam, ar kādu Viņš gāja nāvē, ir jāvalda mūsu dzīvēs šodien.

15:5 *Vienādu prātu* – Tas nenozīmē, ka mums ir jābūt absolūti vienādiem. Vienprātība nav vienveidība. Mēs visi cenšamies katrs savā veidā sasniegt

tādu prāta attieksmi, kāda bija raksturīga Jēzum Viņa dzīvē. Tieši tas ir mūsu vienotības pamats; mums ir *vienāds* prāts tai ziņā, ka mēs visi cenšamies domāt un darboties kā *Viņš* to darīja.

15:8 Kristus nāve lika galu Vecajai Derībai, t.i., Mozus bauslībai, un apstiprināja Jauno Derību, kuras būtība bija ietverta Ābrahāmam dotajos apsolījumos vēl *pirms* Mozus bauslības došanas.

15:20,21 Kad evaņģēlijs izies visā plašajā pasaulē, tad nāks gals (Mt.24:14). Tādēļ arī mūsu uzmanības centrā ir jābūt liecībai par Kristu neticīgajiem / baznīcai nepiederošajiem.

15:30 Lūgšanai nav jābūt formālai; lūgšana ir sava veida cīņa ar Dievu. Piemērs šai ziņā mums bija Jēkabs, kas lūgšanā cīnījās ar Dievu (Hoz.12:2-4). Ja mēs ticam lūgšanas spēkam un esam pietiekami pazemīgi, lai atzītu savu vājību lūgšanā, mēs nereti lūgsim citus aizlūgt par mums – tāpat kā Pāvils to dara šai pantā.

16:1 *Kalpo* – Grieķu valodā ‘diakonos’. Agrīnajā kristiešu baznīcā sievietes spēlēja nozīmīgu lomu, tai laikā, kad reliģija bija galvenokārt vīriešu brīvā laika nodarbošanās.

16:5 Agrīnās baznīcas kristieši satikās mājās; ir ļoti maz arheoloģisku liecību par īpašām baznīcas celtnēm līdz kādiem divsimt gadiem pēc Kristus.

16:17 Salamana pamācības dod līdzīgu padomu Izraēla draudzei Vecajā Derībā. Mūsu ticīgo sadraudzībā ir cilvēki, no kuriem mēs nevaram formāli atdalīties, bet no kuru sabiedrības būtu prātīgāk izvairīties. Pāvils saka, ka mums ir „jāņem vērā” tie, kas vienmēr rada šķelšanos un liek šķēršļus to ceļā, kas vēlas doties Valstības virzienā; mums ir mierīgi jāturas tālāk no tiem.

16:23 Erasts droši vien bija ļoti bagāts vīrs ar augstu stāvokli sabiedrībā. Šajā sarakstā viņš ir ar nolūku minēts blakus Kvartam – kā parasti sauca vergus – kurš vienkārši nosaukts par „brāli”. Patieso Kristus baznīcu raksturo visdažādākā sociālā, etniskā un personiskā sastāva locekļu vienotība. Mūsu vienotībai ir jābūt pietiekami spēcīgai, lai liktu pasaulei apstāties tās neceļos un atzīt Kristu (Jņ.17:23).

1. KORINTIEŠIEM

1:4 Ja cilvēks *vienumēr* pateicas Dievam par to, ko Viņš ir darījis citu labā, tas norāda uz patiesi nesavtīgu garu.

1:7 Svētā Gara dāvanu mērķis pirmajā gadsimtā bija ‘stiprināt’ ticībai pievērstos (6.p.). Kad Jaunā Derība bija uzrakstīta, tās vairs nebija vajadzīgas.

1:10,11 Korintas baznīcā bija daudz nopietnu morālas un mācības dabas problēmu. Taču Pāvils pirmām kārtām runā par šķelšanās problēmu. Šķelšanās ticīgo starpā ir liels grēks, no kura jāvairās par katru cenu.

1:14,15 Garīgajā ziņā nav svarīgi, kas mūs ir kristījis.

1:17 Ar to Pāvils nenoniecina kristību nozīmi – viņš tikko atzina, ka ir kristījis dažus cilvēkus un Apustuļu darbos ir doti vēl citi piemēri. Viņš uzsver, ka Kungs viņu ir sūtījis ar galveno uzdevumu sludināt evaņģēliju; iespējams, ka viņš atstāja kristības un papildu pasākumus citu ziņā.

1:28 Dievs ir mūs izredzējis; tātad mēs savā ziņā esam zemi un nicināti šai pasaulē un sabiedrībās, kurās mēs dzīvojam.

2:4 Pārliecinošais spēks ir pašā evaņģēlijā, it īpaši krusta vēstījumā (2.p.). Cilvēki pievēršas ticībai, pateicoties pašas vēsts spēkam, nevis tās prezentācijas spožumam.

2:6 Ja šīs pasaules valdnieki ir „lemti iznīcībai”, mums nav jāliek cerības uz politiķiem, bet gan uz nākamo Dieva valstības politiku uz zemes Kristus atgriešanās laikā.

2:9 Dievs ir „sagatavojis” mums katram vietu mūžībā; mums visiem būs sagatavots savs mājoklis Dieva mūžīgajā namā (Jņ.14:1-3).

2:13 Mēs apvienojam garīgas lietas ar garīgajām, salīdzinot dažādas Dieva vārda daļas, kas rakstītas Svēta Gara spēkā; un saskatām Svētā Gara darbību mūsu dzīvēs, savietojot to ar Svētā Gara iedvesto vārda mācību Bībelē.

2:14 Tādēļ mums nav jābrīnās, ka daudzi vienkārši ‘nesatver’ mūsu nesto vēsti par Kristu.

2:15 Ļaudis tomēr *nosoda* mūs; taču mūsu attieksmei ir jābūda, ka mums tas neko nenožīmē; jo šajā ziņā viņi nevar mūs nosodīt.

3:2 Kristībās mēs piedzimstam no jauna (Jņ.3:3-5); garīgajā ziņā mēs esam mazi bērni un mēs augam, uzņemot Dieva vārdu, evaņģēlija pamatmācību, kā pienu; bet pieaugot mēs jau sākam uztvert Bībeles vārda mācību. Taču korintieši nebija tiktāl nobrieduši.

3:8 Darbs, kuru mēs ieguldām citu labā, tiks atalgots mūžībā – to nevar salīdzināt ar darbu, ko darām laicīgajā dzīvē, karjerā un tml.

3:9 Pāvils pielīdzina Dievu mūsu darba biedriem celtniecībā vai tīrumā; tā parādot Dieva pazemību, jo Viņš ir gatavs strādāt līdz ar mums mūsu centienos palīdzēt citiem nonākt Viņa valstībā.

3:15 Ja tie, kurus mēs pievēršam, vai cenšamies stiprināt ticībā, atkrīt, mēs paši tiksim izglābti, taču mums būs jāiziet pārbaudes uguns kristības.

3:23 Kristus pat pēc pacelšanās Debesīs „pieder” Dievam un tādēļ nav Pats Dievs.

4:1 Kā Kristus līdzības māca, mums katram ir piešķirtas noteiktas dotības un svētības, kuras mums ir jāliet Dieva kalpošanas darbā. Ja mēs tās neizmantojam, vai izmantojam tās savtīgos nolūkos šai dzīvē, tad mēs neesam uzticami kalpi.

4:3 Tas, ka mūs tiesās Dieva tiesa, ir tik svarīgi, ka cilvēku spriedumi šai dzīvē mūs neskar un neko daudz nenožīmē.

4:4 No vienas puses mūsu sirdsapziņai ir nozīme. Bet pat ja mūsu sirdsapziņa ir tīra kādā ziņā, tas nenožīmē, ka tādēļ mēs esam taisni. Mēs stāvēsim Dieva tiesas priekšā; pēdējā dienā tā nebūs mūsu sirdsapziņa, kas it kā izleks un tiesās mūs. Mēs tiksim tiesāti saskaņā ar to, kā mēs atsaucāmies uz Jēzus runāto vārdu (Jņ.12:48); un dažās lietās mūsu sirdsapziņa vienkārši kļūdās.

4:5 Patiesu tiesu var spriest, zinot cilvēka dziļāko motivāciju. Tā kā tā ir apslēpta, kā mūsu, tā arī vērotāju no malas acīm un it bieži arī paša cilvēka acīm, mēs nevaram spriest par vai tiesāt citus; mums tas vienkārši jāatstāj Dieva ziņā. Tas nenozīmē, ka mums nevarētu būt savs viedoklis – tad jau mēs nevarētu atšķirt labu no ļauna. Bet nav mūsu ziņā priekšlaikus izteikt Dieva galīgo spriedumu par cilvēku.

4:10 Mūsu dzīvē pieņemtie lēmumi, kas balstās uz Kristus zināšanu, nereti liek mums izskatīties muļķīgi neticīgo cilvēku acīs. Bet vai mēs patiesi izskatāmies muļķīgi viņu acīs – vai arī mēs parasti rīkojamies tāpat kā viņi?

4:15 Tie, kurus mēs esam atveduši pie Kristus, ir mūsu garīgie bērni, un mums ir vienmēr jā rūpējas par viņiem visa mūža garumā; un mums arī ir jāciens tie, kas mūs atveduši pie Kristus kā mūsu garīgie vecāki.

5:2 Vietējā baznīcas disciplīna brīžiem ir nepieciešama tādos nopietnos morāles pārkāpumu gadījumos kā šeit pieminētais. Taču tās mērķis ir, lai šī procesa rezultātā tie tiktu glābti (5.p.). Mēs nedrīkstam izslēgt no draudzes cilvēkus personīgu nesaskaņu dēļ un nekad arī dusmu uzplūdā; mums ir jāvadās tikai no mīlestības un vēlmes izglābt kā tos, tā arī citus.

5:5 Parastā ‘Sātana’ izpratne šeit neiederas; jo pretinieks [iespējams, vietējās romiešu valdības iestādes šajā gadījumā] tiek izmantots cilvēku glābšanas lietā Dieva vadībā.

5:6 Raugs, kas atstāja nelabvēlīgu iespaidu uz citiem baznīcā, bija ne tikai šī seksuāli perversā persona; tas attiecās arī uz „ļaušanu” (8.p.). Baznīcas disciplināro pasākumu mērķis bija pasargāt citus no ļaunuma ietekmes.

5:11 Ēšana kopā pirmajā gadsimtā bija sadraudzības un cilvēka pieņemšanas zīme. Jēzus ēda ar visāda veida grēciniekiem, lai pievērstu tos Sev; Viņš ēda ar cilvēkiem, neraugoties uz to, kāds bija viņu garīgais līmenis.

6:1 Mums nevajadzētu citus ticīgos vilkt uz tiesu; tā vietā mums jā mēģina atrisināt problēmas ar gudru un pazemīgu baznīcas cilvēku starpniecību – pat tādu, kas mūsu vidū nekā sevišķi neizdalās.

6:7 Mums ir labāk paciest pārestību, nevis iet tiesāties ar brāli. Mēs dzīvojam tādā prāvošanās un tiesas draudu laikmetā kā nekad agrāk un mums nevajadzētu tajā iekļauties.

6:8 Izsaukt brāli uz tiesu par krāpšanu faktiski [Dieva acīs] ir piekrāpt tos; tā jūs parādāt, ka neesat labāks par viņiem un nosodāt paši sevi.

6:9 Ja mēs ticam, ka netaisnie neiemantos Dieva valstību, kad Jēzus atgriezīsies, tam mūs ir jānomierina. Tikai šim spriedumam ir nozīme, tā kā mums nav jāsauc tos uz tiesu, lai tie dzirdētu cilvēku spriedumu šai dzīvē. Izvairoties no cilvēku tiesas palīgā saukšanas, mēs parādām mūsu ticību Dieva spriedumam, kurš neizpaliks (skat 4:3,4).

6:11 *Nomazgāti ...Vārdā* – Atsauce uz kristībām. Mēs arī [būtībā] esam grēkojuši tāpat, kā tie, kurus mēs vēlamies saukt uz tiesu. Bet no Dieva žēlastības mums tika piedots caur kristībām. Tādēļ mums ir jāpiedod viņiem.

6:12 Kristus nav devis mums garu sarakstu ar lietām, kas mums būtu jā dara un tām, kas nebūtu jā dara. Jautājums nav par to „Ko es varētu atļauties darīt?”, bet gan „Kas būtu lietderīgi / prātīgi?”

6:16 Dzimuma akta loma Dieva plānā ir darīt divus cilvēkus par „vienu miesu”. Jebkura cita veida darbība ir liels grēks.

7:2 Pāvils bieži uzstāda ideālas prasības, taču atzīst, ka Dievs piekāpjas cilvēku vājībām. Tā, viņš iesaka dzīvot neprecētiem, bet piekāpjas laulību priekšā; laulību šķiršana nebūtu ieteicama, bet, ja tā notiek, tad jāpaliek neprecētam/ai (11.p.).

7:5 Mūs kārdina mūsu pašu iekšējā dzimumdziņa, nevis kāda ārēja kosmiska būtne. Mūsu iekšējā aizliegto dzimumattiecību iekāre ir mūsu patiesais pretinieks / Sātans.

7:7 Kā laulība, tā arī vientulība ir Dieva dāvanas. Taču daudzi vientuļi cilvēki ļoti vēlas stāties laulībā un daži precētie atkal labprātāk kļūtu vientuļi, domādami, ka tādā veidā tie labāk spēs kalpot Dievam. Bet lai kādā stāvoklī mēs būtu, tā ir Dieva dāvana, kas mums jāizmanto.

7:12 *Es, ne Tas Kungs* – Viss, ko Pāvils rakstīja, ir Dieva Gara iedvests. Taču diezgan bieži viņš atkārtu jau Jēzus doto mācību (10.p.). Bet tagad Pāvils saka mums to, ko Gars viņam atklājis vēlāk, un kas nav Kunga Jēzus mācībā.

7:14 Daļēji mūsu neticīgie vai nepieaugušie ģimenes locekļi ir ‘svētīti’ mūsos. Tam mūs jāmudina palikt uzticīgiem Dievam.

7:16 Kā Dievs caur Jēzu glābj cilvēkus, tā Jēzus uztic šo darbu mums. Ticīgais var izglābt citu cilvēku; tas ir liels pamudinājums ‘palikt’ laulībā ar neticīgo, kā arī evaņģēlija sludināšanā.

7:17 *Visās draudzēs* – Pāvila mācība šai draudzei bija Dieva iedvesta un tādēļ tā attiecas un ir saistoša arī daudz plašākā mērogā. Tādēļ Viņa vēstules nav tikai vēsturiski dokumenti, bet Dieva vārds visu paaudžu ticīgajiem. Mēs, protams, dzīvojam citā laikā un citā vietā, taču caur viņu dotā Dieva mācības būtība ir saistoša mums visiem.

7:20,23 *Ja vari kļūt brīvs...labāk kļūsti* – Varētu attiekties uz mūsu iesaistīšanos karjeras taisīšanā vai nodarbē, kas mūs padara par vergiem un attālina no kalpošanas Dievam.

7:36 Šķiet, ka 7:26-40 ir Pāvila komentāri attiecībā uz noteiktu situāciju Korintā – viņš atbild uz vairākiem korintiešu vēstulē viņam uzdotajiem jautājumiem (1.p.). Mēs lasām tikai atbildes, nezinot uzdoto jautājumu būtību.

7:39 Laulības ir uz mūžu. Nevienā citā cilvēces vēstures laika posmā šis princips nav sastapies ar tik lielu pretestību kā tagad. Ticīgajiem laulības ir tikai „Kungā” – tiem, kas ir kristīti Viņā.

7:40 *Pēc manām domām* – Grieķu valodas variants ir drīzāk ‘Esmu pārlicināts...’

8:1 Mēs varam nepareizi izmantot zināšanas, ieskaitot arī garīgās zināšanas – pat ja teorētiski tās ir pareizas. Ja mūs vada mīlestība, tad mēs centīsimies pamācīt un celt citus un pielietosim mūsu zināšanas piedienīgi un iejūtīgi.

8:3 Brīnumaini ir tas, ka Dievs mūs ir atzinis; Viņš zina par mums daudz vairāk nekā mēs zinām par Viņu.

8:4,5 Pretēji to laiku uzskatiem Pāvils māca, ka elku nav. Viņš runā par elkiem kā par „ļunajiem gariem” (10:21); cilvēki ticēja, ka ir tādi ļunie gari kā kādi pusdievi un izgatavoja tiem elkus uz zemes. Korintiešiem piemita tieksme pielūgt Dievu un arī ļunos garus / elkus. Pāvils skaidri pasaka, ka elku nav; ‘ļuno garu apsēstība’ Jaunās Derības valodā attiecas uz neizskaidrojamām [nereti psihiskām] slimībām.

8:6 Vienīgais Dievs ir Dievs Tēvs. Maldīgā Trīsvienības mācība apgalvo, ka viens Dievs eksistē trijās personās, viena no kurām ir „Dievs Tēvs”. Taču Bībele māca, ka ir tik viens vienīgs Dievs Tēvs. Tādēļ Jēzus nav Dievs. Šis pants skaidri uzsver, ka Viņš pastāv kā pilnīgi individuāla būtne.

8:9 Mēs varam ēst, ko mēs gribam; bet, pieņemot šo lēmumu, mums vienmēr jādomā, kā tas iespaidos ticībā vājākos. Šo principu mums it bieži nākas ņemt vērā, pieņemot kādu lēmumu. ‘Es tajā neko nepareizu nesaskatu... Mana sirdsapziņa to atļauj’ ir garīgi savtīga attieksme. Mūsu piemērs atstāj daudz stiprāku iespaidu uz citiem, nekā mēs varam iedomāties. Ja mūsu piemērs liek kādam paklupt, tad mēs esam grēkojuši pret Kristu un Viņa nāve šim cilvēkam neko nedos (12.,13.pp.). Tādējādi, tas, kas mums nevar būt par grēku, kļūst par to, ja tas liek citam paklupt.

9:5 *Māsu ņemt par sievu* – Atkal Pāvils uzsver, ka jālaulājas tikai ar ticīgo (7:39).

9:12 Šeit mums ir piemērs, kā mēs varam izvēlēties dzīvot dažādu līmeņu garīgo dzīvi. Nebūtu nepareizi, ja Pāvils saņemtu atalgojumu par savu darbu, un viņš paskaidro, ka Vecajā Derībā tam ir precedents – un pat nepierakstīti Jēzus vārdi to māca (14.p.). bet viņš izvēlējās augstākā līmeņa kalpošanu un neņēma algu par to. Ja mēs mīlam Dievu, mēs vēlēsimies Viņam kalpot iespējami augstākajā līmenī. Mēs necentīsimies Dieva kalpošanai atvēlēt minimālo laiku.

9:17 Pāvils saka, ka par zīmi, ka viņš ir aicināts sludināt evaņģēliju, ir tas, ka viņam tas nemaz nenāca viegli; viņa klusēšanas gadi Arābijā pēc viņa pievēršanas, iespējams, bija gadi, kad viņš pretojās šai pavēlei – aicinājumam (Gal.1:17). Ja mēs to uzskatām par grūtu un domājam, ka

‘ne jau nu man’ jādalās ar labo vēsti par Kristu ar citiem – tad mums ir laba kompānija.

9:18 Paradokss – neņemot algu vai atlīdzību no cilvēkiem par mūsu kalpošanu [naudas vai slavas vārdu veidā], mēs saņemsim atlīdzību no Dieva.

9:20 Bez kādas liekulības mums arī ir jārunā ar cilvēkiem viņiem saprotamā valodā – nevis tikai savā ierastajā manierē, nemaz neinteresējoties par to, vai tas radīs viņos kādu atsauksmi.

9:27 Tas vien, ka mēs citiem stāstām par evaņģēliju, mūs netaisnos; Dievs var mūs atmest, ja mēs neprotam valdīt pār sevi.

10:2 Izraēls verdzībā Ēģiptē pārstāv mūs pasaulē pirms kristībām. Kad Izraēls gāja pāri Sarkanajai jūrai, tam abās pusēs bija ūdens un mākonis (arī ūdens) bija virs tiem. Viņiem visapkārt bija ūdens – un Pāvils to redzēja kā kristību simbolu. Viņi izgāja no Sarkanās jūras un tiem bija jāiet pa tuksnesi (mūsu dzīve šai pasaulē pēc kristībām), pārtiekot ikdienā no mannas (Dieva vārda, Jēzus), kamēr tie nenonāca apsolītajā zemē (Dieva valstība uz zemes, kad Jēzus atgriezīsies). Tuksnesī Izraēls cieta neveiksmi, tie vēlējās atgriezties atpakaļ Ēģiptē, un mums ir jāizdara secinājumi no šī piemēra.

10:13 Pārbaudījums patiesībā var būt pāri mūsu spēkiem, bet Dievs dod mums izejas iespēju. Kad vien mēs grēkojam, mēs esam vainīgi un mums par to jāatbild; mēs nevaram aizbildināties ar to, ka situācijas ietvaros mums nekas cits neatlika kā grēkot. Dievs apsola, ka Viņš nekad neļaus tam notikt. Tas ir liels apmierinājums, kā arī izaicinājums.

10:21 Ļauno garu, jeb elku nav, kaut gan daudzi tic, ka tie pastāv (8:5).

10:29,30 *Kāpēc manu brīvību...? Kāpēc topu zaimots...?* – Šķiet, ka Pāvils sagaida cilvēkus sakām šos vārdus atbildē uz viņa tikko teikto (tieši tāpat kā 15:35). Mums ir ar iejūtību jāuztver citu cilvēku sirdsapziņa, nevis vienkārši jāspriež, ka *mēs* paši tur nesaredzam nekā nepareiza.

11:1 Pāvils patiesi nav nekāds tēls, kas jāapbrīno no tālienes, kā mēs apbrīnojam kādu gleznotāja šedevru; mums viņš jāuztver kā paraugs, kuram jāseko, lai mēs labāk varētu sekot Kristum.

11:3 *Kristus galva ir Dievs* – Pat tagad, *pēc* Jēzus laicīgās dzīves, Viņš aizvien vēl ir Dieva pakļautībā.

11:19 Mūsu attieksme pret šķelšanos baznīcā atklāj, vai mēs esam pieņemami Dievam, vai ne.

11:23-29 Šos pantus ir ieteicams nolasīt pirms Kristus piemiņai veltītā maizes laušanas rituāla. Mēs varam to darīt arī vienatnē; un šie panti ir piemēroti situācijai.

11:28,29 Daži klusuma brīži pirms maizes un vīna baudīšanas rituāla ir nepieciešami, lai mēs pārbaudītu sevi. Kad mēs atmiņā iztēlosimies Kristus nāvi krustā, mēs dabiski pārbaudīsim sevi, jo tas skars mūsu sirdsapziņu.

11:31 *Sodīti* – Tiesas diena ir neizbēgama, bet, ja mēs nosodām sevi mūsu pašpārbaudes brīdī šodien, atskārstot, ka mēs neesam cienīgi, tad mēs netiksim sodīti. Tas izrādīsies par visas pastāvēšanas vislielāko paradoksu.

11:32 *Ar pasauli pazudināti* – Tie, kas tiks atraidīti tiesas dienā, tiks vienkārši nosūtīti atpakaļ pasaulē un saņems pasaulei paredzēto nosodījumu. Ja šai dzīvē mēs labprātāk izvēlamies būt ar pasauli, nevis ar Jēzu un Viņa tautu, tad mēs tiksīm nosūtīti atpakaļ pasaulē, kad Viņš atgriezīsies.

12:3 Bija cilvēki, kas apgalvoja, ka viņiem ir Svētā Gara dāvanas, kaut gan viņiem to nebija, un kas gribēja nolādēt Jēzu, kā to pieprasīja pagāni. Problēma, kas saistīta ar cilvēku nepatiesajiem apgalvojumiem, ka viņi ir apveltīti ar Svētā Gara dāvanām, pastāv arī šodien.

12:10 Tikai daži cilvēki pirmajā gadsimtā bija apveltīti ar Svētā Gara dāvanām runāt mēlēs [svešvalodās]. Skat arī 30.pantu. Tādēļ tiem, kas apgalvo, ka ar ‘runāšanu mēlēs’ ir apveltīti visi patiesi pievērstie ticīgie, nav taisnība.

12:13 Kristoties, mēs kļūstam par Kristus miesas locekļiem. Tādēļ kristībām ir tik liela nozīme; katrs, kas ir patiesi kristīts, ir Kristus miesas loceklis un šī iemesla dēļ mēs nevaram tikt atšķelti no citiem miesas locekļiem (25.p.); un mēs nevaram teikt, ka mums nav vajadzīgi citi Kristus miesas locekļi (21.p.). Maize, kuru mēs laužam maizes laušanas rituālā, ir Kristus miesas simbols; mēs visi esam viens klaips (10:17). Tādēļ maizes laušanas reizē mums ir laipni jāizturas pret visiem, kas ir patiesi kristīti Kristus Vārdā. Tā kā ir tikai viena Kristus miesa, viens klaips, viena maize, mēs faktiski tik un tā laužam maizi ar viņiem, pat ja mēs (aplami) atsakāmies to darīt.

12:22 Klusākie un nespēcīgākie Kristus miesas locekļi ir ļoti svarīgi – un mums tas ir jāatzīst.

13:1 Tādēļ runāšana mēlēs nav pestīšanas garantija.

13:4 Mīlestība šeit ir personificēta. Mums ir jābūt tādiem kā „Mīlestība”; mīlestība ir galvenā kristiešu dzīves īpašība, tā ir kristieša dzīves būtība.

13:6 *Nepriecājas par netaisnību* – Daudzas ‘izklaides’ aicina mūs tieši uz to; priecāties, redzot un klausoties netaisnību, un baudīt to, kaut arī nedarot tās lietas. Mums nav jāpriecājas par grēcīgām izdarībām, bet jāpievēršas garīgajām lietām.

13:8 Šeit Pāvils pravieto, ka brīnumainās Svētā Gara dāvanas tiks atņemtas. Tās tiks atkal dotas, kad Jēzus atgriezīsies (Ebr.6:5).

14:2 Runāšana mēlēs bija spēja runāt svešvalodās, kā tas attēlots Apustuļu darbos 2. Šeit Pāvils apraksta un kritizē to, kas notika Korintas draudzē.

14:6 Runāt mēlēs runāšanas dēļ, vienkārši lai izrādītos, nav nekādas jēgas; citiem vajadzētu kādu, kas tulkotu šo runāšanu dzimtajā valodā. Šīs nodaļas būtība ir tajā, ka Pāvils saka: ‘Neizrādieties. Izmantojiet jums dotās spējas, lai celtu citus, nevis lai nelietderīgi tās izmantotu sevis pacelšanai, izrādīšanās pēc citu priekšā, lai izskatītos citādāks un superīgāks par citiem.’

14:10 „Mēles” attiecas uz „pasaules valodām”, bet ne uz kādu nesakarīgu murmināšanu; tā ir skaidri saprotama valoda, kā Apustuļu darbos 2.

14:19 Kaut gan šīs pamācības attiecas uz valodas spēju [runāšanas mēlēs] lietošanu pirmajā gadsimtā, mēs varam saprast kādu runāšanas principu Pāvils iesaka – runāt ar cilvēkiem tā, lai viņi jūs saprastu, lai tas nāktu par labu viņu garīgajai izaugsmei, nevis pieturēties tikai pie sava runāšanas veida, vai tas citiem būtu saprotams, vai ne. Kungs Jēzus mācīja ļaudīm Dieva vārdu tā, lai tie varētu to klausīties, nevis tā, kā Viņš būtu varējis to paust (Mk.4:33).

14:27 Draudzes vidū nevarēja būt vairāk par divām vai trim valodas grupām, kas nezinātu nevienu citu no lietotajām valodām.

14:28 Tās draudzes, kas apgalvo, ka runāšana „mēlēs” nav atkarīga no cilvēka gribas, nepakļaujas šai pavēlei.

14:32 Tie, kam patiesi ir praviešu dotības, valda pār sevi un nerunā nesakarīgi.

14:34 Šī pavēle ir tieši runāšanas mēlēs un pravietošanas kontekstā; daudzas draudzes šodien, kas apgalvo, ka cilvēki tajās runā mēlēs, vienkārši ignorē šo pantu.

14:37 Patiesi garīgi cilvēki pieņems šeit dotās Pāvila pavēles un neignorēs tās.

15:2 Lai gūtu pestīšanu, ir jāpieturas pie pareizas evaņģēlija izpratnes. Nav slikti atkal un atkal sev atgādināt evaņģēlija pamatmācību.

15:10 Doma par to, ka darbs Tā Kunga lietās nav veltīgs, atkal atskan 58.pantā. Šī saistība ir mums par mācību, ka Pāvila degsme darbā, atsaucoties uz Dieva dāvāto žēlastību, nav jāapbrīno no tālienes; mums ir jāņem piemērs no viņa.

15:11 Cilvēku ticība ir atkarīga lielā mērā no sludinātāja; mēs varam vest ļaudis pie ticības vai atstāt tos bez ticības un cerības, ja mēs tiem nesludinām (Rom.10:14).

15:20 *Pirmais no mirušiem* – Jēzus bija pirmais, kas piecelts no mirušajiem un saņēmis mūžīgo dzīvību. Pirms Jēzus neviens nav saņēmis mūžīgo dzīvību savas laicīgās dzīves beigās, ne Ēnohs, ne Elija.

15:22 *Visi tiks dzīvi darīti* – visi tie, kas ir „Kristū”, proti, kristīti Viņa nāvē un augšāmcelšanā.

15:28 Kristus būs mūžīgi pakļauts Dievam, un Viņš nodos Valstību Dievam (24.p.). Kristus nebija mazāks par Dievu tikai Savā laicīgajā dzīvē; tāds Viņš būs mūžīgi. Trīsvienības mācībai nav apmierinoša izskaidrojuma.

15:29 Pāvils neatbalsta domu par ‘kristīšanos par mirušajiem’ – viņš saka, ka nav loģiski to darīt Korintā, ja jau viņi noraida arī augšāmcelšanos; jo kristības simbolizē nāvi (kad mēs iegremdējamies ūdenī) un augšāmcelšanos, kad mēs iznākam no ūdens (Rom.6:3-5).

15:32 Tie, kas maldīgi domā, ka ‘dvēsele’ pēc miršanas nonāk debesīs, līdz ar to aplāpē kolosālo augšāmcelšanās nozīmi, kas nāks līdz ar Kristus atgriešanos. Kas attiecas uz mums, mums ir jādzīvo, zinot, ka mēs tiksīm augšāmcelti, tiesāti, un no Dieva žēlastības dzīvosim mūžīgi Viņa Valstībā.

15:33 Mēs varam domāt, ka varam būt draugos ar sliktiem cilvēkiem un neiespaidoties no viņiem; taču ieklausīsimies Pāvila vārdos ar visu nopietnību.

15:38 Augšāmcelšanās laikā mēs saņemsim jaunu miesu – mūžībā mēs dzīvosim miesiskā formā. Visa pastāvēšana Bībelē ir miesiskā formā. Bet pastāvēs saistība starp mums, kādi mēs esam tagad un kādi mēs būsīm mūžībā – kad mēs mirstam, mūsu raksturs ir kā sēkla, kas tiek iesēta, lai uzdīgtu augšāmcelšanās laikā. Tādēļ no liela svara mūžībā ir tās rakstura īpašības, kuras mēs attīstām, veidojot savu personību šai dzīvē.

15:41 Valstībā pastāvēs dažādu līmeņu atlīdzības, tāpat kā viena zvaigzne ir spožāka par otru; daži valdīs pār piecām pilsētām, citi pār divām (Lk.19:19), atspoguļojot to, ka daži šai dzīvē nesuši vairāk augļu nekā citi (Mt.13:8).

15:50 Tā kā mēs aizvien vēl esam „miesa un asinis”, mēs nevaram tagad pilnībā būt Dieva valstībā, un arī baznīca nav pilnībā Valstība – jo augšāmcelšanās laikā mums jātop pārvērstiem pirms mēs varam pilnībā nonākt Valstībā (51.-53.pp.).

16:2 Dievam vairāk tīk regulāra, pastāvīga devība nekā gadījuma rakstura dāsni ziedojumi.

16:7 *Ja Tas Kungs gribēs* – Runājot par mūsu plāniem, mums vienmēr jāsaka: „ja Tas kungs tā gribēs” (Jēkaba 4:15).

16:14 Ir iespējams kalpot Dievam bez mīlestības – kā Pāvils par to brīdina 13.nodaļā. Ir ļoti svarīgi, lai visu, ko mēs darām, mēs darītu mīlestības vārdā; ne tāpēc, ka ‘tas jādara’, ne tādēļ, lai kaut kā izceltos, ne tādēļ, ka tā ir ierasts darīt vai ka pastāv tāda tradīcija.

16:15-18 Cieņu nevar pieprasīt, to var tikai nopelnīt. Mums ir jācieņa tie, kas ir veltījuši savas dzīves kalpojot citiem Kristū.

16:22 *Maran ata* – Agrīnās baznīcas lozungs, kurš piesauc ‘Kaut ātrāk atnāktu mūsu Kungs!’

2. KORINTIEŠIEM

1:4 Viens no mūsu ciešanu iemesliem ir tajā, ka iepriecinājumā, ko mēs no Dieva esam saņēmuši par tām, mēs varam dalīties ar citiem, kas cieš tāpat kā mēs. Bet tas būs iespējams tikai, ja mēs esam patiesi saistīti ar citiem; un ciešanām ir tāda īpatnība, ka tās padara mūs egocentriskus. Pāvils tik labi saprata šo principu, ka viņš varēja rakstīt, ka viņa ciešanas bija korintiešiem par iepriecināšanu (6.p.).

1:9 *Bijām jau nāvei lemti* – Iespējams, ka Pāvils atsaucas uz vietējo valdnieku piespriesto nāves sodu vai arī atlabšanu pēc letālas slimības.

1:13 ‘Mēs rakstām, ko jūs lasāt’ varētu nozīmēt, ka, lasot Pāvila vārdus, viņi savā sirdsapziņā saprot, ka Pāvila vārdi saskan ar viņa darbiem – kā tam ir jābūt arī mūsu gadījumā.

1:19 Kunga Jēzus rakstura nevainojami pozitīvajām īpašībām ir jāatspoguļojas arī mūsu raksturā un mērķtiecībā (17.p.).

2:6 Tas varētu attiekties uz gadījumu ar netiklo brāli, par kuru Pāvils rakstīja 1.Kor.5, iesakot draudzei nebiedroties ar šo cilvēku. Bet Pāvils zināja, ka pārāk liela atšķirtība no pat tādas netiklas personības var novest pie psiholoģiska un garīga rakstura ciešanām, ja cilvēks nožēlo savus grēkus (7.p.).

2:12 *Durvis man atvērās* – Dievs dažkārt paver mums iespējas dot īpašu liecību par Viņu, un mums ir droši jāuzņemas to darīt.

2:14 Tā ir atsauce uz romiešu uzvaras gājieniem, kad uzvarētāju karavīri maršēja pa ielām, dedzinot vīraku pēc uzvaras pār ienaidnieku. Jēzus uzvarai krustā ir jāpilda mūs ar tādu uzvaras un godības apziņu.

3:2 Tas, ka Pāvils bija pievērsis korintiešus, bija viņa autoritātes pamatā; viņam nebija vajadzības pēc kādas citas autoritatīvas personas ieteikuma.

3:12 „Liela drosme” asociējas ar evaņģēlija sludināšanu Apustuļu darbos. Mēs, kas no dabas esam kautrīgi un ne pārāk pārliecināti, sludinot citiem, varam smelties drosmi tajā, ka mums ir droša cerība. Ja mēs ticam, ka dzīvosim mūžīgi Dieva valstībā, mēs radīsim sevī spēku sniegt šo labo vēsti arī citiem (skat 4:13).

3:13 Vecās Derības nolikumi (14.p.), Mozus bauslība pamazām zaudēja spožumu (11.p.). Tiem būs darīts gals ar tempļa nojaukšanu m.ē.70.gadā. Tas nozīmē, ka šodien mums nav jāpilda Mozus bauslība – tā ir zudusi.

3:18 Kad Mozus runāja ar Eņģeli, Eņģeļa sejas godība atspoguļojās Mozus sejā un izplatījās uz citiem. Ja mums ir personīgas attiecības ar Jēzu, Viņa godība, Viņa personība atspoguļosies no mūsu sejām uz pārējiem; un vēl jo vairāk, mēs sāksim līdzināties Viņam. Viņa seja kļūs par mūsu seju. Tādēļ mums ir regulāri jālasa evaņģēliji un jādomā par Jēzu kā par personu; pat zināšana par Viņu mūs pārveidos.

4:4 Tā ir tumsa, kas aptumšo cilvēku acis (1.Jņ.2:11), proti, nestaigāšana Dieva ceļos, kā to nosaka Viņa vārds. Ir tikai *viens* Dievs – ne divi. *Dievs* (nevis Sātans) deva Izraēlam acis, lai tie neredzētu (Rom.11:8); 2.Kor.3:14 teikts, ka to sirdis tika „nocietinātas”, tāpat kā kādreiz faraona sirds. Lai kas arī būtu „šīs pasaules dievs”, Dievs strādājis caur to un tādēļ ir lielāks par to. Ef.4:18 Pāvils skaidri pasaka, kas ir „aptumšošanās”: „Savas nezināšanas dēļ

un sirds apcietinātības dēļ, aptumšojušies *savā* sapratnē”. Tas bija īstais pretinieks / Sātans. Pāvils, runājot par ‘šīs pasaules dievu’ visdrīzāk citē tā laika ebreju rakstīto, tas nebūt nenorāda uz Pāvila ticību tāda ‘dieva’ pastāvēšanai.

4:5 Sludināšana var izvērsties par augstprātīgu darbību, ja mēs to izmantojam sevis celšanai citu acīs. Jēzum ir jābūt mūsu vēsts būtībai.

4:10 Kristību princips darbojas mūsu dzīves ikdienā; mēs zaudējam uz laiku [mirstam], taču līdz ar Viņu tiksīm augšāmcelti atjaunotai dzīvei (Rom.6:3-5).

5:3 *Nebūsim kaili* – Tie, kas tiks Jēzus atraidīti pēdējā tiesas dienā būs „kaili” (Atkl.16:15), jo tie neko nebūs attīstījuši Dieva labā. Līdzīgi, Jēzus iesaka mums uzkrāt sev mantas debesīs, tagad domājot un dzīvojot tā, kā Dievam tīk (Mat.6:20).

5:9 *Mājās būdami vai vēl svešumā* – Vai mēs būsim miruši vai dzīvi Kristus atgriešanās dienā. Ja mēs mirsim, mēs būsim nemaņā līdz Viņa atnākšanai; taču mūsu nāve nesīs mums Viņa atgriešanos, jo nākošajā brīdī jau nāks augšāmcelšanās, kad mēs atgūsim samaņu un būsim ar Kungu Jēzu.

5:10 Mēs visi saņemsim spriedumu par to, kā mēs dzīvojām laicīgajā dzīvē – vai nu mēs paliekam mirstīgi un mirstam „otrajā nāvē”, vai arī otrā nāve mūs neievainos (Atkl.2:11), jo mēs saņemsim nemirstīgu miesu, kāda ir Jēzum tagad. Atcerieties, mēs dzīvosim mūžīgi miesiskā veidolā; Bībele runā tikai par miesisku pastāvēšanu.

5:17 Mēs esam „Kristū” pēc kristībām Viņa Vārdā (Rom.6:3-5), un tādējādi mēs kļūstam par jaunas radības daļu, kuras radītājs ir Kristus.

5:20 Mēs esam Kristus pārstāvji uz zemes, un tā, kad cilvēki mūs satiek, tie satiek Jēzu. Tādēļ mums ir jāizturas Kristus cienīgi (6:3,4).

6:2 Uzsvars, kas likts uz „tagad”, atspoguļo mūsu tagadējās dzīves izšķirošo nozīmi. Mēs dzīvojam vislabvēlīgākajā laikā, kad mums tiek pavērta mūžīgas dzīvības iespēja. Tiesas dienā jau tam būs par vēlu.

6:8 *Ar neslavu* – Tas, ka mūs nomelnos, tikai pierāda, ka esam Dieva kalpi (4.p.).

6:11 Korintieši agresīvi izturējās pret Pāvilu, taču viņš atvēra tiem savu sirdi – Pāvila vēstulēs korintiešiem ir daudz vairāk autobiogrāfisku liecību par viņu, nekā visās citās viņa vēstulēs.

6:14 *Nevelciet svešu jūgu* – Šis princips attiecas uz tiem, kas izvēlas precības vai tuvas attiecības ar neticīgajiem, zinot, ka ļauna sabiedrība samaitā labus tikumus (1.Kor.15:33).

6:17 Mums ir jānošķiras no šīs pasaules, taču jābūt arī par gaismu pasaulei. Tādēļ nošķiršanās attiecas uz pasules grēcīgo dzīves veidu. Nošķiršanās pavēle ir pozitīva – mums ir jānošķiras no pasaules, lai mēs varētu tuvoties Pašam Dievam; tā ir ebreju „svētuma” būtības nozīme.

7:3 Pāvils parasti runā par kopā miršanu un kopā dzīvošanu Kristus nāves un augšāmcelšanās kontekstā, šim procesam sākoties tad, kad mēs kristāmieš Kristus Vārdā (Rom.6:3-5). Bet mūsu brāļi un māsas Kristū ir Viņa miesas daļas un līdz ar to mums ir jādomā par kopā miršanu un kopā dzīvošanu arī ar tiem, kas tāpat kā korintiešu ticīgie agresīvi izturējās pret Pāvilu (12:16, un tml.) un kas bija vāji ticībā un uzvedībā.

7:7 Citviet 2.vēstulē korintiešiem lasām par korintiešu agresīvo nostāju pret Pāvilu; taču viņš centās redzēt viņos labo, labāk ticot to labajiem vārdiem, taču neieslīgšot naivumā.

7:10 Mūsu pestīšana ietver grēku nožēlu un tā ir „dievišķo skumju” izteiksme. Cik bieži mēs tās izjūtam, atceroties savus trūkumus?

7:13 Ja mēs esam nesavtīgi, tad citu prieks ielīksmo arī mūs. Mēs jau priecājamies ne tikai par lietām, kas attiecas uz mums personīgi.

8:1,2 Mīlestības pilnā Dieva žēlsirdība arī mūsos izraisa „devības” dāsnumu; jo grieķu vārds, kas tulkots kā „žēlsirdība” nozīmē „dāvanu”. Mēs nevaram vienaldzīgi reaģēt uz šo žēlsirdīgo pestīšanas dāvanu.

8:12 Tādējādi, arī nabadzīgs cilvēks tomēr var būt devīgs. Ja Dieva žēlastība mūs mudina uz dāsnumu, bet mums vienkārši nav to lietu, kuras mēs gribētu dot citiem, tad mūsu vēlmi to darīt Dievs uzskata par devīgumu.

8:15 Šis citāts no Vecās Derības attiecas uz to, ka daži izraēlieši salasīja vairāk mannas katru dienu, nekā citi, kas, iespējams, bija pie vārgākas veselības vai arī gados vecāki. Taču tie, kas salasīja vairāk, dalījās ar tiem, kas nevarēja salasīt tik, cik bija nepieciešams.

8:16 Dievs dod mums sirdī rūpību par citu vajadzībām un mums ir jāseko Viņa norādījumiem.

8:23 Kristus lepojas ar tiem, kas dara Viņa darbu, rūpējoties par citiem. Viņš ir ļoti augstās domās par Saviem kalpotājiem.

9:2 Devības degsmei ir spēja aizraut arī citus; taču devībai un rūpēm par citiem nav jāizpaužas tikai vārdos, kā tas bija ar korintiešiem un nereti arī ticīgo sarunās; ir jābūt arī konkrētiem darbiem (3.p.).

9:6 Mūsu cēlsirdības augļi būs redzami pļaujas laikā, Kristus atgriešanās laikā (Mt.13:30). Mūsu cēlsirdības izpausme nav obligāti saistāma ar naudu.

9:7 Rūpēm par citiem (ne tikai naudas izteiksmē) ir jānāk no sirds, nevis tāpēc, ka mēs justos spiesti to darīt, zinot, ka to no mums sagaida; tām ir jābūt mūsu pašu prātā pieņemtam lēmumam.

9:8 Ja mēs patiesi vēlamies būt devīgi, tad Dievs mums piešķirs to, kas ir nepieciešams, lai mēs tādi varētu būt – Viņš dos mums vairāk sēklas sējai, lai ievāktā raža (kā Viņa godināšanas veidā no saņēmēju puses, tā arī godības veidā, ko mēs saņemsim Valstībā) būtu bagātāka (10.-12.pp.). Jēzus māca to pašu Lūkas 11:5-7 - mēs dabūsim visu, ko vien mēs lūdzam, ja mēs to lūgsim, lai dotu to citiem, kas tiem patiesi nepieciešams un kā mums pašiem patiesi nav.

10:5 Kristietības būtība ir garīgajā noskaņojumā, kad visas mūsu prāta tieksmes pakļaujas garīgumam.

10:7 *Tāpat kā viņš, tā arī mēs* - Mums ir jāatzīst, kas vien mums ir zināms no mūsu pieredzes Kristū, kā pirmām kārtām Viņa žēlsirdīgā mīlestība, klātbūtne un mums dāvātā piedošana, ir zināms arī mūsu brāļiem Kristū, ar kuriem mums varētu būt nesaskaņas.

10:8 Autoritāte, vai tās attiekos uz baznīcu, vai bērnu audzināšanu, laulībā vai darba vietā ir dota kā dāvana no Dieva, kas jāizmanto cilvēku celšanai, kalpošanai tiem, nevis sevis paša glorificēšanai un līdz ar to citu postīšanai.

10:10 Pāvilam varēja būt kāds fizisks trūkums vai kroplība, kas darīja viņu nepievilcīgu (10:1; 11:6) – „dzelonis miesā” (12:7). Dievam tīk izmantot Savā darbā tos, kuriem ir kādi trūkumi, un Pāvils šai ziņā ir izcils piemērs.

10:12 Mēs tiecamies garīgajā ziņā salīdzināt sevi ar citiem cilvēkiem un secināt, ka mēs neesam slikti. Taču salīdzināšanas mērauklai ir jābūt Jēzum. Viņš bija mūsu dabas, mūsu pārstāvis, tā kā ir pilnīgi reāli salīdzināt sevi ar Viņu.

10:16 *Lai varētu...* - Kad Pāvila pievērstie korintieši uzrādīja garīgu izaugsmi, tad viņš jūta, ka viņš tiks izmantots, lai nestu evaņģēliju citu vietu iedzīvotājiem. Tādēļ korintiešu brieduma trūkums kavēja evaņģēlija tālāku izplatīšanu citu cilvēku pestīšanai.

11:2 Kristībās mēs tiekam pielaulāti Kristum. Tā kā Pāvils bija pievedis tos Kristum, viņš jutās atbildīgs par to, lai tie būtu šķīsti Viņa priekšā; jebkurš neuzticības pierādījums, griešanās pie citiem dieviem ir tikpat nepiedodami kā saderinātas jaunavas došanās gultā ar citiem vīriešiem. Tieši Kristus dēļ, kuru Pāvils mīlēja no visas sirds, viņš vēlējās, lai korintieši būtu Viņam uzticīgi.

11:3 Pāvils raudzījās uz korintiešiem kā uz Ēdenes dārza Ievu – kaut gan no viņa vēstulēm redzams, ka tie bija seksuāli netikli un tālu no brieduma kristietības izpratnē. Viņš patiesi centās redzēt viņos pēc iespējas vairāk pozitīvā.

11:4 *Jūs to labprāt ciešat* – Pāvils ar sarkasmu runā par to, cik korintiešus viegli pievilina viltus evaņģēliju sludinātāji. Ir tādi, kas runā par „citu Jēzu”; tikai tas, ka mācībā minēts Jēzus, nenozīmē, ka tā ir patiesība.

11:7-9 Pāvils raksta, atbildot uz saņemto kritiku. Viņa apgalvojumi, ka viņš nekad nav ņēmis naudu no korintiešiem, norāda uz to, ka viņš ir bijis nepatiesi apvainots šai ziņā. Tādi apmelojumi un personīgi uzbrukumi diemžēl ir gandrīz neizbēgami evaņģēlija sludināšanas darbā.

11:14 Šeit Pāvils citē to laiku mītus vai izplatītus teicienus par Sātanu. Viņš saka, ka tieši tāpat arī viltus apustuļi izliekas par patiesajiem apustuļiem. Šķiet, ka ‘sātani’ / pretinieki korintiešu baznīcā ir bijuši ebreju viltus mācītāji, kas bija „ebreji”, „izraēlieši’ (11:22).

11:24 Četrdesmit sitieniem bija jānogalina cilvēks. Pāvila ciešanu saraksts ir apbrīnojami liels. Vairums cilvēku būtu fiziski un psiholoģiski sabrukuši; viņu virzīja patiesā pieķeršanās Kristus lietai.

11:28 Tikpat spēcīgas, kā šie 23.-27.punktos minētie ciešanu piemēri, bija rūpes par citiem brāļiem un māsām. Tas patiesi ir apbrīnojami.

11:29 Pienāk laiks, kad mums jāizskatās nespēcīgiem un pat jābūt nespēcīgiem, kaut gan faktiski mēs neesam tādi; mēs parādām savu spēku nespēcībā. Jēzus nāve ir tam vislielākais piemērs (2.Kor.13:4); Pāvils saka, ka viņš personīgi to sev uzstādījis par paraugu. Un mums ir jādara tāpat.

11:33 Pāvils atceras šo izglābšanos, kad viņu nolaida pār mūri atkritumu grozā, sarāvušos čokurā, tieši atkritumu izgāztuvē kā vienu no pazemojošākām lietām, kas ar viņu ir notikušas (30.p.).

12:2 Pāvils runā par sevi kā par „cilvēku iekš Kristus”; viņš spēja skatīties uz sevi it kā no malas.

12:2 *Trešajās debesīs* – ‘Debesis un zeme’ dažkārt tiek lietoti Bībelē ‘lietu sistēmas’ nozīmē. Pirmās debesis bija Mozus sistēma; tagad mēs esam līdz ar Kristu debesīs (Ef.1:3; 2:6); trešās debesis, tādējādi, var attiekties uz Valstību pēc Kristus atgriešanās. Pāvilam tika dota īpaša Valstības – „paradīzes” (4.p.) atklāsme, Dieva valstības uz zemes atklāsme, kad Ēdenes dārzs tiks atjaunots savā sākotnējā izskatā.

12:6 Ja cilvēkiem rodas pārāk augsts uzskats par mums, tad mums ir jādara tiem zināms mūsu nespēks, kā to darīja Pāvils.

12:7 *Dzeloni miesā* – Tas varētu attiekties uz kādu fizisku trūkumu, varbūt runas dāvanu ziņā (10:1,10; 11:6). Vai arī atsauce uz „miesu” var norādīt uz kādu Pāvila morālu vājību – pasaulīgās sievietes bija ‘ērķšķi sānos’ Dieva tautai pagātnē (4.Mozus 33:55; Joz.23:13). Taču Pāvila ‘sātans’ / pretinieks, kas asociējās ar viņa „dzeloni miesā”, bez šaubām, bija jūdu opozīcija

viņam, kas ietvēra grupu viltus skolotāju, kas sekoja viņam visur, cenšoties pavērst viņa pievērstos ticīgos pret viņu, lai tie atgrieztos jūdaisma sistēmā.

12:8 Tas atgādina Kristus trīskāršo lūgšanu Ģetzemanes dārzā, lai šis biķeris ietu Viņam garām.

12:9 Ir lietas, par kurām arī mēs atkārtoti aizlūdzam Dievu, pārliecībā, ka mūsu kalpošana Viņam tikai iegūs no tā, ja Viņš uzklausīs mūsu lūgšanu. Bet atbilde paliek tāda pat kā Pāvilam dotā – tas, ka mums dota Dieva žēlastība, nozīmē, ka mums nekā netrūkst (Ps.23:1; 34:10). Otra atbildes daļa ir tā, ka Dievam patīk izmantot Savā darbā tos, kas ir mazi, salauzti, kas domā, ka nav pietiekami labi vai gudri.

12:14 Pāvils uzskatīja tos, kurus viņš pievērsa, par saviem garīgajiem bērniem. Mēs varam justies tieši tāpat, pievedot citus Kristum.

12:15 Neatbildēta mīlestība ir visrūgtākā cilvēku sajūta. Taču Dievam un Jēzum tā ir jāizjūt daudz biežāk par citiem; jo stiprāk mēs mīlam un esam gatavi mīlēt, jo rūgtāk mēs izjūtam atraidījumu.

12:21 *Ka man nav jāskumst* – Viņš domā, ka viņam būtu jānosoda tie. Bet tādu nosodījumu izsauc patiesas skumjas par nodarījumu.

13:4 Kristus nāve, Viņa labprātīgais nespēks, bija paraugs, kuram Pāvils sekoja attiecībās ar nepakļāvīgajiem korintiešiem; un krusts kļūst par piemēru mums attiecību sarežģījumu gadījumos.

13:5 Mums arī ir jāpārbauda pašiem sevi, lai pārliecinātos, vai Kristus ir mūsos. Nopietna pašpārbaude ir kristieša dzīves atšķirīga īpašība.

13:7 *It kā nederīgi* – Pāvilu neuztrauca paša tēls citu acīs [daudzi cilvēki baidās, ka kāds varētu viņus uzskatīt par neveiksminiekiem]. Viņš gribēja, lai tie augtu Kristū un patiktu Viņam, pat ja tie uz laiku noliegtu Pāvilu.

13:8 Šis brīnišķais princips nozīmē, ka mums nav pārāk jāuztraucas par to, cik veiksmīgi mēs darbojamies, jo, ja mēs esam pareizi motivēti, mūsu sirsnīgā kalpošana nevar kaitēt patiesībai. Nosodīts tika cilvēks, kurš dabūjis vienu talentu, baidīdamies neveiksmes, nedarīja neko – nevis tie, kas vismaz kaut ko darīja (Mt.25:25).

GALATIEŠIEM

1:6,7 Mācība, kas šķietami piemin Jēzu, tāpēc nav nekaitīga; evaņģēlija ‘pārgrozīšana’ (7.p.) ir cits evaņģēlijs (6.p.), kas var novest pie nosodījuma (9.p.). Jo pareiza evaņģēlija izpratne ir ļoti svarīga (1.Kor.15:2).

1:8 *Enģelis* – Tā ir hiperbola; ar to Pāvils grib teikt, ‘ja pat enģelis mācītu ko citu...’. Bet enģeļi negrēko; jo mūsu balva ir mūžīga dzīvība kā enģeļiem (Lk.20:35,36). Grēka alga ir nāve (Rom.6:23), tāpēc enģeļi nevar grēkot, jo viņi ir nemirstīgi.

1:10 Jebkāda Kristus sludināšana noved pie opozīcijas no cilvēku puses, un mums tas ir vienkārši jāuztver kā fakts.

1:16 Pāvils uzsver, ka viņš nekad nav bijis ‘ar baru’; viņš bija vienpatis, kas sludināja Kristu savas pilnīgi personīgās Kristus pieredzes dēļ, nevis tādēļ, ka kāds viņu būtu sūtījis sludināt. Arī mums tā ir jārīkojas.

1:17 Šie trīs klusuma gadi Arābijas tuksnesī varētu būt bijuši viņa nepakļaušanās aicinājumam sludināt, pēc tam kad viņa sludināšana uzreiz pēc pievēršanās Kristum sastapās ar noraidījumu un opozīciju.

2:4 Šie viltus brāļi izlikās par kristiešiem, bet viņu plānos bija atgriezt Pāvila pievēršanos atpakaļ Mozus bauslībā un jūdaisma sistēmā. Šis elements šķiet arī bija ‘sātans’ / pretinieks Pāvila evaņģēlija sludināšanai visā romiešu pasaulē.

2:9 Ja arī mēs saprotam, ka citiem brāļiem, ar kuriem mums ir domstarpības, arī ir dotas žēlastības dāvanas, ka arī viņi sludina to pašu evaņģēliju (7.p.), tad mums arī nav viņi jānoraida – pat ja mēs norunājam darboties atsevišķi no tiem. Noruna, ka Pāvils sludinās pagāniem, nevis ebrejiem, bija pragmatiska, šeit mums ir precedents, ka arī baznīcā ir iespējami pragmatiski lēmumi.

2:11-13 Kaut arī daždien ir jāpieņem pragmatiski lēmumi (9.p.), mums ir jāuzmanās, lai netiktu laužti Dieva likumi. Pāvilam droši vien nebija viegli visu priekšā nostāties pret Pēteri, apsūdzot viņu liekulībā, bet viņš to darīja, jo runa bija par svarīgu principu. Pēteris ēda ar ne-ebreju ticīgajiem, kamēr ebreju nebija klāt, bet nedarīja to, kad ieradās ciemos daži ebreju brāļi. Pāvils uzskatīja, ka tas nav pareizi; mums ir jālauž maize ar brāļiem un

māsām Kristū, neskatoties uz politisku spiedienu no citu puses, lai ko tas arī maksātu. Rīkoties savādāk ir nedarīt pareizi pēc evaņģēlija patiesības (14.p.). Ja tāds garīguma kalngals kā Pēteris varēja izrādīties vājš šajā ziņā, mums ir jāatzīst, ka arī pārējos var piemeklēt šāds kārdinājums.

2:20 *Līdz ar Kristu esmu krustā sists* – Tā varētu būt atsauce uz kristīšanos Kristus nāvē, kā rezultātā arī Jēzus augšāmcelšanās tagad atklājas mūsu dzīvēs (Rom.6:3-5).

2:20 *Mani ir mīlējis un nodevies par mani* – Mēs visi varam to teikt un izjust šos vārdus.

3:1 Kad Pāvils sludināja evaņģēliju galatiešiem, viņš bija krustā sistā Kristus iemiesojums. Ļaudīm ir jāredz mūsos, mūsu ciešanās un ‘nespēkā’, kaut kas no krustā sistā Kristus Viņa nāves stundā.

3:6 *Pielīdzināja* – Dievs uzskatīja Ābrahāmu par taisnīgu, jo Ābrahāms ticēja Dievam un viņam apsolītajam nākamajam pēcnācējam Jēzum. Ābrahāms dzīvoja pirms Mozus bauslības likuma, proti, viņu neuzskatīja par taisnīgu, pateicoties viņa paklausībai likumam, bet par ticību Kristum, kam bija jānāk.

3:8 Ābrahāmam dotajos apsolījumos mēs redzam evaņģēlija pamatelementus. Ābrahāmam tika apsolīts, ka viņš mantos zemi uz mūžīgiem laikiem; Dievs būs viņa personīgais Dievs; ka viņam būs viens īpašs pēcnācējs, kas nesīs svētību [piedošanu – Ap.d.3:27,28] visām tautām; ka šis viens īpašais dēls [Jēzus – 16.p.] kļūs par lielu tautu, kas arī mantos zemi uz mūžīgiem laikiem. Tas piepildās ar to, ka cilvēki, kas kristīti Viņa Vārdā, ir tērpušies Kristū un skaitās „Viņā” (27.-29.pp.).

3:24 Mozus bauslības mērķis bija likt cilvēkiem atzīt savu grēcīgumu un saprast, ka uz viņu pestīšanu norāda pareģotā Dieva Paša Dēla upurēšana. Ar Kristus atnākšanu atkrita nepieciešamība turēties pie Mozus bauslības.

3:27 *Jūs visi* – attiecas tikai uz tiem, kas ir kristīti Kristus Vārdā un ir „Kristū”, un tāpat arī Ābrahāma apsolījuma līdzmantinieki. Apsolījumi ietvēra zemes mūžīgu mantošanu un grēku piedošanas svētību caur Kristu, Ābrahāma lielo pēcnācēju. Tādējādi, caur kristībām mēs kļūstam par Ābrahāma garīgajiem bērniem, „Dieva Izraēlu” (Gal.6:16), jaunās ‘Izraēla draudzes’ locekļiem (Ef.2:12).

4:4 Jēzus bija ‘dzimis no sievas’. Tādējādi, Viņš nepastāvēja kā persona pirms Savas piedzimšanas no Marijas.

4:6 *Aba* – Aramiešu vārds, kas nozīmē „tētis”. Tik tuvi mēs varam kļūt Visuvarenajam Dievam.

4:10,11 Ja mēs esam taisnoti, turoties pie Mozus bauslības, tad evaņģēlija sludināšana mums ir veltīga.

4:13 Dievs nereti izmanto mūsu nespēcību kā iespēju sludināt evaņģēliju – tā varētu būt atsauce uz Pāvila „dzeloni miesā” (2.Kor.12:7), no kura Pāvils trīs reizes lūdza viņu atbrīvot. Taču Dievs faktiski izmantoja šo vājumu, lai tālāk izplatītu evaņģēliju.

4:19 *Ciešu radību sāpes* – Tik liela bija Pāvila atbildības sajūta par tiem cilvēkiem, kuriem viņš sludināja evaņģēliju. Mēs ‘atdzimstam’ no jauna kristībā, atsaucoties uz evaņģēlija vārdu (Jņ.3:3-5; 1.Pēt.1:23); bet var notikt tāpat kā ar galatiešiem, ka ļaudis tiktāl attālinās no evaņģēlija, ka viņiem ir vēlreiz jāiet cauri radību procesam.

4:29 Konflikts ar neticīgo pasauli ir neizbēgams, kā tas pareģots 1.Mozus 3:15.

4:30 *Raksti* – Šeit Pāvils citē Sāras dusmās teiktos vārdus, kad viņa padzina savu kalponi Hagaru (1.Moz.21:10). Pat tādos nespēka un dusmu uzplūdus kā šis Dieva Gars darbojas visā šai situācijā, iedvesmojot nākamās paaudzes.

5:1 Šeit ļoti skaidri ir izteikta doma, ka nav vairs jātur kāda Mozus bauslības daļa.

5:9 Viltus mācība un slikta uzvedība izplatās daudz ātrāk par pareizu mācību un labu uzvedību.

5:13 Jau tam faktam, ka mums nav jāpakļaujas garu garajiem bauslības likumu sarakstiem, būtu mūs jāiedvesmo praktiskai palīdzībai cits citam.

5:14 Bauslība bija izpildīta arī Kristus nāvē; Viņa nāve bija mīlestība līdz galam, kurā izpaudās bauslis: tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu.

5:15 *Pielūkojiet, ka jūs cits citu neaprijat* – Agresīva attieksme un strīdiņi brāļu starpā var maksāt mūžību.

5:16 Uzvara pār miesu ir vieglāk sasniedzama, pievēršot visu uzmanību labajam, nevis cenšoties tikt vaļā no sliktā.

5:20 Šķelšanās tiek vērtēta tikpat negatīvi kā netiklība.

5:21 *Dara* – Attiecas uz tiem, kas piekopj šo dzīves veidu, rodot tam attaisnojumu savā prātā un domāšanā drīzāk nekā uz tiem, kas pastrādājuši ko tādu un nožēlo savu izdarību.

6:1 *Ka arī tu* – Mums ir vienmēr jāatceras mūsu pašu garīgā nespēcība, kad mums nākas saskarties ar citu trūkumiem.

6:7 Pļauja ir ražas novākšanas laiks; laiks, kad atgriezīsies Kristus. Tad mēs saņemsim balvu par to, kā mēs dzīvojam šodien. Mēs nesaņemam „mūžīgo dzīvību”, kad mēs mirstam, bet ražas novākšanas laikā – Kristus atgriešanās laikā. Līdz tam mēs esam nemaņā kapā.

6:8 Ļauno nosodījums pēdējā dienā būs „pazušana” tai ziņā, ka viņi tiks augšāmcelti mirstīgā miesā, viņu ķermeņi nemainīsies; tie kādu laiku pastāvēs un tad mirs „otrajā nāvē” un būs mūžīgā nemaņā (Atkl.2:11).

6:9 Jo vairāk mēs ticam nākamai tiesas dienai Kristus atgriešanās laikā, jo vairāk mēs smeļamies iedvesmu šai dzīvē.

6:11 *Ar kādiem burtiem* – Iespējams, ka Pāvila „dzelonis miesā” (2.Kor.12:7) bija slikta redze – skat Gal.4:15.

6:12 Romiešu impērijā jūdaisms bija reģistrēta reliģija. Ja jaunie kristieši pievienojās sinagogas draudzei, tiem nedraudēja vajāšanas. Tādēļ ne-ebreju kristieši Galatijā tiecās pievienoties jūdaismam.

6:14 Vai mēs tikpat stipri lepojamies ar Jēzus Kristus krustu kā Pāvils?

6:17 *Rētas* – Atsauce uz vergiem iedezinātu zīmi. Tai visiem jāvēstī, ka mēs esam Jēzus vergi.

EFEZIEŠIEM

1:3 Mēs esam „Kristū” caur kristībām Viņa Vārdā (Rom.6:3-5). Tagad Viņš ir debesīs, tātad arī mēs garīgajā ziņā esam ‘debesīs’ (Ef.2:6). Šī ir Kristus radīta situācija, tā ka mēs varam teikt, ka Viņš ir ‘jaunas radības’ debesīs radītājs (2.Kor.5:17). Šo tēmu Pāvila vēstulēs pārprot tie, kas tic, ka pēc nāves mēs nonākam debesīs (nevis esam nemaņā līdz Kristus atgriešanās laikam, kad mēs tiksīm augšāmcelti); vai ka Jēzus burtiski ir radījis debesis (Dievs tās radījis, ne Jēzus).

1:4 Mēs fiziski nepastāvējām pirms pasaules radīšanas; arī Jēzus ne. Kā Viņš, tā arī mēs pastāvējām Dieva mērķī un iecerē.

1:16 Pāvils to raksta par daudziem cilvēkiem. Tas nozīmē, ka viņš daudz laika ir veltījis lūgšanām par dažādiem brāļiem un māsām visā Vidusjūras reģiona pasaulē. Cik daudz laika *mēs* veltam lūgšanai par citiem katru dienu?

1:20-22 Kristus paaugstināšana varēja notikt tikai tāpēc ka *Dievs* ir Viņu augšāmcēlis un devis Viņam tādu varu un godību; ir skaidrs, ka Dievs un Jēzus ir atsevišķas personas, un Dievs ir lielāks par Jēzu.

2:2 *Garam, kas vēl tagad darbojas nepaklausības bērnos* – Ko 3.pants nosauc par „savas miesas kārībām... miesas un miesas prāta iegribām”. Šis gars vai princips mūsos dzemdē nepaklausību un grēku (Jēkaba 1:13-15); un šeit tas tiek personificēts un nosaukts par gaisa valsts valdnieku. Jo miesas prāta iegribas patiesi valda pār vairumu pasaules cilvēku.

2:5 *Darījīs dzīvus līdz ar Kristu* – Atsauc uz kristībām (Rom.6:3-5). Ja mēs izvēlēsimies kristīties, Dievs un Jēzus spēkā darbosies mūsos.

2:10 Dievs jau iepriekš ir sagatavojis labos darbus, kas mums ir jādara. Mums ir jāsaprot, ko Viņš ir iecerējis, ko Viņš sagaida no mums – un jācenšas to izpildīt.

2:12 Šis pants skaidri parāda, ka neviena reliģiska sistēma, kas izslēdz Jēzu, nevar sniegt pestīšanu. Būt bez Viņa nozīmē būt „bez Dieva”, jo Viņš ir vienīgais ceļš, tikai caur Viņu var tuvoties Dievam (Jņ.14:6). Šeit mēs uzzinām arī to, cik svarīga bija Dieva derība vai apsolījums, kuru Viņš deva ebreju ciltstēviem – jo evaņģēlijs tika sludināts Ābrahāmam apsolījumu veidā par viņa pēcnācēju Jēzu un nākamo Dieva valstību uz zemes (Gal.3:8).

2:15 Ja Jēzus atcēla „bauslību ar viņas daudzajiem priekšrakstiem”, tad mēs patiesi esam atbrīvoti no Mozus bauslības turēšanas. „Daudzie priekšraksti” var attiekties uz desmit baušļiem, kas ietvēra arī sabatu. Mēs pilnībā sekojam Kristus mācībai.

3:8 *Vismazākajam starp visiem* – Pāvils sludināja evaņģēliju, skaidri apzinoties savu nespēcību un niecīgumu. Līdz ar to viņa liecība tika sniegta pazemībā un spēkā. Mums ir jāsludina tādā pašā garā. Pāvila pārlicība par savu grēcīgumu laika gaitā pieauga. Agrākajā vēstulē viņš jutās kā „mazākais apustuļu starpā” (1.Kor.15:9), tagad vismazākais starp visiem ticīgajiem, un mūža galā viņš jutās kā pirmais grēcinieks pasaulē (1.Tim.1:15). Taču laika gaitā viņa auga pārlicība, ka beigu galā viņš taps izglābts, kaut arī viņš jo skaidrāk apzinājās arī savu niecību. Arī mūsu garīgo izaugsmi raksturos tādi pat posmi.

3:10 Tas attiecas uz evaņģēlija sludināšanu pirmā gadsimta Vidusjūras pasaules valdniekiem (Lk.21:12; Ap.d.9:15). To apzīmējumam lieto vārdus „varas un spēki debesīs”, jo Bībeles valodā pie varas esošie un augstākās autoritātes tiek dēvēti par „debesīm”.

3:19 Mēs varam izprast to, kas ir pārāks par cilvēka atziņu, jo Dievs atvērs mūsu sirdis un sapratni – ja mēs Viņam to ļausim.

3:20 Dievs ar prieku dara mums daudz vairāk par to, ko mēs lūdzam un ko mēs varam iedomāties; mums ir jābūt tikpat dāsniem attiecībās ar citiem.

4:1 Pāvils bija apcietinājumā Romā; bet viņš sevi uzskatīja par Kristus cietumnieku. Apstākļi un situācijas dzīvē, kas mūs šķietami ierobežo un apcietina, nāk no Viņa; un mēs izjūtam garīgu brīvību no šo situāciju sloga, uzskatot sevi par Kristus kalpiem.

4:5 *Viena ticība* – Viens ticības komplekss, kas sastāda patieso evaņģēliju.

4:6 Viens vienīgs Dievs, kas skaidri atšķiras no Kunga Jēzus (5.p.).

4:13 *Līdz kamēr* – Varētu arī teikt, ka brīnišķās Gara dāvanas tika dotas agrīnajai baznīcai, līdz kamēr tā bija sasniegusi briedumu un tika pierakstīta Jaunā Derība.

4:16 Kristus miesa pastāvīgi aug, jo katra miesas daļa dod savu pienesumu miesai kopumā. Tādēļ darboties vienatnē ir postoši kā attiecībā uz mums pašiem, tā arī uz pārējo miesu. Mums ir nepieciešama sadraudzība ar citiem; citiem ir ko dot mums un mums ir ko dot citiem. Šī iemesla dēļ šķelšanās Kristus miesā ir tik nopietns grēks.

4:17 Ievērojiet šī panta uzsvaru uz cilvēka iekšējo domāšanu, tā ir kristietības būtība. Pasaules domāšanu raksturo uzpūtība, garīgs tukšums. Viņi dzīvo savās „kārībās” (22.p.), kas mums ir jāatmet un jāatjaunojas savā sirdsprātā (23.p.).

4:26 Tas ir ļoti labs praktisks padoms; nedodiet vaļu dusmām dienas nobeigumā.

4:32 Mums ir jāpiedod citiem, jo arī mums tiek piedots. Ja mēs lūdzam Dievu piedot mums mūsu slēptos grēkus, kurus mēs darām, paši to neapzinoties un nenožēlojot tos – tad arī mums jāpiedod tiem, kas grēko pret mums, nenožēlojot to. Jo vairāk mēs domāsim par mūsu pašu grēkiem un to piedošanu, jo vieglāk mums būs piedot citiem.

5:2 Kristus nāve krustā nav kaut kas, kas uzlūkojams no tālienes; mums ir jāļauj, lai starp to un mūsu dzīvi izveidotos tieša saikne, kas sniegtu mums iedvesmu šodienas dzīvē; lai mūsu mīlestība pret citiem izpaustos praktiskā veidā, jo Viņš tur, tik sen atpakaļ, kādā piektdienas pēcpusdienā aprīlī, kalnā ārpus Jeruzalemes – mira dēļ manis.

5:3 *Pat vārda pēc* – Tāpat kā ebrejiem tika piekodināts citu dievu vārdus pat nepieminēt (2.Moz.23:13).

5:23-32 Vīrs ir sievas galva tai ziņā, ka viņš ir tās pestītājs. Vīrs nav sievas galva vienīgi tāpēc ka viņš ir vīrietis. Pestītājam ir jābūt vadonim un kā tāds viņš ir jāpieņem; kristiešu laulības ir pielīdzināmas Kristus attiecībām ar draudzi. Līdz ar to vīram ir jābūt gatavam mirt par savu sievu, mīlēt viņu kā Kristus mīlēja draudzi; un, sievai, to atzīstot, ir tas jāpieņem un jābūt paklausīgai (24.p.). Tādējādi, kristiešu laulības saistās ar augstiem ideāliem; skaidrs, ka cilvēku nepilnības dēļ ne vīrs, nedz sieva pilnībā nepilda tos pienākumus, kurus tie ir uzņēmušies pildīt laulībā, bet šī izaicinājuma augstie mērķi, ja tos uztver visā nopietnībā, padara laulības par cildenu iestādījumu, augstu paceļot to līmeni. Un šo pantu būtība parāda, ka laulības ar neticīgo nekad nav bijušas Dieva iecerē.

6:4 Kungs ir mūsu bērnu audzinātājs un skolotājs: bet Viņš izvēlas to darīt ar vecāku starpniecību.

6:5 Tie, kas jūtas noverdzināti ikdienas darbā, var pildīt savu darbu *it kā* tie strādātu Kristus kalpībā – un Viņš to pieņems kā kalpošanu Viņam. Tas nozīme, ka cilvēks, kuram jāstrādā garas darba stundas lielāko nedēļas daļu, var kalpot Kristum tāpat kā cilvēks, kurš ir ‘brīvs’, lai kalpotu Kristum sludināšanas un mācīšanas darbā, kā arī kalpojot citiem brāļiem – ja darbs ko viņš dara sava darba devēja uzdevumā, tiek apzināti darīts ‘it kā kalpojot Kristum’.

6:11-13 Pasaule ir Dieva pārvaldībā, nevis kādu ļaunu kosmisku būtņu pārvaldībā (Dan.4:32). Dievs devis „visu varu” debesīs un virs zemes Jēzum (Mt.28:18; Atkl.3:21; Lk.22:29), tātad tā nevar būt kādu ļaunu būtņu pārvaldībā, kas nāktu no burtiskajām debesīm. Debesīs nevar būt grēcīgu būtņu (Ps.5:4,5; Hab.1:13; Mt.6:10). 12.pantu var tulkot, „Jo ne pret miesu un asinīm mums jācīnās...”, proti, ne pret atsevišķiem cilvēkiem, bet pret pastāvošajām sistēmām. „Ļaunās dienas” draudzei sagādāja vajāšanas no romiešu puses (1.Pēt.4:12; 5:8,9). „Šīs tumsības pasaules valdnieki” tolaik bija romieši. Atzīmējiet sev, ka ar cīņu ir domāta garīga rakstura cīņa par ticības saglabāšanu (2.Kor.10:3-5). Jācīnās „pret valdībām un varām”, nevis pret kādu varu debesīs. „Ļaunie gari pasaules telpā” neattiecas uz kādām ļaunām būtnēm debesīs. Patiesos ticīgos Kristū apraksta kā „paaugstinātus debesīs” (Ef.2:6). Agrīnajai baznīcai draudēja divējādas briesmas: no romiešu / ebreju vajāšanām un arī no (nereti jūdu) „viltus apustuļiem” (2.Kor.11:13) no draudzes vidus. Atcerieties, ka vēstule efeziešiem tika rakstīta draudzei Efezā. Pāvils jau iepriekš bija brīdinājis viņus par šāda veida briesmām Apustuļu darbos 20:29-30.

6:17 Pestīšana ir mūsu bruņu cepure tai ziņā, ka, ja mēs esam stipri ticībā, ka mēs patiesi tiksīm glābti, kad Kristus atgriezīsies, tad tas pasargās mūsu domāšanas veidu, mūsu sirdsprātu.

FILIPIEŠIEM

1:6 Dievs nekad nemitēsies strādāt ar mums, reiz Viņš to ir sācis; var pienākt brīži, kad Viņa šķietamā klusēšana var likt mums to apšaubīt, taču faktiski pat šī šķietamā klusēšana arī ir šī Viņa darba sastāvdaļa.

1:12 Pat apcietinājumu uz nepatiesu liecību pamata Dievs var izmantot, lai liktu mums satikt cilvēkus, kuriem mēs varam liecināt par evaņģēliju; un pat mazāk nopietnus pārbaudījumus un nepatīšanas Viņš var izmantot līdzīgā veidā.

1:18 Mums ir patiesi jāpriecājas, ja sludina patieso Kristu, pat ja sludinātāju motīvi un uzvedība liek mums šaubīties par viņu pašu patiesumu. Kristus Vārda un mācības izplatība ir daudz svarīgāka par mūsu personīgajām nesaskaņām ar citiem sludinātājiem.

1:23 Pāvils būs „kopā ar Kristu” Valstībā, pateicoties augšāmcelšanai, kas notiks, kad Kristus atgriezīsies. Ticīgajam nāve nav nekas cits kā vien gulēšana nomaņā; un nākošajā brīdī mēs jau būsīm kopā ar Kristu.

1:27 Evaņģēlija pamatmācība ir iecerēta tā, lai, atsaucoties uz to, izsauktu praktisku darbošanos dzīvē.

2:6-11 „Tāpēc arī Dievs Viņu ļoti paaugstinājis un dāvinājis Viņam Vārdu” (9.p.) parāda, ka Jēzus Pats Sevi nepaaugstināja – Dievs to darīja. No tā izriet, ka Viņš nebija paaugstinātā stāvoklī, pirms Dievs Viņu paaugstināja, Viņu augšāmceļot. Viss Kristus pazemošanās process un tam sekojošā Viņa paaugstināšana bija „Dievam Tēvam par godu” (11.p.). Tādēļ Dievs Tēvs nav vienlīdzīgs ar Dēlu.

Ir jāņem vērā šo pantu konteksts. Fil.1:27 runā par to, cik svarīgs ir mūsu gara stāvoklis. Šī doma tiek tālāk attīstīta 2.nodaļas sākuma pantos: „Turēdamies vienā prātā ... dvēselēs vienoti... pazemībā... Turiet tādu pat prātu, kāds ir arī Jēzū Kristū...” (Fil.2:2-5). Tādēļ Pāvils šeit runā par nepieciešamību turēt tādu prātu, kas līdzinātos Kristus prātam, nododoties pazemīgai kalpošanai citiem. Un sekojošie panti runā par *prāta* pazemību, kuru Jēzus parādīja, nevis par to, ka būtu notikusi Viņa *dabas* maiņa. Tāpat kā Jēzus pieņēma kalpa veidu, tā arī Pāvils sevi stāda priekšā kā kalpu (Fil.1:1 salīdz. ar 2:7). Jēzus attieksme mums dota kā piemērs sekošanai, un mūs aicina rīkoties tāpat kā Pāvils. Mums nav jāmaina mūsu daba; mums ir jācenšas turēt tādu prātu kā Jēzum, lai mēs „atzītu Viņu un Viņa augšāmcelšanās spēku un Viņa ciešanu sadraudzību”, tā pielīdzinoties Viņa nāvei „cerībā sasniegt augšāmcelšanos no mironiem” (Fil.3:10,11).

Jēzus bija ‘Dieva veidā’ [grieķu *morphe*]. Jēzus bija perfekts, Viņam bija Dievam līdzīgs prāts, bet Viņš labprātīgi pieņēma kalpa veidu. Vēlāk Pāvils

mudina mūs ‘pielīdzināties viņa nāvei’ (Fil.3:10). Mums ir jāpieņem Viņa veids (*morphe*), Kristus veids, kuru Viņš parādīja Savā nāvē. Kristus „iztukšoja Sevi”, kas ir atsauce uz Viņa krustā sišanas pareģojumu Jes.53:12: „Viņš nodeva Savu dzīvību nāvē”. Viņš pieņēma kalpa veidu attiecībā ar Saviem sekotājiem (Jņ.13:14), kas visspilgtāk izpaudās Viņa krusta nāvē (Mt.20:28). Jes.52:14 pareģotas Kristus ciešanas krustā: „Viņa vaigs bija tik pārvērsts, ka tas nelīdzinājās cilvēkam, un Viņa izskats un stāvs nepavisam līdzīgs cilvēku bērniem”. Šī Viņa augošā pazemošanās „līdz pat krusta nāvei” notika Viņa dzīves laikā, nevis Viņa dzimšanas laikā.

3:10,11 Ja mēs dalāmies ar Kristu ciešanās tagad, mēs dalīsimies ar Viņu arī augšāmcelšanās. Kristībā mēs esam pieņēmuši Viņa dzīves veidu par savējo (Rom.6:3-5).

3:13 *Aizmirstams to, kas aiz manis* – Tas ir tik grūti izdarāms. Bet ja mēs esam droši par to, ka mēs dzīvosim mūžīgi Dieva valstībā, mums ir tik daudz uz ko cerēt, ka pagātne neliekas vairs tik smaga. Un Dievs var mums palīdzēt – Viņš lika Jāzepam „aizmirst” vai [ebreju] ‘neņemt vērā’ grūtumus, kas viņam bija jāizcieš ģimenē (1.Moz.41:51).

3:20 Mēs esam Debesu, Jēzus un Dieva pavalstnieki, kaut arī dzīvojam uz zemes. Mūsu uzticībai jābūt pilnībā pievērstai Dievam; mūsu zemes pavalstniecībai ir daudz mazāka nozīme, nekā Dieva Valstības piederībai.

3:21 Jēzus tagad pastāv miesiskā formā; un arī mēs pastāvēsim apskaidrotā miesā Dieva Valstībā.

4:1 *Mani mīļie brāļi...mans prieks un vainags* - Mēs saņemsim prieka un slavas vainagu Kristus atnākšanas dienā (1.Tes.2:19; 1.Pēt.5:4). Bet šis vainags būs mūsu brāļi un māsas, dēļ kuriem mēs esam strādājuši šai dzīvē. Viņu klātbūtne Dieva valstībā, viņu pestīšana, sniegs mums prieku mūžībā. Mūsu cenšanās strādāt citu labā šai dzīvē iespaidos mūsu pestīšanu mūžībā.

4:7 Tas vienkāršais fakts, ka mēs lūdzam Dievu (6.p.), var sniegt mums šo mieru.

4:17 *Vairotos* – Dievs uzskaita visus mūsu labos darbus.

KOLOSIEŠIEM

1:5 Mūsu cerība ir cerība par Dieva valstību uz zemes; Jēzus atgriezīsies no debesīm uz zemi, lai augšāmceltu miroņus un dotu mums balvu (2.Tim.4:8; 1.Pēt.5:4). Šajā nozīmē absolūtā cerība ir nolikta mums debesīs.

1:9,10 Dieva atziņa ir saistāma ar mūsu praktisko ceļu Kristū; nav runa par akadēmiskajām zināšanām, bet par praktisko Kristus atziņu, kas nāk no Viņa vārda. Tādēļ tik svarīgi ir katru dienu lasīt Viņa vārdu.

1:15 Jēzus nav pats Dievs, bet gan Dieva „attēls”, jo Viņa raksturs ir tieši tāds pats kā Dievam.

1:16 Doma par radīšanu „Viņā” kļūst saprotamāka, ja ņemsim palīgā 2.Kor.5:17, kur teikts, „kas ir Kristū, tas ir jauns radījums”. Šeit nav runa par pasaules radīšanu, ko Dievs ir radījis, kā tas Bībelē teikts.

1:22 Ir prātam neaptverami, ka mēs varam stāties „nevainojami” Dieva priekšā, tāpēc ka mēs esam „Kristū”.

1:23 Mūsu dzīvi stabilizējošais elements ir evaņģēlija dotā cerība, ka mēs dzīvosim mūžīgi Dieva nākamajā valstībā uz zemes. Mums ir stipri jāstāvē šai ticībā, nenovēršoties no tās, pozitīvi ticot, ka mēs patiesi tur būsim. Šī nesatricināmā ticība nākamajā pestīšanā sniegs mums stingru pamatu dzīvē.

1:24 Dievs tā izkārto apstākļus, ka mēs izjūtam Kristus ciešanas savā dzīvē, lai mēs varētu ņemt dalību arī Viņa augšāmcelšanās dzīvē. Tikai šai nozīmē mēs varam būt „līksmi savās ciešanās”.

2:1 Pāvilam lūgšana bija cīņa ar Dievu – pamatojoties uz Jēkaba piemēru, kad viņš cīnījās ar Eņģeli, līdz viņa lūgums tika uzklausīts (1.Moz.32:25,26; Hoz.12:4).

2:2 Atziņa rada pārlicību; Bībeles lasīšanas priekšrocība ir tajā, ka mēs arvien labāk izprotam Dievu.

2:9 Kā Jēzū mājo visa Dieva pilnība, tāpat tā var mājot arī mūsos (10.p.; Jņ.1:16; Ef.1:23; 4:13). Taču tas mūs nepadara par Pašu Dievu, nedz arī Jēzu.

2:12 Kristības ir iegremdēšanās ūdenī, simbolizējot Viņa nāvi kapā, un izkāpšana no ūdens simbolizē augšāmcelšanos. Kristības nav aplacīšana ar ūdeni.

2:13 Grēku piedošana tiek saistīta ar kristībām; tādēļ arī kristībām ir tik liela nozīme.

2:14 *Parādu rakstu ar visām tā prasībām* – Atsauce uz desmit baušļiem, kas ietver sevī sabatu. Vairums pārējo deviņu baušļu prasību ir ietverti Jēzus mācībā, izņemot sabatu, kura nav Jēzus mācībā.

2:17 Ebreju bauslības rituāli vēstīja par Jēzus nākšanu (Gal.3:24). Tagad, kad Viņš ir atnācis, jūdaisma bauslībai ir pienācis gals (14.p.).

2:23 Burtu kalpības rituāli var „dot apmierinājumu” miesai, taču tie nepalīdz cīņā ar miesas kārībām.

3:1 Kristus tika augšāmcelts un tad pacēlās Debesīs. Mēs līdz ar Viņu esam augšāmcelti kristībās (2:12); un Viņa pacelšanās Debesīs mūsu gadījumā ir līdzvērtīga tam, ka mēs domājam par garīgajām, debešķīgajām lietām. Tām ir jāveido mūsu realitāte pretstatā pārejošajām šīs pasaules vērtībām kā bagātība, ērtības un pārejoša veiksmē. Kristiešu dzīves mērķis ir sirdsprāta garīgums.

3:17 Būt pateicīgam visās lietās ir kristiešu dzīves raksturīgākā īpašība.

3:23 Tā ir liela žēlsirdība no Kristus puses, ka Viņš pieņem mūsu kalpošanu pasaulīgajam saimniekam kā kalpošanu Viņam. Tas mums ir liels atspaidis ikdienas monotonajā darbā – tagad tas iegūst nozīmi kā darbs, kas tiek apzināti darīts Jēzus labā. Tas droši vien bija īpašs mierinājums pirmā gadsimta vergiem.

3:25 *Neuzlūko cilvēka vaigu* – Vergu saimniekiem nebija jādomā, ka viņiem nevienam nebūs jādod atskaite (4:1). Pat ja dažās mūsu dzīves jomās un domāšanā mums nav jāatskaitās cilvēku priekšā – mēs tomēr esam atbildīgi Dieva priekšā un Viņš mums atmaksās norēķinu dienā, kad Kristus atgriezīsies.

4:3 Mums ir jālūdz Dievs, lai Viņš dotu mums iespējas sludināšanai.

4:4 Ja pat Pāvils juta, ka viņam ir jāsludina daudz drošāk, nekā viņš to darīja, un viņš lūdza, lai citi aizlūgtu par viņu, lai viņš to spētu... mums nav jābrīnās, ka arī mēs tā jūtamies.

4:5 Laiku nedrīkst velti tērēt, tas jāizmanto lietderīgi. Pasaulē ir milzum daudz laika tērēšanas iespēju, to var izšķiest internetā vai dažādās izklaidēs. Taču mums ir jāizmanto katru mīļu brīdi, lai kalpotu Kungam, jo mēs esam Kunga kalpi.

4:17 Dievs piešķir mums visas iespējas, potences un varbūt arī specifiskas lietas, lai mēs tās izmantotu kalpošanā Viņam; mēs nedrīkstam izvairīties no mums paredzētā aicinājuma.

4:18 *Pieminiēt manas važas* – Šajā gandrīz vai patētiskajā izsaucienā jūtama viņa neapmierinātība ar situācijas ierobežotību (kā Ap.d.26:29 „tikai bez šīm važām”). Kad mēs jūtamies tāpat, atcerēsimies, ka visi Dieva kalpi ir tā jutušies.

1. TESALONIĶIEŠIEM

1:5,6 Pievērstie tiecas imitēt cilvēku, kurš viņus pievērsis ticībai. Tādēļ mums ir jābūt uzmanīgiem vārdos un darbos to cilvēku dēļ, kas klausīsies mūsu sludināšanā. Tas nav aicinājums uz liekulību; vienkārši ir jāpievērs uzmanība tam, kā mēs uzvedamies, jo tas iespaido citu prātus un tādēļ tas ir jādara citu dēļ.

1:10 Kristus atgriešanās ir kristiešu cerības pamatā.

2:7 Šeit ir zīdaiņa mātes tēls, kas baro pašas bērnu. Tikpat saudzīga un īpaša bija Pāvila attieksme pret brāļiem, tādai ir jābūt arī mūsu attieksmei.

2:8 Evaņģēlija sludināšana nav tikai domu un mācības tālāk paušana; tā ir sevis atdošana citiem.

2:12 *Kas jūs aicina* – It kā Dievs jau atrastos nākamajā Dieva valstībā un Viņš mūs aicina no turienes, lai mēs dotos ceļā un ienāktu tajā. Valstības evaņģēlijs ir aicinājums, lūgums doties ceļā, lai to sasniegtu.

2:17 ‘Virtuālajā’ pasaulē, kurā mēs dzīvojam, mums jāatceras, cik svarīgs ir cilvēku acu kontakts un sadraudzība citam ar citu (3:10).

3:1 Tas norāda uz to, ka Pāvilam bija tik grūti palikt vienam bez brāļiem.

3:3 Ticīgajam ir jābūt gatavam uz ciešanām šai dzīvē; tā tam ir jābūt, jo tikai caur daudzām bēdām mēs varam ieiet Dieva valstībā (Ap.d.14:22).

3:9 *Mūsu Dieva priekšā* – Mēs esam Dieva priekšā, kad mēs lūdzam Dievu, un vispār mūsu dzīve norit Dieva priekšā. Bet Pāvils lieto šos vārdus 13.pantā, aprakstot mūsu stāšanos ‘Dieva priekšā’ tiesas dienā. Kā lūgšanā, tā arī visā mūsu dzīves laikā mums jācenšas dzīvot tā, it kā mēs jau stāvētu Dieva priekšā tiesas dienā. Nenovērsīsimies no šīs galīgās realitātes mūsu ikdienas dzīves gaitā. It īpaši lūgšana jau ir tiesas dienas priekšnojauta.

3:13 Ja mēs esam dzīvojuši dzīvi mīlestībā citam pret citu (12.p.), tad tiesas dienā, kad mēs sastapsim Jēzu, mūsu sirdis būs miera pilnas.

4:4,5 Mums ir jāatrod partneris mīlestībā, nevis „kaislē un kārībā”. Laulību pamatā nav jābūt kaislei, bet mīlestībai.

4:10 Ja pašpārbaudē mēs atzīstam, ka esam mīloši citam pret citu, mums nav jāklūst pašapmierinātiem. Mīlestībai ir tendence arvien pieaugt. Vai mūsu dzīvi raksturo *augoša* mīlestība?

4:11 *Turiet par godu* – Grieķu vārda nozīme ir ‘būt godkārīgam’. Garīgajā plāksnē mums ir jātiecas pēc garīguma, ne pēc materiālās labklājības.

4:17 Šeit nav runa par taisno aizraušanu uz *Debesīm*. Kristus nolaižas no Debesīm, pirms ticīgie Viņu sastop. Kristus valdīs mūžīgi Dāvida tronī Jeruzalemē, un mēs būsim ar Viņu, šeit zemes virsū. Mēs nelidināsimies mūžīgi kaut kur starp debesīm un zemi. Tā kā ‘gaiss’ aizņem tikai dažus kilometrus virs zemes virsmas, tas nevar attiekties uz Debesīm, Dieva dzīves vietu.

Grieķu izteicienam, kas tulkots „aizrauti”, patiesībā nav noteiktas virzības jēdziena. Tas sastopams arī Ap.d.8:39: „Tā Kunga Gars Filipu aizrāva, un galminieks viņu vairs neredzēja... Bet Filips bija nokļuvis Azdotā”. Šis pieraksts tikai dara zināmu, kā brīnumainā veidā Filips tika pārvietots no vienas zemes vietas otrā. Kad Kristus atgriezīsies, atbildīgie tiks sapulcināti, lai nokļūtu tiesas vietā; viņiem pašiem nebūs jāmeklē ceļš uz to. Iespējams, ka mēs tiksīm burtiski transportēti pa gaisu.

Jēzus teica, „kad parādīsies Cilvēka Dēls... Divi būs laukā: viens taps pieņemts un otrs atstāts” (Lk.17:30,36). Šie vārdi arī atstāj šo negaidītas aizraušanas iespaidu. Mācekļi nopietni vaicāja: „Kur, Kungs?’ Bet Viņš tiem sacīja: „Kur maita, tur salasās ērgļi” (Lk.17:37). Tāpat kā ērgļi instinktīvi lido pa gaisu un nosēžas, kur ir maita, tā arī atbildīgie tiks nogādāti tiesas vietā, kur viņi sastaps savu Kungu.

5:6 Mēs nedrīkstam gulēt – bet līdzība Mt.25:1-13 liek domāt, ka pat „gudrās jaunavas” iesnaudīsies, kad atnāks Kristus.

2. TESALONIĶIEŠIEM

1:5 Mūsu tagadējās ciešanas ir drošs apliecinājums tam, ka mēs tiksīm pieņemti Dieva valstībā; jo caur daudz bēdām mums jāieiet Dieva valstībā (Ap.d.14:22).

1:9 *Mūžīgu pazušanu* – Grēka alga ir nāve (Rom.6:23), nevis mūžīgas mocības pie pilnas samaņas. To nāve būs pastāvīga un tādā nozīmē viņu iznīcība būs mūžīga.

1:11 Ja mēs lūdzam labas un pareizas lietas, tad Dievs spēkā piepildīs šīs mūsu vēlmes.

2:2 Ir bijušas un arī tagad vēl ir daudz maldīgu domu, ka Kristus jau ir atgriezies; Preterisma mācītāji apgalvo, ka Viņš atgriezās jau m.ē.70.gadā, ‘Sargtornis’ apgalvo, ka tas noticis 1914.gadā. Taču Kristus atnākšana būs visiem redzama, jo ļaunie tiks iznīcināti līdz ar to (8.p.) un mēs savienosimies ar Kristu tai dienā (1.p.).

2:11 Nevar teikt, ka Dievs neliktos ne zinīs par tiem, kas negrib mīlēt Viņa patiesību (10.p.) – Viņš aktīvi apstiprina viņu maldīgās iedomas. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc mēs esam liecinieki cilvēku ticībai tādām muļķīgām iedomām – jo faktiski Dievs viņus ir maldinājis.

2:17 Ja mēs vēlēsimies runāt un darīt to, kas ir pareizi, Dievs mūs atbalstīs tieši tāpat kā Viņš atbalsta tos, kas nemīl Viņa patiesību, sūtot tiem maldu varu (10.-11.pp.). Garīgās dzīves gaitā ir vērojama kā lejupejošā, tā arī augšupejošā spirāle; mums nav citu iespēju, mēs ceļojam vai nu uz mūžīgo

dzīvību, vai uz mūžīgo pazušanu un Dievs virza mūs uz priekšu tai ceļā, kuru mēs izvēlamies.

3:5 Kungs Jēzus ir spējīgs tiešā veidā vērst mūsu sirdis uz Dieva mīlestību.

3:6 *Atraujieties* – Šis pants ir lasāms 7.-12. pantu kontekstā, kas attiecas uz tiem, kas dzīvo „nekārtīgi”, kas nāk uz baznīcu, lai saņemtu naudu un atsakās strādāt, kaut ir spējīgi to darīt. 6.pants nemudina mūs atrauties no tiem, kas pārkāpj kādu no Jēzus baušļiem, jo mēs visi esam pie vainas. Šis pants ir īpaši veltīts tiem, kas kļuvuši par tesaloniķiešu baznīcas locekļiem, lai gūtu materiālu labumu.

3:9 Dažkārt ir labāk kaut ko nedarīt, uz ko mums būtu visas tiesības, jo daži var to pārprast un nelietīgi pielietot savā labā, un tādējādi tas var kalpot par sliktu piemēru.

3:14 Tas ir jāsaprot tieši tāpat kā 6.panta aicinājums.

1. TIMOTEJAM

1:5 Pareiza mācība dod mīlestības un ticības atziņu. Tādēļ ir nepieciešams sludināt pareizo mācību, novēršot cilvēku prātus no maldīgajām mācībām (3.-4.pp.).

1:15 Sava mūža galā Pāvils uzskata sevi par lielāko pasaules grēcinieku. Agrāk viņš rakstīja par sevi kā par mazāko apustuļi (1.Kor.15:9), tad par vismazāko no ticīgajiem (Ef.3:8). Savas garīgās izaugsmes gaitā Pāvils ne tikai arvien vairāk sāka apzināties savu grēcīgumu, vienlaicīgi viņā auga arī pārlicība par viņa pestīšanu. Mums ir jāseko Pāvila piemēram.

1:16 Pāvila dramatiskā pievēršana ticībai ir paraugs mums visiem. Vai mēs uzaugām kristiešu vidē, vai ne; vai mūsu grēki pasaules acīs bija lieli vai mazi, fakts ir tas, ka mūsu pievēršanās ticībai bija tikpat dramatiska kāda tā bija Pāvilam, un mūsu atbildei uz Dieva žēlastību ir jābūt vienlīdz dedzīgai.

1:20 *Nodevis sātānam* – Iespējams, atsauce uz vietējo romiešu pārvaldi, kristiešu sātānu-pretinieku.

2:5 Šis pants skaidrāk par skaidru parāda Trīsvienības mācības maldīgumu. Rakstot jau pēc Jēzus pacelšanās Debesīs, Pāvils sauc Viņu „cilvēks Kristus

Jēzus”. Viņš ir starpnieks starp Dievu un cilvēku; Viņš nav Pats Dievs, jo ir tikai viens Dievs.

2:8 *Tad nu es gribu* – Tādēļ ka mums ir tik spēcīgs starpnieks, kas nodod mūsu lūgšanas Dievam (5.p.), mums ir jāizmanto šī svētība un jālūdz Dievs.

2:13,14 Pāvila mācība par vīru un sievu dažādajām lomām pamatojas uz Ēdenes principiem par Ādamu un Ievu; tādēļ tā ir noderīga ne tikai viņa laikam, jo tā ir turpinājums Dieva principiem, kas uzstādīti radīšanas gaitā.

3:13 Mūsu kalpošana pati par sevi attīsta mūsu ticību. Tā kalpo par piemēru augšupejošajai spirālei mūsu dzīvē; pazemīgas kalpošanas gadi padziļina ticību, kas savukārt rada motivāciju vēl dedzīgākai kalpošanai.

3:15 Pat Pāvilam nebija zināms, kā iegrozīsies viņa plāni; mēs visi tiecamies pēc stabilitātes un skaidriem nākotnes plāniem. Bet Dievs darbojas savādāk mūsu dzīvē; Viņš grib, lai mēs soļotu pa dzīvi ar ticību, ka Viņš ir Tas, kas mūs vada.

3:16 Dievs atklājās miesā Savā Dēlā Jēzū. Jēzum bija cilvēka daba, bet perfekts raksturs, tā ka Viņā parādījās Dievs, kāds Viņš būtu, ja Viņš būtu cilvēks. Tas nenozīmē, ka Viņš Pats personīgi bija Dievs.

4:1 Šis pravietojums parāda, kādā veidā maldīgas idejas un darbības saduļķos sākotnēji skaidro kristiešu atziņu.

4:3 *Aizliedz doties laulībā* – Kā katoļu baznīca to aizliedz saviem priesteriem.

4:3 *Atturēties no barības vielām* – Jo adventisti un citi aizliedz dažādas barības vielas un gaļu, kaut gan Dievs ir radījis dzīvniekus kā dāvanu un mēs varam tos ēst (4.-5.pp.).

4:8 Garīga dzīve dod mums ne tikai mūžīgas dzīvības cerību, bet arī svētību šai dzīvē.

4:15 Evaņģēlijs nav nekāds vaļasprieks, par kuru būtu laiku pa laikam jāpriecājas. Mums ir jānododas tam „pilnībā”.

4:16 *Tos, kas klausās tevi* – Mūsu pestīšana daļēji var būt atkarīga arī no trešajām personām. Ja tiek sludināta maldīga mācība, citu pestīšana var tikt apdraudēta.

5:4 Vecāki nav jāaizmirst, par tiem jā rūpējas – princips, kas daudzās pasaules daļās netiek ievērots.

5:8 *Ja kāds negādā par savējiem* – Tas ir teikts sakarā ar rūpēm par gados vecākiem, kas ir stipri gados (4.p.). Dieva vārds neparasti stingri nosoda tos, kas to nedara.

5:14 *Valdītu māju* – Ticīga sieviete ir ideāli piemērota kalpošanai mājas lokā.

5:18 Pāvils nepārprotami atbalsta apmaksātu kalpošanu, kaut gan viņš pats Korintā izvēlējās neizmantot šo priekšrocību (1.Kor.9:4-12), tāpat arī Tesalonīkos (1.Tes.2:9; 2.Tes.3:8). Ir vietas, laiki un konteksti, kad labāk nedarīt to, kas mums legāli pienākas, lai citi mūsu piemēru nepārprastu un lai tas netiktu nelietīgi izmantots.

5:24,25 Tiesas dienā visi mūsu grēki un labie darbi nāks atklātībā visu priekšā; mums nav jāliekuļo šai dzīvē un nav jāskumst par to, ka mūsu labie darbi netiek ievēroti vai novērtēti. Nāks diena, kad tas notiks.

6:1,2 Pāvils neatbalstīja verdzības atcelšanu, kaut arī tas nav kristiešu paradums. Viņš pieņēma dažas lietas tādas, kādas tās bija šai pasaulē un mācīja mūs dzīvot garīgu dzīvi esošajos ietvaros. Šis princips attiecas uz daudzām situācijām un aspektiem modernajā sabiedrībā.

6:10 *Mantas kārība* – Tā kā daudzas sabiedrības arvien vairāk balstās uz naudas līdzekļiem, mūsu paaudzei šis kārdinājums kļūst daudz lielāks nekā jebkad agrāk.

6:10 *Sev nodarījis daudz sāpju* – Šis izteiciens oriģinālā sasaucas ar krustā sišanas valodu. Mums ir jācieš sāpes tādā vai citādā veidā – vai nu ar Kristu, vai cenšoties vairot bagātību. Tādēļ ciešanas ar Kristu ir loģiskā izvēle.

6:16 Neviens cilvēks nekad nav redzējis Dievu. Jēzu cilvēki ir redzējuši, tādēļ Viņš nebija Pats Dievs. Kad Vecā Derība runā par cilvēkiem, kas

‘redzējuši Dievu’, tad runa ir par tiem, kas redzējuši Eņģeļus, kas nes Dieva Vārdu (2.Moz.23:21).

6:18 Patiesā garīgā bagātība ir mūsu materiālās bagātības atdošanā.

2.TIMOTEJAM

1:3 Pāvils tik daudziem raksta, ka viņš viņus pastāvīgi piemin savās lūgšanās. Tas nozīmē, ka viņš droši vien pavada daudz laika aizlūdzot par citiem, kā par atsevišķiem cilvēkiem, tā arī par grupām. Vai mēs to darām?

1:10 Nemirstība mums tika atklāta tikai Kristus evaņģēlijā. Tādēļ nemirstība mums nepiemīt; tāda nemirstīga dvēsele, ar kuru cilvēks būtu piedzimis vienkārši nepastāv. Tā ir maldīga pagānu ideja. Bībele mums māca, ka nemirstība ir nosacīta.

1:12 Mēs uzticam lietas Dievam un Viņš uztic lietas mums (14.p.). Var runāt par abpusējību, kas pastāv starp Dievu un cilvēku.

1:15 Taču no Atkl.2. un 3. (kas rakstīta vēlāk) kļūst skaidrs, ka bija palikuši daži Āzijā, kas nebija novērsušies no Kunga. Dažkārt ticīgie nepareizi spriež par citiem un atraida tos, kas atraidītajiem gauži sāp; bet Dievam šie ticīgie ir pieņemami. Tā kā vairums Āzijā tika pievērsti Pāvila darba rezultātā, to maldināšana Pāvilam droši vien ir bijusi ļoti sāpīga.

2:4,5 Salīdzinājums ar karavīriem un atlētiem liecina par to spraigumu, kādu Kungs sagaida no mums kalpošanā Viņam. Tā nevar būt tikai hobijs, vai kultūras iedibināta un mantota tradīcija.

2:7 Ja mēs „turam prātā” Dieva vārdu, Viņš atbalstīs mūsu pūliņus un dos mums meklēto saprašanu. Bet mums ir jāapsver Dieva vārdi un dzīve, iedziļinoties un izvairoties no paviršības.

2:8 Jēzus bija no „Dāvida cilts”, burtisks Dāvida pēcnācējs caur māti Mariju. Tas parāda, ka Jēzus kā persona nepastāvēja iepriekš, pirms Savas piedzimšanas; un arī to, ka Marija bija vienkārša sieviete, tieša Dāvida pēcnācēja.

2:10 Ja Pāvils nebūtu kalpojis evaņģēlija izplatības labad, ciešot sāpes un pārestības, citi netiktu glābti. Citu pestīšana ir kaut kādā mērā atkarīga no

trešo personu centieniem, tādu kā mēs. Lai ko tas maksātu, mēs nevaram atteikties no evaņģēlija sludināšanas darba.

2:11 Tas ir kristību princips – nāve zem ūdens līdz ar Jēzu un tad augšāmcelšanās līdz ar Viņu (Rom.6:3-5).

2:12 *Ja mēs aizliegsim* – Pāvils to rakstīja, zinādams ka Pēteris bija aizliedzis Jēzu – bet nožēlojis to. Arī mēs varam nožēlot grēkus.

2:14 Nesaskaņas starp brāļiem par nebūtiskām lietām var novest pie citu samaitāšanas.

2:18 *Augšāmcelšana esot jau notikusi* – šodienas Preterisma baznīcas maldu mācība.

3:1-5 Tas ir precīzs šodienas sabiedrības kā mūsu „pēdējo dienu” apraksts pirms Kristus atgriešanās uz zemes.

3:10 Pāvila dzīve un raksturs tiek Bībelē celti mūsu priekšā kā paraugs mums – nevis tikai kā vēsturiska liecība par to, kur viņš ceļojis, rādot šo ceļu kartē, un ko darījis.

3:12 Vajāšanas mūs nedrīkst pārsteigt. Tās varētu nebūt tīri fiziskas ciešanas, bet kaut kādā veidā neticīgā pasaule mūs noteikti vajās.

3:15 Tieši tajā arī ir svēto rakstu nozīme, ka, ticot Dieva vārdam, mēs rodam tajā gudrību, kas ved pie pestīšanas. Bībeles lasīšana un zināšana ir nepieciešama katram patiesam kristietim, Bībele ir jālasa katru dienu.

3:16 *Iedvesti* – Dievs iedvesa Savu vārdu Bībeles rakstītājos, tā ka tas, ko viņi rakstīja, nebija vienkārši cilvēku vārdi, bet Dievs runāja caur viņiem. Tas piešķir Bībelei vienreizību citu grāmatu vidū; Dieva vārds ir nepieciešams, lai mēs būtu sagatavoti katram labam darbam (17.p.). mums nav nepieciešamas citas grāmatas vai atklāsmes, jo Bībeles vārda pietiek, lai pilnībā sagatavotu cilvēku (17.p.).

4:1 Kad Kristus atgriezīsies, mirušie tiks augšāmcelti un tiesāti un tad pilnībā tiks nodibināta Dieva valstība zemes virsū.

4:3 Šī pravietotā tīrās Bībeles mācības saduļķošana ir piepildījies tagad pastāvošajās daudzajās neskaidrajās un nepareizajās kristietības versijās. Cilvēki izvēlas pieņemt jebkuru, kas māca to, ko viņi gribētu dzirdēt – nevis saprast, ka Bībele ir Dieva iedvestais vārds (3:16) un ticēt tikai tam, kas ir rakstīts Bībelē. Mums ir jāmācās no Dieva vārda, pat ja mums negribētos ticēt, ka Dieva teiktais ir patiesība. Mēs nevaram savas domas izcelt pāri Dieva domām.

4:8 Ticīgie saņems atlīdzību Kristus atgriešanās dienā (1.panta dienā); un visi patiesi ticīgie saņems apsolīto tajā pat laikā (Ebr.11:39,40). Nav taisnība, ka pēc nāves mēs nonākam Debesīs un saņemam apsolīto. Mēs esam bez samaņas līdz Kristus atgriešanās dienai; tad visi ticīgie tiks augšāmcelti, tiesāti un saņems mūžīgo dzīvību kopā Dieva valstībā zemes virsū (Mt.25:34).

4:16 *Visi bija mani atstājuši* – Tāpat kā Āzijā visi bija aizgriezušies no Pāvila (1:15). Pāvils nomira kā vientuļnieks, kas nebija populārs pat brāļu starpā; bet tādēļ viņš jo vairāk sajuta Kunga Jēzus klātbūtni sevī (17.p.).

TITAM

1:2 Nemirstība ir cerība, ko Dievs ir apsolījis tiem, kas ir Kristū – tas nozīmē, ka mums pašiem no dzimšanas nepiemīt nedz nemirstība, nedz arī ‘nemirstīga dvēsele’.

1:9 Baznīcas vadītājam ir jāzina Svētie raksti – nepietiek ar to vien, ka viņš ir labs runas vīrs un pievilcīga personība.

1:14 Kristiešu baznīcā iefiltrējušies jūdu ticības piekritēji (10.p.) ir ienesuši tajā daudz maldīgu mācību. Ideju par iepriekš pastāvējušo Mesijas personību, par nepieciešamību turēt sabatu un jūdu ēšanas paražas, par sātana būtnes un dēmonu eksistenci, par dzīvi pēc nāves Debesīs un tml.; visas šīs idejas nāk no jūdaisma atkritēju vidus.

1:15 Tādējādi, dažkārt vienas un tās pašas cilvēku darbības vieni var uzskatīt par šķīstām un citi par grēcīgām. Tas ir atkarīgs no mūsu pasaules uzskatiem, motivācijām un sirdsapziņas.

2:3 Tos, kas nododas „ļauņām valodām” grieķu valodā dēvē par *diabolus*, ko citviet tulko: „velns”. Šo vārdu lieto, runājot par parastiem cilvēkiem, kā, piemēram, par Jūdu (Jņ.6:70,71).

2:4,5 Mīlēt vīru-kristieti un pakļauties viņam šeit ir viens un tas pats. Pakļaušanās laulībā nav pieprasāma, to diktē mīlestība.

2:10 Evaņģēlija mācības gūst pievilcību citu acīs mūsu piemēra dēļ, mums pielietojot tās praksē. Mācība kā teorija pati par sevi momentā neiedarbosies uz laicīgajiem cilvēkiem.

2:12 Mēs nevaram vienaldzīgi attiekties pret Dieva žēlastību (11.p.) – Dieva pestīšanas dāvana audzina mūs Dieva Garā, kad mēs to apzinīgi pārdomājam un atsaucamies uz to ar labiem darbiem.

2:14 Jēzus nodošana Sevi nāvē liek mums būt „dedzīgiem labos darbos”, jo jūtīgs, domājošs ticīgais nevar palikt vienaldzīgs Kristus krusta priekšā. Mums ir jāatsaucas ar darbiem uz Kristus parādīto mīlestību un žēlastību.

3:1 Vai mēs esam gatavi uz katru labu darbu, kad vien tāda iespēja rodas, lai cik ērtā vai neērtā laikā?

3:7 Taisnošana no žēlastības ir galvenā Jaunās Derības tēma. Mums piedēvē taisnību, kaut arī mēs paši tādi neesam, no tīras Dieva žēlastības; un tādējādi mēs ceram iemantot mūžīgo dzīvību – kuru mēs saņemsim, kad Jēzus atgriezīsies. Tam, ka mēs neesam pestīti mūsu labo darbu dēļ, bet no tīras žēlastības, ir faktiski jāliek mums pievērsties labajiem darbiem (8.p.).

3:10 Turieties tālāk no tiem, kas rada šķelšanos. Šķelšanās brāļu starpā var vest pie nosodīšanas (11.p.) – kaut arī dažkārt to cenšas izskaidrot Dieva mīlestības vārdā.

FILEMONAM

1:10 Pāvils uzskatīja tos, kurus viņš pievērsa, par saviem garīgajiem bērniem. Onēzims bija izbēdzis vergs, kas beigās bija nokļuvis Romas cietumā; taču Pāvils pievērsa Dievam šo savu cietuma brāli. Tā sagadījās, ka Pāvils bija pievērsis ticībai arī Onēzima kungu Filemonu (19.p.). Un nu Pāvils sūta Onēzimu atpakaļ pie Filemona, mudinot to izrādīt žēlastību Onēzimam. Situācijas, kurās mēs atrodamies, var ierobežot mūsu darbību,

bet mēs tomēr varam vērsties pie tiem, kas ir mūsu tuvumā, lai vestu tos pie Kristus.

1:15 Pāvils ir ļoti pozitīvi noskaņots. Viņš uzskata, ka nesaskaņas starp cilvēkiem var rasties arī lai pēc samierināšanās draudzība un vienotība kļūtu jo ciešāka.

1:19 Mēs esam parādā nemirstību tiem, kas mūs pievērsuši ticībai; tas pierāda, cik būtiski no mūžības viedokļa ir pievērst cilvēkus ticībai.

1:22 Pāvils rīkojās tā it kā viņa lūgšanas par atbrīvošanu no cietuma tiks uzklauskātas – tiktāl, ka viņš jau lūdz, lai kāds sagatavo istabu, kurā viņš varētu uzturēties viņa paredzamā apmeklējuma laikā. Tas ir saskaņā ar Mk.11:24 izvirzīto principu – rīkoties un justies tā, it kā mēs jau būtu saņēmuši to, ko mēs lūdzam.

EBREJIEM

1:3 Jēzus bija Dieva godības atspulgs, Viņa būtības attēls – bet Viņš nebija pats Dievs. Viņš tagad sēž pie Dieva labās rokas, Viņa dzemdināts (5.p.) un Dievu sauc par Savu Dievu (9.p.). Viss šeit teiktais nekādi neiederētos, ja Jēzus būtu Pats Dievs.

1:5 Šeit, kā arī Vēstules ebrejiem pirmajās divās nodaļās, tiek uzsvērts, ka Jēzus nebija eņģelis. ‘Sargtorņa’ konfesijas un citu apgalvojumi par pretējo ir maldīgi.

1:14 Visi eņģeļi kalpo Dievam, rūpējoties par mums, kurus Viņš gatavo mūžīgai dzīvībai Viņa valstībā. Visi eņģeļi ir Dievam paklausīgi un dara Viņa uzdotos darbus – Debesīs nav grēcīgu būtņu.

2:4 Brīnumainās Svētā Gara dāvanas tika dotas runātā vārda apstiprināšanai; kad Jaunā Derība tika uzrakstīta, šādas apstiprināšanas nepieciešamība atkrita.

2:11 Šī Jēzus solidaritāte ar mums ir būtiska; un jebkura mācība, kas apgalvo, ka Jēzus ir Pats Dievs ir pašos pamatos nepareiza.

2:13 Jēzus cilvēciskums atspoguļojas tajā, ka Viņam bija jāpaļaujas uz ticību Dievam.

2:14 *Tad arī Viņš tāpat to ir pieņēmis* – Tā pati doma tiek atkārtota jau vairāk nekā piecas reizes; tik kolosālu nozīmi Pāvils tam piešķir!

2:14 Grēkam ir nāves vara (Rom.6:23) – tā ir ‘velna’ vara. Pāvils nereti personificē grēku, un šeit viņš to identificē ar vislielāko iespējamo ‘neslavas cēlēju’ vai ‘apmelotāju’. Jo tieši tāda ir vārda ‘velns’ nozīme; tas nebūt neattiecas uz kādu ļaunu kosmisku būtni.

2:18 Kārdināšanām Dievs nav pieejams (Jēkaba 1:13), Viņš nevar grēkot. Taču Jēzus pilnīgi noteikti bija pieejams kārdināšanām – Viņam bija reāla iespēja grēkot.

3:6 Tādēļ nevar teikt „reiz glābts, glābts par visām reizēm”. Mums ir jāpastāv ticībā līdz galam, lai mēs tiktu glābti (14.p.; Mt.10:22).

3:8 Cietsirdība ir gara slimība, no kuras mums jāvairās. Sirdsapziņas trulums, līdzietības trūkums, vienaldzība pret Dievu, eksistence, nevis dzīvošana pēc Dieva likumiem ... tā visa vietā ir jābūt sirds siltumam, jūtīgumam pret citiem, maigumam.

3:13 Grēks ir mānīgs; tādēļ 2:14 personificē grēku, piešķirot tam ‘velna’, proti, neslavas cēlēja vai apmelotāja vārdu. Mēs mānām paši sevi, atļaujoties grēkot; Bībele pastāvīgi cenšas pievērst mūsu uzmanību mūsu iekšējiem domāšanas procesiem, jo tieši to pārveidošanā ir kristietības būtība.

3:17 Mūsu kristības var pielīdzināt iziešanai no Ēģiptes, Sarkanās jūras šķērsošanai un ienākšanai tuksnesī līdz ar Izraēlu (1.Kor.10:1). Viss, kas ar viņiem notika, it īpaši viņu neveiksmes, ir par brīdinājumu mums.

4:1 Nenāk par sliktu apzināties, ka mēs varam arī zaudēt mūsu nākotni, ja mēs aizgriezīsimies. Ebrejiem tas nozīmēja atgriezties pie paļāvības uz pašu darbiem un burta kalpību.

4:2 Vecajā Derībā sludinātais evaņģēlijs („prieka vēsts”) bija būtībā tas pats Jaunās Derības evaņģēlijs (Gal.3:8).

4:9 Varētu iebilst, ka, ja Dievam diena ir kā tūkstoš gadi (2.Pēt.3:8), tad atpūtas diena, sabats, septītā diena sāksies 6 dienas vai 6000 gadus pēc radīšanas. Atkl.20:2-7 lasām, ka pirmā Dieva valstības daļa, Tūkstošgade

ilgs tūkstoš gadus. Saskaņā ar Bībeles hronoloģiju, Jēzus dzīvoja aptuveni 4000 gadu pēc radīšanas. Tagad mēs dzīvojam laikā, kad pagājuši 2000 gadi, kas kopā sastāda 6000 gadus. Tas nozīmētu, ka Kristus atnākšana, lai nodibinātu Tūkstošgades 'sabata atdusu' varētu notikt tagad jebkurā laikā. Šis pieļāvums ir problemātisks, taču šīs pārdomas var būt stimulējošas.

4:15 Jēzus, bez šaubām, bija mūsu dabas, ja Viņš tika kārdināts; jo Dievs nav kārdināms (Jēkaba 1:13).

4:16 Ticība tam, ka Jēzum bija mūsu daba un Viņš tapa kārdināts tāpat kā mēs, praksē dod mums paļāvību ar pārliecību lūgt Dievu, jo mums Debesīs ir starpnieks, kas reiz bija cilvēks un kārdināts tāpat kā mēs.

5:2 Kā uzsvērts 4:15,16, grēku izpirkšana 'strādā', jo Jēzus Savā laicīgajā dzīvē „bija vājības apņemts” tāpat kā mēs; tādējādi, Viņš nebija Dievs.

5:7-9 Jēzus raidīja karstas lūgšanas Dievam, Viņam bija nepieciešama glābšana no nāves. Tādējādi, Viņš nebija Dievs. Viņš ir „mācījies” paklausību Dievam un sasniedzis 'pilnību' pēc izciestajām ciešanām. Tāda valoda būtu nepiedienīga, runājot par Pašu Dievu.

5:12-14 Kristībās mēs piedzimstam no jauna (Jņ.3:3-5) un dzeram pienu; bet mums ir jāaug atziņā, lai mēs varētu pāriet no evaņģēlija mācības pirmsākumiem (piena) pie dziļākām atziņām.

6:5 Brīnumainās Svētā Gara dāvanas, kuras tika pieredzētas 1.gadsimtā, tiks izmantotas kā „nākamā laika spēki” Valstībā. Tās tiks dotas atkal, kad Kristus atgriezīsies, lai nodibinātu Valstību uz zemes. Tādēļ šobrīd tās nav pieejamas.

6:6 Tas šķiet attiecamies uz tiem, kam pirmajā gadsimtā tika dotas brīnumainās Svētā Gara dāvanas; mūsu laikā mēs vienmēr varam nožēlot grēkus un būt droši, ka Dievs mums piedos un pieņems mūs.

6:18 *Meklējuši glābiņu* - Atsauce uz to, ka, pēc Mozus likuma, ja jūs nejauši nogalinājat kādu [līdz ar to nodarīdami grēku, kas sodāms ar nāvi, taču bez nodoma], jūs varējāt meklēt glābiņu vienā no glābšanas pilsētām un palikt tur līdz augstā priestera nāvei; šajā pilsētā jūs būsiet drošībā un varēsiet būt brīvs pēc augstā priestera nāves (4.Moz.35:24-32). Mūsu situācija ir līdzīga; mūsu glābšanas pilsēta un augstais priesteris ir Kristus.

7:3 Melhisedeks nebija Jēzus – viņš bija „Dieva Dēlam līdzināms”, un Jēzus bija priesteris pēc Melhisedeka kārtas (11.p.). Ebreju kristieši zūdījās, ka Jēzus nav no Levija, no priesteru dzimtas, bet no Jūdas cilts (14.p.). Taču Melhisedeks, augstais Vecās Derības priesteris bija bez cilts raksta [„bez tēva, bez mātes”] un tomēr bija priesteris.

7:16 *Tapis* – Nemirstība Jēzum piešķirta no Dieva; tādējādi Viņš nav Pats Dievs.

7:18,19 Mozus bauslība tika ‘atcelta’ un tādēļ mums nav jāpieturas pie tās šodien – tā bija ‘nеспēcīga’. Šajā nodaļā Mozus bauslība ir aprakstīta kā nesalīdzināma ar pestīšanas pārkumu „Kristū”.

7:27 *Pats Sevi upurēdams* – Jēzus bija kā priesteris, tā arī upuris. Tas norāda uz to, cik spēcīgi Viņš valdīja pār situāciju Savā nāves stundā, neskatoties uz acīmredzamām ciešanām un dvēseles sāpēm, kas Viņam bija jāizjūt.

7:28 *Ieceļ* – Šis vārds nebūtu vietā, ja Jēzus būtu Pats Dievs.

8:3 Jēzus aktīvi darbojas mūsu labā Debesīs. Viņš pārraida mūsu darbus, mūsu domas, mūsu lūgšanas Dievam.

8:7 Vecajai Derībai [Mozus bauslībai] bija ‘trūkumi’; Jaunā Derība ir „labāka” (6.p.). Tādēļ mums nav jāpieturas pie Mozus bauslības.

8:9 *Kad Es viņu rokas satvēru* – Tas ir mīloša Tēva tēls, kurš satver Savu bērnu rokas, lai tos vestu uz priekšu. Tik maigi Dievs veda Savu tautu no Ēģiptes un cauri Sarkanajai jūrai – notikumi, kas ir pirmtēls mūsu iziešanai no pasaules ceļiem un atdzimšanai jaunai dzīvei kristībās (1.Kor.10:1).

8:13 *Tuvu iznīkšanai* - Kas norāda uz to, ka vēstule ebrejiem sarakstīta neilgi pirms tempļa pielūgsmes sistēmas sairšanas m.ē.70.gadā.

9:3 Kad Jēzus nomira, tempļa priekšgars pārplīsa (Mt.27:51). Tas bija simbols, ka caur Viņa nāvi ne tikai augstais priesteris, bet visi, kas ir Kristū, var ienākt vissvētākajā vietā, lai bez starpniecības komunicētu ar Dievu (8.p.); ne tikai reizi gadā grēku nožēlas dienā, bet vienmēr.

9:19 Ūdens, sarkana vilna un īzaps, tie visi figurē Krista krustā sišanas reizē, uz ko norādīja Vecās Derības rituāli.

9:22 *Gandrīz* – Asinis bija nepieciešamas grēku piedošanai, un bija jāupurē dzīvnieki. Bet Mozus bauslība noteica, ka dažos gadījumos, ja kāda rocība nebija tik liela, lai upurētu dzīvnieku, varēja upurēt arī graudus vai miltus. Tas parāda, ka, lai gan Dievs godā Savus principus, Viņš tik ļoti grib dāvāt piedošanu un būt sadraudzībā ar cilvēkiem, pat ja viņu dzīves apstākļi neļauj tiem kalpot Viņam ideāli pieprasītajā veidā.

9:27 Pēc nāves mēs esam nemaņā līdz Kristus atnākšanai, bet šis laika sprīdis ir līdzīgs miegam, pēc miršanas nākamais brīdis, kad mēs esam pie samaņas, ir Kristus atgriešanās brīdis, kad mēs stāvam viņa tiesas priekšā.

9:28 *Par pestīšanu* – Pilnībā mēs būsim ‘glābti’, kad Kristus atgriezīsies un mēs saņemsim nemirstīgu miesu un mantojumu Viņa valstībā uz zemes.

10:4 Taču Dievs saka Vecajā Derībā, ka Viņš piedeva cilvēkiem grēkus, kad tie nesa upurus. Tiem tika piedots ne jau tāpēc, ka Dievam patiktu sarkanā izlieto asins krāsa, bet gan tāpēc, ka tas norādīja uz nākamo Kristus upuri un tāpēc, ka tas norādīja, ka ļaudis atzina, ka grēks nes nāvi. Uzliekot roku uz upurējamā dzīvnieka galvas, tie atzina to par savu pārstāvi.

10:12 It bieži tiek uzsvērts, ka Jēzus sēž pie Dieva labās rokas, turpretī pēc Mozus likuma priesteri *stāv*, kalpodami Tam kungam (11.p.). Taču Ap.d.7:55 Stefans redz Jēzu *stāvam* pie Dieva labās rokas, iestājoties par viņu. Tas parāda, ka pat tagad Savā Debesu godībā Jēzus tik kaislīgi dzīvo līdzī notiekošajam uz zemes, ka Viņš brīžiem *pieceļas kājās*, lai jo stiprāk aizlūgtu par mums.

10:15 Bībeles raksti ir Dieva Gara, kas bija Bībeles rakstītājos, iedvesti un šī iemesla dēļ viņu rakstītie vārdi ir Dieva vārdi. Un tā, mēs varam lasīt 16.punktā citēto Vecās Derības fragmentu, apzinoties, ka Svētais Gars liecina personīgi mums, mūsu laika biedriem.

10:22 *Miesu nomazgājuši* – Atsauce uz kristībām Kristus Vārdā, kas dod mums iespēju tuvoties Dievam.

10:24 Mums ir nesteidzīgi ‘jāvēro’, kā mēs varam paskubināt citus darīt labu. Tas prasa domāt par citiem, par viņu situācijām, iespējām, lai

paskubinātu tos darīt labu, ne ļaunu. Kristietība nav iedomājama kā dzīve vienatnē, neliekoties ne zinis par citiem.

10:26 Tīša grēkošana ir apzināta Kristus upura nievāšana (29.p.); tas neattiecas uz gadījuma vājībām, kas piemīt mums visiem. Jo mēs pastāvīgi atzīstam, ka arvien vēl grēkojam (1.Jņ.1:8).

10:33 *Līdzdalībniekiem* – Mūsu ciešanas nav tikai mūsu pašu ciešanas, ja mēs esam patiesi saistīti ar citiem, mēs izjūtam arī viņu ciešanas.

10:39 *Kas atkāpjas* – Atraidītie atkāpsies no Kristus, izjūtot kaunu Viņa priekšā (1.Jņ.2:28). Tie, kas Viņu iemīlējuši ticībā, droši tuvosies Viņam, paļaujoties uz Viņa mīlestību, neskatoties uz sava grēcīguma atziņu.

11:3 Pasaule bija radīta – un visa pasaules zinātne nav spējīga izskaidrot radīšanas pirmsākumus. Bija jābūt kādam radīšanas impulsam, pirmcēlonim, kas norāda uz Dievu.

11:4 Ābels upurēja dzīvnieku asinis Dievam, turpretī Kains upurēja tikai saknes, nepievērsdams vērību principam, kas izteikts 9:22.pantā. Tādēļ Ābela ticība bija tajā, ka Dievs piedos grēku tā iemesla dēļ, ko šīs asinis pārstāvēja – iespējams, viņš kaut kādā veidā saprata nākamo Kristus upuri un tādā veidā parādīja savu ticību.

11:5 Šķiet, ka Ēnohs tika aizrauts no vajātājiem, lai tie viņu nenonāvētu. Taču pirmais cilvēks, kas iemantoja mūžīgu dzīvību, bija Kristus (1.Kor.15:23). Tātad Ēnohs neiemantoja mūžīgo dzīvību Debesīs; arī viņš droši vien nomira pēc tam, kad tika aizrauts no vajātājiem.

11:7 Noas ticība bija tik stipra, ka viņš varēja iedomāties nākamos plūdus (1.p.), kaut gan tolaik viņš nekad nebija redzējis lietu. Viņa ticība un ar to saistītā iztēle bija tik spēcīgas, ka viņa bailes lika viņam celt šķirstu.

11:11 Kad Sāra pirmo reizi izdzirda, ka viņai būs dēls, viņa iesmējās neticībā (1.Moz.18:12). Tādējādi, ticība, par kuru mēs lasām šajā nodaļā nebija automātiska, tai bija jāattīstās.

11:13 Apsolījumi attiecās uz mūžīgu zemes mantošanu Dieva Valstībā. Šie cilvēki miruši apsoltās lietas nesaņēmuši; bet tā kā Dievs tura Savus solījumus, tie tiks augšāmcelti, kad Kristus atgriezīsies, un saņems Dieva

apsolīto. Tātad, tie nav nonākuši Debesīs pēc nāves, lai saņemtu apsolīto glābšanu.

11:27 *Nebīdamies* – Taču 2.Moz.2:14,15 teikts: „Un Mozus nobijās un sacīja: „Patiesi, šī lieta ir kļuvusi zināma”. Kad faraons dzirdēja par šo lietu, viņš meklēja Mozu nogalināt, bet Mozus bēga no faraona”. Mēs varam secināt, ka Mozus nobijās, bet viņa ticība spēja pārvarēt bailes. Ticība nenāca viegli un automātiski, tā nāca ar cīņu (skat komentāru 11.pantam).

11:40 Dievs ir ieplānojis, lai visi ticīgie saņemtu apsolījumus (mūžīgo dzīvību Dieva valstībā uz zemes) vienā un tai pašā laikā – Kristus atgriešanās laikā, kad mirušie tiks augšāmcelti, tiesāti un saņems nemirstību šeit uz zemes. Tādēļ nav tā, ka viens ticīgais mirst, nonāk Debesīs un saņem atalgojumu, pēc 100 gadiem vēl viens mirst, un tml. Patiesā kristiešu cerība ir uz miesas augšāmcelšanu no mirušajiem, kad Kristus atgriezīsies, lai nodibinātu Savu Valstību.

12:1 11.nodaļā uzskaitītie ticīgie ir it kā viens liels pūlis, kas mūs uzmundrina mūsu skrējienā uz Valstību.

12:3 *Nemiet vērā To* – Mums ir jādzīvo mūsu dzīve, vienmēr raugoties uz Jēzu (2.p.). Bet cik reizes dienā mēs domājam par Viņu? Mums ir katru dienu jālasa par Viņu, jādomā par Viņu un Viņa vārdiem, lai Viņa piemērs allaž būtu mūsu acu priekšā visās mūsu gaitās.

12:4 Atsauce uz Jēzus karsto lūgšanu Ģetzemanē, kad Viņa sviedri kā asinis pilēja uz zemi (Lk.22:44).

12:5-11 Ciešanas nāk no Dieva, un kristiešu dzīves kontekstā tās mums tiek dotas, lai mēs garīgi attīstītos. Tādēļ nepareizi ir domāt, ka labas lietas nāk no Dieva un sliktās no sātana. Nekam mūsu dzīvē nav gadījuma raksturs. Dievs pārvalda visu un visas likstas, kas atgadās mūsu dzīvēs, nāk mums par labu kā ticīgajiem. Ir jābūt stiprai ticībai, lai spētu to pieņemt.

12:14 Mūsu galīgā cerība ir „skatīt To Kungu”. Ījabs Vecajā Derībā priecājās, lolojot šo pašu cerību – ka galu galā viņš skatīs Dievu vaigā (Ījaba 19:26).

12:17 Šķiet, ka no tā būtu jāsecina, ka pēdējā mirkļa nožēla tiesas priekšā jau būs novēlota, pat asaras vairs nespēs mainīt mūsu likteni – tieši tagad ir mums dotās lielo iespēju dienas.

12:24 Kristus asinis runā uz mums; un tas, ka Jēzus mira par mums, nevar atstāt mūs vienaldzīgus. Tā ir pavēle un aicinājums rīkoties – un mēs nedrīkstam noraidīt krusta balsi (25.p.).

12:28 Ja mūs vada žēlastība, atsaucoties uz Dieva žēlastību, kas dāvā mums Valstību, tad mūsu darbi, kurus mēs darām, atsaucoties uz Dieva žēlastību, ir tīkami Dievam.

13:2 Ābrahāms nezināja, ka viņš uzņem eņģeļus (1.Moz.18:1-16). Ir pilnīgi iespējams, ka arī šodien mēs varam satikt eņģeļus parastu cilvēku veidolā.

13:3 Tas ir liels izaicinājums – būt tik cieši saistītiem ar brāļiem, ka mēs jūtam Viņu ciešanas it kā tās būtu mūsējās.

13:8 Nav tiesa, ka Jēzus bija mīlošs un maigs uz zemes būdams, bet atgriezīsies kā bargs soģis. Jēzus, kas mīlēja bērnus, ar kuru grēcinieki un grēcinieces varēja justies nepiespiesti, kas bija žēlastības un piedošanas jūtu pilns... ir tas pats Jēzus, kas tagad skatās uz mums no augšas un kuru mēs satiksim tiesas dienā.

13:15 Mums ir visu laiku jāslavē Dievs. Mēs to varam darīt dziedot vai savā nodabā dungojot kristiešu mūziku vai vienkārši savā sirdī pateicoties Dievam par visu, pat par [šķietami] vissīkākajām lietām.

13:19 *Drīz tiktu atdots* – Jo vairāk tie lūgtu (18.p.), jo ātrāk viņš tiktu atbrīvots. Lūgšana patiesi izmaina apstākļus un tādēļ mums ir jāattīsta sevī vēlme lūgt, lai citi aizlūgtu par mums, un aizlūgt arī par viņiem.

JĒKABA

1-5 Šis pants ir atsauce uz Salamanu, kurš izvelējās lūgt gudrību, kad Dievs viņam piedāvāja lūgt, ko viņš vēlas, un šī iemesla dēļ tik daudz kas viņam tapa dots vēl bez tās.

1:13 Jēzus tika kārdināts (Ebr.2:14-18; 4:15); Dievs nav pieejams kārdināšanām. Tādējādi, Jēzus nevar būt Pats Dievs.

1:14,15 Grēks un kārdināšana nāk no cilvēka paša; mūs kārdina mūsu pašu vēlmes, nevis kāda kosmiska Sātana būtne. Mēs paši esam pilnībā atbildīgi par mūsu grēkiem un maksa par grēku pilnīgi taisnīgi ir nāve.

1:18 Dieva vārds ir pielīdzināts sēklai Lk.8:11, Pēt.1:23. Tam ir spēks raisīt garīguma dzimšanu mūsos. Tādēļ mums ir čakli jāklausa tajā (:19).

1:22 Mēs, kas lasām Bībeli, varam maldināt sevi ar domu, ka šis lasīšanas process pats par sevi mūs glābs; taču, ja starp Bībeles lasīšanu un mūsu rīcību nav tiešas saiknes, tad tāda lasīšana mums neko nedos. Patiesa Bībeles lasīšana izraisīs pašpārbaudi un paliekošu mūsu garīgā satvara apziņu (:24). Ja tā nenotiek, tad, lasīdami Bībeli, mēs maldīgi uzskatām sevi par ticīgiem cilvēkiem, kaut gan faktiski tāda lasīšana ir velta (:26).

2:5 Ja mēs esam „mantinieki”, tad Dievs ir apsolījis mums Valstību. Mēs vēl neesam to pilnībā saņēmuši. Gal.3:27-29 teikts, ka visi, kas kristīti Kristus vārdā, ir Ābrahāmam dotā apsolījuma mantinieki.

2:6 Kristieši, kuriem bija adresēta Jēkaba vēstule, cieta pārestības no tiem, kas bija bagātāki, un viņi savu aizvainojumu izgāza uz tiem, kas bija vēl nabagāki. No psiholoģiskā viedokļa, tas ir klasisks gadījums; taču Kristū mums ir jālauž šis pārestību cikls, neizgāžot aizvainojumu savukārt uz tiem, pār kuriem mums ir kāda teikšana.

2:7 Labo Vārdu, kas saukts pār mums, mēs saņemam, kristoties Kristus Vārdā.

2:10 Ir maldīgi turēt, piem., tikai sabatu un svētkus, nepildot visu Mozus bauslību.

2:25 Šajā izņēmuma gadījumā nepatiesa liecība faktiski bija ticības apliecinājums.

2:26 Šeit nav nekādas nesaskaņas ar Pāvila mācību par taisnošanu, nepamatojoties uz darbiem. Ja mēs esam pārliecināti, ka mēs tiksīm glābti no Dieva žēlastības, un vienīgi no Dieva žēlastības, mēs nevarēsim to uztvert vienaldzīgi; ja mēs tam ticam, mēs centīsimies kaut kādā *reālā* veidā atsaukties uz mums izrādīto pilnīgo žēlastību.

3:6 Mūsu vārdi var reāli novest mūs līdz pilnīgam nosodījumam; jo pēc mūsu vārdiem mēs tiksīm pazudināti vai taisnoti (Mt.12:37). Ir ārkārtīgi svarīgi valdīt pār savu domāšanu un vārdiem, jo tieši tajos jau arī izpaužas kristietības būtība.

3:13 Labie darbi ir sapratīga un pazemības pilna dzīve, tiem nav obligāti jāizpaužas kādā vienreizējā dramatiskā veidā.

3:16 Šķelšanos ticīgo starpā izraisa skaudība un konkurence (:14; 4:1), kas sākas cilvēka prātā. Tādēļ tik svarīga ir prāta garīgā ievirze. Tikai tā trūkuma dēļ rodas šķelšanās cilvēku starpā. Un šķelšanās noved pie „nelietības”. Taču nenobriedušie kristieši tiecas to saukt par „gudrību” (:15). Tādēļ Jēkabam jāsaka, ka tā nemaz nav gudrība, jo patiesi garīga gudrība ved pie miermīlības un vienotības ticīgo starpā (:17).

4:1 Grēka avots ir cilvēka sirds, nevis kāda ārēja kosmiska būtne. Jēkabs salīdzina ‘cīņas’ nenobrieduša ticīgā prātā ar ‘cīņām’ starp dažādiem grupējumiem baznīcas vidū. Šķelšanās rodas tādēļ, ka cilvēki nav pilnībā nodevušies garīgajām lietām. Viņš atkārtoti kritizē liekulību (:8). Jēkabs pastāvīgi izceļ cilvēka prātā, viņa sirdī notiekošos procesus, kas arī ir garīgo konfliktu pamatā – tie nenāk no Debesīm, vai no ‘ārienes’, no kādu šķietamo ‘ļauņo garu’ pasaules.

4:4 Mēs esam savā ziņā laulāti ar Kristu; tādēļ jebkura neuzticība Kristum ir laulības pārkāpšana.

4:15 Tādēļ, runājot par mūsu nākotnes nodomiem un plāniem, mums būtu vienmēr jāsaka, „ja Dievs dos”, lai kā citi uz to noraudzītos.

4:16 Šeit ir runa par atbildības apzināšanās principu Dieva tiesas priekšā.

5:3 Apgalvojot, ka dzīvojam it kā gaidītu Jēzu ierodamies kuru katru brīdi, neklājas krāt mantību nākotnei.

5:9 Ja mums ir droša ticība, ka Jēzus var jebkurā brīdī atgriezties, lai tiesātu mūs, tad mēs neuzņemsimies kritizēt un nosodīt mūsu brāļus.

5:11 Pat tad, kad Dievs šķita neuzklausām Ījaba lūgšanas, nepalīdzam viņam, Viņš patiesībā juta viņam līdzī.

5:17 Konteksts liek domāt, ka Elija lūdza Dievu, lai lietus nelītu, domādams, ka tas liks Izraēlam nožēlot grēkus un saņemt piedošanu; viņš pats bija tuvu bada nāvei šī sausuma laikā.

5:20 Trešās puses lūgšanas un iestāšanās var patiesi novest pie ticīgā grēku piedošanas un pestīšanas – kaut gan skat 1.Jņ.5:16,17. Ja mūsu lūgšanas un iestāšanās par citiem var dot tik spēcīgu efektu, mums, tāpat kā Pāvilam, ir visu laiku jālūdz par mūsu brāļiem un māsām (:15).

1.PĒTERA

1:4 Dievs un Jēzus ir Debesīs, gatavojot mums brīnišķu mūžīgu mantojumu. Bet mēs to saņemsim tikai pēdējā dienā, kad atgriezīsies Kristus (:5). Tādējādi, mēs nenonākam Debesīs pēc nāves, lai saņemtu šo mantojumu, Kristus atnesīs to mums uz zemi, kad Viņš atgriezīsies.

1:7 Dzīvē sastaptie nopietnie pārbaudījumi ir kā uguns, kas attīra mūs no izdedžiem un padara mūsu ticību spožu un tīru kā zelts. Ir grūti to iedomāties, bet Jēzus mūs ‘uzslavēs’ pēdējā dienā – tāpat kā Viņš uzteic ticīgos par to labajiem darbiem, kurus tie nemaz neatceras (Mt.25:36,37). Tik pozitīvi Jēzus raugās uz mums.

1:13 Mūsu ticība nav nekāda brīvā laika izklaide, tā ir pilnīga mūsu dzīves pakļaušana tai žēlastībai, kas izpaudīsies, kad Kristus piešķirs mums mūžīgo dzīvību Savas atgriešanās dienā.

1:20 Jēzus nepastāvēja fiziski pirms Savas dzimšanas, bet Viņš bija Dieva padomā, tieši tāpat kā arī mēs (Ef.1:4).

1:22 Ticība „patiesībai” izpaudīsies neliekuļotā brāļu un māsu mīlestībā; mēs nevaram redzēt „patiesību” un ticēt „patiesībai”, nemīlot citus; ja mūsos nav mīlestības, mēs neesam izpratuši „patiesību”.

2:2 Kristībās mēs atdzimstam no augšas (Jņ.3:3-5) un alkstam Dieva vārda piena; mums ir cik ātri vien iespējams jāattīsta sevī paraža lasīt Dieva vārdu katru dienu.

2:5 Dieva nodoms ir lai mēs taptu par priesteru saimi (:9). Priesteri kalpo citiem un dod tiem spēku kalpot Dievam; tam ir jābūt mūsu dzīves pamatā.

Vairums reliģiju māca, ka tikai daži var būt par priesteriem; taču mums visiem ir jābūt par priesteru saimi.

2:9 Šie ir tie paši vārdi, kas Vecajā Derībā teikti par Izraēla tautu (2.Mozus 19:6). Kristības Kristus Vārdā padara mūs par Ābrahāma tautu (Gal.3:27-29) un tātd par jaunu garīgu Izraēlu (Gal.6:16). Tādēļ mūsu nacionālās identitātes ziņā mums ir jājūtas kā „garīgam Izraēlam”, no kādas tautas mēs arī nenāktu.

2:21 Tādējādi, krusts un Kristus ciešanas nav no tālienes apbrīnojami, kā mēs apbrīnojam kādu gleznu vai aizgrābtībā lasām par kādu pagātnes notikumu. Tur krustā Viņš ir mums par priekšzīmi un iedvesmu mūsu ikdienas dzīvē.

3:1 Pēteris šeit raksta par kristiešu laulībām, kurās abi partneri ir mantinieki un tādēļ cer uz mūžīgo dzīvību (:7). Viņš bez vārdiem atzīst, ka nav perfektu laulību un ka cilvēks brīžiem nespēs turēt augstu mīlestību pret sievu, kā to darīja Kristus, kas mīlēja un atdeva Savu dzīvību par draudzi (Ef.5:25).

3:6 Par Sāru ir teikts, ka viņa sauca Ābrahāmu par savu „kungu”, kad 1.Moz.18:12 mēs lasām, ka viņa tā domāja par viņu savā sirdī (1.Moz.18:12). Faktiski, viņa to teica neticībā Dieva apsolījumiem – savā sirdī sākotnēji viņa neticēja, ka apsolījumi par viņas un Ābrahāma bērnu varētu piepildīties, jo „mana kunga” miesa jau pamirusi (Rom.4:19). Un tomēr mēs redzam, ka garīgums un garīguma trūkums var sadzīvot ticīgo sirdīs; un Dievs šajā gadījumā izvēlējās uzsvērt pozitīvo. Viņa pozitīvā domāšana par Viņa bērniem ir piemērs mums un tai pašā laikā arī mierinājums.

3:7 Pēteris šeit pieņem, ka ticīgie vīri un sievas regulāri raida Dievam kopīgas lūgšanas, taču tās zaudē spēku, kad laulāto starpā valda nesaskaņas.

3:21 Tādējādi, kristības ir saistītas ar pestīšanu; Kristū tērptiem ir tīra sirdsapziņa Dieva priekšā, jo visi mūsu grēki ir piedoti un Viņš redz mūsos Savu Dēlu, sirds tīro Kungu Jēzu.

4:4 Mums nav jābrīnās par to, ka pasaule uzskata mūs par dīvaiņiem un pat kļūst agresīva pret mums, kad mēs atsakāmies darīt tās grēcīgas lietas, ko tā dara. Tie nesaprot, ka par mūsu dzīvi mums ir jādod atskaite Dievam, kamēr viņi vienkārši dzīvo un mirst uz visiem laikiem (:5).

4:10 Lai kādas dāvanas Dievs mums būtu devis, tās ir mums dotas, lai mēs tās nodotu citiem. Šīm nav jābūt finansiāla rakstura dāvanām; nabagiem nav jādomā, ka tie ir atstāti bez dāvanām. Mums katram ir Dieva dotas dāvanas.

4:19 Kaut gan mēs varam būt pārliecināti par mūsu galīgo pestīšanu no Dieva žēlastības, mums ir jāapzinās, ka mēs it nemaz neesam tās cienīgi; t.i., mēs tiksim glābti tikai un vienīgi Dieva žēlastības dēļ, it kā aiz ausīm ievilkti – savā ziņā. Šai apziņai ir jāmodina mūsos pienācīga pazemība un žēlastība attiecībās pret citiem.

5:2 Ganāmā pulka ganīšanai nav jānāk peļņas vai materiāla labuma gūšanas dēļ.

5:4 Atalgojums tiks saņemts Kristus atgriešanās dienā, augšāmcelšanas laikā; nonākšana Debesīs pēc nāves – nav Bībeles mācība.

5:8 „Velns” vai „apmelojātājs” šeit šķiet attiecamies uz varu, kas izraisa „ciešanas” to kristiešu vidū, kuriem ir adresēta šī Pētera vēstule (:9); un tā pilnīgi noteikti ir Romas impērija, nevis kāda kosmiska būtne.

5:9 Mūsu ciešanās mūs stiprina apziņa, ka mēs neesam vienīgie, kas cieš, ka citur kādam citam ticīgajam faktiski ir jācieš tāpat kā mums. Šī vienotības apziņa ar citiem ticīgajiem garīgajā plāksnē, ne tikai cilvēciskajā, var dot milzu spēku.

2. PĒTERA

1:3 „Tā Kunga atziņa” ir būtiski svarīga; ir no svara, kam un kā mēs ticam un saprotam Dievu un Viņa vārdu. Akadēmiskas zināšanas pašas par sevi nav tik svarīgas, taču „Tā Kunga atziņa” dod praktisku dievbijību. Tā nes ikdienas augļus brālībā un mīlestībā (:8).

1:5,6 Garīgā dzīve risinās augšupejošajā spirālē, tāpat kā pastāv arī lejupslīdošā spirāle. Viens garīga spēka avots ir savienots ar un ved pie nākošajiem.

1:21 Bībele ir rakstīta Dieva iedvesmā – rakstītāji rakstīja Svētā Gara spēkā un vārdi, kas tika pierakstīti nebija rakstītāju pašu domas, bet gan Dieva vārds. Tieši tāpēc Bībele ir vienreizēja grāmata, kas jālasa un jāpārdomā ik

mīļu dienu. Dieva vārdam ir jākalpo mums par gaismu šīs pasaules tumsībā, līdz kamēr uzausīs Kristus atgriešanās rīts (:19).

2:1 *Tautā* – Izraēla tautā. Šai nodaļā minētie piemēri ir ņemti no Izraēla vēstures, kā tā attēlota Vecajā Derībā. „Eņģeļi”, kas apgrēkojās un tika nomesti pazemes bedrēs, attiecas uz cilvēkiem, kuru priekšgalā bija viltus pravietis Korahs, kuru aprija zeme (4.Moz.16:32).

2:7 Lasot Veco Derību var rasties iespaids, ka Lats nebija garīgi spēcīgs; taču mums ir jāuzmanās, vērtējot Bībeles personāžus, jo šeit mēs lasām, ka Lats bija taisns, lai gan viņš dzīvoja Sodomas pilsētā, un Viņam sāpēja sirds, iedzīvotāju ļaunprātību redzot. Viņš ir pirmtēls taisnajiem, kas dzīvo pasaulē pašās pēdējās dienās (Lk.17:28:32).

2:14 *Sirds ievingrinājusies* – Bībelē „sirds” attiecas uz prātu. Mūsu prāts darbojas pēc noteikta parauga; mums tas ir jāvingrina, taču ne ar domām, kas ne tālu nav garīgas.

2:21 Tas pierāda, ka nepastāv tāda vispārēja pestīšana, nedz arī „reiz pestīts, tad pestīts par visām reizēm”. Mēs, kas esam ticībā, ļoti viegli varam nogriezties no taisnības ceļa, un tas mums ir vienmēr jāapzinās.

3:1 Paturēšana atmiņā ir Pētera vēstuļu pamattēma. Viņa pirmie klausītāji bija dzirdējuši Evaņģēliju, bet šķiet, ka sākuši to aizmirst; šai problēmai patiesi jāpievērš uzmanība, kā Pēteris par to raksta. Mums ir vienmēr jāatgādina sev Evaņģēlija pamatmācība.

3:6,7 Ūdens plūdos gāja bojā cilvēku radītā ļaunprātīgā sistēma uz zemes, nevis pati planēta zeme. Vārdkopa ‘debesis un zeme’ Bībelē tiek lietota attiecībā uz lietu sistēmu – valdnieki tiek pielīdzināti debesīm, piem., saulei, mēnesim un zvaigznes attiecas uz Izraēla ciltstēviem; zeme, savukārt, attiecas uz parastajiem ļaudīm. Burtiskās debesis un zeme pastāvēs Sal.māc.(1:4); taču iznīcināta tiks cilvēku radītā ļaunprātīgā sistēma, kas pastāv tagad. Jaunajās debesīs un zemē mājās „taisnība” (13.p.).

3:15 Šis pants līdz ar 9.pantu varētu nozīmēt, ka Dievs novilcina Kristus atgriešanos, vēlēdamies lai cilvēki nožēlotu grēkus un pēc iespējas vairāk cilvēku varētu dzīvot mūžīgi Viņa Valstībā. Tādēļ mums ne vien pašiem ir jānožēlo grēki, lai mūsu garīgā attīstība sekmētu Kristus ātrāku atgriešanos

(:11,12), bet mums ir jācenšas izplatīt Evaņģēlija mācību citu starpā, līdz ar to paātrinot Kristus atnākšanu (Mt.24:14).

1.JĀŅA

1:3 Kristiešu sadraudzības pamatā ir kopīga ticība Evaņģēlija pamata vēstij, ko sludināja un saskaņā ar kuru dzīvoja kā Jēzus, tā arī Jānis (7.p.). Kristiešu sadraudzība, par kuru Jānis runā, atšķiras no pasaulīgajām biedrībām, kaut gan varētu ietvert arī tās.

1:10 Jo vairāk Dieva vārds mājō mūsos, jo vairāk mēs esam pārliecināti kā par savu grēcīgumu, tā arī par Dieva žēlastību un mūsu pestīšanu.

2:10 Rūgtums pret mūsu sadraudzības locekļiem ir kavēklis mūsu garīgajā attīstības ceļā, kas var mums maksāt mūsu vietu Dieva Valstībā. Mums ir steidzami jāatmet viss rūgtums (Ef.4:31).

2:12 Piedošana ir pieejama caur kristībām Jēzus Vārdā, jo Viņa Vārds ir Viņa raksturs, un tas mums tiek piedēvēts, ja mēs esam Viņā. Tādējādi mūsu grēki Dievam vairs it kā nav nemaz redzami.

2:19 Mēs nedrīkstam būt tie, kas „ir izgājuši” no ticīgo vidus. Tie var iziet no mums vai izslēgt mūs, bet tas būs viņu grēks; mēs nedrīkstam būt tie, kas rada šķelšanos.

2:28 „Drošs prāts” attiecas uz to, ka mēs varam būt „droši” vai pārliecināti un atklāti, kad mēs stāvam Dieva priekšā lūgšanā (Ef.3:19; Ebr.4:16). Tādējādi, mūsu attieksme pret Tēvu un Dēlu lūgšanā šodien ir tā attieksme, kāda mums būs tad, kad mēs stāvēsim viņu priekšā tiesas dienā. Tas liek mums jo cītīgi nodoties pašpārbaudei.

3:2 Mums ir jāliek cerības ne tikai uz mūžību Dieva valstībā; visbrīnišķīgākais ir tas, ka mēs būsīm līdzīgi Jēzum, mēs būsīm pilnīgi.

3:3 Ja mēs patiesi ticam, ka būsīm Valstībā, šī cerība liks mums mainīties uz tīrību šai dzīvē – tas nāks pilnīgi dabīgi.

3:16 Jēzus dzīvība netika Viņam atņemta, Viņš Pats to ir „atdevis” (Jņ.10:17). Viņš atdeva Savu pēdējo elpas vilcienu labprātīgi, pats atdodot to, nevis tāpēc ka tas viņam tiktu cilvēku atņemts. Šis Sevis atdošanas

augstais līmenis tiek piemērots mums. Kad Jēzus mira par mums tādā veidā, kā tas notika, mēs ne tālu nesapratām un nenovērtējām to un nebijām garīgi tam gatavi. Un tā tas būs arī ar mūsu brāļiem ticīgajiem, par kuriem arī mums līdzīgā veidā ir jāmirst.

3:21 Lai gan mēs nevaram droši paļauties uz savu sirdsapziņu (1.Kor.4:4), mums ir jācenšas, tāpat kā Pāvils to darīja, dzīvot pēc vislabākās sirdsapziņas Dieva priekšā (Ap.d.23:1).

4:2,3 Skat tālāk 2.Jņ.7-9. Jēzus dabas izpratne tādēļ ir ļoti svarīga.

4:10 Dievs pirmais parādīja Savu mīlestību un mēs arī tiekam aicināti mīlēt citus tieši tāpat. Mums ir jādomā, kā mēs varētu parādīt savu mīlestību citiem, nevis vienkārši atsaukties citu mīlestībai pret mums, mīlot arī tos savukārt.

4:20 Tādēļ nav iespējams – kaut arī tas ir ļoti kārdinoši – saukt sevi par kristieti, ja mēs pastāvīgi atrodam atrunas, kāpēc mēs nevaram kontaktēties ar citiem ticīgajiem. Mīlestībai ir jābūt aktīvai, konkrētai un praktiski nozīmīgai; tādēļ mēs nevaram būt ‘ārpus baznīcas ticīgajiem’, mums ir jābūt aktīvā saskarsmē ar mūsu brāļiem, lai atspoguļotu tiem Dieva mīlestību pret viņiem, kā tas šeit ir novēlēts. Bībeles lasīšana vienatnē savā istabā, pareiza mācības izpratne, Dieva lūgšana vienatnē var izklausīties ļoti labi; bet faktiski mēs nevaram mīlēt Dievu, ja mēs nemīlam Viņa bērnus, jo Viņš atklājas tajos.

5:13 Bībele māca, ka mēs esam mirstīgi, un nevaram izdzīvot pēc nāves. Mums ir „mūžīgā dzīvība” tajā ziņā, ka Dieva apziņā mēs esam dzīvi, jo Viņš atceras mūs arī pēc nāves un zina, ka mēs kļūsim nemirstīgi pēc Kristus atgriešanās. Un ja mēs dzīvojam dzīvi tā, kā mēs dzīvosim mūžībā Dieva Valstībā, tad mums ir un mēs varam dzīvot mūžīgo dzīvi jau tagad.

5:14 Tādēļ uzklusīta lūgšana iedveš mūsos pārlicību, ka mēs esam no Dieva.

5:16 Dievs ir gatavs uzklusīt mūsu lūgšanas citu labā par tiem. Ja citu lūgšanas par mums ir tik spēcīgas, mums, tāpat kā Pāvilam, visu laiku jālūdz par mūsu ticīgajiem brāļiem un māsām.

5:21 Jebkas, kas novērš mūsu uzmanību no tā vienkāršā fakta, ka mēs dzīvosim Dieva Valstībā mūžīgi, ir elks un mums ir jāvairās no tā.

2.JĀŅA

:6 Mīlestība nav pārejošas jūtas, kuras pasaulē tiek tā sauktas. Dieva mīlestība un mīlestība citam uz citu ietver Dieva baušļu ievērošanu; tā nav miglaina pieķeršanās kristietības ideālam tikai starp citu.

:7 Varētu teikt, ka tie, kas tic Trīsvienības teorijai, neapliecina miesā nākušo Jēzu Kristu. Mēs varam atstāt šo jautājumu Dieva ziņā, taču svarīga ir Jēzus dabas pareizā atziņa – jo saskaņā ar mūsu atziņu par Viņu, mēs arī dzīvojam mūsu dzīves.

:10 Agrīnie sludinātāji ceļoja no mājas uz māju un kristiešu ģimenes, kuras tos uzņēma, tos arī uzturēja (3.Jņ.6). Jānis saka, ka nav jāatbalsta tie misionāri, kas nesludina pareizo Jēzus mācību.

3.JĀŅA

:3,4 Ja mūsu priekšstats par prieku saistās tikai un vienīgi ar mūsu personīgajām izjūtām, mums to neatrast. Jāņa un Pāvila vēstules parāda, ka viņi rada prieku savu brāļu garīgajā veselībā.

:7 Agrīnie sludinātāji savā darbā iedvesmojās no Dieva vārda – viņi vēlējās dalīties ar citiem Tēva un Viņa Dēla personības un rakstura atklāsmē. Tā kā šis bija viņu galvenais mērķis, viņi nebija ieinteresēti ņemt naudu no saviem klausītājiem.

:10 Tā ir tieši tāda attieksme, kas ir sagrāvusi tik daudzas draudzes šodienas pasaulē, vainojot cilvēkus par sadraudzību ar citiem ticīgajiem, kurus kāds uzskata par necienīgiem būt draudzē, un Jānis ļoti kategoriski nosoda tādu attieksmi.

JŪDAS

:6 Grieķu vārdu, ko tulko kā „eņģelis”, citviet tulko arī kā „vēstnesis” (piem. Mt.11:10). Tas ne vienmēr ir attiecināms uz kosmiskām būtnēm. Jūda šeit argumentē savu domu, pamatojoties uz Izraēla piemēru, kā tas dots Vecajā Derībā. Tātad viņš runā par tur fiksētajiem vēsturiskiem faktiem,

nevis par kādiem eņģeļu mītiem, kas grēkojuši Ēdenē. Šeit ir atsauce uz zemi, kas atdarīja savu muti, aprīdama Korahu un viņa dumpiniekus (4.Moz. 16:32).

:12 *Mīlestības mielastos* – Atsauce uz maizes laušanas kalpošanu, kas slavina Kristus mīlestību, kas izpaudās Viņa nāvē par mums.

:15 Cilvēkus nosoda viņu vārdu dēļ – kā mēs domājam un runājam ir ļoti svarīgi Jēzum (Mt.12:37).

:23 *Uguns* – Uguns šeit lietots simboliski, kā nereti Bībelē, ar nosodījuma nozīmi. Kad mēs redzam cilvēkus atkrītam no ticības, tie nedeg ugunī; taču tie tiek nosodīti un zaudē cerību uz mūžīgo dzīvību. Mums ir steidzami jādara viss, lai izrautu tos no uguns, nevis pasīvi jāskatās vai jāizliekas to neredzam.

:24 Pēdējā dienā Jēzus redzēs mūs „nevainīgus” Savā priekšā, jo Viņa nevainība tiek piedēvēta mums.

ATKLĀSME

1:1 Atklāsmē runāts par tām nākotnes lietām, kas notiks pēc pirmā gadsimta, kad dzīvoja Jānis. Tādēļ sekojošās atsauces uz notikumiem ar Sātanu, pretinieku, neattēlo neko no senākās vēstures, piem., no Ēdenes dārza.

1:6 Mēs būsim par ķēniņiem un priesteriem nākamajā Dieva valstībā uz zemes (5:10), bet mēs šo statusu jau esam ieguvuši, jo mēs jau tagad esam tērpti Kristū.

1:7 Kristus atgriešanās būs burtiska un visiem redzama (Ap.d.1:9-11). Tie, kas sīta Jēzu krustā, redzēs Viņu atkal – jo tie tiks augšāmcelti tiesai Viņa atnākšanas dienā.

1:12 Zelta lukturi pārstāv draudzes; taču balss un cilvēks Jēzus nāca no tiem. Tas parāda, cik cieša ir Jēzus saistība ar Saviem ļaudīm.

1:20 Sargeņģelis ir ne tikai katram atsevišķam cilvēkam, bet arī ticīgo draudzēm, baznīcām arī ir katrai savs sargeņģelis.

2:4 *Pirmo mīlestību* – grieķu valodā ‘agape’. Viņu pūles, cīnoties pret viltus mācītājiem un darbi (2.p.) bija bez *agape* mīlestības. Ja mēs zaudējam mīlestību kā motivāciju, visa ticības aizsardzība un darbi Kristus labā zaudē jēgu un nostāda Jēzu „pret” mums (skat 1.Kor.13); mēs esam ‘atkrituši’ no patiesās ticības.

2:10 Grieķu vārds, ko tulko kā ‘velns’ ir *diabolos* un tas nozīmē ‘apmelotājs’. ‘Velns’ šeit nepārprotami attiecas uz pret Kristu noskaņoto vietējo varu, nevis uz kādu kosmisku būtni.

2:11 Kad Kristus atgriezīsies, atbildīgie mirušie tiks augšāmcelti un tiesāti un necienīgie starp tiem atkal nomirs. Tiem tā būs „otrā nāve”.

2:13 „Sātans” [pretinieks] šeit attiecas uz vietējo romiešu varu, kas iestājās pret kristiešiem.

2:17 Semītu tradīcijās vārds izsaka personību vai raksturu. Mūžībā mums ar Jēzu būs ļoti intīmas attiecības, kuras būs tikai un vienīgi starp mums; mums būs dziļi personīgas attiecības ar Jēzu mūžībā.

2:21 Jēzus nereaģē uz grēku nekavējoties, Viņš dod laiku, lai cilvēks varētu nožēlot grēku un atgriezties. Mums ir līdzīgi jāīkkojas attiecībās ar cilvēkiem.

2:23 Jēzus pārbauda mūsu prātus, ko mēs domājam un atmaksā mums par mūsu darbiem. Tātad mūsu domas tiek uztvertas līdz ar mūsu darbiem. Jēzus pastāvīgi pārbauda mūsu sirdis, pat tad, kad mēs guļam. Garīgais noskaņojums kristieša dzīvē ir ārkārtīgi svarīgs.

3:4 Jēzus atzīst uzticīgos Sardus draudzē; Viņš nenosoda tos par neatdalīšanos no citiem, kas bija acīmredzami vāji.

3:5 Mūsu vārdi ir ierakstīti dzīvības grāmatā, kad mēs pieņemam kristību, bet mēs varam nogriezties un tad mūsu vārdi tiks izdzēsti no dzīvības grāmatas. Kad Mozus lūdza izdzēst viņa vārdu no dzīvības grāmatas, lai Izraēls varētu ieiet Valstībā, viņš tādējādi atteicās no savas vietas mūžībā (2.Moz.32:32). Kaut arī Dievs nedarbojas uz aizvietošanas pamata, taču šis notikums parāda to augsto līmeni, kādu var sasniegt nesavtīga citu mīlestība, kas ir pieejama cilvēkam.

3:12 Jēzus pat pēc Savas augšāmcelšanas un godināšanas sauc Dievu par „Savu Dievu”. Taču Viņš pielīdzina „Savu jauno vārdu” Dieva vārdam. Jēzum tika dots Dieva Vārds pēc augšāmcelšanās – tādēļ Viņš to sauc par Savu „jauno vārdu”, kuru Viņš bija tikko kā saņēmis tai laikā, kad Viņš deva Jānim atklāsmi. Kā Dieva Dēls Viņš darbojas Dieva Vārdā, bet tas nebūt nenozīmē, ka Viņš Pats personīgi ir Dievs.

3:15 Jēzus kā jebkurš mīlošs cilvēks nevar ciest vienaldzību un pasivitāti no mūsu puses, šķietamu saistību ar Viņu, kas ir tikai ārēja (3:1).

4:8 *Pilni acīm* – Caur ķerubū eņģeļiem Dievs zina it visu, kas notiek uz zemes un mūsu dzīvēs. Pilni acīm „iekšpusē”, iespējams, nozīmē viņu pilnīgo sevis apzināšanos. Viens no lielākajiem gandarījumiem, kad mums būs piešķirta nemirstīgā daba, būs mūsu pilnīgā sevis apzināšanās.

4:8 *Dienu un nakti* – Dieva Valstībā mēs slavēsim Dievu un kalposim Viņam katru mīļu brīdi. Mūsu kalpošana Viņam šai dzīvē nevar būt tikai īslaicīga aizraušanās; ja mēs vēlamies mūžīgi kalpot Viņam katru mīļu brīdi, tad tāda būs mūsu vēlme arī šai dzīvē; un mūsu dzīvē pieņemtie lēmumi attiecībā uz izglītību, karjeru un brīvā laika izlietošanu to atspoguļos.

5:1 Šī grāmata ir dzīvības grāmata; mūžīgas dzīvības iegūšanas iespēja tiem, kas ir šajā grāmatā, tika īstenota, pateicoties Kristus upurim (9.p.).

5:4 Jāņa raudāšana pauž mūsu vilšanos par to, ka mēs nevaram nopelnīt mūžību savu labo darbu dēļ. Tādēļ viņa un mūsu ārkārtējā pateicība par Kristus upuri izpaužas Viņa asarās.

5:10 Mūsu cerība ir kļūt par nākamajiem ķēniņiem un priesteriem Dieva valstībā uz zemes – nekur netiek minēta mūžība Debesīs pēc nāves.

5:11 Tā varētu būt vīzija par Eņģeļu prieku, sveicot augšāmcelto Jēzu Debesīs pēc Viņa pacelšanās tajās.

6:1 Ja šī ir dzīvības grāmata, tad zīmogi reprezentē to, kas stāv šīs grāmatas atvēršanas ceļā. Grāmata tiks atvērta, kad Kristus atgriezīsies (20:12). Tas attiecas uz dažādiem vēstures posmiem starp to laiku, kad Jānim tapa dota šī vīzija un Kristus atgriešanās laiku, un visi tajā attēlotie notikumi attiecas uz Dieva tautu. Grāmata tika atvērta, tāpēc ka Kristus gāja nāvē. Tādējādi, Viņš kļuva par vēstures Kungu; visa vēstures gaita un pasaules politiskie notikumi

ir Viņa kontrolē un spēlē savu lomu tās dienas tuvināšanā, kad Viņš atgriezīsies un atvērs dzīvības grāmatu.

6:9 Kaut gan Bībele māca, ka mirušie ir bez samaņas, Dievs atceras mirušos un ir savā ziņā, kā mums ir zināms, ārpus laika; tādēļ „Viņa priekšā visi ir dzīvi” (Lk.20:38). Tātad šeit Bībelē runa ir par nemaņā esošajiem mirušajiem, it kā viņu asinis, viņu dzīves prasītu Dieva atriebību to slepkavām.

7:3 Zīmes uz pierēm reprezentē prātu. Dievs atzīmē tos, kuri ir patiesi Viņam uzticīgi savā sirids prāta attieksmē. Būt garīgi noskaņotam ir kristietības būtība.

7:4 Vairums Atklāsmē doto skaitļu ir simboliski; 144 ir 12 reiz 12, iespējams, liekot noprast, ka pestīto kopība pamatā balstīsies uz Izraēla ciltīm, jo kristiešu cerība ir „Izraēla cerība” (Ap.d.28:20), „pestīšana nāk no jūdiem” (Jņ.4:22), jo Valstības evaņģēlija apsolījumi tika doti Ābrahāmam un viņa bērniem (Gal.3:8).

7:9 Dažādās valodās runājoši un dažādas etniskas piederības ļaudis tiks atpestīti Kristū, kad Viņš atgriezīsies. Tas nozīmē, ka evaņģēlijam ir jāsasniedz visas etniskās grupas pasaulē pirms Kristus atgriešanās. Internets ir paātrinājis šo iespēju; jo kopš Kristus laikiem vairums šo grupu neko nezināja par kristietību. Šai kontekstā mums ir jāsaprot Kunga mācība, ka viņš atgriezīsies, kad Valstības evaņģēlijs būs pasludināts visām tautām pasaulē (Mt.24:14). Un tādējādi, mūsu sludināšana visai pasaulei var paātrināt Viņa atgriešanos.

7:14 Tas varētu norādīt uz to, ka lielo bēdu laikā neilgi pirms Kristus atgriešanās, vajāšanas novedīs pie tā, ka evaņģēlija mācība sasniegs visas etniskās grupas un vervēs mācekļus (skat komentāru 9.punktam); tāpat kā vajāšanas noveda pie evaņģēlija izplatīšanas pagāniem pirmajā gadsimtā (Ap.d.11:19,20).

8:5 Kvēpināmo dūmu tēls, kas uzkāpj Debesīs, un tad uguns un sekojoša Eņģeļa darbība parāda lūgšanas spēku – skaļi neizteiktie kāda cilvēka lūgšanas vārdi autobusa pieturā patiesi nonāk pašās Debesīs un izsauc eņģeļu rosni, kas savukārt rada dramatiskus notikumus uz zemes.

8:13 Šausmu lietas piemeklēs zemi pašās pēdējās dienās, bet tie, kas turējās pie Kunga vārda, tiks pasargāti no tām (3:10). Ebreju un grieķu vārdi, kurus tulko kā „zeme” var tikpat labi attiekties uz Izraēla ‘zemi’. Iespējams, ka šiem Eņģeļu sodiem ir jānotiek tieši Izraēla zemē.

9:4 Dieva zīmogs uz pieres apzīmē cilvēka prāta ievirzi. Dievs apzīmogo tos, kas patiesi pieder Viņam sava prāta attieksmē. Kristietības pamatā ir garīgais prāta noskaņojums.

9:11 Sargeņģelis ir ne tikai katram atsevišķam ticīgajam, arī cilvēku grupām zemes virsū, ieskaitot arī veselas neticīgo armijas, ir tos pārstāvošie Eņģeļi Debesu galmā. No tā mēs varam būt droši, ka cilvēks nav viens, ka situācijas, kas veidojas uz zemes, tiek precīzi atainotas Dieva priekšā Viņa Eņģeļu darbības rezultātā.

9:20 Tādējādi, dēmoni attiecas vienkārši uz elkiem, nevis uz kādām faktiskām kosmiskām būtnēm.

9:21 Šīs šausmīgās mocības nav vienkārši atraidītā Dieva attriebība; to nodoms ir vest pat pēdējo dienu ļaunos cilvēkus pie grēku nožēlas. Dievs alkst cilvēku grēku nožēlas; kad mēs nožēlojam grēkus, Viņš ir sajūsmā.

10:7 *Laika vairs nebūs* – Vienā ziņā Kristus atnākšana kavējas, tāpat kā līgavainis kavējas nākt Mt.25:5, jo Dievs alkst pēc iespējas lielāka cilvēku skaita grēku nožēlu un to pestīšanas (2.Pēt.3:9). No otras puses mēs varam paātrināt Kristus atnākšanu, veicinot mūsu garīgo attīstību (2.Pēt.3:11,12), un nesot evaņģēliju visai pasaulei (Mt.24:14). Taču acīmredzamā Kristus kavēšanās var novest cilvēkus pie savtīgas uzvešanās (Mt.24:48); un mums ir jāapzinās šo briesmu iespēja.

10:10 Dieva vārds patiesi ir salds, bet tam var būt rūgtas sekas, ja mēs nopietni uztveram Viņa prasības nest Kristus krustu un sekot Viņa likumiem šai ļaunajā pasaulē.

11:2 42 mēneši ir 1260 dienas, jeb trīs ar pus gadi, šie laika periodi atkārtojas dažādos pēdējo dienu pareģojumos. Varētu būt iespējams, ka neilgi pirms Kristus atgriešanās būs burtisks trīs ar pus gadu ilgs bēdu laiku periods; un, iespējams, ja šie bēdu laiki attiecas uz garīgajām ciešanām, šis periods jau varbūt ir sācijas.

11:6 Aizslēgt debesis lūgšanu rezultātā ir atsauce uz Elijas darbu, kas raidīja lūgšanu uz Debesīm un apturēja lietu uz trīs ar pus gadiem (Jēkaba 5:17). Tas pats laika periods ir domāts arī šeit (2.p.). Tas liek domāt, ka pēdējās dienās būs Elijas kalpošana ar nolūku sagatavot Izraēlu Mesijas uzņemšanai (Mk.9:12; Maleahijas 4:5).

11:15 Dieva valstība ietilpinās sevī arī cilvēku valstības; tādējādi, Dieva valstība būs burtiski uz zemes, kad Kristus atgriezīsies.

12:7-9 Bībeles mācības par sātanu izskaidrojums ir dots mācības principu kopsavilkumā Bībeles beigās.

Piezīme

- Izteicieni „gāzts” un „nomests” neliecina par burtisku uz leju virzītu darbību. Par Bābeli Atklāsmes 18:21 teikts, ka to „metīs”. ‘Izmešana no Debesīm’ nozīmē varas zaudēšanu.
- Pēc 7.-9.pantos attēlotās drāmas, 10.pantā teikts, ka *tagad* ir atnākusi Dieva valstība. Šie panti runā par nākotni, tie nestāsta par to, kas notika Ēdenē (1:1).
- Pūķim bija „septiņas galvas un desmit ragi” (:3); tādēļ tas nebija burtisks pūķis. Tas, ka viņš nosaukts par „vecu čūsku” norāda uz tam piemītošajām Ēdenes čūskas īpašībām, tai ziņā, ka tam bija viltnieka daba tāpat kā Ēdenes čūskai. Tātad velns nav burtiskā čūska, tas attiecas uz politisko varu grēka izpausmē. Faraons tiek pielīdzināts lielam pūķim (Ecēh.32:2).
- Pūķa aste noslaucīja trešo daļu zvaigžņu no debesīm un nometa tās uz zemi (:4). Ja lasām to burtiski, tad jau pats pūķa izmērs ir milzīgs – trešā daļa no visuma ietilpināma uz viņa astes vien. Zemes virsma nevarētu uzņemt tik milzīgu būtni. Un atcerieties, ka tas viss notika, vai notiks pēc m.ē. pirmā gadsimta, kad šis pareģojums tika dots.
- „Debesis” var, tēlaini izsakoties, attiekties uz varas novietni. Tā kā Atklāsmes grāmata ir tik simboliska, tā tam vajadzētu būt arī šajā gadījumā. „Sieviete” pie debesīm tad dzemdēja bērnu, kas „bija aizrauts pie Dieva un pie Viņa troņa” (:6). Dieva tronis ir debesīs. Ja sieviete jau bija debesīs, kāpēc viņas bērnu būtu ‘jāaizrauj’ uz debesīm? Viņai būtu jāsimbolizē kaut kas uz zemes, kaut gan tēlainajās „debesīs”. Tad viņa bēg „tuksnesī” (:6). Ja viņa burtiski atradās debesīs, tas nozīmē, ka debesīs ir tuksnesis. Daudz piemērotāk viņai būtu atrasties simboliskajās debesīs un tad bēgt uz simbolisku tuksnesi uz zemes. Tā

kā visas citas atsauces uz „debesīm” Atklāsmes 12 ir simboliskas, tad loģiski būtu secināt, ka „karš” notika simboliskajās debesīs. Jo burtiskajās debesīs nav vietas sacelšanās iespējām un grēkam (Mt.6:10; Ps.5:4-5; Hab.1:13).

Karš simboliskajās debesīs – proti, varas mītnē – tātad notika starp divām varas grupām, katrai ar savu sekotāju vai eņģeļu pulku.

13:10 Tā ir atsauce uz Kristus mācību, ka visi, kas ņem zobenu, no zobena aizies bojā (Mt.26:52). Tie, kas seko Kristum, nelieto vardarbību, bet tiecas mīlēt savus ienaidniekus.

13:11 *Kā jēram* – Pēdējās dienās būs varas sistēma – Jēzus, patiesā jēra, viltus imitācija. Viņš „spēlē Dievu” šķietami darot radīšanas darbu, kas vienīgi Dievam pa spēkam, dodot dzīvību nedzīvam ķermenim, kā Dievs to deva Ādamam (:14).

13:14 Pat ja cilvēks it kā ir spējīgs darīt brīnumus, mums nav tādām jāseko, ja viņu mācība nesaskan ar Dieva vārdu (5.Moz.13:2).

13:16 Piere pārstāv prātu. Zīme var nebūt nekas burtisks, drīzāk prāta ievirze. Dieva tautai arī ir zīmogi uz pieres (7:3; 9:4). Starpība starp ticīgo un pasauli ir mūsu iekšējā satvarā.

14:1 144 000 – Skat 7:4

14:4 Patiesie ticīgie ir saderināti laulībām ar Kristu; piebiedroties pasaulei nozīmē izrādīt neuzticību Viņam un zaudēt nevainību.

14:5 *Tie ir bez vainas* - Ticīgie, bez šaubām, ir grēkojuši un nav bez vainas. Taču Jēzus redz viņos pilnību; jo mīlestība piešķir pilnību mīļotajam cilvēkam un Kristus mīlestība ir galīgā mīlestība. Viņš redzēs mūs bez vainas esam. Mēs varam patiesi rast laimi Viņa mīlestībā.

14:7 *To, kas radījis* – Pašai radīšanas realitātei ir jāliek kā mums, tā arī pasaulei nožēlot grēkus un atgriezties pie radītāja.

14:10 Uguns iznīcina; tas nedeg mūžīgi. Šeit ir atsauce uz Sodomu un Gomoru, kas tika iznīcinātas ugunī un sērā; to Jūda 7.pantā nosauc par mūžīgu uguns sodu. Taču šodien Sodoma nedeg; mūžīgā uguns attiecas uz

pilnīgu iznīcināšanu, kurai ir sekas mūžībā. Tāpat arī Jer.17:27 runāts par uguni Jeruzalemē, kas neizdzisīs. Grēka alga ir nāve (Rom.6:23).

14:15 Kad cilvēces grēks būs sasniedzis kādu noteiktu punktu, Kristus nāks un tiesās to. Šī diena nevar būt pārāk tālu.

15:3 Ar Dieva palīgu arī mēs dziedāsim šo dziesmu! Tāpat kā Mozus priecājās par Dieva tautas iziešanu un izglābšanos no Ēģiptes, tā arī mēs priecāsimies, ka mēs beidzot esam uz visiem laikiem atstājuši miesu un šo pasauli pagātnē.

16:9,11 Atkal un atkal, pat pēdējie Dieva sodi pār grēciniekiem ir domāti, lai atgrieztu tos pie grēku nožēlas, nevis lai dotu vaļu dievišķajām dusmām. Dievs alkst cilvēku grēku nožēlas, arī mūsējo, šodien.

16:15 Atsauce ir uz jaunavām, kuras aizmiga, jo šķita, ka Kristus, līgavainis, kavējās nākt (Mt.25:5). Mēs turam savas drēbes gatavībā, turpinot ticēt, ka tādā veidā mēs patiesi stāvam Dieva priekšā, un tādēļ paliekam nomodā priecīgi gaidām Kristus atgriešanos. Mēs varam turpināt ar nepacietību gaidīt Viņa atgriešanos, ja mēs pazemīgā pārlicībā ceram, ka mēs būsim Viņam pieņemami.

16:19 Tik daudzas pilsētas ir uzceltas iežu pārbīdījuma vietās, tā kā šis pareģojums var burtiski piepildīties.

17:1 Bābele šķiet attiecamies uz kādu politisku vai reliģisku sistēmu, kuru zemes [vai 'zemes', kas tika apsolīta Ābrahāmam] valdnieki materiāli atbalsta apmaiņā pret peļņu un laicīgas baudas sniegšanu. Šī sistēma vajās Dieva tautu, kā dabisko, tā arī garīgo Izraēlu.

17:16 Jēzus uzvaru pār šo sistēmu (:14) izraisīs dažādo šīs koalīcijas locekļu vēršanās citam pret citu; iekšēja sašķelšanās bija tas veids, kā Dievs nereti iznīcināja Savus ienaidniekus Vecajā Derībā. Ja mēs izvēlamies šķelšanos, mēs izvēlamies un piedzīvojam dievišķo nosodījumu.

17:17 *Devis viņu sirdīs* – Dievs apstiprina grēcīgo cilvēku sirdīs radušos nodomus. Ja mēs vēlamies būt miesiski savā domāšanā, Dievs psiholoģiski atbalstīs mūs šai vēlmē; un Viņš darīs to pašu, atsaucoties uz mūsu centieniem būt garīgi domājošiem.

18:4 Atstāt šīs pasaules sistēmu pēdējās dienās nebūs viegli un nesāpīgi, tieši tāpat kā tas bija ebrejiem, kad tiem bija jāatsaucas uz vēsturisko aicinājumu atstāt Bābeli, lai atgrieztos un atjaunotu Jūdas drupas. Daudziem no viņiem Bābelē bija klājies ļoti labi un viņi būtu labprātāk tur arī palikuši; tāds pats kārdinājums piemeklēs arī pēdējo dienu ticīgos simboliskajā Bābelē.

18:6 Saņemt no Dieva vīna kausu dzeršanai ir divējāds simbols – kā nosodījums, tā arī svētījums (1.Kor.10:16). Tieši tāpēc, kad mēs paceļam vīna kausu maizes laušanas sapulcē, mums ir sevi jāpārbauda – jo mēs dzeram vai nu sev par svētību, vai par nosodījumu (1.Kor.11:28,29). Tas padara maizes laušanu par spraigu pieredzi, jo mēs esam nostādīti tikai divu iespējamo likteņa pavērsienu priekšā.

18:21 Šī dzirnakmens iemešana jūrā ir tēls, ko Jēzus lieto, lai aprakstītu to cilvēku likteni, kas apgrēcina mazākos (Mt.18:6). To darīt nozīmē būt tikpat ļauniem kā Bābele ar visiem tās acīmredzami daudz lielākajiem grēkiem. Tie, kas tā dara, tiks pazudināti līdz ar pasauli (1.Kor.11:32); proti, tie tiks augšāmcelti, tiesāti un aizsūtīti atpakaļ uz Bābeli soda izciešanai kopā ar to.

19:3 *Mūžu mūžos* – Bābele pati tiks pilnīgi iznīcināta ugunī, tā netiks pakļauta mūžīgām ciešanām (18:8). Taču dūmi, kas atgādina par tās iznīcināšanas sekām un mūžīgo dzīvību, ko tā zaudējusi, būs ar Dieva tautu mūžīgi mūžos.

19:7 Mēs esam Jēra / Kristus saderinātā līgava. Mums ir šajā dzīvē jāgatavojas lielajai laulību dienai. Mūs nemāc šaubas – Viņš mūs mīl un vēlas mūs precēt!

19:19 Kristus atgriešanās dienā Viņu sagaidīs organizēta masu pretošanās Viņam – jo cilvēki vienkārši labprātāk turpina dzīvot ierasto dzīvi, lai kā viņi šķendētos par to un vēlētos ko labāku. Tāds domāšanas veids raksturo arī mūsu šodien, kad cilvēki atsakās ielaist Jēzu virsvadību savā dzīvē.

19:21 Jēzus vārdam ir liels spēks. Mēs lasām šo vārdu Jaunajā Derībā šodien, un mums ir jāļauj tā spēkam izpausties mūsu dzīvēs.

20:2,3 Šķiet, ka pirmā Dieva valstības uz zemes daļa ilgs tūkstoš gadus, kuru laikā „velns” – grēka spēks un visa pretošanās Kristum būs lielā mērā iegrozīti. Mēs valdīsim uz zemes kā ķēniņ-priesteri (5:10) pār parastajiem

mirstīgajiem, kas dzīvos uz zemes Kristus atgriešanās laikā. Šajā ziņā mums būs dota vara pār pilsētām (Lk.19:17). Tad, tūkstošgades beigās būs sacelšanās, kas tiks apspiesta. Mirstīgie cilvēki, kas tūkstošgades laikā miruši, tiks augšāmcelti tās beigās un tiesāti; ļaunie starp tiem ies „otrajā nāvē” un uzticīgie saņems mūžīgo dzīvību. Grēka un nāves tad beidzot vairs nebūs.

20:5 *Pārējie mirušie* – Tas ir skatoties no Tūkstošgades beigu laika, skatoties uz „mirušajiem” kā uz to cilvēku kopskaitu, kas ir vispār miruši. Mirušie, kas nomira „Kristū” šajā laikā, tiks augšāmcelti Viņa atgriešanās dienā. Mirstīgie cilvēki, kas dzīvoja Viņa atgriešanās laikā, kas dzīvo un mirst Tūkstošgades laikā, tiks augšāmcelti tās beigās.

20:14 Uguns jūra simbolizē nāvi – ko Bībele apraksta kā pilnīgu nomaņu.

21:1 Debesis un zemi Bībelē nereti lieto, lai aprakstītu lietu sistēmu uz zemes; ‘debesis’ var attiekties uz tiem, kam ir vara, un ‘zeme’ uz parastajiem cilvēkiem. Dievam nav nekādas vajadzības iznīcināt un celt Debesu vietā, kurās Viņš dzīvo, kaut ko citu.

21:3 Tā ir cerība, kuru Ījabs loloja – redzēt Dievu savām acīm (Ījaba 19:27). Tādējādi, Dievs ir personība; un beigu beigās mēs Viņu redzēsim. Debesis tiks pārceltas uz zemi – šī iemesla dēļ Dieva valstība uz zemes tiek dažkārt dēvēta kā „Debesu valstība”; kas nenozīmē Valstību Debesīs, bet gan uz zemes nonākušo Debesu valstību.

21:17 *Cilvēku... eņģeļa* – Dieva valstībā mēs tiksim pielīdzināti eņģeļiem (Lk.20:35,36), kas vairs nevar grēkot un kam ir Dieva mūžīgā daba.

21:24 Kad Kristus atgriezīsies, mēs tiksim augšāmcelti, tiesāti un padarīti par valdniekiem Viņa Valstībā, kuru Viņš nodibinās uz zemes (5:10). Mēs valdīsim pār parastajiem mirstīgajiem cilvēkiem, kas dzīvos uz zemes Kristus atgriešanās laikā. Šīs pasaules valdnieki klanīsies mūsu priekšā un godinās mūs – mūs, kas šajā dzīvē neesam nekas. Mēs būsim pasaules gaismas, jo mēs mācīsim tautām Kristus gaismu, kas ir pasaules gaismas. Bet mums ir jābūt un ir jāvēlas būt par pasaules gaismu tagad, ja mums ir lemts būt tādiem nākotnē.

22:3 Ēdene tiks atjaunota. Lāsts, kas nāca pār zemi un visu radību Ādama grēka dēļ, tiks atcelts. Un atkal mēs redzam, ka Dieva iecere ir nodibināt Savu Valstību šeit uz zemes – tādēļ arī ir runa par atjaunoto paradīzi.

22:12 Kristus atnākšana būs „pēkšņa” un tādēļ mums katru dienu ir sev jāatgādina, ka Kristus patiesi var atnākt kuru katru brīdi – un mums ir jābūt gataviem Viņa atnākšanai. Kristus nāk līdz ar mūsu algu no Debesīm uz zemi (1.Pēt.5:4); mēs nesaņemam atalgojumu pēc nāves, nonākdami Debesīs.

22:15 *Visi, kas mīl un runā* – Cilvēki var mīlēt grēku, nepraktizējot to, bet mīlot nolūkoties tajā un lasīt par to, piedaloties tajā no tālienes.

22:17 Kad mēs atskārtīsim, ka mūžīgās dzīvības brīnums ir iespējams, mūsu dabiskā reakcija būs aicināt arī cilvēkus, kas mums blakus, nākt un dalīties tajā. Labo vēsti cilvēks nepatur tikai sevī.